ISSN 1642-8129
INDEKS 368261

super tydzień

CHEŁM • KRASNYSTAW • WŁODAWA

Nr 16 (1219) PIĄTEK–CZWARTEK • 18 - 24 kwietnia 2025 r. • Cena 4,80 zł (w tym 5% VAT)

MAGIA WIELKANOCNYCH OBRZĘDÓW 16-17

W POSZUKIWANIU MINIONEGO WIEKU

ŚWIAT JÓZEFA FELCZYŃSKIEGO, LOKALNEGO ARTYSTY I ŚWIADKA HISTORII 15

Zdrowych i spokojnych
Świąt Wielkanocnych
oraz miłych chwil
w gronie najbliższych
życzą redakcje
Super Tygodnia
i Radia Bon Ton

SZOROWANIE GARNKÓW POPIOŁEM, BIELENIE DOMÓW I REZUREKCJA O ŚWICIE...

WIELKANOC, JAKĄ PAMIĘTAJĄ SPRZED LAT... 18

W SPRAWIE UTWORZENIA SOBIBORSKIEGO PARKU NARODOWEGO... 7

BUNTUJĄ SIĘ KOLEJNE ŚRODOWISKA

BUDOMEL Sp. z o.o.

PŁYTY STROPOWE
BETON TOWAROWY Z POMPĄ
NADPROŻA DO 360 cm

Chełm. ul. Jagiellońska 64
tel. 82 563 24 66, 887 338 886
info@budomel.pl www.budomel.pl

FFCL
Chełm, Hutnicza 21
tel. 82 575 04 44
www.ffcl.pl
Export Import
Spedycja Tranzyt
LOKALNY ZASIĘG - GLOBALNA OBSŁUGA

FFCL Agencja
Odprawy importowe i exportowe
Gwarancje tranzytowe

FFCL Spedycja
Obsługa transportu lądowego
Spedycja morska i lotnicza
Nasze polskojęzyczne biura znajdziesz w Wielkiej Brytanii, Holandii, Francji i Irlandii!

8405

8224
OPAŁ
KOLEJOWA
CHEŁM
780 723 400
DAWNY „MIELNICZENKO”
ORZECH.KOSTKA.GROSZEK.PELLET
LUZEM I WORKOWANY
Kolejowa 45A Tel. 780 723 400

PREF-BET

BETON / PŁYTY
• PŁYTY STROPOWE • PIASEK • BETON MOKRY / SUCHY
• KRUSZYWA • TRANSPORT • USŁUGI DŹWIGOWE
508 901 140 508 901 160
Chełm, ul. Towarowa 7
Pawłów, ul. Lubelska 80

8446

eprasa.pl ca88443e00

Masz problem? Zadzwoń!
tel. 82 565 27 05, 565 44 30 POMOŻEMY!

Alleluja!

Przed nami wyjątkowy czas spotkania
z Chrystusem Zmartwychwstałym.

Niech nadzieja i radość płynąca z wielkanocnego poranka
oddala od nas wszelki niepokój związany z przyszłością,
umacnia we wzajemnej życzliwości
i pozwala dostrzegać nieprzemijające wartości
w paschalnych tajemnicach wiary.

Zdrowych, pełnych pokoju Świąt Wielkiej Nocy!

Jarosław Stawiarski
Marszałek
Województwa Lubelskiego

Mieczysław Ryba
Przewodniczący
Sejmiku Województwa Lubelskiego

Z okazji Świąt Wielkanocnych
składamy Państwu
najserdeczniejsze życzenia.
Niech radosny dzień
Zmartwychwstania Pańskiego
napełni nas wiarą, pokojem,
wzajemną życzliwością
i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.
Życzymy pogodnych i rodzinnych
Świąt Wielkiej Nocy.

Janusz Szpak
Starosta Krasnostawski

Marek Piwko
Przewodniczący Rady Powiatu

Drodzy Mieszkańcy
Niech Zmartwychwstanie Pańskie,
które niesie odrodzenie duchowe
napełni Was spokojem, wiarą i miłością
oraz da siłę w pokonywaniu trudności.
Pełnych pokoju i radości Świąt Wielkiej Nocy
oraz szczęścia i pomyślności
w życiu osobistym i zawodowym

życzą

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Ewa Nowak

Burmistrz Rejowca
Tadeusz Górski

oraz
Radni i Pracownicy Samorządowi

Wesołych, zdrowych i pogodnych
Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół oraz Wesołego Alleluja
wszystkim Mieszkańcom Gminy Żółkiewka
życzą

Przewodniczący Rady
Gminy Żółkiewka
Marian Kania

Wójt
Gminy Żółkiewka
Jacek Lis

Niech Zmartwychwstanie Pańskie,
które niesie odrodzenie duchowe,
napełni wszystkich spokojem i wiarą,
da siłę w pokonywaniu trudności
i pozwoli z ufnością patrzeć
w przyszłość

życzą

Wójt
Gminy Żmudź
Edyta Niezgoda

Przewodniczący
Rady Gminy Żmudź
Krzysztof Gawrjołek

Modernizują sieć na ul. Piwnej

CHEŁM Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Chełmie rozpoczęło modernizację sieci wodociągowej na ul. Piwnej. Prace obejmują przebudowę około 650 metrów istniejącego wodociągu, w tym wymianę przestarzałych rur azbestowo-cementowych na nowoczesne, bezpieczne i bardziej trwałe rozwiązania.

W ramach inwestycji zmodernizowane zostaną wszystkie przyłącza – od ul. Złotej aż do granic miasta. Dodatkowo na tym odcinku pojawią się nowe hydranty, co znacząco poprawi bezpieczeństwo i niezawodność systemu wodociągowego.

Obecnie projekt znajduje się na drugim etapie przewiertu – rura została już wciągnięta na długości 400 metrów. Co istotne, wszystkie prace realizowane są siłami własnymi MPGK, bez udziału zewnętrznych wykonawców.

fot. MPGK Chełm

Szacowany koszt inwestycji wynosi około 485 tysięcy złotych.

AW

Drogowa ofensywa - 262 km nowych tras szybkiego ruchu

REGION Tegoroczny sezon budowlany na drogach województwa lubelskiego zapowiada się wyjątkowo intensywnie. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad prowadzi lub przygotowuje się do realizacji aż 16 odcinków dróg szybkiego ruchu o łącznej długości 262 km. Siedem z nich jest już w budowie, a dziewięć kolejnych ma ruszyć jeszcze w tym roku – po uzyskaniu decyzji ZRID.

Aktualnie GDDKiA zarządza w regionie siecią ponad 230 km dróg ekspresowych, a w najbliższych latach długość tras szybkiego ruchu w województwie ma wzrosnąć do około 580 km.

Spośród planowanych 262 km, w realizacji znajduje się już łącznie około 102 km dróg. Trwają prace m.in. na trzech odcinkach drogi ekspresowej S19: od granicy województwa mazowieckiego do Międzyrzeca Podlaskiego, obwodnicy Kocka i Woli Skromowskiej oraz na trasie Lubartów – Lublin. Powstaje również obwodnica Chełma w ciągu S12 oraz trzy odcinki autostrady A2 między

fot. GDDKiA

Malinowcem a Białą Podlaską.

W 2025 roku GDDKiA planuje rozpoczęcie prac na kolejnych 160 km tras. Będą to m.in.: S12: Piaski – Dorohucza, Dorohucza – Chełm oraz Chełm – Dorohusk, S17: Zamość Wschód – Zamość Południe, Zamość Południe – Tomaszów Lubelski, Tomaszów Lubelski – Hrebenne, S19: Międzyrzec Podlaski – Radzyń Podlaski, Radzyń Podlaski – Kock oraz Kock – Lubartów.

Dla wszystkich tych inwestycji złożono już wnioski o wydanie decyzji ZRID (zezwolenie na realizację inwestycji drogowej).

Nowe przetargi i kolejne plany

GDDKiA zapowiada również ogłoszenie przetargów na dwa brakujące odcinki S17: Łopiennik – Krasnystaw oraz Zamość Sitaniec – Zamość Wschód. Ich realizacja pozwoli domknąć ciąg S17 od Warszawy aż do granicy z Ukrainą.

Równocześnie trwają przygotowania do przedłużenia autostrady A2 w kierunku wschodnim, aż do granicy z Białorusią. Ogłoszono przetarg na projekt i budowę odcinka Kijowiec – Dobryń. Wkrótce ogłoszone zostanie także postępowanie przetargowe dla fragmentu Biała Podlaska – Kijowiec. Na ostatni fragment trasy, Dobryń – granica, procedura ZRID została wstrzymana z uwagi na sytuację geopolityczną.

Trwają także prace na drogach krajowych. W tym roku zakończone zostaną inwestycje na DK74 (Gorajec – Szczebrzeszyn, Janów Lubelski – Frampol z obwodnicą Dzwoli), budowa nowego mostu w Łęcznej oraz ronda w Głębokim na DK82.

W II kwartale tego roku ruszy budowa obwodnicy Gorajca (DK74) oraz rozbudowa DK48 między Dęblinem a Moszczanką. Planowana jest także przebudowa półkilometrowego odcinka DK74 prowadzącego do mostu w Annopolu.

AW

eprasa.pl ca88443e00

Chełm

Z okazji
Świąt
Wielkanocnych
przekazuję najserdeczniejsze życzenia zdrowia, radości i wszelakiej pomyślności.

Niech te świąteczne dni będą czasem wypoczynku, spokoju i zachwytu nad pięknem odradzającego się życia.

Niech duchowe odnowienie da nam siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

PREZYDENT MIASTA CHEŁM

Z okazji Świąt Wielkanocnych
wszystkim mieszkańcom Powiatu Chełmskiego
życzymy wszelkiej pomyślności, wzajemnej życzliwości,
a przede wszystkim dużo zdrowia i spokoju.
Niech ten świąteczny, wyjątkowy czas
napełni nas wiarą na lepsze jutro
i przyniesie pokój.

Wicestarosta Jerzy Kwiatkowski
Przewodniczący Rady Powiatu Piotr Szymczuk
Starosta Chełmski Piotr Deniszczuk

Wielkanoc - źródło nadziei.
Z okazji Świąt Wielkiej Nocy życzymy
by był to czas pogłębionej refleksji
nad tym, co przed nami,
czas zadumy nad wartością pokoju
i dobrem drugiego człowieka,
czas czerpania radości z oddechu wiosny,
a także czas spędzony w otoczeniu najbliższych.

Piotr Prokopiuk
Przewodniczący Rady Gminy

Zdzisław Krupa
Wójt Gminy Rejowiec Fabryczny

Zdrowych i pogodnych
Świąt Zmartwychwstania Pańskiego
oraz smacznego Święconego
w gronie najbliższych.
Niechaj Zmartwychwstały
Chrystus
napełnia pokojem,
wiarą i miłością
oraz da siłę do pokonywania
wszelkich trudności.
Mieszkańcom
Gminy Ruda-Huta
życzą:

Piotr Śliwa
Przewodniczący Rady Gminy Ruda-Huta

Jarosław Walczuk
Wójt Gminy Ruda-Huta

Niech Zmartwychwstanie Pańskie,
które niesie odrodzenie duchowe,
napełni wszystkich spokojem i wiarą,
da siłę w pokonywaniu trudności
i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość
życzą

Wojciech Sawa
Wójt
Gminy Dorohusk

Małgorzata Sarzyńska
Przewodnicząca Rady
Gminy Dorohusk

Zdrowych, spokojnych,
pełnych nadziei na przyszłość,
Świąt Wielkanocnych
Klientom i Gościom życzą:
Zarząd i Pracownicy firmy Neptun

Neptun
Sie je!
dobre jedzenie

Kurczęta odchowane
nowy zestaw szczepień
Kurki Kogutki Brojlery
Ferma drobiu Łowcza, gm. Sawin
Tel. 604 283 232
Sprzedaż od marca 2025 roku zamówienie powyżej 50 sztuk
transport gratis + 20 kg paszy!

CZYSTE POWIETRZE
DOFINANSOWANIE
DO 170 100 zł
KOMPLEKSOWA USŁUGA
• Docieplenia budynków
• Wymiana źródła ciepła
• Wymiana stolarki okiennej
• Składamy wnioski
Malowanie elewacji
MYŚL GLOBALNIE, DZIAŁAJ LOKALNIE
SPEC-BUD tel. 607 452 099

Płomień
odpowiedzialne ciepło
Stołpie 31, 22-151 Stołpie
SKŁAD OPAŁU PŁOMIEŃ
794 318 020
PROMOCJA
Węgiel Śląski 1300 zł/t
W ofercie również:
pellet, ekogroszek, brykiet torfowy

eprasa.pl ca88443e00

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych wszystkim mieszkańcom Gminy Białopole składamy najserdeczniejsze życzenia spokoju, zdrowia, nadziei oraz wiary w dobro. Niech ten radosny czas będzie czasem duchowego odrodzenia, da siłę w pokonywaniu trudności i pozwoli z ufnością patrzeć w przeszłość.

Wesołego Alleluja!

Przewodniczący Rady Gminy *Marcin Karczmarczyk*

Wójt Gminy Białopole *Aneta Radomska*

Z okazji Świąt Wielkiej Nocy
składamy wszystkim mieszkańcom Powiatu Włodawskiego oraz Naszym Gościom najserdeczniejsze życzenia zdrowych, pogodnych i rodzinnych chwil spędzonych w atmosferze domowego ciepła. Pragniemy, aby zbliżające się święta umocniły Waszą wiarę w siebie, podniosły na duchu i napełniły serca nadzieją.

Mariusz Zańko
Starosta Włodawski

Danuta Kononiuk
Przewodnicząca Rady Powiatu we Włodawie

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych wszystkim mieszkańcom Włodawy i czytelnikom Super Tygodnia składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia, radości i pomyślności. Niech ten wyjątkowy czas napełni Wasze serca nadzieją, a chwile spędzone w gronie rodziny i bliskich przyniosą spokój i ukojenie. Niech Święta Wielkiej Nocy będą pełne ciepła, uśmiechu i wzajemnej życzliwości, a budząca się do życia wiosna doda nam wszystkim energii do realizacji nowych wyzwań.

Wesołego Alleluja!

Przewodnicząca Rady Miejskiej we Włodawie *Renata Kapelko*

Burmistrz Włodawy *Wiesław Muszyński*

Zdrowych, spokojnych, pełnych rodzinnego ciepła i radości Świąt Wielkanocnych oraz bezpiecznej i szerokiej drogi

życzy
Dyrektor i Pracownicy
Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Chełmie

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych

składamy Państwu najserdeczniejsze życzenia spokoju, radości oraz nadziei w życiu i wiary w dobro.

Życzymy, aby tegoroczne Święta Wielkiej Nocy stały się dla nas wszystkich okazją do pojednania i okazywania sobie miłości oraz szacunku.

Niech Zmartwychwstały Chrystus zawsze wszystkim błogosławi

Bernard Błaszczuk
Wójt Gminy Wyryki

Piotr Horszczaruk
Przewodniczący Rady Gminy Wyryki

Nowe schody przy gmachu coraz bliżej realizacji

fot. Maciej Baranowski profil facebook

CHEŁM Mieszkańcy Chełma doczekali się długo wyczekiwanej wiadomości. Maciej Baranowski, dyrektor chełmskiej delegatury Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, opublikował w mediach społecznościowych optymistyczny komunikat, który daje nadzieję na poprawę jednej z ważnych tras pieszych w mieście. Chodzi o schody przy chełmskim gmachu, które od kilku lat są wyłączone z użytkowania.

„Chciałem poczekać do przysłowiowego wbicia pierwszej łopaty, ale zainteresowanie mieszkańców miasta Chełm, lokalnych mediów i pytania o realizację tej inwestycji skłoniły mnie do poinformowania, co wydarzy się niebawem" – napisał **Maciej Baranowski**.

Jak poinformował, w budżecie Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego na 2025 rok zabezpieczone zostały środki finansowe na wykonanie dokumentacji technicznej i budowę nowych schodów przy Placu Niepodległości. To właśnie one stanowią główny pieszy łącznik pomiędzy osiedlami Dyrekcja Dolna i Dyrekcja Górna.

Obecnie, ze względu na zły stan techniczny oraz kwestie własnościowe, schody są całkowicie wyłączone z użytkowania, co znacząco utrudnia codzienne funkcjonowanie mieszkańców tych części miasta. Miasto nie mogło podjąć żadnych działań, ponieważ teren nie znajduje się w jego gestii.

Zgodnie z zapowiedzią dyrektora, proces inwestycyjny będzie przebiegać w kilku etapach. Najpierw ogłoszenie postępowania przetargowego na wykonanie dokumentacji technicznej, potem budowa nowych schodów oraz oczekiwanie na realizację i – jak dodaje Baranowski – trzymanie kciuków za powodzenie inwestycji.

„Niemożliwe staje się powoli faktem" – podsumował z entuzjazmem dyrektor delegatury.

Dla wielu mieszkańców to znak, że długo zaniedbana infrastruktura może wreszcie odzyskać dawną funkcjonalność. Jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem, już wkrótce chełmianie znów będą mogli swobodnie pokonywać trasę pomiędzy osiedlami bez konieczności okrążania budynku gmachu. **AW**

Wybrali sekretarza i utworzyli komisje

CHEŁM 8 kwietnia odbyła się II sesja Młodzieżowej Rady Miasta Chełm. Na spotkaniu podjęto ważne decyzje organizacyjne, które będą miały wpływ na dalsze funkcjonowanie rady.

Jednym z kluczowych punktów obrad był wybór sekretarza Młodzieżowej Rady Miasta Chełm. W wyniku tajnego głosowania funkcję tę powierzono **Paulinie Czerpak**.

Podczas sesji, na mocy stosownych uchwał, utworzono również komisje tematyczne, umożliwiające efektywniejszą pracę radnych w wybranych obszarach. Składy poszczególnych komisji przedstawiają się następująco:

Komisja ds. Aktywizacji Młodzieży i Życia Kulturowego: **Bartkowicz Wojciech, Dąbrowska Anna, Jakimiak Olaf, Niedzielski Adam, Szponar Patrycja, Woźniak Julia,** Komisja ds. Współpracy i Dofinansowań: **Kierepka Filip, Linkiewicz Hubert, Misiura Martyna, Rzeszut Gabriel, Wic Gabriel,** Komisja ds. Sportu i Rekreacji: **Adamiec Maksymilian, Blacha Piotr, Choińska Anastazja, Makowski Ernest, Makuch Hanna, Rudzka Kinga, Sienkiewicz Kornel,** Komisja ds. Promocji i Social Mediów: **Adamczuk Julia, Blacha Piotr, Chmielewski Mikołaj, Choińska Anastazja, Czerpak Paulina, Makowski Ernest, Sidor Wiktoria,** Komisja ds. Klimatu i Ochrony Środowiska: **Adamczuk Julia, Adamiec Maksymilian, Jakimiak Olaf, Kowalczuk Klaudia, Pawełek Zofia, Rudzka Kinga,** Komisja ds. Świadomości Cyfrowej i Dobrostanu Młodzieży: **Chmielewski Mikołaj, Krzywiński Aleksander, Pawełek Zofia, Rzeszut Gabriel, Wic Gabriel,** Komisja ds. Edukacji i Oświaty: **Chomik Kacper, Drygasiewicz Emilia, Kowalczuk Klaudia, Linkiewicz Hubert, Misiura Martyna**

Ważnym punktem sesji było również przyjęcie uchwały w sprawie wyboru opiekuna Młodzieżowej Rady Miasta. Radni jednogłośnie poparli kandydaturę **Katarzyny Janickiej** — radnej Rady Miasta Chełm, nauczycielki i działaczki społecznej. Stosowna uchwała została przekazana Radzie Miasta Chełm w celu dalszego procedowania. **AW**

Budowa nowych boisk pod znakiem zapytania

CHEŁM Plany budowy nowoczesnych boisk wielofunkcyjnych przy placówkach oświatowych w Chełmie zostały wstrzymane. Powodem jest znaczne przekroczenie budżetów założonych na te zadania przez wszystkie oferty złożone w przetargu.

Urząd Miasta Chełm ogłosił przetarg na realizację jednego zadania, podzielonego na dziewięć części, obejmujących budowę boisk m.in. przy szkołach podstawowych nr 1, 2, 3, 4, 7, Zespole Szkół Energetycznych i Transportowych, II Liceum Ogólnokształcącym oraz Zespole Wychowania i Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej nr 1. Przy Szkole Podstawowej nr 7 planowano powstanie aż dwóch obiektów, w tym jednego z pełnowymiarową halą.

Wizualizacja hali sportowej w programie Olimpia

fot. MSIT

Zgodnie z informacją z sesji na temat otwarcia ofert, najniższe zaproponowane ceny znacząco przekraczały środki, które urząd zamierzał przeznaczyć na poszczególne inwestycje. Przykładowo na boisko przy Szkole Podstawowej nr 1 miasto planowało wydać 3,2 mln zł, podczas gdy najniższa oferta opiewała na blisko 7 mln zł, na boisko przy Szkole Podstawowej nr 2 zaplanowano 2,87 mln zł, a najniższa oferta wyniosła prawie 4,9 mln zł. Boisko Szkoły Podstawowej nr 7 (boisko nr 1) miało kosztować 3,52 mln zł, natomiast najtańsza oferta opiewała na 4,3 mln zł, na budowę hali sportowej przy SP 7 przewidziano 3,5 mln zł, a oferty zaczynały się od 4,35 mln zł.

Rozbieżności między zakładanymi budżetami a ofertami wynoszą w niektórych przypadkach nawet kilka milionów złotych.

W przetargu wzięły udział firmy takie jak: LK INWEST Sp. z o.o. z Wrocławia, FHU Api-Bis z Zakopanego, MIRON-BUD z Lublina oraz Central Kort z Lublina. Jednak żadna z ich propozycji nie mieściła się w ramach finansowych określonych przez chełmski magistrat.

Miasto na razie nie podało dalszych kroków w sprawie realizacji inwestycji. Nie wiadomo jeszcze, czy zostanie ogłoszony nowy przetarg z wyższym budżetem, czy też zadanie zostanie ograniczone lub podzielone na mniejsze etapy. **AW**

eprasa.pl ca88443e00

Świąt Wielkiej Nocy
spędzonych w rodzinnej atmosferze
dużo spokoju, ciepła i radości
oraz wiosennego nastroju

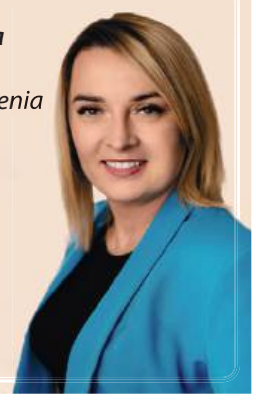
życzy
dr Rafał Stachura

W te nadchodzące Wielkanocne Święta
życzę Państwu dużo spokoju, otwartego serca,
wytrwałości i nadziei na lepsze jutro.
Zdrowych i spokojnych świąt

życzy

Kinga Jędrzejewska
właścicielka firmy
„Twój Agent" Ubezpieczenia

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych spokoju i nadziei
życzy
Józef Zając
Senator Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowni Państwo,
z okazji Świąt Wielkanocnych
składamy najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, radości, spokoju i nadziei,
która płynie z tajemnicy Zmartwychwstania.
Niech ten wyjątkowy czas
będzie pełen rodzinnego ciepła,
a wiosenna atmosfera doda sił i energii
do realizacji wszystkich planów.

Z wyrazami szacunku

Zarząd i Pracownicy
Miejskiego Przedsiębiorstwa
Gospodarki Komunalnej w Chełmie

Wesołego Alleluja!

Z okazji Świąt Wielkanocnych
życzymy chwil pełnych spokoju, otuchy i nadziei.

Niech radość Zmartwychwstania przenika każdą chwilę
i przypomina o sile, którą mamy w sobie.

Wiosna niech obudzi nowe marzenia,
a każdy dzień niech będzie pełen światła i miłości.

Daniel Popielnicki
Przewodniczący Rady Gminy

Joanna Jabłońska
Wójt Gminy Leśniowic

CHEŁM Radny docieka: ile pozwoleń, a ile odmów na budowę wydano w ostatnich latach w mieście?

Budowlana mapa Chełma

W odpowiedzi na interpelację radnego Sebastiana Bieleckiego, Urząd Miasta Chełm przekazał szczegółowe dane dotyczące pozwoleń na budowę wydanych w latach 2022–2024. Zestawienie pokazuje nie tylko, ile wniosków wpłynęło i jak zakończyły się postępowania, ale też z jakich powodów inwestorzy spotykali się z odmową.

fot. Freepik

Radny Rady Miasta Chełm **Sebastian Bielecki** (Koalicja Obywatelska) w interpelacji poprosił o statystyki dotyczące liczby wniosków o pozwolenie na budowę, złożonych w latach 2022, 2023 i 2024 – z podziałem na cztery typy obiektów: budynki mieszkalne wielorodzinne, jednorodzinne, biurowe i przemysłowe. Dodatkowo zapytał o liczbę decyzji pozytywnych i negatywnych oraz przyczyny odmów.

Najwięcej domów jednorodzinnych

Z przekazanych danych wynika, że w Chełmie dominują inwestycje w budynki jednorodzinne – w każdym roku to właśnie one były najczęstszym typem planowanej zabudowy.

W sumie w latach 2022–2024 złożono 301 wniosków o pozwolenie na budowę. Najwięcej – 138 – wpłynęło w 2022 roku.

W całym analizowanym okresie wydano tylko sześć decyzji odmownych na podstawie art. 35 Prawa budowlanego – po jednej 2023 i 2024, oraz trzy w 2022 roku. Wskazywano w nich niezgodność projektów z przepisami ustawy.

Oprócz tego w 2022 r. aż 25 wniosków zostało pozostawionych bez rozpoznania (najczęściej z powodu braków formalnych). W 2023 r. takich przypadków było 5, a w 2024 – 7. Wydano też 8 decyzji o umorzeniu postępowania, m.in. z powodu wycofania wniosku przez inwestora czy bezprzedmiotowości postępowania. Część postępowań nadal jest w toku, zwłaszcza z 2024 roku – m.in. 7 przypadków dotyczących domów jednorodzinnych i przemysłowych.

Procedura formalna

Wiceprezydent **Radosław Wnuk** przypomniał w odpowiedzi, że urząd weryfikuje formalną kompletność każdego wniosku. W razie braków – inwestor dostaje wezwanie do ich uzupełnienia. Brak reakcji kończy się pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

Jeśli natomiast projekt narusza przepisy Prawa budowlanego – urząd wyznacza termin na usunięcie nieprawidłowości, a w razie ich utrzymania – wydaje decyzję odmowną. Umorzenie postępowania następuje, gdy np. inwestor wycofa wniosek lub sprawa staje się bezprzedmiotowa. **AW**

Świąt Wielkiej Nocy
wypełnionych radością
i miłością,
niosących optymizm,
odpoczynek i spokój.
Miłych spotkań
z rodziną
i przyjaciółmi

życzą

Rada Nadzorcza,
Zarząd, Rady Osiedli
i Pracownicy
Chełmskiej Spółdzielni
Mieszkaniowej

PELLET DRZEWNY
sprzedaż hurtowa i detaliczna
BRYKIET DRZEWNY
KORA SOSNOWA
Producent:
Graf Pellet, Sielec 136 B tel. 509 311 488
biomass.produkcja@gmail.com www.grafpellet.pl

eprasa.pl ca88443e00

Z okazji Świąt Wielkanocnych
życzymy, aby ten wyjątkowy czas
był pełen spokoju,
radości i nadziei.
Niech budząca się
do życia wiosna
przyniesie zdrowie,
pomyślność i spełnienie
wszystkich marzeń.

Wiesław Prażnowski
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Siedliszczu

Hieronim Zonik
Burmistrz
Siedliszcza

Pogodnych, zdrowych
i pełnych spokoju
Świąt Wielkanocnych.
Niech ten szczególny czas,
spędzony w gronie najbliższych,
napełni Was radością
i będzie wytchnieniem
od codziennych zmartwień i trosk.
Wesołego Alleluja!

Wójt
Gminy Fajsławice
Janusz Pędzisz

Przewodniczący Rady
Gminy Fajsławice
Sławomir Michalak

Życzymy Mieszkańcom spokojnych
i zdrowych Świąt Wielkanocnych.
Wesołego Świętowania, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół.
Niech te Święta będą czasem refleksji i pojednania
oraz czasem okazywania
wzajemnej miłości i szacunku.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Izbicy
Janusz Dusznik

Burmistrz
Miasta i Gminy Izbica
Jerzy Lewczuk

Z okazji
Świąt Wielkanocnych
pragniemy złożyć
Mieszkańcom Gminy Wojsławice
najserdeczniejsze życzenia
zdrowia, pogody ducha
oraz wzajemnej życzliwości.
Niech ten czas spędzony w gronie najbliższych
upłynie Państwu w atmosferze wyjątkowego,
świątecznego nastroju

Przewodniczący Rady
Gminy Wojsławice
Adam Łopocki

Wójt
Gminy Wojsławice
Henryk Gołębiowski

Z okazji Świąt Wielkanocnych
składamy najserdeczniejsze życzenia:
Oby ten wyjątkowy czas
był wypełniony pokojem,
radością oraz ciepłem rodzinnym,
a Zmartwychwstały Chrystus
niech napełni serca nadzieją i siłą
do podejmowania nowych wyzwań.

Wesołego Alleluja!

Przewodniczący
Rady Gminy
Krzysztof Golec

Wójt
Gminy Krasnystaw
Wojciech Kowalczyk

Z okazji
Świąt Wielkanocnych
życzymy wszystkim mieszkańcom gminy Urszulin
zdrowia, wszelkiej pomyślności oraz chwil
spędzonych w gronie najbliższych osób.
Niech ten piękny czas upływa w radosnej atmosferze,
przyniesie wytchnienie od codziennych trosk,
wzmocni Państwa zapał do podejmowania wyzwań
i pozwoli z optymizmem patrzeć w przyszłość.
Niech radość Zmartwychwstałego Chrystusa
stanie się dla Państwa źródłem siły, mocy i wiary
na każdą chwilę życia.
Wesołego Alleluja!

Wójt
Gminy Urszulin
ADAM PANASIUK

Przewodniczący
Rady Gminy Urszulin
ANDRZEJ JUNG

Zdrowych, pogodnych
Świąt Wielkanocnych,
przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością.
Radosnego wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie rodziny
i wśród przyjaciół oraz wesołego „Alleluja”
życzą

Wesołego Alleluja!

Wójt
Gminy Rudnik
Paweł Kucharczyk

Przewodniczący
Rady Gminy
Marek Kiełbus

Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością.
Radosnego, wiosennego nastroju

życzy

Dorota Rybaczuk
Dyrektor
Stacji Ratownictwa Medycznego
w Chełmie - SP ZOZ

Nowy market dzieli mieszkańców

CHEŁM Na terenie dawnego szpitala gruźliczego przy ul. Hrubieszowskiej powstaje kolejny market spożywczy. Choć inwestycja realizowana jest zgodnie z przepisami i ma zgodę urzędników, wielu mieszkańców nie kryje frustracji, bo zamiast sklepu woleliby w tym miejscu park, centrum kultury lub przestrzeń spotkań. Rozebrany fragment muru to dopiero początek gorącej debaty na ten temat.

Na działce położonej na terenie dawnego kompleksu szpitala gruźliczego, w sąsiedztwie hotelu Duet, ma powstać nowy, wielkopowierzchniowy obiekt handlowy. Miasto wydało zgodę na rozbiórkę dwóch przęseł muru, przez który zostanie poprowadzony dojazd do planowanego marketu. To jednak wywołało mieszane reakcje wśród mieszkańców.

Nowy sklep ma mieć jedną kondygnację, pełne zaplecze instalacyjne i własny parking. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, dopuszczalna jest tam budowa obiektów handlowych o powierzchni do 800 m². Prawo pozwala jednak na realizację kilku takich budynków na jednej działce, co w praktyce umożliwia powstanie czegoś na wzór niewielkiego centrum handlowego – podobnego do Vendo Parku przy al. 3 Maja. Według nieoficjalnych informacji, głównym najemcą ma być popularny market spożywczy.

Wielu mieszkańców nie kryje zaskoczenia i rozczarowania, że w tej lokalizacji powstaje kolejny sklep, a nie przestrzeń rekreacyjna, kulturalna lub miejsce służące do integracji społecznej.

- Zamiast kolejnego marketu, marzyłoby się tu coś dla ludzi – mówi pani **Anna**, mieszkanka osiedla w pobliżu planowanej inwestycji. - Park, dom kultury, miejsce spotkań - a dostajemy to samo co zawsze.

Tymczasem prace na działce już trwają. Zniknął fragment muru, a teren jest przygotowywany pod inwestycję.

Rzecznik prasowy Urzędu Miasta Chełm **Damian Zieliński** zapewnia, że wszystkie decyzje zostały podjęte zgodnie z obowiązującymi przepisami.

- W uzgodnieniu z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków wydana została decyzja, która zezwala na rozbiórkę dwóch przęseł ogrodzenia murowanego - poinformował Zieliński.

Warto dodać, że we wrześniu 2024 roku inwestor złożył także wniosek o wycinkę drzew. Zgoda na ten krok została uzależniona od uzyskania pozwolenia na budowę i przeprowadzenia nasadzeń zastępczych.

Głos w sprawie zabrał również prezydent Chełma **Jakub Banaszek**. W emocjonalnym wpisie w mediach społecznościowych odpowiedział na krytykę mieszkańców.

- Pragnę przypomnieć, że Urząd Miasta nie ma możliwości ingerencji w plany poszczególnych przedsiębiorców. Jeśli ktoś chciałby wybudować market, dyskont spożywczy, to ma do tego prawo - zaznaczył.

Skrytykował również tych, którzy jego zdaniem bezpodstawnie zarzucają urzędowi wspieranie inwestora.

- Przedsiębiorca otrzymał wszystkie zgody, działał w obrębie przepisów i wola UM nie ma tu nic do gadania.

Mimo zapewnień władz, temat wciąż wzbudza wiele emocji. Dla jednych to przykład rozwoju i wykorzystania potencjału inwestycyjnego miasta, dla innych - symbol braku dbałości o przestrzeń publiczną i potrzeby mieszkańców.

Czy w Chełmie rzeczywiście brakuje miejsca na rekreację i kulturę, czy po prostu potrzeby rynku są dziś inne? **AW**

eprasa.pl ca88443e00

GMINA SAWIN W sprawie powstania Sobiborskiego Parku Narodowego...

Buntują się kolejne środowiska

Na naszych łamach wielokrotnie informowaliśmy o tym, że pomysł utworzenia Sobiborskiego Parku Narodowego wzbudza sporo różnego rodzaju kontrowersji. Do tej pory otwarty sprzeciw wobec tej idei wyrażali przede wszystkim mieszkańcy powiatu włodawskiego. Okazuje się jednak, że nie tylko tam dyskutuje się intensywnie o tym rozwiązaniu. Petycję w tej sprawie złożyli ostatnio na ręce przewodniczącej rady gminy Teresy Krzeszczyk, także mieszkańcy sołectwa Łowcza. Na co zwracają uwagę?

Przypomnijmy – z pomysłem utworzenia parku wystąpiło Towarzystwo dla Natury i Człowieka z siedzibą w Lublinie. Założenia mówią, że nowy w naszym regionie obszar chroniony miałby objąć takie gminy, jak: Hańsk, Sawin, Stary Brus, Włodawa, Wola Uhruska oraz Wyryki. Nie powinno więc dziwić, że głos w sprawie postanowili zabrać także mieszkańcy jednej z wymienionych gmin – gminy Sawin.

zdjęcie ilustracyjne fot. Freepik

Zdaniem mieszkańców sołectwa Łowcza utworzenie nowego parku pociągnie za sobą wiele zagrożeń i ograniczeń – przede wszystkim dla lokalnej społeczności.

„Będą to ograniczenia związane z użytkowaniem terenów – zakazy dotyczące zaplanowanych budów, rozwoju infrastruktury czy działalności gospodarczej. Wystąpią też ograniczenia związane z dostępem do zasobów naturalnych. Parki narodowe wprowadzają często restrykcje dotyczące z tych zasobów. Funkcjonowanie parku może utrudniać korzystanie z tradycyjnych form gospodarki leśnej czy rolnictwa, które są istotne dla lokalnej społeczności" – mieszkańcy wymieniają niektóre z potencjalnych zagrożeń.

Mowa jest również o innych. Twórcy petycji uważają, że utworzenie nowego obszaru chronionego będzie się wiązało z rozregulowaniem lokalnego rynku pracy. Z jakich powodów? Wspomniano już o nich wcześniej. Ponieważ utworzenie parku może wpłynąć negatywnie na dynamikę rozwoju gospodarczego gminy, to w konsekwencji zacznie brakować miejsc pracy.

„Istnieje też zagrożenie zamrożenia naszego regionu. Utworzenie parku może doprowadzić do sytuacji, w której wprowadzenie jakichkolwiek zmian może być znacznie utrudnione lub wręcz niemożliwe" – obawiają się mieszkańcy Łowczy.

Ich zdaniem „oberwać" może się również właścicielom różnego rodzaju nieruchomości, które, zgodnie z postawioną diagnozą, zaczną tracić na wartości.

„Należy podkreślić, że Region Lasów Sobiborskich korzysta już z form ochrony przyrody. Funkcjonuje Sobiborski Park Krajobrazowy, rezerwaty przyrody oraz Natura 2000. Istniejące formy ochrony przyrody są wystarczające do zabezpieczenia unikalnych walorów przyrodniczych Sobiboru, bez konieczności wprowadzania dodatkowych ograniczeń. Obecne formy ochrony dają także dużo większe możliwości, zarówno gospodarczo-ekonomiczne, jak również zapewniają bezpieczeństwo dla mieszkańców tego obszaru" – uważają mieszkańcy sołectwa.

Treść petycji zamyka apel o rezygnację z realizacji planów utworzenia parku i zachowanie obecnych form ochrony przyrody.

Petycję przekazano również do wiadomości wójt gminy Sawin **Agnieszki Dąbrowskiej**, **Krzysztofa Gorczycy** z Towarzystwa dla Natury i Człowieka, minister **Pauliny Hennig-Kloski** oraz posła **Wiesława Różyńskiego**.

Rozpatrzeniem dokumentu zajmie się też oczywiście gminna komisja skarg, wniosków i petycji. **RC**

Radna prosi o konieczne remonty

GM. SIEDLISZCZE Radna Aneta Okoń skierowała na ręce burmistrza Hieronima Zonika dwie interpelacje, w których prosi o dokonanie bieżących napraw. Jakie obiekty zwróciły jej uwagę i dlaczego, zdaniem radnej, należy się nimi zainteresować?

W jednym z pism radna Okoń wskazuje na potrzebę przyjrzenia się bramie, która stanowi część ogrodzenia placu zabaw przy ul. Jasnej w Siedliszczu.

„Proszę o potraktowanie sprawy jako pilnej ze względu na bezpieczeństwo osób, które przebywają na tym placu, a w szczególności dzieci. Skorodowane zawiasy i słupki mogą w każdej chwili złamać się, co spowoduje z kolei przewrócenie się bramy. Załączone zdjęcia pokazują, jak nieudolnie naprawiono skorodowany słupek bramy. Zaznaczam, że stan pozostałych zawiasów bramy powinien być sprawdzony" – uważa radna.

Wnosi również do włodarza gminy o to, aby po dokonanej naprawie udostępnił dane związane z poniesionymi na ten cel kosztami.

O przeprowadzenie prac blacharsko-spawalniczych, ale i malarskich radna Okoń prosi również w kontekście wiaty przystankowej, która położona także w Siedliszczu, ale z kolei przy ul. Lubelskiej.

„Wnioskuję o oczyszczenie i pomalowanie konstrukcji metalowych, pomalowanie ławeczki i wymianę ścianek bocznych. Przystanek w stanie obecnym wygląda nieestetycznie, a na jego elementach widać skutki oddziaływania negatywnych warunków atmosferycznych. Widok wyremontowanego przystanku wpłynie pozytywnie na samopoczucie osób oczekujących na przyjazd środka transportu oraz poprawi estetykę okolicy" – uważa radna.

Treść odpowiedzi na oba pisma nie jest jeszcze znana. **RC**

eprasa.pl ca88443e00

Obie Dyrekcje debatowały

CHEŁM Podczas spotkań mieszkańców Dyrekcji Dolnej i Dyrekcji Górnej omówiono sprawozdania z działalności rad osiedli, przedstawiono postulaty dotyczące rewitalizacji terenów zielonych, poprawy infrastruktury i bezpieczeństwa, a także zainicjowano nowe projekty społeczne. Mieszkańcy pokazali, że zaangażowanie i współpraca mogą realnie wpływać na poprawę jakości życia w ich najbliższym otoczeniu.

fot. UM Chełm

Głównym celem zebrania na Dyrekcji Dolnej było przedstawienie sprawozdania z działalności Zarządu Osiedla, które zaprezentował przewodniczący **Andrzej Stachniuk**. Sprawozdanie zostało przez mieszkańców przyjęte. Podczas zebrania przedstawiono także korespondencję i działania podejmowane przez zarząd w odpowiedzi na zgłaszane wnioski mieszkańców.

W dalszej części spotkania odbyła się ożywiona dyskusja, podczas której mieszkańcy zgłosili szereg postulatów, w tym: kompleksową rewitalizację skweru przy SP nr 5 przy ul. Szwoleżerów, remont chodników przy SP nr 5 oraz przy ul. Księdza Piotra Skargi, poprawę bezpieczeństwa w rejonie szkoły, skweru i sklepu nocnego poprzez zwiększenie patroli służb porządkowych, poprawę widoczności przejść dla pieszych na ul. Starościńskiej, utwardzenie terenu za Przedszkolem Miejskim nr 2, remont nawierzchni ulicy Wołyńskiej oraz zagospodarowanie placu pomiędzy ul. Jedność a SP nr 1 (stworzenie w tym miejscu m.in. parkingu, placu zabaw i dog-parku).

Mieszkańcy zwrócili również uwagę na problem wyrzucania resztek jedzenia na trawniki oraz dokarmiania dzikich gołębi, co może być szkodliwe zarówno dla środowiska, jak i zdrowia zwierząt. Przewodniczący przypomniał, że wyrzucanie odpadów organicznych poza wyznaczone pojemniki może skutkować mandatem w wysokości 500 zł.

Ponadto, na wniosek użytkowników działek, Rada Osiedla Dyrekcja złożyła zapytanie o możliwość wsparcia finansowego rodzinnych ogrodów działkowych np. z budżetu miasta na 2026 rok. Wskazano, że ROD-y pełnią istotne funkcje społeczne i przyrodnicze, a wsparcie może pochodzić z funduszy europejskich, miejskich lub rządowych.

Przewodniczący zaapelował do mieszkańców o aktywny udział w kolejnej edycji Budżetu Obywatelskiego – zarówno na etapie składania projektów, jak i późniejszego głosowania. Dzięki wcześniejszemu zaangażowaniu udało się już zrealizować kilka cennych inicjatyw.

Podczas spotkania Rady Osiedla Dyrekcja Górna poruszono natomiast m.in. temat modernizacji Parku XXX-lecia. Rada pozytywnie przyjęła odpowiedź prezydenta Chełma w sprawie ogłoszenia konkursu na projekt rewitalizacji tego terenu, z naciskiem na bezpieczeństwo, remont alejek, monitoring oraz rozwój infrastruktury rekreacyjnej.

Zainicjowano również dwa projekty społeczne: „Zielona Dyrekcja" - to zachęta do upiększania ogródków przed kamienicami i parapetów kwiatami, z możliwością uzyskania refundacji. Natomiast „Zdrowa Dyrekcja" to projekt promujący wspólne spacery dla poprawy zdrowia i integracji mieszkańców. Spotkania odbywają się w każdą sobotę o godz. 9:00 przy wejściu do parku od strony ul. Żwirki i Wigury.

AW

GMINA SAWIN Radni przyjęli nowe regulacje

Jak działać będzie nowa spółdzielnia?

W czasie ostatniej sesji rady gminy radny Łukasz Dyczkowski zgłosił wątpliwości dotyczące poręczenia dla organizującej się właśnie Spółdzielni Socjalnej „Sawin". Okazuje się jednak, że to element niezbędny do tego, aby struktura mogła się starać o dodatkowe środki zewnętrzne.

Zdjęcie ilustracyjne
fot. Freepik

O jakiej kwocie mowa? Z informacji, jakiej udzieliły w sprawie władze gminy, wynika, że takie poręczenie miałoby wynieść 350 tys. zł. Czy to jednak konieczne, aby gmina zabezpieczała dla organizacji taką właśnie kwotę? Okazuje się, że tak.

- Na jednym ze spotkań, kiedy omawialiśmy jeszcze szczegóły związane z utworzeniem spółdzielni, pytałem o to, co się stanie wówczas, kiedy spółdzielnia po prostu nie przetrwa. Zapewniono nas wówczas o tym, że gmina odpowiada w wymiarze finansowym tylko do wysokości trzech swoich udziałów, czyli trzy udziały po 100 zł. Dzisiaj mówimy już o znacznie wyższej kwocie? Co się zmieniło? – dociekał radny.

Wójt **Agnieszka Dąbrowska** potwierdziła, że jeśli tego typu strukturę zakłada organizacja pozarządowa i gmina, to na początku działa ona tylko w oparciu o wniesione udziały. Sytuacja zmienia się w momencie, kiedy spółdzielnia otrzyma środki zewnętrzne, dotację. Wówczas spółdzielnia potrzebuje od jednego z podmiotów, o których była mowa wcześniej, poręczenia. Do wysokości udzielonej dotacji.

- W tej chwili spółdzielnia otrzymała już informację mówiącą o tym, że może podpisać umowę na dotację na utworzenie nowej struktury, ok. 152 tys. zł orazI na utrzymanie pięciu miejsc pracy w pełnym wymiarze ok. 162 tys. zł. Uwzględniamy jednak pewien czynnik ryzyka. Spółdzielnia może nie przetrwać pierwszego roku działalności, a sytuacja, jeśli idzie o minimalne wynagrodzenie, może się nieco zmienić. Tak więc dokładamy do tych kwot jeszcze 10% i w ten sposób uzyskujemy te 350 tys. zł – wyjaśniła radnemu wójt Dąbrowska.

Zaznaczyła jednak, że wypłata dotacji uzależniona jest niestety od ustalenia poręczenia. To dodatkowe zabezpieczenie dla podmiotu, który tej dotacji udziela.

- Oczywiście, istnieje ryzyko, że spółdzielnia nie przetrwa próby czasu, ale z drugiej strony nie możemy nie udzielić tego poręczenia. Jeśli go nie udzielimy, spółdzielnia nie otrzyma środków. Warto też pamiętać o tym, że w ciągu roku spółdzielnia otrzymuje 2700 zł wsparcia pomostowego na utrzymanie jednego etatu. Może też odzyskać składki ubezpieczenia. Tak więc zakładamy, że będzie się w stanie utrzymać przez te 12 miesięcy. Uważam jednak, że będzie funkcjonować znacznie dłużej – podkreśliła w czasie sesji włodarz.

Gminie zależy na tym, aby wszelkie prace związane z utrzymaniem przekazać podmiotowi zewnętrznemu i tym samym ograniczyć ponoszone na ten cel koszty. O powodach założenia spółdzielni wójt Agnieszka Dąbrowska wspominała zresztą wielokrotnie i przy różnych okazjach.

- Dodatkowym argumentem „za" jest i ten, że spółdzielnia będzie mogła zakupić sprzęty, np. rębak, przy pomocy którego będą prowadzone prace związane z odkrzaczaniem. Jako podmiot ekonomii społecznej spółdzielnia będzie się też mogła ubiegać o środki dla tego typu przedsiębiorstw społecznych. Tak więc tych korzyści jest naprawdę wiele. A założenie jest takie, aby z barków gminy zrzucać stopniowo, rok po roku, kolejne zadania komunalne – zaznaczyła w czasie obrad wójt.

Zastrzeżenia do uchwały wniósł też radny **Zbigniew Krzanowski**, który zauważył, że nowy prezes spółdzielni nie wspominał wcześniej o potrzebie zabezpieczenia poręczenia.

- Ja zagłosuję za, ale można było powiedzieć o tym wcześniej – zauważył radny Krzanowski.

Wójt podkreśliła, że z jej perspektywy najważniejsze jest, aby spółdzielnia pozyskała dotację i zaczęła, najszybciej jak to możliwe, normalnie funkcjonować.

RC

eprasa.pl ca88443e00

Śmieciowa katastrofa

GM. REJOWIEC Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych został już co prawda udostępniony, ale, jak zaznaczył podczas niedawnych obrad burmistrz Tadeusz Górski, wymaga jeszcze podjęcia pewnych dodatkowych prac. I po raz kolejny przypomniał radnym o tym, że dane, jakimi władze dysponują w kontekście gospodarki odpadami komunalnymi, są głęboko niepokojące. Dlaczego?

zdjęcie ilustracyjne
fot. Freepik

Włodarza niepokoją przede wszystkim ilości produkowanych odpadów, które, jak na „przeciętną" gminę powiatu chełmskiego, wydają się wręcz zatrważające.

- Punkt już działa i tylko w przeciągu trzech pierwszych dni jego funkcjonowania odebraliśmy od mieszkańców 10 ton odpadów gabarytowych. A warto przypomnieć o tym, że nasz limit w wymiarze rocznym wynosi 12 ton. Do tego doszły dwie tony tekstyliów oraz prawie siedem ton opon. Opony udało nam się zagospodarować we własnym zakresie. Znaleźliśmy podmiot, który zgodził się je odebrać za niecałe 1400 zł. W przypadku firmy, która odbiera od nas odpady, zapłacilibyśmy za odebranie tych opon ponad 10 tys. zł. Nie dało się jednak uniknąć kosztów związanych z gabarytami. Zapłaciliśmy za ich odbiór ponad 15 tys. zł – zauważył burmistrz Tadeusz Górski.

I nie po raz pierwszy zresztą podkreślił, że gmina Rejowiec, która liczy w tej chwili niespełna 6 tys. mieszkańców, jest w w stanie wyprodukować więcej śmieci, niż ponad dwukrotnie liczniejsza gmina Chełm.

- Nie mam pojęcia, jak to jest możliwe. Nikt nie przekona mnie do tego, że są to tylko i wyłącznie nasze odpady. Proszę państwa – w trzy dni nazbieraliśmy tyle mebli, że nie zmieściły się pod przygotowanym na nie zadaszeniem. Warto, również nie po raz pierwszy, przypomnieć o tym, że tak naprawdę za wywóz odpadów każdy mieszkaniec powinien płacić 40 zł. Tak nie jest. Ta stawka jest jednak niższa, ponieważ część środków dokładamy z budżetu. Prawda jest też taka, że ok. 1000 mieszkańców nie płaci za śmieci w ogóle – podkreślił, mówiąc o przyczynach śmieciowego kryzysu, burmistrz Górski.

Zdaniem urzędników istnieją też rozbieżności pomiędzy informacjami, które wynikają ze złożonych deklaracji, a stanem faktycznym. Czy w sprawie śmieci urząd ma do przekazania tylko złe wieści? Okazuje się, że nie do końca.

- Pocieszające jest to, że trafia do nas coraz więcej deklaracji związanych z przydomowymi kompostownikami. Oznacza to, że wszystkich odpadów biodegradowalnych i zielonych gmina będzie produkowała nieco mniej. Spróbujemy też zagospodarować te odpady we własnym zakresie – oczywiście te, które będziemy musieli odebrać z niektórych posesji. Cóż, ceny rosną, więc musimy dołożyć starań, aby te koszty obniżyć – wyjaśnił burmistrz Rejowca. **RC**

Kto weźmie się za Topolową?

GM. SAWIN Władze gminy prowadzą postępowanie przetargowe, które związane jest z potrzebą wyłonienia wykonawcy przebudowy ul. Topolowej w Sawinie. Przedsięwzięcie znalazło się na liście planów inwestycyjnych, ponieważ samorząd otrzymał środki w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Z udostępnionej na stronie BIP informacji wynika, że ekipa drogowców pracować będzie na odcinku liczącym niespełna 600 m. Przebudowane zostanie również skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 812 – relacji Chełm – Włodawa. Jeśli prace dojdą ostatecznie do skutku, to wykonana zostanie nowa konstrukcja jezdni, która osiągnie szerokość 5 m. Tuż obok pojawią się też pobocza gruntowe, które liczyć będą z kolei 0,75 cm każde. Zjazdy do posesji zostaną wykonane z betonu asfaltowego, natomiast te do pól z kruszywa. Zaplanowano również wykonanie odpowiedniego oznakowania – poziomego, jak i pionowego oraz chodnika. Trakt dla pieszych będzie miał z kolei 2 m szerokości. W obrębie zaplanowanej drogi znajdzie się również przejście dla pieszych, które oświetlane będzie przy pomocy lampy solarnej.

Topolowa to ważna arteria, ponieważ łączy drogę powiatową nr 1819L ze wspomnianą wcześniej drogą wojewódzką.

Prace mają kosztować w sumie niecałe 1,16 mln zł, a dofinansowanie stanowi 60% tej kwoty – niecałe 695 tys. zł. Tak wynika z kosztorysu inwestorskiego, jaki gmina przedkładała we wniosku o dofinansowanie. Jakie propozycje przedstawią wykonawcy? O tym przekonamy się po 28 kwietnia. **RC**

eprasa.pl ca88443e00

Nowoczesne laboratoria dla studentów PANS

CHEŁM **Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Chełmie otrzymała dofinansowanie na rozwój swojej infrastruktury dydaktycznej. Pozwoli ono na modernizację kluczowych laboratoriów i jeszcze lepsze przygotowanie studentów do pracy w nowoczesnym przemyśle.**

11 kwietnia w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego odbyło się uroczyste podpisanie umowy o dofinansowanie projektu „Rozwój infrastruktury dydaktycznej PANS w Chełmie". Dokument odebrali: rektor Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie prof. ucz. dr **Beata Fałda** oraz prorektor ds. rozwoju prof. ucz. dr hab. **Józef Zając.**

Umowę wręczyli: marszałek województwa lubelskiego **Jarosław Stawiarski** oraz wicemarszałek **Piotr Breś**. Projekt realizowany jest w ramach Działania 7.4 Infrastruktura szkół wyższych, Priorytetu VII Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027.

Dzięki uzyskanemu wsparciu unowocześniona zostanie infrastruktura dydaktyczna uczelni, co przełoży się na wyższy poziom kształcenia przyszłych inżynierów i specjalistów. Modernizacją objęte zostaną m.in. laboratoria spawalnictwa i mechaniki płynów na kierunku Mechanika i budowa maszyn, Laboratorium Inteligentnych Instalacji Elektrycznych na kierunku Elektrotechnika, a także pracownia do nauki programowania w języku MATLAB.

– Dzięki tym inwestycjom nasi studenci będą pracować na jeszcze nowszym sprzęcie, a my jeszcze efektywniej przygotujemy ich do pracy w nowoczesnym przemyśle – podkreślają władze uczelni.

Podpisanie umowy to ważny krok w kierunku dalszego rozwoju Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie oraz wzmocnienia potencjału edukacyjnego regionu lubelskiego. **AW**

Zainwestował w „złoto i paliwa"

POW. WŁODAWSKI **Miał być szybki zysk, a skończyło się dużą stratą. 71-latek uwierzył w kuszącą reklamę inwestycyjną w Internecie. Zainwestował własne oszczędności i zaciągnął kredyt, licząc na wysokie zyski z funduszy „znanego koncernu paliwowego". Złudzenia prysły, gdy bank w porę zareagował i ostrzegł przed oszustwem.**

Wielkie zyski i inwestycje w złoto — taką wizję roztoczyła przed 71-letnim mieszkańcem powiatu włodawskiego internetowa reklama, która obiecywała szybkie i wysokie profity. Mężczyzna nie przypuszczał, że za chwytliwą stroną i miłą rozmową telefoniczną kryją się przestępcy, którzy wciągną go w poważne kłopoty finansowe.

Senior trafił na reklamę, przeglądając Internet. Oferowano w niej inwestycję w fundusz powiązany ze znanym koncernem paliwowym. Wystarczyła niewielka wpłata, by – jak sugerowano – rozpocząć drogę do dużych pieniędzy. Po kliknięciu w reklamę, skontaktowała się z nim kobieta podająca się za przedstawicielkę firmy, która zapowiedziała telefon od osobistego brokera inwestycyjnego.

Doradca, z którym później rozmawiał telefonicznie 71-latek, brzmiał bardzo przekonująco. Za jego namową senior założył konto na specjalnej platformie i przelał 800 złotych jako „startową inwestycję". To był dopiero początek...

Wkrótce mężczyzna został namówiony do „zakupu złota" za 40 tysięcy złotych. Wierząc w skuteczność inwestycji, postanowił wycofać pieniądze — wtedy jednak oszust podsunął mu kolejną propozycję: kredyt na prawie 90 tysięcy złotych, który rzekomo miał przynieść jeszcze większe zyski.

Na szczęście podczas przelewu bank zareagował – pracownik podejrzewając, że klient może paść ofiarą oszustwa, zablokował operację i poinformował seniora o zagrożeniu. 71-latek zorientował się, że został wykorzystany i zgłosił sprawę włodawskiej policji.

— Oszuści wykorzystują niewiedzę i zaufanie, podszywają się pod specjalistów, analityków czy pracowników renomowanych firm, obiecując szybki zysk. Nie klikajmy w podejrzane linki, nie podawajmy danych do logowania i nigdy nie działajmy pod presją czasu — apeluje asp. **Elwira Tadyniewicz**, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji we Włodawie. **(am)**

CHEŁM Tworzą kuźnię talentów

ChKS i Arka otwierają oddział sportowy

Od roku szkolnego 2025/2026 w Niepublicznej Integracyjnej Szkole Podstawowej Nowoczesnych Technologii i Języków Obcych „ARKA" w Chełmie powstanie nowy oddział sportowy w klasie I. To efekt współpracy placówki z Chełmskim Klubem Sportowym, który – w porozumieniu z pięcioma szkołami oraz przy wsparciu miasta Chełm – rozwija w mieście projekt oddziałów sportowych.

fot. CHKS

W ramach inicjatywy uczniowie będą mieli znacznie zwiększoną liczbę godzin wychowania fizycznego – z dotychczasowych 3 lub 4 do aż 10 godzin tygodniowo. Dzięki temu młodzi sportowcy otrzymają optymalną dawkę aktywności fizycznej, niezbędną do harmonijnego rozwoju i budowania sportowych nawyków od najmłodszych lat.

Chełmski Klub Sportowy zapewnia, że proces szkoleniowy będzie uporządkowany, klarowny i mierzalny – oparty na sprawdzonych standardach, takich jak program certyfikacji szkółek PZPN. Uczniowie będą realizować programy zatwierdzone przez związki sportowe i Ministerstwo Sportu, co gwarantuje wysoką jakość zajęć i brak przypadkowości w prowadzeniu treningów.

– Otwarcie oddziału sportowego w Szkole „Arka" to kontynuacja działań podjętych już wcześniej z placówkami publicznymi. W tym przypadku liczba godzin zajęć ruchowych wzrośnie z poziomu 3 do 10 tygodniowo. Część z nich poprowadzą nasi wykwalifikowani trenerzy, którzy zadbają o prawidłowy rozwój młodych sportowców – mówi **Dominik Małys**, wiceprezes Chełmskiego Klubu Sportowego. – W tym wieku nie ograniczamy się jednak tylko do jednej dyscypliny. Oprócz koszykówki, siatkówki, piłki nożnej czy pływania, równie ważne będą ogólne zabawy ruchowe oraz elementy lekkoatletyki – dodaje.

Na co dzień dzieci będą pracować z kompetentnymi trenerami klubu, którzy będą obecni na zajęciach od 2 do 4 godzin tygodniowo, by czuwać nad przebiegiem szkolenia i odpowiednio wcześnie reagować na ewentualne potrzeby lub niedociągnięcia.

– Jesteśmy dumni, że szkoła „Arka" dołącza do grona naszych partnerów w kształceniu młodych sportowców. Wierzymy, że ruch od najmłodszych lat świetnie wpływa na rozwój psychomotoryczny dziecka i przyniesie długofalowe korzyści zarówno dla niego, jak i dla całego środowiska sportowego w Chełmie – podkreśla prezes ChKS **Artur Juszczak**. – Szkoła „Arka" to także nasz partner biznesowy, aktywnie wspierający nasze sekcje wyczynowe – dodaje.

Dzięki temu projektowi Chełm zyskuje nową kuźnię talentów, a najmłodsi mieszkańcy miasta – doskonałą okazję do rozwijania swoich pasji sportowych pod okiem profesjonalistów. **AW**

eprasa.pl ca88443e00

Otrzymali pieniądze na gminną inwestycję

GM. LEŚNIOWICE Przedstawiciele samorządu województwa lubelskiego – marszałek Jarosław Stawiarski, wicemarszałek Piotr Breś oraz członek zarządu województwa Jarosław Kwasek wręczyli właśnie 14 umów związanych z projektami dotyczącymi zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej. Wartość projektów, które zostały opisane w tych umowach, opiewa na 77 mln zł, z czego niecałe 53 mln to środki, jakie na wspomniane cele przeznaczyła Unia Europejska w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027".

fot. Freepik
zdjęcie ilustracyjne

O środki mogły się ubiegać samorządy, które liczą w sumie od dwóch do 10 tys. mieszkańców. Pod uwagę brane były przede wszystkim te projekty, które uwzględniały infrastrukturę do pobierania, uzdatniania i dystrybucji wody.

- Gospodarka wodno-ściekowa ma na celu obniżenie zużycia wody oraz ograniczenie ilości ścieków, co jest związane z ograniczonymi zasobami wody w przyrodzie. Efektem tego ma być poprawa środowiska naturalnego, czystości wód oraz gleby. Przyznane dofinansowanie z Unii Europejskiej umożliwi realizację kluczowych dla gmin inwestycji z korzyścią nie tylko dla środowiska, ale przede wszystkim mieszkańców, podnosząc jakość ich życia – wyjaśnił w czasie spotkania z włodarzami marszałek Stawiarski.

Na liście beneficjentów znalazła się gmina Leśniowice, która dofinansowanie otrzymała jako jedyna w powiecie chełmskim. Samorząd będzie realizował projekt zatytułowany „Modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Leśniowice". Pula zewnętrznych środków opiewa w przypadku Leśniowic na kwotę nieco ponad 3,1 mln zł.

- Inwestycja obejmuje budowę nowych rurociągów sieci wodociągowej obok istniejącego rozdzielczego układu wodociągowego. Instalacja powstanie w Leśniowicach i Majdanie Leśniowskim. Infrastruktura sprawia częste problemy eksploatacyjne, stąd potrzeba podjęcia tych prac. Istniejące przyłącza wodociągowe zostaną przepięte do nowej sieci wodociągowej, a obecnie pracująca sieć zostanie wyłączona z eksploatacji. Poddana zostanie też zakorkowaniu i zamuleniu. W ramach inwestycji zaplanowano również wymianę wadliwych zasuw i hydrantów w 65 lokalizacjach na terenie naszej gminy - mówi o szczegółach inwestycji wójt Joanna Jabłońska.

W ramach wszystkich umów powstaną 92 km sieci wodociągowych, natomiast długość sieci kanalizacyjnych w naszym regionie wzrośnie o 2,7 km. Przebudowanych i zmodernizowanych zostanie w sumie 15 stacji uzdatniania wody, 16 ujęć wody oraz dwie komunalne oczyszczalnie ścieków.

RC

Wójt Gminy Dubienka

informuje

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Dubienka przy ul. 3 Maja 6 w Dubience, został podany do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Dubienka, przeznaczonej do wydzierżawienia na okres do 3 lat, położonej w obrębie Rogatka.

Szczegółowych informacji udziela się w Urzędzie Gminy Dubienka pokój nr 5, telefonicznie pod numerem 82 544-43-92. Wykaz opublikowany jest na stronach www.ugdubienka.e-biuletyn.pl www.gminadubienka.pl

8631

WYWÓZ NIECZYSTOŚCI PŁYNNYCH
Usługi Asenizacyjne
Indywidualna negocjacja cen

tel. 501 131 580
4623

Wójt Gminy Rejowiec Fabryczny

Informuje, że w dniach od 18 kwietnia 2025 r. do 09 maja 2025 r. na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Rejowiec Fabryczny przy ulicy Lubelskiej 16 oraz na stronie internetowej https://gminarejowiecfabr.pl/ wywieszono wykaz nieruchomości przeznaczonej do sprzedaży, położonej w obrębie geodezyjnym Pawłów (działka nr 1203/8), gm. Rejowiec Fabryczny.
Szczegółowe informacje pod nr tel. 82 5664545, e-mail: anita.swiader@gminarejowiecfabr.pl

8622

INFORMACJA
Wójt Gminy Chełm

informuje, że zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Chełm Pokrówka, ul. Gminna 18, II piętro, na tablicach ogłoszeń w danej miejscowości, na stronie internetowej urzędu **www.gminachelm.pl**,na stronie BIP został zamieszczony do publicznej wiadomości

wykaz nieruchomości niezabudowanej położonej w obrębie Srebrzyszcze przeznaczonej do zbycia w formie sprzedaży.

Wykaz ten zamieszczono na okres 21 dni od dnia 18 kwietnia 2025 r. do dnia 9 maja 2025 r.

W terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu, osoby zainteresowane, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.) mogą składać wnioski w sprawie nabycia nieruchomości.

Szczegółowe informacje o nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Chełm, Pokrówka, ul. Gminna 18 pokój nr 29, II piętro w godzinach 7:30 - 15:30 lub pod telefonem (82) 575 02 34.

Pokrówka, dnia 18 kwietnia 2025 r.

8620

INFORMACJA
Wójt Gminy Chełm

informuje, że zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Chełm Pokrówka, ul. Gminna 18, II piętro, na tablicach ogłoszeń w danej miejscowości, na stronie internetowej urzędu **www.gminachelm.pl**, na stronie BIP został zamieszczony do publicznej wiadomości

wykaz nieruchomości niezabudowanej położonej w obrębie Staw przeznaczonej do zbycia w formie sprzedaży.

Wykaz ten zamieszczono na okres 21 dni od dnia 18 kwietnia 2025 r. do dnia 9 maja 2025 r.

W terminie 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu, osoby zainteresowane, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.) mogą składać wnioski w sprawie nabycia nieruchomości.

Szczegółowe informacje o nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Chełm, Pokrówka, ul. Gminna 18 pokój nr 29, II piętro w godzinach 7:30-15:30 lub pod telefonem (82) 575 02 34.

Pokrówka, dnia 18 kwietnia 2025 r.

8621

eprasa.pl ca88443e00

CHEŁM Ważne miejskie tematy pod lupą radnego Ochery

Defibrylatory, pumptrack i wsparcie dla uczniów

Czy defibrylatory w Chełmie będą bardziej dostępne? Czy powstanie wymarzony pumptrack dla młodych rowerzystów? I jak miasto wspiera dzieci z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego? Radny Tomasz Ochera złożył szereg interpelacji i zapytań, na które magistrat właśnie udzielił oficjalnych odpowiedzi. Sprawdzamy, czego mogą spodziewać się mieszkańcy.

Radny Rady Miasta Chełm **Tomasz Ochera** (Koalicja Obywatelska) w pierwszej interpelacji zaapelował o organizację szkoleń z użytkowania defibrylatorów AED, zamontowanych w przestrzeni publicznej Chełma.

„Osoby, które mają najbliższy dostęp do tych defibrylatorów, powinny być zaznajomione z ich przeznaczeniem i obsługą, aby w sytuacji zagrożenia życia nie tracić czasu na czytanie instrukcji" – argumentował Ochera.

Zaproponował także, aby miasto zamieściło krótki film instruktażowy na swoim oficjalnym profilu w mediach społecznościowych.

W odpowiedzi wiceprezydent **Dorota Cieślik** zapowiedziała przygotowanie takiego filmu oraz przeszkolenie pracowników urzędu miasta w zakresie obsługi defibrylatorów. Podkreślono również, że zamontowane urządzenia są nowoczesne i samoczynnie instruują użytkownika po ich uruchomieniu.

Druga interpelacja dotyczyła zmiany lokalizacji defibrylatorów AED znajdujących się na budynkach targowisk przy al. Piłsudskiego i ul. Lwowskiej, gdzie w godzinach popołudniowych dostęp do urządzeń jest ograniczony.

Władze miasta poinformowały, że urządzenia montowano głównie w miejscach o wysokim natężeniu ruchu i objętych monitoringiem. Niemniej jednak podjęto działania w celu zmiany lokalizacji tych urządzeń i umożliwienia dostępu do nich przez całą dobę.

W swoich zapytaniach Tomasz Ochera poruszył również kwestię budowy asfaltowego toru rowerowego pumptrack. Radny chciał dowiedzieć się, czy podjęto jakiekolwiek działania w tej sprawie. W odpowiedzi wiceprezydent poinformowała, że na 2025 rok nie zaplanowano środków na tę inwestycję. Jednak w przypadku uzyskania dodatkowych funduszy możliwe będzie rozważenie jej realizacji.

Radny prosił też o szczegółowe dane na temat liczby uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego oraz zakresu otrzymywanego wsparcia. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez urząd, w miejskich placówkach oświatowych w Chełmie uczy się łącznie 221 dzieci z orzeczeniami.

Wsparcie realizowane jest zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznych i obejmuje indywidualne programy terapeutyczne, zajęcia rewalidacyjne oraz pomoc nauczyciela współorganizującego proces kształcenia. W tygodniu realizowane są m.in. ponad 1564 godziny grupowych zajęć rewalidacyjnych oraz prawie 562 godziny wsparcia nauczyciela współorganizującego. **AW**

Zbyt krótka czy w sam raz? Spory o komisję trwają do dzisiaj

REJOWIEC FABRYCZNY **Mimo że od posiedzenia komisji edukacji, kultury, sportu i rekreacji minęły już prawie dwa miesiące, to wciąż wzbudza ona w samorządowym środowisku miasta sporo emocji. Radny Mariusz Grams uważa, że spotkanie radnych trwało zbyt krótko, czego nie omieszkał wypomnieć przewodniczącemu gremium Rafałowi Kiejdzie. Kiejda wychodzi jednak z założenia, że Grams manipuluje faktami i jego zarzuty są bezzasadne. Podobne zdanie na ten temat ma włodarz miasta Gabriel Adamiec.**

Radny Mariusz Grams przesłał do naszej redakcji oświadczenie, w którym dzieli się swoją oceną sytuacji, jaka miała miejsce na sesji i wątpliwościami, jakie, jego zdaniem, budzi praca niektórych radnych. Na co zwrócił uwagę w piśmie?

„Radni rady miasta – zarówno w czasie sesji, jak i podczas posiedzeń komisji – pracują w aplikacji Esta Rada, w której uwidoczniona jest godzina rozpoczęcia, jak i zakończenia każdego posiedzenia. Komisja edukacji, która odbyła się w dniu 17 lutego br., zgodnie z zapisem w aplikacji rozpoczęła się o godzinie 16.11 i 44 sekundzie i zakończyła się o godzinie 16.14 i 37 sekundzie. Trwała więc rekordowe 173 sekundy!!! Zatem gdzie to można doszukiwać się mojej manipulacji i podawania nieprawdy. Wiem, że prawda boli" - zauważył w sporządzonym przez siebie opisie radny.

Sugeruje też, że radny Kiejda nie powinien pobierać dodatku do diety w wysokości 150 zł, ponieważ nie wywiązuje się należycie ze swoich obowiązków.

„Komisja edukacji od początku obecnej kadencji odbyła tylko trzy posiedzenia. Radnemu **Sławomirowi Kuładze** za nieobecność w dniu 17 lutego na tak krótko trwającej komisji potrącono z diety 85 zł. Czy to jest w porządku? Moim zdaniem absolutnie nie" - uważa radny Grams.

Zdaniem radnego przewodnicząca rady miasta **Iwona Herda** powinna powtórnie pochylić się nad jego wnioskiem o nagrywanie posiedzeń stałych komisji rady miasta.

„Ostatnie posiedzenie komisji edukacji miało miejsce 25 marca. Uczestniczyłem w nim, chociaż nie jestem członkiem tej komisji. Obecnych było tylko troje radnych, a zaproszonych gości sześcioro. Mając powyższe na uwadze oraz fakt, że porządki obrad posiedzeń komisji edukacji zawierają bardzo mało punktów, należy zastanowić się nad połączeniem komisji edukacji z komisją spraw społecznych, która liczy tylko czterech członków" - twierdzi radny.

Do jego uwag odniósł się w czasie ostatniej sesji rady miasta, „wywołany do tablicy", radny Rafał Kiejda. W jego opinii wszystkie zarzuty radnego Mariusza Gramsa są bezpodstawne.

- Najważniejsze jest jednak to, że pan radny Mariusz Grams, który sformułował te zarzuty, nie jest członkiem komisji edukacji. Nie uczestniczył też w obradach tej komisji, które miały miejsce 17 lutego. Nie posiada wiedzy na temat przebiegu i merytorycznego zakresu posiedzenia. Nie wskazał też na żadne konkretne kryteria, które wskazywałyby na to, że czas trwania komisji jest niewystarczający. Każde posiedzenie trwa tyle, ile wymaga opracowanie poruszonych tematów. Działalność rady miasta powinna się opierać na merytorycznej pracy, a nie kreowaniu sztucznych konfliktów i rozpowszechnianiu niesprawdzonych informacji – podkreślił w krótkim oświadczeniu radny Kiejda.

Swoimi spostrzeżeniami w tej sprawie podzielił się też burmistrz **Gabriel Adamiec**.

- Warto z pewnością zauważyć, że komisja obradowała realnie około godziny, co może potwierdzić zresztą urzędniczka z biura rady, przy której odbywała się komisja. Błąd niedoświadczonego przewodniczącego polegał na tym, że zbyt późno zorientował się, że trzeba włączyć tablety i zarejestrować przebieg komisji. Radny Grams wiedział o kulisach tamtego spotkania i tylko aby wytworzyć mylne wrażenie u mieszkańców, że „ radni biorą kasę za 3 minutowe komisję", pozwolił sobie na nieuczciwe insynuacje. W obszarze sportu i edukacji od początku kadencji dzieje się w naszym mieście bardzo dużo. Miasto zadbało o poszerzenie listy dostępnych możliwości - dla dzieci i dorosłych - a to z kolei świadczy o tym, że komisja wypracowuje istotne rozwiązania – uważa włodarz miasta. **RC**

Zastawił na niego sidła

POW. CHEŁMSKI **36-latek padł ofiarą przestępców internetowych. Zamiast zarobić na sprzedaży części samochodowych, stracił blisko 10 tysięcy złotych. Dał się nabrać na fałszywy link do płatności i „pomoc" rzekomego pracownika banku.**

W piątek (11 kwietnia) do KMP w Chełmie zgłosił się 36-latek, który poinformował, że padł ofiarą oszustwa internetowego. Cała sytuacja zaczęła się od wystawienia przez mężczyznę ogłoszenia o sprzedaży części samochodowych na jednym z popularnych portali ogłoszeniowych.

Wkrótce po publikacji ogłoszenia otrzymał wiadomość od rzekomego kupującego, który zapewnił, że dokonał płatności i przesłał link umożliwiający jej odbiór. Niczego nie podejrzewając, sprzedający kliknął w przesłany odnośnik i próbował zalogować się na swoje konto bankowe.

Kiedy napotkał problemy techniczne, skontaktował się z nim mężczyzna, który przedstawił się jako pracownik banku. Ten przekonał 36-latka, że na jego konto przypadkowo wpłynęła zbyt duża kwota i należy ją bezzwłocznie zwrócić do platformy sprzedażowej. W toku rozmowy nakłonił go do wygenerowania kilku kodów BLIK – za pomocą których przestępcy wypłacili z jego konta niemal 10 tysięcy złotych.

Dopiero po chwili refleksji i sprawdzeniu stanu konta pokrzywdzony zorientował się, że padł ofiarą oszustwa. Natychmiast zablokował rachunek i zgłosił sprawę na policję.

— Kolejny raz apelujemy o zachowanie szczególnej ostrożności podczas dokonywania transakcji internetowych. Pamiętajmy, aby nie korzystać z przysłanych nam linków, które przekierowują nas do stron proszących o nasze dane. Sprzedając przez internetowe serwisy, oczekujemy jedynie na wpłatę – bez konieczności potwierdzania jej odbioru — przypomina nadkomisarz **Ewa Czyż**, rzeczniczka prasowa Komendy Miejskiej Policji w Chełmie. **(am)**

6627
Chełmski Dom Pogrzebowy
Firma Łukowiec
Organizujemy pogrzeby na wszystkich cmentarzach i zajmujemy się transportem międzynarodowym zmarłych.
■ Przeprowadzamy kremację w ciągu kilku godzin.
■ Posiadamy własną kaplicę i chłodnię.
Chełm ul. Szpitalna 49
82 564 36 07
602 469 287
chelmskidompogrzebowy.pl
USŁUGI CAŁODOBOWE - BEZGOTÓWKOWE
Wypłacamy Zasiłki Pogrzebowe ZUS i KRUS Przed Pogrzebem

Profesjonalna renowacja nagrobków
Oferujemy usługi renowacji nagrobków z wykorzystaniem nowoczesnej techniki epoksydowej, która zapewnia trwałość i estetykę.
517 757 510
PRZED
PO
8542

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe
KOMPLEKS Zakład Usług Pogrzebowych
24h
Chełm, ul.Rejowiecka 93
Rejowiec Fabr., ul. Dworcowa 4
82 566 40 53
502 791 454
2640

Odeszli...

Irena Cioch, lat 98
Mieczysław Kiczyński, lat 87
Zuzanna Głaz, lat 92
Stanisław Bil, lat 65
Robert Kosmala, lat 88
Wacława Sapuła, lat 88
Jolanta Gałan, lat 63
Waldemar Drzazgowski, lat 72
Henryk Pieczykolan, lat 89
Edmund Igras, lat 88
Bronisława Kołdyj, lat 97
Grażyna Suprun, lat 62
Dariusz Marczuk, lat 63
Tadeusz Władysiuk, lat 89
Irena Kalisio, lat 89
Teresa Syczuk, lat 53
Rozalia Kowalewska, lat 82
Elżbieta Olszak, lat 66
Jan Siedlecki, lat 90
Paweł Pyrz, lat 44
Zbigniew Szymczak, lat 80
Anna Mil, lat 93
Krzysztof Walachniewicz, lat 40
Czesław Lala, lat 74
Halina Wiśniewska, lat 72
Tadeusz Radziszewski, lat 91
Tadeusz Kulesza, lat 71

eprasa.pl ca88443e00

CHEŁM Oni nie zapomnieli...

Odra-Niemen – pomost łączący rodaków

Członkowie Stowarzyszenia Odra-Niemen i uczestnicy ostatniego spotkania stowarzyszenia

Już od 15 lat Stowarzyszenie Odra-Niemen niesie pomoc tym naszym rodakom, którzy po II wojnie światowej pozostali na terytorium Związku Radzieckiego, a więc historycznych kresach Rzeczypospolitej Polskiej. Rzesza kombatantów i zesłańców topnieje z roku na rok, ale pozostały młode pokolenia, które chcą być wierne ich przesłaniu – Kochaj ojczyznę i myśl samodzielnie. - To testament, którzy pozostawiają nam rodacy za Bugiem – mówi prezes zarządu stowarzyszenia Ilona Gosiewska.

Kiedy w przestrzeni publicznej wciąż toczy się debata na temat tego, jak opowiadać o historii i trudnych losach naszego kraju, wolontariusze ze stowarzyszenia sięgają po niezwykle proste środki i po prostu pomagają tam, gdzie tej pomocy brakuje już od wielu dziesiątków lat. 15 lat temu spakowali najpotrzebniejsze produkty do pudełek i udali się za wschodnią granicę naszego kraju, aby objąć opieką tych, którzy nie zdążyli powrócić do kraju. Zostali tam – na Białorusi, na Ukrainie, Litwie, a niekiedy także w dalekich zakątkach Kazachstanu.

- Pamiętam, że spotkaliśmy się wówczas z panią **Weroniką Sebastianowicz**, osobą, która Polakami zajmowała się na miejscu, w Grodnie i poprosiła mnie o przygotowanie tych paczek. Zaznaczyła tylko, aby zostały rozdzielone sprawiedliwie, pomiędzy wszystkich. Dostęp do sieci nie był tak prosty i powszechny, jak obecnie, ale postanowiliśmy „rzucić hasło" i zaangażować chętnych do grosze skrajnie trudnych warunkach. Ale o Polsce nie zapomnieli nigdy.

- To było chyba najmocniejsze świadectwo, jakie otrzymali ci młodzi wolontariusze. Mieli lekcję historii w oparciu o praktykę życia. To nie był wykład. Wkrótce zapragnęliśmy tego,

Kombatanci, którzy znajdują się w centrum zainteresowania wolontariuszy

madzenia tych darów. Udało się. Włączyli się kibice, młodzi ludzie, szkoły. To było fantastyczne – mówi o początkach aktywności prezes organizacji **Ilona Gosiewska**.

Młodzi udali się do polskich domów, których gospodarze przypomnieli o tym, co najważniejsze. O wartościach, przywiązaniu do najistotniejszych spraw, miłości do ojczyzny. Żyli bardzo skromnie, niekiedy aby tych ludzi, naszych rodaków, zacząć przywozić do kraju, zacząć organizować dla nich środowisko. Zaczęły się różnego rodzaju spotkania, projekty, w centrum których byli zawsze kombatanci, świadkowie historii – podkreśla pani Ilona.

Członkowie organizacji zauważają jednak, że czasy i okoliczności zmieniają się. Czas upływa, a wraz z nim odchodzą również ci, nad którymi stowarzyszenie roztoczyło parasol swojej opieki. Przemija pokolenie, ale nie ulegają dezaktualizacji wartości, według których żyli i przesłanie, które pozostawili młodym jako swój testament.

- Cóż, ostatnie lata naszej aktywności wypełnione są pogrzebami. Z rzeszy ludzi, z którymi współpracowaliśmy i którymi opiekowaliśmy się, pozostała już tylko nieliczna garstka. Tak więc musimy nieco zmienić nasz sposób działania, akcent postawić na ludziach młodych i zaproponować im spójną ofertę aktywności na tym polu. W obszarze pamięci historycznej. To niezwykle ważne. Tak więc kontynuujemy, z jednej strony, nasze zbiórki, ale z drugiej proponujemy, najbardziej aktywnym liderom, wspólne wyprawy za Bug. Młodzi mają okazję wejść w te środowiska, spotkać kresowiaków, odwiedzić groby, pracować na nich. Dać coś od siebie. Pozostawić tam, za wschodnią granicę, swój pot i trud. Używamy języka, który młodzi rozumieją i chętnie podejmują ten wysiłek. Młodzież lubi zresztą, kiedy się od niej wymaga. My wymagamy i to przynosi konkretne owoce – uważa społeczniczka.

W piątek, 11 kwietnia, miało miejsce spotkanie chełmskiego środowiska stowarzyszenia, które już od wielu lat, pod przewodnictwem **Reginy Awtoniuk**, włącza się w proponowane przez centralne władze aktywności i organizuje wyjazdy na zapomniane nekropolie.

- Zbieramy dary do paczek, znicze, które rozwożone są następnie po kresowych nekropoliach. Staramy się angażować młodzież szkolną, harcerzy,

Regina Awtoniuk, która odpowiada za chełmskie struktury organizacji

a nawet najmłodsze zuchy. Proponujemy też warsztaty rękodzielnicze, w czasie których przygotowujemy wieńce. Kompozycje trafiają później na cmentarze, na których pochowani są kombatanci – zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. Organizujemy również okolicznościowe wystawy, traktujące między innymi o tragedii wołyńskiej. Jesteśmy też zaprzyjaźnieni z wieloma kresowymi środowiskami. Odwiedzamy Zamłynie, wileńską Rossę, Luboml, Bielin, Rymacze, Ostrówki czy Bindugę. Angażowaliśmy się również w budowę wołyńskiego pomnika w Dorohusku. Staramy się docierać wszędzie tam, gdzie są ślady Polski – mówi przedstawicielka chełmskich społeczników.

Stowarzyszenie współpracuje stale z Liceum Ogólnokształcącym w Dubience, Szkołą Podstawową w Dubience, zespołem wokalnym „Hubal", Zespołem Szkół Ekonomicznych i Mundurowych w Chełmie, Szkołą Podstawową nr 8 w Chełmie czy Stowarzyszeniem Kombatantów Misji Pokojowych ONZ. Swoją działalność stowarzyszenie może rozwijać również dzięki środkom, jakie pozyskuje w Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Kiedy więc nie wiadomo, jak opowiadać o historii, być może warto sięgnąć po proste, sprawdzone formy. Skompletować narzędzie, zapakować do bagażnika znicze, kwiaty, dary i udać się tam, gdzie pozostali oni, nasi rodacy. Ci, którzy tęsknią, jak i ci, którzy przemawiają do nas z czeluści mogił... **RC**

Ilona Ostrowska - prezes zarządu Stowarzyszenia Odra-Niemen

Trudne, drogowe wybory

GM. WIERZBICA **Władze gminy odbyły niedawno konsultacje z mieszkańcami ulic: Długiej, Pogodnej i Słonecznej. Zaplanowane tam inwestycje drogowe – zwłaszcza te dotyczące dodatkowego wjazdu na teren miejscowej szkoły - zrodziły sporo różnego rodzaju wątpliwości. Co dokładnie rozważano i czy ostatecznie uda się dojść do konsensusu?**

O trudnych rozmowach poinformowała w czasie ostatniej sesji wójt **Anna Flisiuk**.

- Ostatecznie nie doszliśmy z mieszkańcami do porozumienia, ponieważ oczekują od nas rozwiązań, którym nie jesteśmy w stanie sprostać. Ich zdaniem system odprowadzania wody powinien zostać tak skonstruowany, aby nie wpływała na prywatne posesje. Deszcze nawalne są absolutnie nieprzewidywalne. Nie radzą sobie z nimi duże ośrodki miejskie, które dysponują instalacjami burzowymi, a co dopiero takie gminy, jak nasza – podkreśliła, odnosząc się do zagadnienia, wójt Flisiuk.

Gmina zmieniła więc nieco plany i teraz pod uwagę brany jest wariant rozbudowy ul. Jarzębinowej, która będzie łączyła ul. Długą z drogą powiatową. Pas drogowy zostanie poprowadzony za kościołem w Wierzbicy. Inwestycja będzie dotyczyła również ul. Świerkowej, która obecnie nie łączy się z Jarzębinową.

- Dlaczego zdecydowałam się na takie rozwiązanie? Otóż do naszej szkoły prowadzi tylko jedna droga. Jest to ul. Szkolna. Gdyby doszło do nagłej awarii i w tym samym czasie wydarzyłoby się coś niedobrego w samej szkole, to tracimy jedyny dojazd. Sądziliśmy, że ten drugi wjazd udałoby się zorganizować od strony Pogodnej i Słonecznej, ale skoro mieszkańcy nie wyrażają na to zgody, to pozostaje nam tylko Jarzębinowa. W ten sposób zabezpieczymy dodatkowo dzieci i młodzież – poinformowała w czasie obrad wójt.

RC

eprasa.pl ca88443e00

GMINA SAWIN To ludzie z pasją, więc „nie da się” nie istnieje w ich słowniku

Połączyła ich chata

Ścieżki życia wiodą nas niekiedy w bardzo różnych, czasami nieoczywistych kierunkach. Warto czasami odwiesić na wieszak i schować do szafy zdrowy rozsądek i pójść za głosem serca. Tylko przy jego pomocy można dotrzeć do bogactwa duszy – zarówno swojej, jak i tych, których napotykamy na krętych niekiedy ścieżkach. - Mnie do „Chaty z pasją” przywiodło przeświadczenie, że jeśli nie zrobię tego teraz, to już zapewne nigdy. Absolutnie nie żałuję – mówi, zarażając energią, Marzenna Karpowicz, prezes „Chełmskiego Stowarzyszenia Ludzi z Pasją”. Organizacja pokonała właśnie administracyjne meandry i wyrusza na podbój wód kultury.

Marzenna Karpowicz oraz członkowie zarządu stowarzyszenia - Rafał Wichrowski i Elżbieta Bronisz

Miejsce czyli „ja”

Nie sposób mówić o tożsamości inaczej, jak tylko przez pryzmat fenomenów, które wpływają ostatecznie na to, jacy jesteśmy. Na sposób myślenia, czucia i widzenia świata. Jednym z nich jest bez wątpienia miejsce. Może dom rodzinny, który zbudowaliśmy pracą i miłością po to, aby zatroszczyć się o naszych najbliższych? Dom – ojczyzna? Przez wielkie i małe „o”. Droga, ścieżka, las, ulica, park. Miejsce pracy. Miejsce, gdzie spełniają się nasze plany i sny. Marzenia. Tych miejsc jest z pewnością tyle, ilu nas chodzi po tej ziemi. Każde inne, niepowtarzalne, wypełnione inną energią. Pewne jest jeszcze jedno – że takie miejsce trzeba po prostu mieć. Coś swojego. Mojego. Naszego. A jeśli się nie ma, to tęskni się za tym, aby takie miejsce odnaleźć. Jak pani Marzenna.

- W pewnym momencie mojego życia odkryłam taki zakątek na ziemi jak Sawin, gdzie ostatecznie zamieszkałam. Robiąc codzienne zakupy, przechodziłam obok takiego niepozornego, a jednocześnie pełnego uroku budynku, szarej chatki. Drewnianego domu, który za każdym razem przyciągał mnie i zapraszał jakąś tajemnicą. W pewnym momencie pojawiło się na nim ogłoszenie związane z wynajmem. Pomyślałam jednak: „Po co miałabym wynajmować tę przestrzeń? Co można byłoby tutaj robić?” I ta myśl pracowała we mnie jakiś czas – zdradza animatorka kulturalnej przestrzeni, do której wiodą teraz, jak się okazuje, wszystkie sawińskie ścieżki.

Głos artystycznej duszy pani Marzenny nie dawał jednak za wygraną. Dlaczego zresztą miałby umilknąć? Ktoś, kto przez całe życie związany jest z kulturą i przestrzenią artystycznych emocji, nie może zapomnieć. Nie może po prostu odpuścić.

- Pomyślałam wtedy, że nie chcę już być zależna od kogoś, od decyzji, na które nie mam wpływu. Jestem już zresztą w takim wieku, że nie chcę już ciągle walczyć i udowadniać. W taki właśnie sposób zrodził się pomysł na zagospodarowanie wnętrza chaty. Nie chciałam zresztą organizować kolejnej w miejscowości, typowej działalności gospodarczej. Sklepu czy czegoś w tym rodzaju. Zresztą nie znam się na tym. Rodzina podpowiedziała mi, abym zajęła się budowaniem czegoś, na czym znam się najlepiej. I tak weszłam na tę ścieżkę – wspomina początki społeczniczka.

Życie jak przechadzka po pięknym ogrodzie

W duszy i sercu pani Marzenny gra przede wszystkim muzyka, ale nie tylko. Przez szereg lat miała okazję współpracować z wieloma pięknymi ludźmi, artystami. Jednostkami, które mają coś do opowiedzenia, przekazania. Pozostało więc tylko zaczerpnąć z tego pełnego bogactw skarbca lokalnej kultury.

- Zaczęliśmy organizowanie przestrzeni dla dzieci. Zajęcia muzyczne, ognisko, które ma oderwać młodych ludzi od ekranów i pokazać coś naprawdę pięknego i atrakcyjnego. Ja prowadzę zajęcia związane z instrumentami klawiszowymi i wokalem, a pan **Fryderyk Dobrowolski** zajmuje się akordeonem, ukulele czy gitarą. Warto chyba jednak podkreślić, że naszych szans nie upatrujemy tylko i wyłącznie w muzyce. Miałam to szczęście i zaszczyt współpracować z wieloma naprawdę ciekawymi ludźmi, więc kierunków, jakie chcemy obierać w naszej pracy, jest naprawdę wiele – wyjaśnia prezes Karpowicz.

Z góry patronuje stowarzyszeniu **Zbigniew Wodecki**, jeden z ulubionych artystów pani Marzenny. Ponieważ jednak nie jest związany z naszym regionem, to organizacja poszukuje inspiracji w tym, co bliższe naszemu powiatowi.

Uroczy zakątek ludzi z pasją

- Ciekawych ludzi warto pokazywać, promować. Mówić o nich. I angażować do praktycznych działań. Nasza chata jest co prawda ograniczona w sensie przestrzeni, ale nie w sensie wspólnoty, którą chcemy budować. Zapraszamy do niej wszystkich, którzy chcą coś przekazać, zaproponować. Ludzi z pasją właśnie – podkreśla Karpowicz.

To, co dobre, obroni się samo

Chata podbiła już serca lokalnej społeczności. Nie można nie ulec złudzeniu, że wszyscy dopytują o kolejne wydarzenia i aktywności, które będą miały miejsce w tych niezwykłych czerech ścianach.

- W tej chwili na zajęcia uczęszcza już pond 30 dzieci. Tej przestrzeni fizycznie jest niewiele, ale sporo wydarzeń będziemy też organizować w plenerze. Jesteśmy już po dniu kobiet czy koncercie upamiętniającym postać św. Jana Pawła II. Mieszkańcy już sygnalizują nam, że czują pewien niedosyt. Postaramy się zaspokoić ten głód (śmiech). Koncert udał się świetnie. To wszystko nie udałoby się jednak, gdyby nie mój wspaniały zespół. **Rafał Wichrowsk**i całkowicie zmienił swoje życie i teraz chce dzielić się tym doświadczeniem z innymi. Będzie odpowiadał za organizację Festiwalu Sportu i Kultury. Członkiem zarządu jest również **Elżbieta Bronisz**, animatorka zajęć z seniorami, dla których przygotujemy taki cykl wyjazdów „Wiara i kultura” - mówi o szczegółach najbliższych działań pani Marzenna.

Stowarzyszenie chce uczyć dzieci, angażować rodziców, zmieniać kobiety, proponować spotkania z kulturą przez wielkie „K” i mówić o ludziach „pozytywnie zakręconych”. I kształtować. Przede wszystkim kształtować. Przestrzeń, sposób myślenia i działania. Zarażać, animować. Pokazywać szanse, odkrywać pasje i talenty. Czujesz się zaproszony? Zajrzyj więc do chaty. Kto wie, jakie pasje skrywasz... **RC**

CHEŁM Ola Krawczuk vel Walczuk otworzyła minigalerię sztuki na placu Łuczkowskiego

Artystka, która zakochała się w Chełmie

Zabytkowy kiosk w samym sercu miasta, który przez kilkanaście miesięcy stał pusty i zapomniany, zyskał nowe życie. Za sprawą Oli Krawczuk vel Walczuk, artystki z Warszawy, która po latach odwiedzin zdecydowała się na stałe zamieszkać w Chełmie. Kiosk stał się minigalerią sztuki – miejscem spotkań z naturą, emocjami i malarstwem.

Choć Ola nie pochodzi z Chełma, związała się z tym miastem dzięki swojemu mężowi – rodowitemu chełmianinowi. Początkowo sceptyczna, z czasem coraz bardziej zakochiwała się w lokalnym krajobrazie, spokoju i naturalnym rytmie życia.

– Na początku powtarzałam mężowi: nigdy się tu nie przeprowadzimy. Nigdy. Ale coś się zmieniło. Chełm dał mi przestrzeń i czas, jakby bonusowe godziny życia – mówi artystka.

Po sześciu latach regularnych wizyt i doświadczeniach pandemicznych w warszawskim mieszkaniu na czwartym piętrze, Ola podjęła decyzję o przeprowadzce.

– Zrobiłam listę plusów i minusów. Wyszło, że plusów jest dużo więcej... i to znacznie – śmieje się.

I choć tęskniła za rodziną i znajomymi z Warszawy, przekonała się, że relacje zyskały nową jakość – są bardziej świadome, intensywniejsze, bardziej owocne.

Jej twórcza droga nie była oczywista. Nie ukończyła akademii sztuk pięknych, nie studiowała malarstwa. Jak sama mówi, jest samoukiem – ucząc się metodą prób i błędów, z pasji i potrzeby serca. Artystyczne zacięcie płynie w jej żyłach – rodzice są architektami, w rodzinie byli też malarze. Twórczość Oli eksplodowała podczas pandemii – zamknięcie i izolacja zamieniły się w inspirację, a balkon stał się jej pierwszym atelier.

Dziś jej obrazy przedstawiają

głównie przyrodę – rzeki, ptaki, konie. Czerpie z pamięci, nie z fotografii.

- Nie chcę kopiować rzeczywistości. Chcę oddać emocje. Moje obrazy są intuicyjne, często abstrakcyjne, ale zakorzenione w przyrodzie, którą odkrywam tutaj, w Chełmie i na Lubelszczyźnie – tłumaczy.

Pomysł na galerię zrodził się spontanicznie. To mąż zauważył pusty kiosk na placu.

- Byłam w szoku, że on stoi pusty. Jak tylko to usłyszałam, pomyślałam – to idealne miejsce na małą galerię – opowiada z entuzjazmem.

Półtora miesiąca intensywnie pracowała nad przekształceniem go w artystyczną przestrzeń.

- Kiedy wchodzę do środka, mam wrażenie, że przenoszę się do innego świata. Jeszcze nie ma wszystkich obrazów, ale już czuję, że to będzie mój azyl.

Otwarcie było niebanalne – można było nie tylko zobaczyć obrazy, ale też samemu stworzyć małe dzieło.

- Chciałam, żeby to było coś więcej niż wystawa. Kupiłam małe podobrazia, każdy odwiedzający mógł usiąść, złapać za pędzel i stworzyć coś własnego. Chcę zarazić ludzi tą radością tworzenia.

Kiosk-Galeria ma być nie tylko przestrzenią wystawienniczą. Ola chce zapraszać mieszkańców do wspólnego malowania – organizować otwarte warsztaty i zajęcia zarówno dla dzieci, jak i dorosłych. Dzięki temu miejsce to ma stać się małym centrum spotkań i działań twórczych – bez presji, bez ocen, za to z uwagą i serdecznością. W świecie, który stale przyspiesza, to miejsce ma oferować coś, co dziś jest niemal luksusem – czas i spokój.

Chełm – choć nie jest metropolią – powoli staje się przestrzenią dla takich właśnie inicjatyw. Galeria w kiosku to dowód na to, że kultura i sztuka mogą powstawać wszędzie, jeśli tylko ktoś ma odwagę i serce, by je tam zaszczepić.

Artystka, choć woli dziką naturę, nie zamyka się na przyszłość i nie wyklucza, że kiedyś sportretuje Górkę Chełmską czy białego niedźwiedzia, a może samego ducha Bielucha? **AW**

eprasa.pl ca88443e00

GMINA SAWIN Świat Józefa Felczyńskiego, lokalnego artysty i świadka historii

W poszukiwaniu minionego wieku

Musiało minąć dobre kilkadziesiąt lat, zanim Józef Felczyński, mieszkaniec Chutcza, zaczął zajmować się na poważnie drewnem i sztuką jego obróbki. Dzisiaj znany jest ze swoich malowniczych rzeźb bocianów, żurawi, dudków, psów i kogutów, ale do tego miejsca, w którym się obecnie znajduje, wiodła go długa, wyboista droga. - Kiedy ma się, tak jak ja, 100 lat, to człowiek cieszy się, że jeszcze ktoś o nim pamięta. Że może usłyszeć w słuchawce życzliwy głos. Cieszy też to, że mogę opowiedzieć o tym, co przeżyłem i co widziałem na własne oczy – mówi świadek historii i przewodnik po świecie, którego dotknąć już dzisiaj nie sposób.

Od czeladnika do mistrza

Pięknego, ale i niezwykle wymagającego stolarskiego rzemiosła uczył go brat teściowej. Rodzina ze strony żony pochodziła z okolic Kraśnika, gdzie wuj był uznanym fachowcem. To on pomógł młodym małżonkom uporać się z wieloma wyzwaniami, na jakie napotkali, urządzając się w poukraińskim gospodarstwie.

- Moja rodzina związana była z Łowiczem, ale po wojnie osiedliłem się wraz z żoną właśnie tutaj. Stary dom zbudowany był z cztero- i pięciocalowych bali. To drewno ma już z pewnością kilkaset lat i mam je wciąż złożone obok warsztatu. Nie wszystko jeszcze zresztą wykorzystałem. I tak wuj wprowadzał mnie powoli w tajniki stolarstwa i jednocześnie pomagał nam budować nowy dom. Zaczynałem od najprostszych prac, jak przygotowywanie specjalnych kołeczków do połączeń. Były potrzebne np. do składania ram drzwi – wspomina pan Józef.

Jako czeladnik przepracował w warsztacie wuja wiele długich godzin. Nauka zawodu kosztowała go w sumie kilka lat intensywnej pracy. Prawdziwym przełomem dla Felczyńskich, jak i dla pozostałych mieszkańców wsi, był moment, kiedy domostwa zyskały dostęp do linii energetycznej.

- Charakter pracy stolarza nie zmienił się oczywiście od razu, ale z czasem niektóre czynności można było zastąpić pracą maszyny. Wcześniej każdy kawałek drewna, czy to na okno, czy na drzwi, należało wyrabiać od początku do końca ręcznie. I tak, wyuczony przez wuja, zacząłem zajmować się stolarką. Różne zlecenia wykonywałem przez 20 lat. Później nastała moda na drewnianą boazerię i klienci zapraszali mnie do swoich mieszkań i domów, aby montować ją na ścianach. Różnie bywało (śmiech) – uśmiecha się pan Józef.

Nie był nigdy, jak sam podkreśla, wybitnym uczniem, ale posiadał od urodzenia pewien zmysł, szczególną zdolność czy „dar od Boga", który pozwalał mu bardzo szybko wchodzić w nowe aktywności i obszary. Wielu ludzi podziwia go za to do dzisiaj. W kręgu jego znajomych słyszy się często „Gdyby nie pan Józef...".

- To prawda, otrzymuję często, tak to widzę, pewien sygnał czy światło, które pozwala mi podjąć takie czy inne działania. Tak było też z rzeźbieniem. Ale od początku. Zanim po raz pierwszy, jak to się mówi, sięgnąłem po dłuto, przyszedł mi do głowy dosyć szalony pomysł na własny skansen. Tak to nazywam. Taka konstrukcja, trochę altana, a trochę namiastka takiej typowej, wiejskiej chaty. Miejsce, gdzie można by było usiąść latem i nieco odpocząć. Spotkać się z rodziną. To był strzał w przysłowiową dziesiątkę, bo nie mielibyśmy gdzie przyjąć z moją świętej pamięci żoną tylu gości – podkreśla dumny gospodarz miejsca.

Kogut, który spać nie dawał

Na dachu konstrukcji znalazła się słoma z żyta, które pan Józef osobiście kosił na polu u kuzyna, a później wymłócił osobiście w stodole. To właśnie obok słynnego już dzisiaj „skansenu" pana Józefa zrodziły się jego pierwsze, rzeźbiarskie pomysły. Najpierw był kogut. Piękny, biały osobnik, który przed laty przechadzał się po podwórzu Felczyńskich, został więc uwieczniony już na zawsze.

- Z kogutem było tak. Siedziałem sobie kiedyś nieopodal skansenu, a po podwórzu chodził sobie kogut. Mieliśmy kiedyś pięknego, białego koguta, który wyglądał naprawdę malowniczo. Nie dawał mi spokoju. Zastanawiałem się, jak go odtworzyć? Oczywiście w taki sposób, aby przypominał tego żywego. I tak to się faktycznie zaczęło... – wspomina pierwsze próby uznany artysta.

Z biegiem lat w zwierzyńcu rzeźbiarza zaczęło pojawiać się coraz więcej pięknych okazów. Nawet koń. Ale jak zbudować „prawdziwego" konia? To także wymagało nie lada wysiłku. A przede wszystkim należało znaleźć odpowiednie drewno.

- Za naszą stodołą rosła kiedyś topola. W pewnym momencie uznałem, że należy ją ściąć. I kiedy leżała już na ziemi, przyszedł mi do głowy pomysł, aby spróbować zrobić z niej konia. Takiego pełnowymiarowego, jak się patrzy, z łbem i na czterech nogach. Szalony pomysł (śmiech). Pilarze, którzy wycinali tę topolę, przycięli od razu pień na odpowiednie klocki. Później drewno leżało rok czy dwa lata i schło. A później to już wziąłem się za obróbkę. Nie miałem jednak odpowiednich narzędzi. Całą obróbkę zrobiłem siekierą - opowiada z energią pasjonat.

Nikt, kto byłby świadkiem naszej rozmowy, nie pomyślałby nawet, że rozmawiam z człowiekiem, który przeżył wiek. Najwyżej 50 lat. I który ma ochotę na drugie tyle...

- No dobrze, ale jak tego konia poskładać i postawić na nogi? Wziąłem się na sposób. Wciągnąłem tułów na przyczepkę i przetransportowałem na miejsce, gdzie stoi do dzisiaj. Później przygotowałem, już z dębowego drewna, nogi. Zostały zamontowane na odpowiednio przygotowanych, stalowych prętach. Wciąż towarzyszyło mi jednak pytanie – jak to wszystko postawić? Zaczepiłem więc do ciągnika grubą linę i powolutku odjeżdżałem nim w obranym wcześniej kierunku. I udało się. Nogi się nie połamały, a koń, prawie jak żywy, stanął na swoich czterech nogach. Później dorobiłem łeb. Także z nim było sporo zachodu. Obróbka trwała ponad tydzień – zdradza rzemieślnik.

Teraz koń stoi w przydomowym skansenie i cieszy oko rodziny i przybyłych gości. Każdy zakątek tego zaczarowanego podwórka skrywa swoją niezwykłą tajemnicę. Tutaj wyciąga długą szyję bocian, ówdzie czapla szara. Jest i pies, który pilnuje zazdrośnie swojej posesji. I przychodzi na myśl pytanie – jawa to, czy sen? Czy drewniane posążki nie ożyją wkrótce i nie rozbiegną się po wiosennej trawie? Gdzie indziej małe kurczaczki podążają karnie, w ogonku, za swoją mamą. Jest i stary kocur, który, prężąc długi ogon, szykuje się do skoku na małą myszkę. Filemon to czy Bonifacy? Wszystko, co fruwa, biega, żyje po prostu, nadaje temu miejscu niezwykły klimat. Wszystko tutaj ma swój czar i jedyny w swoim rodzaju urok.

- Moja sąsiadka pożyczyła mi kiedyś album z najróżniejszymi zwierzętami i w dużej mierze wzoruję się na zwierzętach, które zostały ukazane właśnie tam. Na początku towarzyszyło mi oczywiście pytanie, jak to właściwie zrobić, aby wszystko miało swoje „ręce i nogi". Doszedłem ostatecznie do rozwiązania, które polega na tym, że na początku wyrysowuję sobie szablon, sylwetkę zwierzęcia na papierze czy kartonie, a później wycinam przy pomocy wyrzynarki z kawałka drewna. Później oczywiście należy ten kawałek odpowiednio ukształtować,

w niektórych przypadkach dorobić odpowiednie uszy, pyszczek czy dziób. A na końcu pomalować – opowiada o procesie twórczym Felczyński.

Wiara, która przenosi góry

W pracy artystycznej, tak jak i w życiu, wiedzie go instynkt i przekonanie, że opatrzność czuwa nad jego każdym krokiem. Czuwała w czasie okupacji, w obozie, w czasie prac przymusowych. Więc dlaczego nie miałaby czuwać i teraz? Czy życie 100-latka jest mniej warte od tego, które dopiero przychodzi na świat? Gdyby tylko ci młodzi chcieli słuchać...

- Staram się mówić prawdę. Opowiadać o tym, co sam przeżyłem i ci widziałem na własne oczy. Nic nie dodaję. Mogę oczywiście ująć, ponieważ nie mam już tej samej, co kiedyś, pamięci. To chyba cenne doświadczenia. Dzisiaj na przykład przychodzą mi do głowy wspomnienia, jak Wielkanoc obchodziło się przed wojną. W mojej wsi, w rodzinnym domu. Było inaczej, zdecydowanie. Pamiętam też jedną z okupacyjnych Wielkanocy, którą spędziłem w niemieckim gospodarstwie nieopodal Świecka – przywołuje na kliszach pamięci pan Józef.

Jako nastolatek został wywieziony na roboty do Niemiec, a tam pracował przez pewien czas u niemieckich gospodarzy.

Ci, o dziwo, nie mieli pretensji o to, że Felczyński modli się czy chodzi do kościoła. Wręcz przeciwnie, pochwalali to i zachęcali do tego, aby nie rezygnował z religijnych praktyk.

- W gospodarstwie musiałem wstawać już o 5.00 rano, kiedy zaczynał się tzw. obrządek. Mój gospodarz pukał do drzwi pomieszczenia, w którym spałem i sprawdzał, czy już nie śpię. Kiedyś zastał mnie klęczącego przy łóżku i delikatnie się wycofał spod drzwi. Zrobiło to na mnie piorunujące wrażenie. Spodziewałem się awantury. Pamiętam też jedną z mszy, którą miejscowy ksiądz odprawiał w wielki czwartek. Niemcy byli bardzo przywiązani do obchodów wielkiego czwartku – wspomina Felczyński.

Wiara pozwoliła mu przetrwać najtrudniejsze chwile i nie stracić nadziei na to, że kiedyś jeszcze ujrzy kraj. Jak mu się żyło przed wojną?

- Miałem sześcioro rodzeństwa. Mój ojciec był dosyć zamożnym gospodarzem. Pamiętam, że pracowali u niego nasi nieco ubożsi sąsiedzi, którym udostępniał, w zamian za pomoc i pracę właśnie, małe działki. Mogli tam sadzić i siać, co tylko chcieli. Później ojciec ładował te wszystkie płody na wóz i zawoził do ich gospodarstw. Dzięki temu mogli przetrwać zimę. Nie byli bezdomni, ale nie na tyle zasobni, aby móc posiadać wystarczającą ilość własnej ziemi. Tacy sąsiedzi otrzymywali więc możliwość zarobku u bogatszych gospodarzy. W ten sposób cała wieś żyła jak jeden organizm – mówi o przedwojennych latach Felczyński.

Jeśli żyć, to na całego

Wiele radości do trudnego, codziennego życia wnosiły święta, który dla jego pokolenia był faktycznie świętym czasem. Zupełnie tak samo, jak niedziela. Nie było mowy o jakichkolwiek zbytkach, ale na stole niczego nie brakowało.

- Pamiętam, jak wyrabiano kiełbasy. Jelita, osłonki, nawlekano na duży klucz, taki do otwierania drzwi, a mięso upychano wewnątrz kiszki przy pomocy palca. I tak powstawała kiełbasa. Nie było mowy o jakichkolwiek maszynkach do mięsa. Ludzie musieli sobie radzić ze wszystkim tylko i wyłącznie przy pomocy siły własnych rąk. Ale mimo wszystko było radośnie. Jakoś inaczej. Młodzież znała granice. Bawiła się, strzelając np. z kalichlorku, specjalnej mieszaniny, którą umieszczano w wydrążonym kawałku żelaza, zatykano stalowym korkiem i uderzano o mur. Rozlegał się huk, ale każdy wiedział, że to tradycja. Nikt nie miał pretensji. Wszystko odbywało się w zgodzie – mówi z przekonaniem pan Józef.

W domach pojawiali się też dynguśnicy, czyli wielkanocni kolędnicy. Śpiewali pieśni oparte na motywach religijnych, ale nie kościelne. Krótkie przedstawienia, jakie prezentowali w domach gospodarzy, stanowiły jednocześnie formę zalotów do panien, jeśli takie przebywały akurat w danym domu. W dowód wdzięczności dostawali od gospodarzy kilkadziesiąt groszy albo byli zapraszani na poczęstunek.

- To naprawdę były inne czasy. Ludzie tęsknili za sobą, lgnęli do siebie, oczekiwali obecności. Dzisiaj cieszymy się, kiedy kogoś usłyszmy przez słuchawkę... - mówi z nostalgią w głosie pan Józef.

RC

eprasa.pl ca88443e00

OBYCZAJE Jeszcze nie tak dawno na Lubelszczyźnie popularnym zwyczajem było kolędowanie wielkanocne. W wielu wsiach wczesnym

Od Popielca do Zielonych Świątek.

Południowe Podlasie i Lubelszczyzna to regiony niezwykle bogate w zwyczaje wielkanocne. Znaczna część obrzędów związanych z celebrowaniem świąt okresu wiosennego ma swoje źródła w czasach przedchrześcijańskich. Przenikają się tu rytuały, ceremonie, obrzędy chrześcijańskie z elementami ludowego celebrowania nadejścia wiosny i zapewnienia płodności zarówno roślinom, zwierzętom, jak i ludziom. Część z tych zwyczajów powoli zanika, choć ich ślad pozostaje w publikacjach etnograficznych.

fot. Biblioteka Narodowa

Pocztówka z 1909 r. Pisanki z Lubelskiego, wzory z Muzeum Etnograficznego

Wielkanoc w województwie lubelskim, jak i w innych miejscach o tradycjach chrześcijańskich, jest najważniejszym świętem dorocznym, a co za tym idzie – najuroczyściej celebrowanym w całym wiosennym cyklu świątecznym. Cykl obejmuje okres od Środy Popielcowej, otwierającej Wielki Post, do święta Zesłania Ducha Świętego – zwanego powszechnie Zielonymi Świątkami.

Wschodnią wiosną

Marzec rozpoczynał Wielki Post. Jego pierwszym dniem był Popielec. W tak zwaną wstępną środę w kościele ksiądz posypywał głowy wiernych popiołem, wymawiając przy tym formułę: „Pamiętaj człowiecze, żeś jest proch i w proch się obrócisz". Później chłopcy i dziewczęta – np. z okolic Łosic i Białej Podlaskiej – przygotowywali bałwana z grochowin. Ubierano go w codzienną odzież i wkładano do wózka o dwóch kółkach. Sami zaś przebierali się za Cyganów lub żebraków. Niektórzy nieśli garnki z popiołem, a inni długie kije zakończone pończochą wypełnioną popiołem. Tak chodzili od chaty do chaty i zbierali podarki. Jeśli nic nie otrzymali, rozbijali w izbie dzban z popiołem. Tych hojnych dotykali po głowie swoim specjalnym kijem. Po obejściu całej wsi rozbierano bałwana. Czasem go topiono lub palono. Z otrzymanych darów przygotowywano wspólną ucztę.

Tego dnia praktykowano także zwyczaj popłuczyn – należało napić się wódki, żeby „ostatecznie spłukać zbytki zapustne". Na obszarach wschodnich – chociażby w Sawinie i Chełmie – w pierwszy dzień Wielkiego Postu, zwany tamże wstępnym poniedziałkiem (stupnyk, stupny poniedziłek) dorośli mężczyźni przynosili do karczmy ogromny kloc drzewa i grozili karczmarzowi, że jeśli nie poczęstuje ich wódką, to owe drewno podpalą. Ten częstował ich, żeby przepłukali gardła po mięsopustach, czyli końcu karnawału w tradycji ludowej. Za to karczmarz otrzymywał przyniesiony kloc.

Wielki Post obejmował 46 dni kalendarzowych. Przez 40 dni powszednich i 6 niedziel jedzono żur, kapuśniak z chlebem, kaszę gryczaną i jęczmienną na oleju, słoduchę, kisiel z owsa, lak (czyli rosół ze śledzi), groch, prażony len, barszcz grzybowy, kartofle z lnem czy przypiekane na kuchni. W każdy piątek w kościele odprawiano drogę krzyżową, a w niedzielę po południu gorzkie żale. Nie wolno było w tym czasie organizować zabaw i śpiewać wesołych pieśni. Wyjątkiem był 19 marca, czyli Świętego Józefa. Wtedy rozpoczynano prace polowe. Śpiewać wesoło można było 12 marca, w gregorianki. Dawniej w tym dniu małe grupy żaków zbierały jajka dla nauczycieli, czemu towarzyszył specjalne pieśni.

fot. Biblioteka Narodowa

Kartka pocztowa z ok. 1905 roku. W Wielką Sobotę święcono wodę, którą później wlewano do studni, by pozbyć się robactwa

W połowie postu (śródpoście lub przebijanie postu) chłopcy płatali rozmaite figle. Łobuzowali szczególnie tam, gdzie mieszkały młode dziewczyny. Wrzucali do izby garnek z popiołem zwany hładyszką, wpuszczano wróbla do domu, rozbierano wozy i wciągano je na dach, malowano okna słoniną, bielono płoty. Współcześnie, np. na Południowym Podlasiu maluje się przystanki PKS-u, stodoły lub umieszcza napis „Środopoście". Pannom, które nie wyszły za mąż w karnawale, chłopcy malowali okna wapnem, podrzucali pod drzwi garnek z żurem lub popiołem, przyczepiali na spódnicy wydmuszki z jajek lub kartki z napisem „Szukam męża".

Palma bije, nie ja biję

Wielki Tydzień to kulminacyjny czas obchodów męki i zmartwychwstania Chrystusa. W wierzeniach ludowych był też okresem, w którym ludzie narażeni byli na działanie złych mocy. Rozpoczynał się od Kwietnej, Wierzbnej lub – jak kto woli – Palmowej Niedzieli. W tym dniu wszyscy szli do kościoła, aby poświęcić palmy wielkanocne. Przygotowywano je z gałęzi wierzbowych, leszczynowych, trzciny wodnej, barwinka, widlaka, bukszpanu, a czasami dodawano też gałązki porzeczki czy wiśni. W niektórych regionach palmy przyozdabiano suszonymi kwiatkami i wstążkami. Tworzono też tzw. gaiki. Były to ozdobione młode gałęzie z obrazkiem, np. Matki Boskiej. Później, z gaikiem-maikiem, zwanym także zielonym gaikiem czy nowym łatkiem, kolędowały dziewczęta. Pieśni gaikowe miały charakter świecki i witały wiosnę. Zwyczaj chodzenia z gaikiem ma tradycję jeszcze przedchrześcijańską. Dawniej na jej wierzchołku przywiązywano lalkę, która miała oznaczać wiosnę.

Wierzono, że poświęcone palmy mają magiczną moc. Była symbolem płodności, urodzaju, strzegła domostwa przed ogniem i piorunami. Bazie z niej dodawano do ziarna siewnego i do ziemniaków przygotowanych do sadzenia. Wierzono również, że połknięcie kotka wierzbowego przynosi zdrowie i zapobiega bólom gardła. W Wielką Sobotę kawałki palmy zatykano w oziminę, by zapewnić sobie dobre plony. Części z nich używano do okadzania chorych. Palmy przechowywano w domu zwykle zatknięte za obrazami świętych, z nadejściem zimy, albo Wielkanocy w roku następnym, rzucano je w płomień.

We wsiach w okolicach Włodawy przy pierwszych siewach wiosennych układano na polu krzyż z gałązek palmowych, aby chroniły zboże przed gradem. W Chełmskiem, w obawie przed piorunami, wrzucano kawałek palmy do ogniska. Uderzano nią też bydło podczas pierwszego wypasu, aby dobrze się chowało. Gospodynie kładły palmę pod progiem obory, aby zwierzęta przez nią przeszły, co miało uchronić je przed chorobami i zapewnić, że będą się dobrze pasły.

Mieszkańcy okolic Białej Podlaskiej, Chełma, Parczewa i Włodawy, kiedy wracali z poświęconymi palmami do domu, uderzali się nimi po plecach. Stosowanie tej praktyki miało zapewnić zdrowie i bogactwo. Mówiono przy tym: „Palma (lub wierzba) bije, nie ja biję"; „Za tydzień Wielki Dzień" lub „Oczert, łozina, za tydzień słonina".

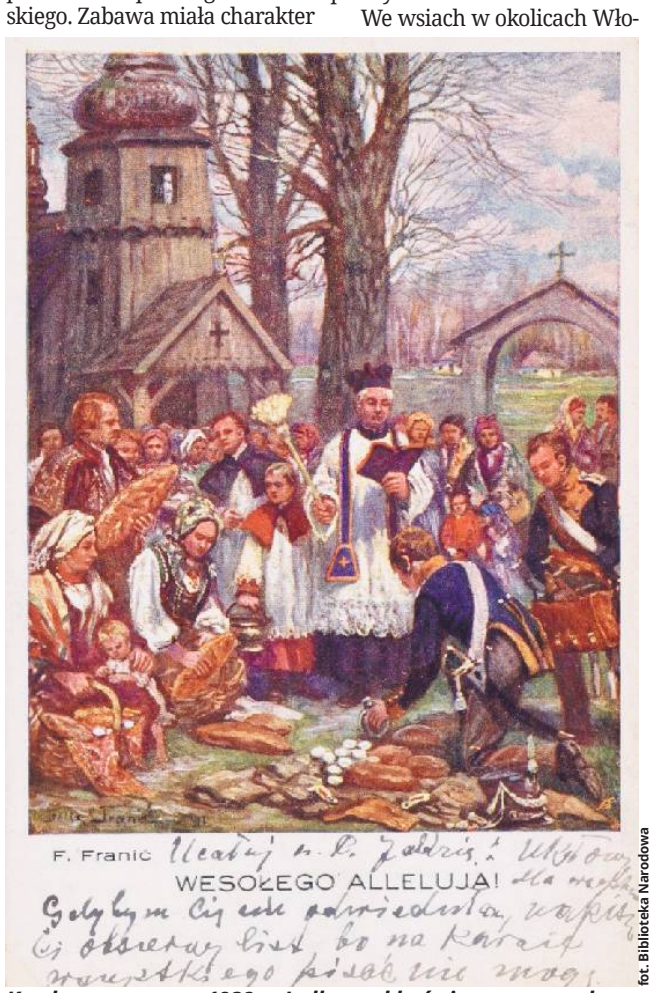
Czekając na zmartwychwstanie

W Wielki Poniedziałek w okolicach Bełżca i we wsiach nieopodal Tomaszowa Lubelskiego bawiono się w tak zwane chachułki. W tańcach oraz śpiewach uczestniczyły kobiety, młode dziewczyny i kawalerowie. Wszyscy pochodzenia polskiego i ukraińskiego. Zabawa miała charakter zalotny i ludyczny. W Wielki Poniedziałek i Wielki Wtorek robiono porządki w chałupach i w obejściu. Bielono ściany, myto okna, odkurzano obrazy, szorowano podłogi. W największej izbie wieszano u sufitu nowego pająka. Wykonywany był on w czasie zimowych wieczorów, a symbolizował obecność w rodzinie młodej panny. Rano, na pograniczu Lubelszczyzny i Podlasia chłopcy chodzili z racyjką. Śpiewali pieśni religijne i otrzymywali za to jajka lub pierogi, którymi dzielili się z resztą wsi podczas odwiedzana chałup.

Z kolei Wielka Środa miała charakter zaduszkowy. W kościele uroczyście otwierano drzwi do nawy głównej. W Wielki Czwartek milkły dzwony, które według wierzeń ludowych odpędzały demony i pioruny. Zastępowały je kołatki, z którymi biegali po wsi mali chłopcy. Od tego dnia przez sześć kolejnych dni nie można było prać kijanką, bo – jak wierzono w powiecie włodawskim – pioruny będą biły. Nie wolno było też rąbać drzewa, młócić i prząść. Mogło to sprowadzić takie nieszczęścia jak burze, grady czy posuchę. W wielu wsiach obowiązywał w tym czasie także zakaz tkania na warsztacie czy używania kierata. Prace te należało zakończyć do Wielkiej Środy wieczorem. Zasad ściśle przestrzegano.

W Wielki Czwartek i Piątek do obór zakradały się czarownice, aby odebrać krowom mleko. Chodziły one także po miedzach i skrzyżowaniach dróg, zbierając rosę do swych tajemnych praktyk.

We wsiach w okolicach Włodawy i Białej Podlaskiej, jeszcze w okresie międzywojennym, w Wielki Czwartek praktykowany był zwyczaj przygotowywania uroczystej postnej biesiady. Zwyczaj ten ma swój rodowód w przedchrześcijańskich ucztach zaduszkowych. Na tę kolację pieczono pszenny chleb i smażono rybę. Musiało do niej zasiąść dwanaście osób. Jeżeli rodzina nie była liczna, wówczas zapraszano osoby samotne bądź inne, ubogie rodziny.

fot. Biblioteka Narodowa

Kartka pocztowa z 1932 r. Jadło zwykle święcono na wolnym powietrzu

Innym reliktem słowiańskich praktyk zaduszkowych było palenie w Wielki Czwartek ognisk, które rozmieszczano zazwyczaj na granicach wsi. Wierzono bowiem, że dusze zmarłych przychodzą do tego ognia, aby się ogrzać. W niektórych rejonach województwa lubelskiego, gromada chłopców przebierała się za żołnierzy i zrobiwszy sobie Judasza ze słomy, ubranego w czarne, podarte szaty, szła z nim do kościoła. Po skończonej mszy zabierano Judasza na cmentarz, gdzie był chłostany i bity kijami wśród wrzawy i śmiechu zebranego ludu. Następnie kładziono go na taczkę i wywożono do plebanii i dworu, gdzie powtarzano widowisko. Stamtąd udawano się do gospody, aż w końcu kukłę topiono w rzece lub stawie, a jeśli się już ściemniło, palono na wzgórzu za wioską.

W Wielki Piątek obowiązywał ścisły post. W tym dniu w Biłgorajskiem (Andrzejówka, Górniki, Korytków, Wola Obszańska) nie pieczono chleba, aby nie sprowadzić suszy. Był to dzień żałoby. Dawniej mieszkańcy wsi zatrzymywali zegary, zasłaniali lustra, mówili przyciszonym głosem. Zachowania te były typowe dla sytuacji, kiedy ktoś umierał. Wierzono, że woda w ten dzień ma właściwości lecznicze. Przed wschodem słońca należało się umyć, aby zapewnić sobie zdrowie (np. brak wrzodów) i bogactwo przez cały rok. Towarzyszyło temu odmawianie modlitw do ran Chrystusa. Dopuszczalne było też mycie się w misce, do której wrzucano monety. Kobiety przemywały oczy rosą, aby ustrzec je przed chorobami. Nie wolno było nic pożyczać, żeby nie zabrało to szczęścia z domu. Z Wielkim Piątkiem związane są też przepowiednie pogody i urodzaju na cały rok. Wierzono również, że tego dnia, kiedy Jezus jeszcze leży w grobie, po świecie kreci się najwięcej zmór, czarownic, upiorów, których nie ma kto pilnować. W wielkopiątkową noc każde zioło miało większą moc niż zwykle. W ostatnich dniach Wielkiego Tygodnia pieczono paschy, przygotowywano święconki i potrawy wielkanocne.

Nie tylko koszyczek

W Wielką Sobotę ksiądz święcił ogień, wodę oraz pokarmy. Jadło święcono zazwyczaj w chałupie najbogatszego gospodarza albo na wolnym powietrzu, np. pod przydrożnym krzyżem, gdzie wszyscy mieszkańcy wsi przynosili swoje kosze. Wkładano do nich dużo jaj, bochenek chleba, żeby go nigdy w domu nie brakowało, pęta kiełbasy, boczek, ser, masło, cały chrzan oraz sól. Dokładnie sprawdzano, czy wszystko jest. Jeśli czegoś by zabrakło, byłaby to zła wróżba.

W latach międzywojennych ozdobę święconego stanowił ba-

eprasa.pl ca88443e00

rankiem gromadki chłopców chodziły po wsiach po tzw. dyngusie, lejokach lub lejusie

Magia wielkanocnych obrzędów

fot. Biblioteka Narodowa

Kartka pocztowa sprzed 1936 r. Jak głosi legenda, pierwsi Żydzi obleli wodą Matkę Boską i na pamiątkę tego wydarzenia oblewamy się wszyscy

ranek z gliny lub cukru. Jedzenie przygotowane do święcenia było dekorowane zielonymi gałązkami borówki, barwinku, bukszpanu lub młodym zielonym owsem. Do noszenia święconki używano dużych naczyń słomianych, tzw. króbek, lub drewnianych siewnic przeznaczonych do siewu zboża, bądź specjalnie w tym celu wyplatanych koszyków wiklinowych. Noszono także w miskach glinianych zawiniętych w biały obrus lub okrywano Inianym ręcznikiem, który później służył do ochrony kapusty, aby zapewnić jej urodzaj. Zwykle do kościoła chodziły z nią gospodynie w towarzystwie dzieci. We wsiach Czułczyce, Okopy, Ochoża koło Chełma powszechny był zwyczaj, że kobieta po powrocie z kościoła obchodziła ze święconką dom. Trzy razy dookoła, aby się w nim darzyło.

W Wielką Sobotę należało rozpocząć jakąś pracę na roli. Wróżyło to urodzaj plonów. Wieczorem rozpalano pod kościołem ogniska z gałęzi tarniny, śliwy, cierni głogowych i starych palm, by popiołem z niego posypać głowy wiernych w przyszłym roku podczas Popielca. Gdy rozchodzono się do domów, każdy zabierał ciernie, które wsadzano w strop, żeby w dom nie uderzył piorun. Na wschodzie Lubelszczyzny powszechnie budowano huśtawki i krętawki, które służyły zabawie. Po nieszporach zbierały się dziewczyny i przechodząc z jednego końca wsi na drugi, śpiewały pieśń „Jedzie, jedzie Zelman".

Ważna rola pisanki

Nieodłącznym elementem i symbolem Świąt Wielkanocnych są pisanki. Wykonywano je powszechnie w Wielkim Tygodniu, w niektórych jednak okolicach (Biłgorajskie, Parczewskie, Radzyńskie) od Wielkanocy do Niedzieli Przewodniej (pierwsza niedziela po Wielkanocy). Zwyczajowo w czasie świąt pisanki były dawane w prezencie gościom od gospodarzy, chrzestne matki wręczały po dwie lub cztery pisanki swoim chrześniakom. Aż do czasów II wojny światowej panował zwyczaj, że dziewczęta obdarowywały nimi chłopców.

Poświęcona pisanka w wierzeniach ludowych odgrywała bardzo ważną rolę. Przechowywana w domu przez cały rok chroniła dom od nieszczęść, stanowiła środek leczniczy, była także symbolem pomyślności i urodzaju. Ludność zamieszkująca okolice Białej Podlaskiej, Chełma i Zamościa wyznania prawosławnego praktykowała zwyczaj składania w Wielką Niedzielę na grobach swoich bliskich pisanek i paski – bułki pszennej.

W wielu wsiach Lubelszczyzny pisanki wykonywano na Niedzielę Przewodnią. Na przykład w Sitańcu koło Zamościa w Przewody istniał zwyczaj urządzania przez młodzież tzw. pisankowych wieczornic. Do obowiązków dziewcząt należał wybór odpowiednio dużej izby i przyniesienie pisanek. Potem schodzili się chłopcy z butelką wina i harmonią. W czasie zabawy chłopcy wybierali najpiękniejszą pisankę. Nagrodą w konkursie było koronowanie: dziewczyna, której pisanka uznana została za najpiękniejszą, była przystrajana wiankiem z jedliny lub barwinku i miała prawo do tzw. honorowego miejsca wśród zebranych. Następnie wybierano pisankowego króla. Królem zostawał chłopak, który dokonał najtrafniejszego wyboru pisanki. Parze królewskiej wszyscy się kłaniali, następnie zasiadano do zjedzenia pozostałych pisanek, pozbawiając je skorupek w wymyślonych na poczekaniu grach. Grom towarzyszyły przyśpiewki.

Gusła Wielkiej Nocy

Wielkanoc rozpoczyna się mszą, połączoną z uroczystą procesją. Wracając z rezurekcji gospodarze ścigali się, by dotrzeć do domu przed innymi mieszkańcami wsi. Tego, który wrócił pierwszy do domu, miało spotkać szczęście, powodzenie i urodzaj. Zwyczaj ten był powszechny w całej Polsce. Po powrocie z kościoła gospodarz za pomocą palmy kropił wodą święconą budynki i zwierzęta. Miało to chronić przed złymi duchami. Poświęcone dzień wcześniej produkty spożywano podczas śniadania wielkanocnego. Przed rozpoczęciem posiłku gospodarz żegnał się i dzielił się jajkiem ze wszystkimi członkami rodziny. Wszyscy składali sobie życzenia. W okolicach Dobrynia Dużego, w powiecie bialskim, śniadania spożywano na stojąco.

Z jadłem wielkanocnym wiązało się wiele praktyk magicznych. Chociażby to, że po spożyciu jajka każdy musiał ugryźć kawałeczek chrzanu, aby zęby nie bolały. Przestrzegano także, aby spróbować wszystkich poświęconych pokarmów. Święconą wodę wlewano do studni, żeby woda w niej była zdrowa i bez robaków. Niewielką ilość poświęconej wody zachowywano, by użyć jej przy innych okazjach, jak np. święcenie ziarna przed siewem, kropienie bydła w dniu wypędzania pierwszy raz na wiosenny wypas, do kropienia młodej pary przy błogosławieństwie oraz kiedy ksiądz przychodził po kolędzie lub do chorego, jak i do poświęcania zwłok.

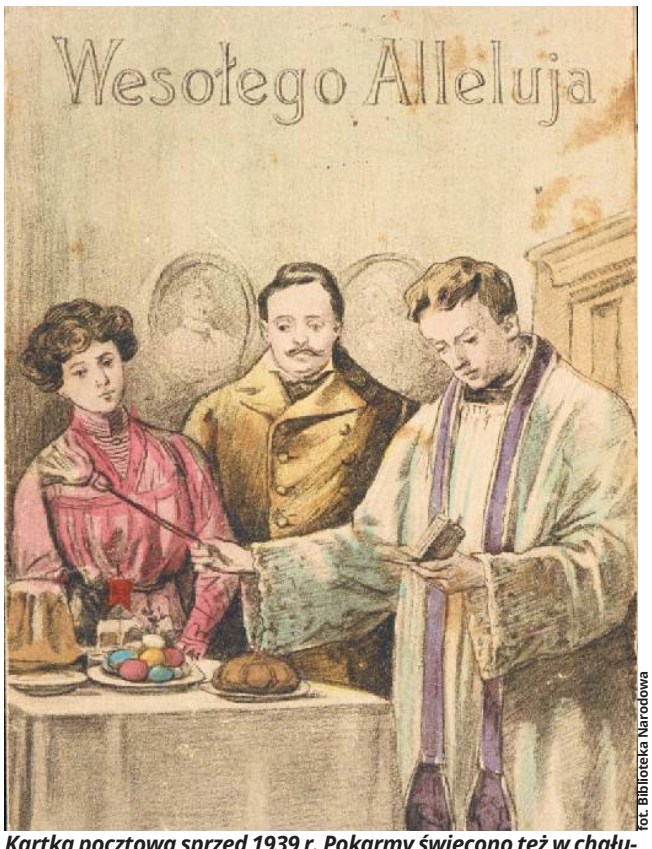
Skorupki z poświęconych jaj rozrzucano w kątach izby, aby zabezpieczyć dom przed robakami. Podkładano je także pod pierwszy zwieziony do stodoły snop, żeby chroniły zboże przed myszami. Skorupki rozrzucano po polu, by niszczyły chwasty i na rozsadę kapusty, aby robaki jej nie jadły. Podkładano je kurom pod gniazda, żeby się dobrze niosły. Poświęcone niegotowane jajka dawno krowom, by miały dużo mleka. Jajko toczono też po grzbiecie krów i koni, żeby były tłuste, lśniące, zdrowe i odporne na choroby.

Poświęconą słoniną smarowano krowom chore wymiona, a ludziom ręce i nogi, żeby nie zostały pokaleczone podczas żniw. Posmarowane nią pługi miały skutecznie niszczyć chwasty. Była przez cały rok trzymana w komorze, żeby świnie się chowały.

Poświęconą tarninę zatykano w polu, aby chroniła zbiory przed gradobiciem, albo wkładano za obraz, żeby ochraniała domostwo przed piorunami i pożarem.

Kości z poświęconych żeberek zakopywano w ogrodzie, żeby odstraszały krety. Dawano je także psom, by nie chorowały na wściekliznę. Wkładano też kości pod krokiew, aby chroniły dom od piorunów. Uważano, że jeśli myszy zjedzą poświęcony pokarm, przestaną rosnąć im zęby. Trochę święconki dawano też zwierzętom gospodarskim, żeby dobrze się chowały. Kawałek kartofla zakopywano na wygonie, żeby dobrze obrodziły.

Po zachodzie słońca nie brano święconego pokarmu do ust, by nie zapaść na kurzą ślepotę. Nie można było zamiatać, bo inaczej kury będą rozgrzebywać grządki w ogrodzie. Nie wolno było spać w dzień, bo inaczej głowa będzie bolała przez cały rok albo na polu wyrośnie dużo chwastów. Nie ścielono łóżek i nie pito wody, żeby pragnienie nie męczyło przez cały rok. Nie można było również chodzić po chałupach, bo można było zanieść komuś nieszczęście. Dalekim echem dawnych wierzeń był przesąd, że tego dnia rano wschodzące słońce skacze lub trzy razy wschodzi, za każdym razem zataczając krąg na niebie, a dopiero potem wędruje swoją drogą.

fot. Biblioteka Narodowa

Kartka pocztowa sprzed 1939 r. Pokarmy święcono też w chałupie najbogatszego gospodarza

fot. Biblioteka Narodowa

Kartka pocztowa sprzed 1920 r. Do wielkanocnych palm wplatano gałązki baziowe. Wierzono, że połknięcie kotka wierzbowego przynosi zdrowie i zapobiega bólom gardła

Dyngus, lejoki,lejus

Na Lubelszczyźnie popularnym zwyczajem było kolędowanie wielkanocne. W wielu wsiach wczesnym rankiem gromadki małych chłopców chodziły po wsiach po tzw. dyngusie, lejokach lub lejusie. Wygłaszali oracje, będące zlepkiem najrozmaitszych pieśni wielkopostnych lub zabawnych wierszyków, przymawiając się o dary.

Jak głosi legenda, pierwsi Żydzi obleli wodą Matkę Boską i na pamiątkę tego wydarzenia oblewamy się wszyscy. W Poniedziałek Wielkanocny lano więc wodę, ale też smagano jałowcowymi gałązkami, ciernistymi łodygami, wierzbowymi albo brzozowymi witkami. Najczęściej bito panienki, dopóki nie złożyły okupu. Oblewała się przeważnie młodzież. Czasem schwytane dziewczęta wrzucano do rzeki lub stawu. Zmoczenie stanowiło pewnego rodzaju wyróżnienie – oznaczało, że panna podoba się chłopcom. Jeśli natomiast w ten dzień pozostała sucha, nie wróżyło jej to powodzenia i szybkiego zamążpójścia.

W tradycyjnej kulturze ludowej wiosenne oblewanie miało znaczenie symboliczne. Było aktem oczyszczenia. Kontakt z wodą pobudzał i wzmagał siły płodności. W wielu okolicach kropiono wodą również ziemię i zwierzęta.

W Poniedziałek Wielkanocny we wsiach m.in. w okolicy Łukowa i Międzyrzeca Podlaskiego chłopcy obwozili na dwukołowym wózku koguta wyciętego z deski. Z przystrojonym piórami ptakiem wstępowali do domów i deklamowali wiersze o zmartwychwstaniu Chrystusa.

Drugiego dnia Wielkanocy, po południu, na wschodnich obszarach województwa lubelskiego bawiono się w tzw. żurawia. Chłopcy zbierali się przy karczmie i krzyczeli jak żurawie. Opierali ręce na biodrach sąsiada i biegli za prowadzącym. Gdy ten raptownie skręcił, wszyscy padali na ziemię. Inną zabawą tego dnia było wołoczebne. Chłopcy chodzili po chatach, zbierali jajka i polewali wodą dziewczęta. Uzbierane jajka trafiały do dworu, za co dostawali kiełbasę i placki. Tydzień później, w Przewody, dziewczęta wręczały chłopcom pisanki, za to, że nie wykorzystali oni prawa powtórnego śmigusowania, czyli kolejnego oblewania wodą. Zabawa kończyła się wspólnymi tańcami w karczmie.

W czwartym tygodniu po Wielkanocy wypada tzw. sucha środa. Wystrzegano się wówczas wszelkich prac przy bydle, żeby go nie okaleczyć, bo uważano, że mogłoby wtedy uschnąć. Podobne wierzenia wiązano z drzewem. W ten dzień dawny lud obchodził także tzw. dziady wiosenne. O świcie w każdej chacie jedna lub dwie kobiety szykowały się na odwiedziny dusz. Ubierały się odświętnie w białe płótno, brały resztki święconki i szły „na dziady". Na cmentarzu, na bliskich sobie mogiłach rozkładały obrusy, jadło i flaszkę wódki. Następnie rozpoczynały rozmowę ze zmarłymi, wspominanie ich, zawodzenie, żal. Polewały gród alkoholem, jadły i opowiadały zmarłym o tym, co dzieje się we wsi. Cząstki spożywanych posiłków kładziono na mogiłę, dla dusz. Na koniec sprzątały i wracały do domów. Wieczorem pastuszkowie często odwiedzali cmentarz w poszukiwaniu resztek pokarmu i pozostawionych na grobach cenniejszych przedmiotów.

Dorota Hojda

eprasa.pl ca88443e00

POWIAT KRASNOSTAWSKI Szorowanie garnków popiołem, bielenie domów i rezurekcja o świcie...

Wielkanoc, jaką pamiętają sprzed lat...

Wielkanoc to czas, kiedy ludzie instynktownie szukają bliskości. Wracają do dawnych zwyczajów, zapachów z dzieciństwa, do wspomnień, które łączą pokolenia. Kilka dni przed świętami porozmawialiśmy z Krystyna Brzozowską, prezes Gminnego Stowarzyszenia „Aktywnych Kobiet" w Fajsławicach oraz z Anną Ciechańską-Maruchą, prezes Koła Gospodyń Wiejskich „Górzanie" z Przedmieścia Góry w Krasnymstawie. Mieszkanki powiatu krasnostawskiego podzieliły się wspomnieniami z dzieciństwa, a proboszcz parafii św. Franciszka w Krasnymstawie Jarosław Wójcik wprowadził nas w duchowe znaczenie Wielkiego Tygodnia.

Członkinie koła gospodyń „Górzanie" podczas wykonywania tradycyjnych palm wielkanocnych.

Triduum Paschalne – czas duchowego przygotowania

Triduum Paschalne to wyjątkowo ważny czas duchowego przygotowania do Świąt Wielkanocnych. To kulminacyjny moment Wielkiego Postu, w którym w szczególny sposób skupiamy się na męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa. Poprzez głęboką refleksję, modlitwę i uczestnictwo w liturgii tych trzech świętych dni, otwieramy nasze serca na tajemnicę paschalną i przygotowujemy się na pełne radości i nadziei przeżywanie Zmartwychwstania Pańskiego.

Ksiądz **Jarosław Wójcik** wyjaśnia znaczenie poszczególnych dni Triduum Paschalnego.

- Wchodzimy właśnie w kulminacyjny moment Wielkiego Postu, czyli Wielki Tydzień, który jest bezpośrednim przygotowaniem do najważniejszego święta w naszej wierze - Zmartwychwstania Pańskiego. Od Wielkiego Czwartku rozpoczynamy Triduum Paschalne, trzy święte dni, które odsłaniają przed nami najgłębsze tajemnice naszej wiary - podkreśla ksiądz.

Wielki Czwartek to pamiątka Ostatniej Wieczerzy i ustanowienia Sakramentów Eucharystii i Kapłaństwa.

- W tym dniu przenosimy Najświętszy Sakrament z tabernakulum do ciemnicy, symbolizującej uwięzienie Jezusa. Wierni gromadzą się na adoracji, wspominając Jego pojmanie – dodaje ksiądz.

Wielki Piątek jest dniem męki i śmierci Chrystusa na krzyżu. W parafiach na całym świecie Wielki Piątek rozpoczyna się uroczystą drogą krzyżową, w której licznie uczestniczą wierni. Najświętszy sakrament przenoszony jest do grobu Pańskiego, gdzie rozpoczyna się adoracja.

- Wielka Sobota to czas ciszy i oczekiwania na zmartwychwstanie. W godzinach porannych wierni przynoszą do kościołów pokarmy do poświęcenia, które spożyjemy w niedzielę Zmartwychwstania. Wieczorna msza święta wigilii paschalnej rozpoczyna się od obrzędu poświęcenia ognia, symbolu Chrystusa Zmartwychwstałego. Uroczyście wnosi się paschał do świątyni. Liturgia słowa prowadzi nas przez historię zbawienia, aż do radosnego Alleluja i sprawowania eucharystii, ogłaszając zmartwychwstanie – dodaje proboszcz.

To świąteczna niedzielna jest najważniejszym momentem Świąt Wielkanocnych. Najczęściej wierni spotykają się wtedy w kościołach już o 6 rano i zaczynają przeżywać wyjątkowy czas. To w ten dzień odbywają się uroczyste procesje, które licznie gromadzą wiernych.

- Chrystus zmartwychwstał swoją mocą, dając nam nadzieję na nasze własne zmartwychwstanie przy Jego powtórnym przyjściu - podkreśla ksiądz.

Wspomnienia z dzieciństwa - babcia szorowała garnki popiołem

Krystyna Brzozowska z Gminnego Stowarzyszenia „Aktywnych Kobiet" w Fajsławicach z sentymentem wraca do lat swojego dzieciństwa. Jak wspomina, przygotowania do Wielkanocy rozpoczynały się już dużo wcześniej. Pamięta, jak zbierano z pól roślinność, by stworzyć symboliczną palmę.

- Będąc dzieckiem, myślałam, że Wielki Post trwa bardzo długo i jest wymagający. Szczególnie pamiętam, jak babcia z niezwykłą starannością, wręcz z pietyzmem, szorowała przed świętami wszystkie garnki popiołem. Dla małej dziewczynki to było coś niezwykłego. W czasie postu pościliśmy bardzo rygorystycznie. W środę i w sobotę tolerowane były potrawy mleczne, ale piątek był już bardzo restrykcyjny – wtedy jadło się najwyżej chleb. Pamiętam, jak babcia tłumaczyła mi, kiedy narzekałam, że przez jeden dzień głodu nic mi się nie stanie. Więc jadłam chleb, a do chleba piłam czarną kawę... – wspomina pani Krystyna.

Malowanie pisanek było radosnym przygotowaniem do świąt. Aby uzyskać różne kolory, jajka gotowano w łupinach cebuli na brązowo, w liściach barwinka na zielono, a w soku z buraka na różowo. Czasami mieszano różne wywary, żeby uzyskać ciekawe odcienie. Następnie ozdabiano jajka. Świąteczne wypieki, choć bez wyszukanych form, miały swój niepowtarzalny urok.

- Nie pamiętam jakiś specjalnych, bogatych ciast. Robiłyśmy za to takie duże, ciastka amoniaczki, posypane na wierzchu grubym, kryształowym cukrem lub ciasta kruche wykonywane maszynką. Były też bułki z serem i pieczone pierogi z kaszą gryczaną i serem. Oczywiście nie mogło zabraknąć świeżego, własnoręcznie pieczonego chleba – dodaje pani Krystyna.

Ważnym elementem przygotowań było wędzenie mięs. Jak opowiada pani Krystyna, zawsze w Wielki Czwartek jej tata wędził przygotowane wcześniej, peklowane mięsa ze świni z własnej hodowli.

- Biło się ją zazwyczaj w poprzednim tygodniu, mięso było marynowane w specjalnej zalewie, a potem wędzone. Wszystko to starannie zamykało się w komorze i absolutnie nie wolno było tego skosztować przed świętami – wyjaśnia pani Krysia.

Wielka Sobota miała swoją specyfikę. Pani Krysia podkreśla, że nie chodzono z koszyczkami do kościoła, jak to jest teraz. Ksiądz przyjeżdżał pod przydrożny krzyż i tam święcił pokarmy oraz wodę.

- Koszyczek przygotowany na Wielką Niedzielę zanosiło się do komory i pilnowało, żeby go nie otwierać przed czasem. Wierzyliśmy, że jeśli ktoś zajrzy do koszyczka przed śniadaniem wielkanocnym, to w domu pojawią się mrówki – dodaje Krystyna Brzozowska.

Niedziela Wielkanocna była wypełniona rodzinnym świętowaniem oraz różnymi zwyczajami. Po uroczystej rezurekcji pospiesznie wracano do domów. Wierzono, że ten, kto pierwszy przekroczy próg, jako pierwszy zakończy wiosenne prace polowe. Dla młodych panien zaś szybki powrót zwiastował rychłe zamążpójście.

- Także z kościoła praktycznie biegliśmy, żeby być jak najszybciej w domu. Wtedy też najstarszy mężczyzna w domu święcił cały dom, wodą poświęconą w sobotę. W Poniedziałek Wielkanocny nie brakowało tradycyjnego polewania wodą. Po wsi chłopcy chodzili z palemkami i wiadrami z wodą. Święcili domy, śpiewali wielkanocne pieśni i składali życzenia. W zamian dostawali najczęściej jajka albo jakieś produkty spożywcze – opowiada pani Krysia.

Z prawdziwą satysfakcją wspomina, jak wiele z tych pięknych tradycji, przekazywanych z pokolenia na pokolenie, zdołało przetrwać w jej rodzinie aż do dziś. Z dumą obserwuje, jak jej liczna familia z radością i zaangażowaniem pielęgnuje te cenne zwyczaje, które stanowią o ich tożsamości i łączą pokoleniowe więzi. Każde zbliżające się święto jest dla nich wyczekiwanym momentem, kiedy to z entuzjazmem gromadzą się, by wspólnie przeżywać ten wyjątkowy czas, dzieląc się radością, wspomnieniami i tworząc nowe, wspólne historie. To właśnie te pielęgnowane tradycje sprawiają, że świąteczna atmosfera w ich domu jest tak wyjątkowa i pełna ciepła.

- Staram się, aby pierwszy dzień świąt zawsze odbywał się u mnie. To dla mnie ważne, żeby te rodzinne zwyczaje były podtrzymywane. Brakuje mi jedynie tamtego zapachu świąt. Nidy nie zapomnę zapachu święconki zamkniętej w komorze. Przechodząc obok tego pomieszczenia, czuć było magiczną woń w powietrzu... – dodaje nasza rozmówczyni.

Wyjątkowa moc tradycji

Anna Ciechańska-Marucha z Koła Gospodyń Wiejskich „Górzanie" z Przedmieścia Góry w Krasnymstawie także podzieliła się z nami swoimi wspomnieniami ze świąt w jej domu rodzinnym. Jak przyznaje, dla niej wspomnienia świąteczne mają szczególną moc. Przypominają nie tylko smaki dzieciństwa, ale i zwyczaje, które dziś są coraz rzadsze, a kiedyś były nierozerwalną częścią życia.

- Przed świętami dom musiał być obielony albo pomalowany. Tę czynność wykonywano bielaczem, ale nie byle jakim. Robionym z prosa. Proso się siało, później oczyszczało i robiło się z niego taki pędzel do wapna. Czasem dodawało się do wapna kolor. A potem to już były takie bielacze kupne, a jeszcze później malarskie pędzle, wałki... Ale wtedy to już nie było tego świątecznego malowania - wspomina pani Anna.

Wszystko to wpisywało się w wielkie porządki przedświąteczne. Trzeba było zdjąć podwójne okna, które zimą trzymały ciepło w domu, i pozwolić świeżemu powietrzu wiosny rozlać się po pomieszczeniach.

fot. saigon-photo

- Wielki Tydzień w mojej pamięci to wielkie przygotowanie do Zmartwychwstania Jezusa. To były ostatnie prace związane z porządkami i z przygotowaniem jedzenia. Wcześniej ubijane były świnki, „pożyczaliśmy" sobie mięso na święta, ćwiartkę albo połówkę, później oddawaliśmy przy następnych świętach. Mięso się peklowało, konserwowało, wędziło. Kiełbasy, szynki, boczki, balerony... Później piekło się ciasta – obowiązkowo baby. Drożdżowe, wiercone, parzone, w foremkach, dekorowane lukrem, posypkami - wyjaśnia nasza rozmówczyni. - Nawet dzieci chętnie nam w tym pomagały.

Koło gospodyń, w którym działa pani Ania, nadal kultywuje tradycję ozdabiania przez dzieci ciastek.

- Dziś dzieci też lubią dekorować ciasteczka. Na jarmarkach mamy stoisko, gdzie mogą same lukrować zajączki i jajeczka z kruchego ciasta. Przygotowujemy lukier z pasteryzowanego białka, różne kolory, dzieci bardzo to lubią - stwierdza prezes koła.

Od Wielkiego Czwartku domy cichły. To czas modlitwy i skupienia. W piątek nie wykonywano już żadnych prac – był to dzień ścisłego postu i adoracji krzyża. Nawet dzieci wiedziały, że tego dnia nie wypada się śmiać ani biegać po podwórku. Panował spokój i wyczekiwanie. Wielka Sobota zaczynała się wcześnie. Koszyczki z pokarmami święcono z samego rana – wierzono, że im wcześniej to się zrobi, tym lepsze będą żniwa. W koszyczku nie mogło zabraknąć baranka, chleba, jajek, wędlin, chrzanu i odrobiny soli. Dekorowano koszyczki zazwyczaj barwinkiem.

- W Wielką Sobotę rano święciło się koszyczek. Dlaczego rano? Bo kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje. A przy tym wierzono, że to wróży wcześniejsze żniwa i urodzaj. I nie można było jeść wcześniej. Najpierw trzeba było poświęcić – dopiero potem zjeść posiłek. Po święceniu kończyliśmy gotowanie i szykowanie stołu. W niedzielę o godz. 6.00 chodziliśmy na mszę świętą. Potem odbywało się to wyczekane, uroczyste śniadanie. U nas było na nim zwykle 20, czasem i 30 osób. Goście zjeżdżali się z okolicznych wsi - ciotki, kuzyni, znajomi. Śniadanie trwało kiedyś do wieczora. Teraz po pandemii to wszystko się zmieniło, tylko najbliżsi się spotykają. Kiedyś było weselej, tłumniej, atmosfera była pełna radości i wspólnoty - opowiada mieszkanka Krasnegostawu.

Na stole królował barszcz albo żurek z jajkiem, zabielany świeżą śmietanką od własnej krowy. Do tego wędzonki, kiełbasy, jajka na wiele sposobów, sałatka jarzynowa, galareta, bigos. Pani Ania przypomina, że w świąteczną niedzielę nie można było się zdrzemnąć. Mówiono, że jak się to zrobi, to ogród zaroślnie i chwastów będzie pełno.

- W Poniedziałek Wielkanocny domy odwiedzała straż pożarna - miejscowi druhowie, przebrani i uzbrojeni w wiadra wody, polewali gospodynie wodą na szczęście. Ludzie czekali na nich z radością – częstowali ich ciastami, jajkami, kiełbasą. Dzieci z kolei urządzały konkursy na najmocniejszą pisankę – stukały się nimi do momentu, aż tylko jedna pozostała cała - opowiada pani Anna.

Dziś niektóre z tych tradycji zanikają. Wielkanoc jest spokojniejsza, bardziej kameralna. Świętowanie ogranicza się często do najbliższej rodziny, a niektóre potrawy kupujemy gotowe.

- Tęsknię za tą serdecznością, za tym wspólnym bieleniem domu, za zapachem wędzonki, za tym, że się czekało na pomarańcze, czekoladę... Teraz wszystko mamy, ale mniej się cieszymy - stwierdza pani Ania.

Wiara i wspólnota Świąt Wielkanocnych

Ksiądz **Jarosław Wójcik** z optymizmem zauważa, że wiara wciąż jest silna w lokalnej społeczności.

- Widzę, że wielu ludzi, w różnym wieku, wraca do kościoła i pogłębia swoją wiarę. To, co czasami słyszymy w mediach, nie zawsze oddaje rzeczywistość. Ludzie pragną Boga i kościoła. Aby w pełni przeżyć Wielkanoc, potrzebne jest odpowiednie przygotowanie duchowe: sakramentalna spowiedź, modlitwa i refleksja nad tajemnicą Zmartwychwstania – dodaje proboszcz.

Wielkanoc to nie tylko wspomnienie tradycji, ale przede wszystkim głębokie przeżycie wiary w Zmartwychwstanie Chrystusa. Niech zatem te święta będą dla nas wszystkich czasem radości, nadziei i umocnienia więzi rodzinnych...

AK

eprasa.pl ca88443e00

REGION Co tak naprawdę wiemy o polewaniu wodą? Jakie tradycje zachowały się w naszym regionie?

Śmigus-dyngus czy śmigus i dyngus?

Dzisiaj wielkanocny poniedziałek kojarzy się nam przed wszystkim z tradycją polewania się wzajemnie wodą. Wodą polewają się chętnie dorośli, ale i dzieci, dla których świąteczna zabawa stanowi często okazję do wypróbowania wyszukanych zabawek. Jak polewano się jednak przed 100 laty i czy śmigus-dyngus od zawsze był śmigusem-dyngusem?

Dwie, zupełnie inne, tradycje

Zanim tradycja, z którą mamy do czynienia obecnie, wykrystalizowała się na dobre, musiało minąć ponad 1000 lat. Zwyczaj polewania niemal wszystkiego, nie tylko ludzi, wodą kultywowały ludy słowiańskie, które wierzyły, że woda przynosi obfitość i życie. Zwyczaj ten korespondował oczywiście doskonale z wiosną – porą roku, kiedy przyroda wchodzi w kolejny cykl wegetacyjny. Dlatego też polewano nie tylko siebie nawzajem, ale też pole pod zasiew oraz bydło, aby dawało więcej mleka. Na ziemi sądeckiej, rzeszowskiej i tarnowskiej gospodarze wychodzili o świcie na pola i kropili je wodą święconą, żegnając się przy tym znakiem krzyża. Wbijali też w grunt krzyżyki wykonane z palm poświęconych w niedzielę palmową. Miało to zapewniać urodzaj i uchronić plony przed gradobiciem. Z kolei na całej ziemi raciborskiej praktykowany był zwyczaj procesyjnego objazdu pól w intencji przyszłych plonów.

Nasi przodkowie rzadko jednak mówili o śmigusie-dyngusie, ale o dwóch odrębnych tradycjach, które połączono z czasem w jeden ciąg świątecznych zabaw. Śmigus polegał na polewaniu siebie nawzajem, a zwłaszcza panien, wodą i smagania się wierzbowymi, młodymi witkami. Zwyczaj ten miał symbolizować wiosenne oczyszczenie z brudu i chorób, a po chrzcie, który przyjął Mieszko I, także z grzechu.

Z czym wiązał się z kolei dyngus? Dyngus to nic innego, jak wielkanocne kolędowanie. Barwne grupy przebierańców udawały się do poszczególnych gospodarstw, aby przedstawiać wielkanocny repertuar i zbierać dary. Dyngus przybierał niejednokrotnie formę zalotów do niezamężnych dziewcząt, jeśli takie akurat zamieszkiwały u danego gospodarza.

Na Kujawach powszechny był np. zwyczaj tzw. przywoływek dyngusowych. Urządzano je na centralnym placu wsi. Recytowano wtedy wierszyki o mieszkankach wsi i zapowiadano, ile wody poleje się na każdą z nich. Jeśli o danej pannie wypowiadano się w superlatywach, mogła być pewna, że wkrótce wyjdzie za mąż. Inaczej było ze szpetnymi, nielubianymi dziewczętami, którym podczas przywoływek wytykano liczne wady. One miały pewność, że w najbliższym czasie raczej nie zmienią stanu cywilnego.

Nieco inną z kolei tradycją było chodzenie „po dyngusie", „po wykupie" lub „po święconym". W niektórych regionach grupy dyngusników, czyli wielkanocnych kolędników chodziły z wózkiem, na którym umieszczano figurę zmartwychwstałego Jezusa. Gdzie indziej po domach chodzili dziadowie, którzy milczeli i w ten sposób informowali o Żydach, którzy nie uwierzyli w zmartwychwstanie, nie głosili dobrej nowiny i za karę utracili głos. Inna tradycja mówi z kolei o grupach, które nie tylko płatały gospodarzom figle, ale i polewały ich obficie wodą, życząc owocnego sezonu. Domostwa obchodzono również z „kurkiem dyngusowym" – wypchanym kogutem, który symbolizować miał płodność i liczne potomstwo. Przy pomocy „kurka" zalecano się też do młodych dziewcząt, licząc na to, że uda się skojarzyć nowe pary.

W niektórych regionach w wielkanocny wtorek inicjatywę przejmowały z kolei panie, które rewanżowały się za poniedziałek. Często takie wzajemne oblewanie przeciągało się i na kolejne dni, zgodnie z przysłowiem *„Aż do Zielonych Świątek – można lać się w każdy piątek…"*.

Śpiewali o zmartwychwstaniu i dokuczali gospodarzom

Z tradycją chodzenia po dyngusie wiąże się również zwyczaj wykonywania religijnych, nawiązujących do zmartwychwstania, ale jednocześnie niekościelnych pieśni. W wielu lubelskich wsiach dyngusnicy sięgali po dosyć zróżnicowany repertuar.

1. Aleluja, biją dzwony,
glos ich leci na wsze strony,
pora zbliża się radosna,
Pan zmartwychwstał, wiosna, wiosna,
aleluja. Aleluja!
2. Biją dzwony na pociechę,
co pod kmiecą przyjdzie strzechę
i zaświeci nasze stonce
na te chaty, na płaczące,
aleluja, aleluja!
3. Przyszliśmy tu po śmigusie
i śpiewamy o Jezusie,
co zmartwychwstał dnia trzeciego,
by odkupić świat od złego,
aleluja, aleluja.
lub
Do tego domu wstępujemy,
zdrowia, szczęścia winszujemy.
Wyjrzyj pani gospodyni,
nowe lalko w twojej sieni.
Jeśli chcecie go oglądać
musimy coś od was żądać.
A nie każcie długo czekać
i nie chciejcie długo zwlekać,
bo my już się nabiegali
a jeszcze mało dostali.
A tu dzionek nam króluje
i nam wiatr maik rozwieje.

Trzymają straż lub wyplatają palmy

Czy tradycje wielkanocne są wciąż żywe? Postanowiliśmy o to zapytać druhów z lokalnych jednostek ochotniczej straży pożarnej oraz członków kół gospodyń wiejskich.

- W naszym środowisku proponujemy na przykład różnego rodzaju warsztaty związane z robieniem stroików i wianków świątecznych. Chcemy z pewnością dzielić się tą pasją z młodszymi pokoleniami, chociaż nie ulega wątpliwości że coraz trudniej zachęcić dzisiaj młodych do rękodzieła. Może przemówią do nich warsztaty oparte o nowe technologie? Chodzą nam po głowie takie pomysły. Zobaczymy – deklaruje **Antonina Bień** z Fundacji „W kobietach siła".

Przywiązani do tradycji są z pewnością druhowie z jednostki w Żalinie. Ich prezes, **Wiesław Szakuła**, zaznacza, że starsi i bardziej doświadczeni druhowie nie mają już tyle sił, aby pełnić straż przy grobie pańskim, ale są przecież młodzi, którzy chętnie podejmują te zadania.

- Włączaliśmy się też w wykonywanie tradycyjnych palm wielkanocnych, a działania z tym związane animowało

W gminnym polewaniu starają się pomóc co roku druhowie z Leśniowic.
fot. OSP KSRG Leśniowice

nasze żalińskie koło gospodyń. Tutaj, w Żalinie, odbywał się też świąteczny kiermasz, na którym można było nabyć wielkanocne produkty i ozdoby – zdradził nam prezes Szakuła.

Do świąt przygotowują się również druhowie, którzy służą w jednostce w Dorohusku, ale nie włączają się w obchody, które organizowane są na terenie gminy.

- Nie przyjęła się u nas tradycja trzymania straży przy grobie. Nie włączamy się też w żadne oficjalne działania. Okres świąteczny przeżywamy raczej w łączności z naszymi rodzinami, w kameralnym gronie – wyjaśnił nam z kolei naczelnik **Paweł Latos**.

We wszystkie nabożeństwa, które związane są z Wielkim Tygodniem, włączają się aktywnie członkowie koła, które działa w Stasinie Dolnym. Szefowa koła „Wiejskie cuda" opowiedziała nam o kilku tradycjach, które w jej środowisku są bardzo żywe.

- Tak, w przygotowania do świąt włączamy się już w Wielki Czwartek. Staramy się też razem uczestniczyć w mszy rezurekcyjnej i podzielić wspólnie jajkiem. Organizujemy również warsztaty w pieczenia mazurków. U nas na wsi mazurki pieczone są bardzo chętnie. Nasze babcie, mamy i ciocie zawsze piekły te świąteczne przysmaki. To bardzo radosny czas, który spędzamy zawsze całymi rodzinami – podkreśla **Dorota Iwaniuk**.

Mieszkańcy Stasina przystrajają też przydomowe drzewka kwiatkami z bibuły, co nawiązuje z kolei do tradycji „gaikowania", kiedy dziewczęta chodziły po domach z przystrojonym drzewkiem lub zieloną gałęzią.

Nieco inaczej, nich dotychczas, święta będzie obchodzić w tym roku koło „Na Dolince" z Kumowa Majorackiego. **Jolanta Harmata** zaznacza jednak, że świąteczny klimat zostanie zachowany.

- Różne okoliczności sprawiły, że w tym roku świętować będziemy bardziej indywidualnie, mniej w gronie członków naszego koła. Niemniej jednak przygotowujemy już pisanki, a przed niedzielą palmową przygotowywaliśmy też palmy oraz dekorowaliśmy przydrożny krzyż w naszej miejscowości, Kumowie Majorackim. Wymieniamy się też zawsze przepisami i pomysłami na różne świąteczne pyszności. Włączamy się też w śmigus-dyngus, który w naszej gminie jest dosyć żywy – zaznacza pani Jolanta.

Rozsądek nie może się udać na spoczynek

Gotowość do pełnienia warty zgłaszają też zawsze druhowie z jednostki, która funkcjonuje w Kamieniu.

- Strażacy włączają się w obchody Wielkiego Tygodnia już od Wielkiego Piątku. Straż pełnimy zawsze w umundurowaniu, podkreślając wagę wydarzenia i fakt, że to właśnie my jesteśmy obecni przy grobie pańskim. W lany poniedziałek postanowiliśmy się nie włączać, ponieważ nasze zaangażowanie bywa różnie odbierane – zauważa naczelnik Jacek Waszczuk.

Dla druhów z Kamienia okres świąt Zmartwychwstania Pańskiego bywa też niekiedy bardzo pracowity.

- Dobra pogoda sprzyja przechadzkom na łonie przyrody, a także, niestety, pożarom. Kiedy wstajemy od świątecznego stołu i udajemy się na spacer, należy pamiętać o zachowaniu szczególnej ostrożności. Trawy są generalnie bardzo suche i rzucony pod nogi niedopałek papierosa potrafi wyrządzić wiele szkód. Dość wspomnieć chociażby o pożarze rezerwatu „Wolwinów" czy rezerwatu „Roskosz". Tak więc świętujemy, ale staramy się też zachować pełną mobilność operacyjną – podkreśla naczelnik Waszczuk.

Wyjątkowe przywiązanie do tradycji wielkanocnych podkreślił też w rozmowie z nami **Krystian Wingert**, radny Rady Gminy Dorohusk, ale też założyciel Koła Gospodyń Wiejskich w Husynnem. Koło jest, jak podkreśla, „młode", ale bardzo aktywne.

- Wzięliśmy udział w warsztatach wielkanocnych z robienia palm oraz w konkursie na najlepszy mazurek, organizowanych przez inne koła gospodyń wiejskich. To była świetna okazja, by nauczyć się czegoś nowego, podpatrzeć ciekawe pomysły i zacieśnić relacje z innymi aktywnymi społecznościami z naszej okolicy. Mieliśmy także własne plany na organizację wielkanocnych wydarzeń w Husynnem, ale niestety - czas przedświąteczny w tym roku zbiegł się z planowanym remontem naszej świetlicy wiejskiej. Chcielibyśmy zorganizować w przyszłości konkurs na najsmaczniejszy pasztet wielkanocny, który – mamy nadzieję – stanie się lokalnym klasykiem. Planujemy również zorganizować konkurs na najładniejszy tradycyjny koszyczek wielkanocny – bo koszyczek to coś więcej niż tylko zbiór produktów do poświęcenia. To symbol wiary, tradycji rodzinnych i estetyki, która jest głęboko zakorzeniona w naszej kulturze – podkreśla pan Krystian.

Członkowie koła wierzą, że podobne inicjatywy budują wspólnotę i wzmacniają więzi. A co może cementować bardziej niż tradycja?

RC

VI Wojewódzki Konkurs na Palmę i Pisankę Wielkanocną

REGION **W Centrum Spotkania Kultur w Lublinie odbyła się gala VI Wojewódzkiego Konkursu na Palmę i Pisankę Wielkanocną. Jury, składające się z etnologów, kulturoznawców i artystów plastyków, wyłoniło laureatów w kategoriach tradycyjnych i współczesnych, nagradzając zarówno dzieci i młodzież, jak i dorosłych twórców ludowych. Wśród nagrodzonych są mieszkańcy powiatów: krasnostawskiego, włodawskiego i chełmskiego.**

fot. Centrum Spotkania Kultur w Lublinie

Na konkurs napłynęło bardzo dużo zgłoszeń. Jury, w którego skład weszli wybitni specjaliści z dziedziny etnologii, kulturoznawstwa i sztuki, z uwagą przyjrzało się 270 pracom. Po obradach wyłoniono laureatów w czterech kategoriach: pisanka tradycyjna, pisanka współczesna, palma tradycyjna i palma współczesna. Nagrodzeni zostali zarówno młodzi, jak i doświadczeni twórcy ludowi.

Pisanka tradycyjna: I nagroda w wysokości 600 zł - **Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Żulińskiej** z gm. Łopiennik Górny (kategoria wiekowa: dorośli), II nagroda w wysokości 400 zł - **Anna Krzyżanowska** z gm. Krasnystaw (kategoria wiekowa: dorośli).

- Nasze pisanki wykonane są techniką batikową. Pisane woskiem w archaiczne wzory z naszego regionu – grabki, wiatraczki, trykwert. Pisane „piską" (ręcznym pisakiem zrobionym z blaszki, zamocowanym na kijku) woskiem pszczelim. Barwione w naturalnych barwnikach z odwaru z roślin takich jak: łupiny cebuli, szyszki olchy, owoce jagody czarnej oraz pędy żyta. Te pisanki są elementem naszego lokalnego dziedzictwa kulturowego. Pisanki robiłyśmy wspólnie z dziewczynami – jedne pisały, drugie barwiły i ścierały wosk nad płomieniem świecy. Co roku wykonujemy wspólnie pisanki i palmy. Taka nasza tradycja - powiedziała nam **Małgorzata Bandosz**, przewodnicząca KGW w Woli Żulińskiej.

Pisanka współczesna: III nagroda w wysokości 300 zł - **Julia Śliwczyńska** z gm. Włodawa (kategoria wiekowa: dzieci i młodzież do 18 roku życia).

Palma tradycyjna: I nagroda w wysokości 600 zł - **Julian Jasiuk** z gm. Wojsławice (kategoria wiekowa: dzieci i młodzież do 18 roku życia), II nagroda w wysokości 400 zł - **Aleksandra Wrona** z gm. Żółkiewka (kategoria wiekowa: dzieci i młodzież do 18 roku życia), II Nagroda w wysokości 400 zł - **Marta Dolepska** z gm. Izbica (kategoria wiekowa: dorośli)

Palma współczesna: wyróżnienie w wysokości 200 zł - **Jakub Ilczuk**, lat 10 z gm. Chełm.

Pełna lista zwycięzców znajduje się między innymi na stronie internetowej supertydzien.pl

AK

eprasa.pl ca88443e00

KRASNYSTAW Radna apeluje, burmistrz wyjaśnia

Czy miasto doczeka się wybiegu dla psów?

Temat budowy miejskiego wybiegu dla psów wybrzmiał podczas ostatniej sesji Rady Miasta Krasnystaw. Radna Agnieszka Wolanin złożyła interpelację w sprawie stworzenia ogólnodostępnej przestrzeni dla czworonogów. Wiemy już jakiej odpowiedzi w tej sprawie, udzielił burmistrz Daniel Miciuła.

fot. freepik

- Człowiek udomowił psa tysiące lat temu i od tamtej pory psy towarzyszą człowiekowi w codziennym życiu. Coraz więcej mieszkańców naszego miasta decyduje się na posiadanie psa, który jest traktowany jak przyjaciel – napisała w interpelacji radna Wolanin.

Jak pisaliśmy już, zwróciła uwagę, że zgodnie z obowiązującymi przepisami, psy w przestrzeni publicznej muszą być prowadzone na smyczy, co ogranicza im swobodę. Wyjątek stanowią ogrodzone wybiegi, które są już standardem. Jak przypomniała radna, inicjatywa budowy wybiegu nie jest nowa.

- W lutym 2020 roku na wniosek mieszkańców, radni klubu Krasnostawianie **Marcin Wilkołazki** i **Paweł Mazurek**, złożyli interpelację w tej sprawie. Złożenie interpelacji poprzedziła petycja podpisana przez prawie 400 mieszkańców – wyjaśniała radna Wolanin.

Wówczas projekt wybiegu trafił do budżetu obywatelskiego 2021 i otrzymał 100 tys. zł dofinansowania. Niestety, inwestycja nie doszła do skutku. Krasnostawska Spółdzielnia Mieszkaniowa oraz ówczesny starosta nie wyrazili zgody na udostępnienie terenów pod budowę.

- Mimo że od tamtej pory minęło sporo czasu, to do dzisiaj na terenie miasta nie został zbudowany profesjonalny wybieg dla psów – zaznaczyła Agnieszka Wolanin.

Zaapelowała do burmistrza o ustalenie dogodnej lokalizacji dla tej inwestycji oraz o zabezpieczenie w przyszłorocznym budżecie środków finansowych na opracowanie dokumentacji projektowej. Na interpelację odpowiedział burmistrz Krasnegostawu Daniel Miciuła, podkreślając wartość zgłoszonej inicjatywy.

- Zgłoszona inicjatywa jest cenną sugestią, mającą na uwadze potrzeby mieszkańców naszego miasta oraz troskę o poprawę jakości życia zwierząt i ich właścicieli – wyjaśnił burmistrz Miciuła.

Jednak w odpowiedzi burmistrz zaznaczył, że obecnie miasto skupia się na innych priorytetowych inwestycjach.

- Z uwagi na realizację kluczowych inwestycji strategicznych, które mają na celu poprawę infrastruktury miejskiej oraz zaspokojenie pilniejszych potrzeb społecznych tj. budowa przeprawy mostowej oraz remont krytej pływalni, budowa miejskiego wybiegu dla psów nie znajduje się w pierwszej kolejności zadań do realizacji w najbliższym okresie – przedstawił burmistrz.

Mimo wszystko temat nie został całkowicie zamknięty.

- Temat budowy wybiegu dla psów zostanie uwzględniony w ramach długoterminowych planów rozwoju przestrzeni publicznych w mieście. [...] W bieżącym roku przeprowadzimy konsultacje z mieszkańcami w celu określenia potrzeb i wskazania ewentualnych lokalizacji wybiegu – zapewnił burmistrz. **AK**

Będą nowe wodociągi

GM. FAJSŁAWICE Aż 14 samorządów otrzymało dofinansowanie z programu Fundusze Europejskie na ważne projekty związane z wodą i ściekami. Wśród nich znalazła się także gmina Fajsławice. Łącznie na ten cel przeznaczono ponad 77 milionów złotych. Powstaną nowe i zmodernizowane sieci wodociągowe i kanalizacyjne, a także ulepszone stacje uzdatniania wody i oczyszczalnie ścieków.

fot. UMWL

Dofinansowanie w kwocie ponad 834 tys. zł pochodzi ze środków programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021 - 2027.

- Gospodarka wodno-ściekowa ma na celu obniżenie zużycia wody oraz ograniczenie ilości ścieków, co jest związane z ograniczonymi zasobami wody w przyrodzie. Efektem tego ma być poprawa środowiska naturalnego, czystości wód oraz gleby. Przyznane dofinansowanie z Unii Europejskiej umożliwi realizację kluczowych dla gmin inwestycji z korzyścią nie tylko dla środowiska, ale przede wszystkim mieszkańców, podnosząc jakość ich życia – wyjaśniał podczas podpisywania umów marszałek Województwa Lubelskiego **Jarosław Stawiarski**.

Celem planowanej przez gminę Fajsławice inwestycji jest poprawa funkcjonowania sieci wodociągowej poprzez wybudowanie nowego odcinka - od ujęcia wody w Siedliskach Pierwszych w kierunku Marysina. To działanie zwiększy ciśnienie wody w sieci, z którego brakiem od dawna borykają się mieszkańcy.

- Ponadto w ramach zadania na terenie gminy zostanie wymienionych kilka zasuw i hydrantów na sieci wodociągowej. Gmina Fajsławice zakupi urządzenie do dezynfekcji wody wodociągowej, które w sposób automatyczny samoczynnie będzie chlorować wodę w sieci, by nie rozwijały się w niej szkodliwe bakterie, a także zakupione zostanie urządzenie do wykrywania nieszczelności sieci, co znacznie ułatwi i skróci czas zdiagnozowania ewentualnych wycieków. Uzupełnieniem będzie wymiana starego ogrodzenia na terenie stacji wodociągowej w Siedliskach Pierwszych - wyjaśnia szczegóły **Aleksandra Granat** z UG Fajsławice.

Umowę na dofinansowanie podpisał w Lublinie wójt gminy Fajsławice **Janusz Pędzisz** oraz skarbnik gminy **Renata Mendel**. Całkowita wartość tej inwestycji wyniesie ok. 1 mln 180 tys. zł, z budżetu gmina dołoży 345 tys. zł. **AK**

Nowe gminne drogi za ponad 2,5 miliona

GM. GORZKÓW Na terenie gminy zaplanowano kilka modernizacji dróg. Pierwsze prace już się rozpoczęły w miejscowości Bobrowe i mają zakończyć się jeszcze w maju. Pozostałe nowe drogi mają być gotowe do połowy października.

fot. UG Gorzków

Gmina pozyskała dotację z Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład".

- Prace w miejscowości Bobrowe będą prowadzone na odcinku o długości około 350 metrów. Firma, która wygrała przetarg, ma wzmocnić podbudowę, poszerzyć jezdnię do 5 metrów, położyć asfaltową nawierzchnię oraz wykonać pobocza i zjazdy na posesje - wyjaśnia wójt gminy Gorzków **Piotr Cichosz**.

Zgodnie z zapowiedziami firmy, która wykonuje prace na tej drodze, wszystko będzie gotowe w maju.

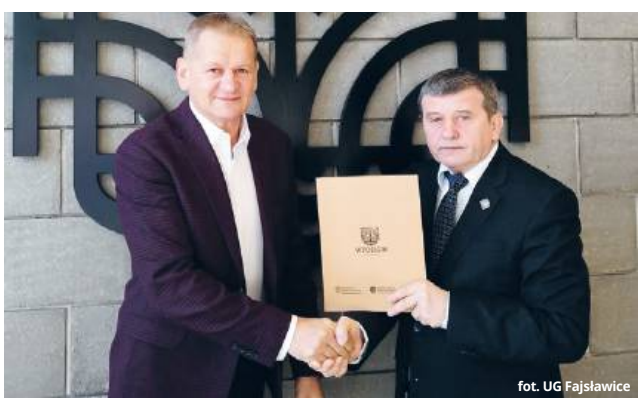
W ramach tego samego projektu „Polski Ład" wsparł jeszcze cztery inne zadania. Jedno jest już skończone. Chodzi o ponad 220 metrów drogi w Wielkopolu, którą zrobiono z ażurowych płyt.

Wyremontowane zostanie też prawie półtora kilometra drogi w Kolonii Czystej Dębinie i Baranicy. Ta droga będzie budowana z płyt betonowych. Kolejnym krokiem ma być przebudowa około 260 metrów ulicy Partyzantów w Gorzkowie -Osadzie. Tam drogowcy położą nowy asfalt i wykonają rowy z ażurowych płyt. Gmina Gorzków planuje też poprawić ponad 100 metrów drogi do lecznicy w Gorzkowie-Osadzie.

Wszystkie prace będą kosztować ponad 2,5 mln zł, z czego 95 procent będzie stanowić dotacja z „Polskiego Ładu". Do połowy października nowe drogi powinny być gotowe. **AK**

33 tony azbestu zniknie z dachów

GM. FAJSŁAWICE Gmina pozyskała dofinansowanie na usunięcie niebezpiecznego azbestu z gospodarstw rolnych. Azbest jest szkodliwy dla zdrowia, dlatego pozbycie się aż 33 ton tego materiału sprawi, że okolica będzie czystsza i bezpieczniejsza dla wszystkich.

fot. UG Fajsławice

10 kwietnia wójt gminy Fajsławice **Janusz Pędzisz** podpisał umowę z prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie **Stanisławem Mazurem,** dotyczącą pozyskania dofinansowania na zbieranie, transport i unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest z terenu gminy.

- W ramach pozyskanych środków planowane jest usunięcie 33 ton niebezpiecznego materiału z gospodarstw rolnych, których właściciele otrzymali dofinansowanie z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na nowe pokrycia dachowe. Realizacja tego zadania to krok w stronę poprawy jakości życia mieszkańców oraz ochrony środowiska naturalnego. Działania te ograniczą negatywny wpływ azbestu na zdrowie ludzi i przyczynią się do eliminacji jego szkodliwego oddziaływania na otoczenie - informuje nas **Aleksandra Granat** z UG Fajsławice.

Przedsiębiorstwo odpowiedzialne za odbiór niebezpiecznych odpadów będzie informowało mieszkańców o ustalonym harmonogramie. **AK**

Chatka Puchatka dostanie nowe życie

GM. RUDNIK Gminny budynek, na który wielu mówiło „Chatka Puchatka" ze względu na jego kiepski stan techniczny, ma szansę na nowe życie. Zamiast rozbiórki, planowana jest jego modernizacja. Co tu powstanie?

fot. UG Rudnik

Budynek od kilku lat jest nieużywany. Wcześniej w tym obiekcie funkcjonował lokal handlowy i zakład fryzjerski.

- „Chatka Puchatka", „chałupka" czy „rudera" to tylko kilka z określeń funkcjonujących w odniesieniu do obiektu gminnego w Rudniku. Z uwagi na zły stan techniczny budynku wielokrotnie spotykałem się z pytaniami o jego przyszłość, a nawet o termin rozbiórki. Rozbiórkę można oczywiście przeprowadzić w każdej chwili. Niestety, wybudowanie nowego obiektu w tej samej lokalizacji byłoby praktycznie niemożliwe - wyjaśnia wójt gminy Rudnik **Paweł Kucharczyk**.

Wójt informuje, że w planach jest zagospodarowanie budynku. Włodarz jest już po podpisaniu umowy na opracowanie dokumentacji projektowej na modernizację obiektu.

- Cel to utworzenie w obiekcie „Centrum wsparcia", ukierunkowanego na usługi społeczne, skierowane m.in. do naszego starzejącego się społeczeństwa. Najpierw jednak należy przygotować dokumentację, która następnie posłuży do aplikowania o dofinansowanie zewnętrzne w przypadku ogłoszenia naboru wniosków dedykowanego takim działaniom - dodaje Paweł Kucharczyk. **AK**

eprasa.pl ca88443e00

Spotkanie młodzieżowych radnych w Lublinie

REGION Młodzi radni z różnych zakątków Lubelszczyzny spotkali się w Lublinie, aby wesprzeć się w działaniach. W spotkaniu uczestniczyli między innymi przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta Krasnystaw oraz radni z Chełma. Jak twierdzą - „było to spotkanie pełne pomysłów na przyszłość".

fot. MRM Krasnystaw

Lokalny Dialog Młodzieżowy w Lublinie odbył się 10 kwietnia i został zorganizowany przez Polską Radę Organizacji Młodzieżowych (PROM) we współpracy z Młodzieżową Radą Miasta Lublin.

- Podczas wydarzenia dyskutowaliśmy m.in. o tym, jak wzmocnić znaczenie młodzieżowych rad w lokalnych samorządach oraz jak młodzi ludzie mogą wpływać na władze lokalne. Poruszyliśmy przy tym temat zjawiska SLAPP i jak można radzić sobie z tym problemem. Ponadto rozmawialiśmy o metodach i źródłach finansowania działalności młodzieżowych rad i młodzieżowych sejmików oraz możliwych zmianach w polskim prawie wzmacniających młodzieżowe organy doradcze - wyjaśnia nam **Marcin Wilkołazki**, opiekun krasnostawskich radnych.

Jak przyznają młodzi radni, ciekawym punktem spotkania były warsztaty, podczas których pracowali nad koncepcją młodzieżowej rady miasta ze swoich marzeń. W spotkaniu wzięło udział kilka młodzieżowych rad z całego województwa. Krasnystaw reprezentowali: **Iga Bodio**, **Paweł Kapuśniak**, **Hubert Bartnik** wraz z opiekunem grupy, a jednocześnie przewodniczącym Rady Miasta Krasnystaw Marcinem Wilkołazkim, wspierała ich także **Agnieszka Pocińska-Bartnik**, wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krasnystaw. **AK**

Sterylizacja z dofinansowaniem

KRASNYSTAW Mniej cierpienia, mniej bezdomnych zwierząt, więcej zdrowia – Krasnystaw uruchamia akcję sterylizacji z wysokim dofinansowaniem dla właścicieli kotek i suczek.

prostooleh/freepik

Straż Miejska w Krasnymstawie rozpoczęła akcję sterylizacji psów i kotów, której celem jest ograniczenie problemu bezdomności zwierząt oraz poprawa ich zdrowia i dobrostanu.

W ramach „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Krasnystaw na 2025 rok", mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie w wysokości 80% kosztów zabiegu sterylizacji.

Zabiegi można wykonać w dwóch placówkach weterynaryjnych, które podpisały umowy z miastem. Z dofinansowania mogą skorzystać właściciele suczek i kotek, których miejsce zamieszkania znajduje się na terenie Krasnegostawu.

Warto przypomnieć, że sterylizacja to skuteczna metoda zapobiegania niekontrolowanemu rozmnażaniu zwierząt, zmniejsza ryzyko występowania wielu chorób oraz pozytywnie wpływa na ich komfort życia.

Informacje dotyczące zapisów, warunków udziału w programie oraz niezbędnych formalności dostępne są w siedzibie Straży Miejskiej w Krasnymstawie. Liczba zabiegów objętych dofinansowaniem jest ograniczona. **AK**

System powiadomień SMS już działa

GM. RUDNIK Mieszkańcy mogą teraz być na bieżąco ze wszystkimi ważnymi informacjami. Urząd gminy uruchomił specjalny System Powiadamiania SMS, dzięki któremu informacje o zagrożeniach, awariach, ważnych wydarzeniach kulturalnych i sportowych będą szybko docierać do ich telefonów.

Uruchomiony System Powiadamiania SMS to bezpłatny kanał przekazu informacji, skierowany głównie do mieszkańców gminy. Mogą z niego korzystać wszyscy, którzy się zarejestrują, składając stosowny formularz.

- Wystarczy wypełnić formularz zgłoszeniowy, w którym musimy podać imię i nazwisko, numer swojego telefonu komórkowego, wybrać sołectwo, w którym mieszkamy oraz zaakceptować regulamin i wyrazić zgodę na przetwarzanie danych osobowych. Wypełniony i podpisany formularz składamy w sekretariacie Urzędu Gminy Rudnik (w godzinach pracy urzędu) lub wysyłamy pocztą bądź podpisany profilem zaufanym wysyłamy na skrzynkę E-PUAP - informują urzędnicy.

Dzięki Systemowi Powiadamiania SMS Gminy Rudnik jego użytkownicy będą na bieżąco informowani o zagrożeniach, awariach i ostrzeżeniach, które mogą wystąpić na terenie gminy.

- Będziemy również informować mieszkańców naszej gminy o ważnych wydarzeniach lokalnych, imprezach kulturalnych i sportowych. Użytkownicy systemu nie będą zasypywani ogromną ilością wiadomości, a urząd będzie przekazywał wyłącznie najważniejsze informacje. Ich częstotliwość nie będzie uciążliwa dla odbiorcy. Serdecznie zapraszamy mieszkańców do rejestracji w Systemie Powiadamiania SMS – zachęcają urzędnicy gminy. **AK**

OGŁOSZENIE

Wójta Gminy Fajsławice z dnia 17.04.2025 r.

Na podstawie art. 6c ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 317) oraz art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), informuję o podjęciu uchwały Nr IX/65/2025 przez Radę Gminy Trawniki z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trawniki dla lokalizacji elektrowni wiatrowych w granicach części obrębów: Biskupice, Trawniki, Trawniki Kolonia oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą składać wnioski do ww. planu miejscowego oraz prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wnioski należy składać ustnie do protokołu, na piśmie do Wójta Gminy Trawniki, 21-044 Trawniki, Trawniki 605 lub w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji publicznej z wykorzystaniem adresu e-mail: trawniki@trawniki.pl, ePUAP: /h3c9ttj84i/skrytka, e-Doręczenia: AE:PL-89741-60699-ATGIR-17 **w terminie do dnia 15 maja 2025 r.**

Wójt Gminy Fajsławice

8630

101 urodziny Janiny Sobiesiak

GM. ŁOPIENNIK GÓRNY 12 kwietnia odbyła się wyjątkowa uroczystość – swoje 101 urodziny świętowała Janina Sobiesiak, mieszkanka gminy Łopiennik Górny. To niezwykłe spotkanie pełne wzruszeń i wspomnień zgromadziło rodzinę oraz przedstawicieli lokalnych władz, którzy złożyli serdeczne życzenia i gratulacje z okazji tego imponującego jubileuszu.

Panią **Janinę** odwiedził wójt gminy **Artur Sawa** wspólnie z **Tomaszem Żołyniakiem** (przewodniczącym rady gminy), **Martą Woźniak** (kierownikiem GOPS-u), oraz **Agnieszką Wójtowicz** (zastępcą kierownika USC).

Pani Janina przez całe życie związana była z wsią, gdzie wspólnie z mężem **Franciszkiem** prowadziła gospodarstwo rolne. Wychowali razem trzy córki, z których jedna, niestety, odeszła w wieku 18 lat. Po śmierci męża w 1985 roku jubilatka przeniosła się do Glinisk, by zamieszkać z córką. Dziś otoczona jest miłością wielopokoleniowej rodziny – może z dumą cieszyć się obecnością ośmiorga wnuków, piętnaściorga prawnuków oraz jednego praprawnuka.

- 101 lat to wiek nacechowany szczególną wartością, którą tworzyły lata doświadczeń naznaczone blaskami i cieniami codziennego życia. Gdy zapytaliśmy członków rodziny, jaką ich mama i babcia ma receptę na długie życie, usłyszeliśmy, że „całe życie unikała lekarzy", a w wyjątkowych sytuacjach wykorzystywała receptę. W uroczystości wzięła udział zgromadzona rodzina, której serdecznie dziękujemy za zaproszenie na tę niecodzienną uroczystość. Dostojnej jubilatce gratulujemy pięknego jubileuszu i jednocześnie życzymy dobrego zdrowia na dalsze lata w otoczeniu rodziny - podsumował wójt gminy Artur Sawa. **AK**

Wójt nagrodził najlepszych uczniów

GM. KRASNYSTAW Ośmioro szczególnie uzdolnionych uczniów z trzech szkół podstawowych gminy Krasnystaw otrzymało stypendia wójta. Wyróżnieni za wysokie wyniki w nauce w pierwszym półroczu tego roku szkolnego odebrali nagrody z rąk włodarza gminy Wojciecha Kowalczyka.

fot. UG Krasnystaw

W gronie pierwszych ośmiu stypendystów najwyższą średnią ocen, wynoszącą imponujące 5,92, osiągnęła **Marika Barczuk**, uczennica klasy VII ze Szkoły Podstawowej im. ks. Jana Twardowskiego w Siennicy Nadolnej. Wraz z nią stypendia odebrali również: **Agata Szewczyk** z klasy VI (średnia 5,50), **Zuzanna Lancmańska** z klasy V (średnia 5,58) oraz **Aleksander Kasprzak**, również z klasy V (średnia 5,58).

Szkołę Podstawową im. Juliusza Słowackiego w Małochwieju Dużym reprezentowali dwaj wyróżnieni siódmoklasiści: **Marcelina Rzepka** ze średnią 5,31 oraz **Natan Szafraniec**, który uzyskał średnią 5,62.

Listę nagrodzonych uzupełnia **Aleksandra Szeremeta**, uczennica klasy VII z Zespołu Przedszkola i Szkoły Podstawowej w Krupem, której średnia ocen w pierwszym semestrze wyniosła 5,54. **AK**

Trójka ma dwa złote medale!

fot. UG Krasnystaw

GM. KRASNYSTAW Reprezentacja Szkoły Podstawowej nr 3 zdobyła dwa złote medale – drużynowo i indywidualnie – w prestiżowym 13. Kramskim Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego.

W miniony weekend odbyły się dwudniowe zawody, w których na najwyższym podium stanęła drużyna „Trójki" w starszej kategorii, a w klasyfikacji indywidualnej zwyciężył **Kamil Ołówka**. To jedno z najbardziej prestiżowych wydarzeń w kraju, w którym wzięły udział najlepsze drużyny BRD z sześciu województw.

W młodszej kategorii, uczniów klas IV-V, rywalizowało 8 zespołów, a w starszej, złożonej z uczniów klas VI-VIII, wystartowało 10 drużyn. Uczestnikami zawodów były drużyny z województw: lubelskiego, zachodniopomorskiego, pomorskiego, opolskiego, małopolskiego i lubuskiego – najlepsze z ubiegłorocznych mistrzostw Polski BRD oraz reprezentanci Europejskiego Konkursu Edukacji Drogowej (ETEC).

Zawody rozpoczęły się testami wiedzy o przepisach ruchu drogowego oraz zasadach dotyczących skrzyżowań. Drugiego dnia rywalizacja przeniosła się na tor rowerowy z przeszkodami, gdzie uczestnicy wykonywali również zadania związane z pierwszą pomocą, w tym udzielanie pomocy osobie porażonej prądem oraz przeprowadzanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej.

- Turniej stał na bardzo wysokim poziomie, a zadania były trudne. By rozwiązać niektóre z nich, nawet opiekunowie drużyn musieli sięgać do kodeksu, a tor przeszkód był ciasny i bardzo wymagający. Tym większe słowa uznania dla naszych reprezentantów, którzy w pokonanym polu zostawili m.in. dwie drużyny gospodarzy. Wprawdzie my też mieliśmy około 10-minutowe próby na torze, ale oni mogli przećwiczyć wszystkie etapy wiele razy i to na własnych rowerach – podsumowuje opiekun krasnostawskich drużyn **Paweł Haładyj.**

Zwycięska drużyna „Trójki" w składzie: **Kinga Świdnik**, **Kamil Ołówka** i **Karol Dziedzic**, okazała się najlepsza w klasyfikacji generalnej, pokonując dwie drużyny z województwa lubuskiego.

W rywalizacji młodszych drużyn triumfował zespół z opolskiego, na drugim miejscu znalazła się reprezentacja pomorskiego, a na trzecim małopolskiego. Tuż za podium uplasowała się ekipa z SP 3 Krasnystaw, którą tworzyli: **Aleksandra Dziedzic**, **Lena Rudnik**, **Paweł Terlecki** i **Piotr Psujek**. **AK**

eprasa.pl ca88443e00

WŁODAWA Trudne rozmowy o finansowaniu SPZOZ i podziale środków na obronę cywilną

Wójtowie debatowali na konwencie

We wtorek (15 kwietnia) w siedzibie Starostwa Powiatowego we Włodawie odbyło się posiedzenie Konwentu Wójtów Powiatu Włodawskiego, poświęcone kluczowym zagadnieniom dotyczącym funkcjonowania lokalnych struktur samorządowych. Główne tematy obrad dotyczyły podziału dotacji celowej z rządowego programu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz bieżącej sytuacji finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Włodawie.

W spotkaniu udział wzięli niemal wszyscy reprezentanci władz gminnych powiatu, przedstawiciele zarządu powiatu oraz dyrekcja SPZOZ. Zabrakło jednak dwóch osób istotnych z perspektywy dotychczasowej debaty publicznej: starosty włodawskiego **Mariusza Zańko** oraz wójta gminy Urszulin **Adama Panasiuka**, którzy w ostatnich tygodniach bardzo aktywnie komentowali temat podziału wspomnianych powyżej środków finansowych w mediach społecznościowych.

Dotacja celowa, która była przedmiotem rozmów, pochodzi z budżetu państwa i została rozdysponowana przez wojewodę w ramach programu dotyczącego ochrony ludności i obrony cywilnej. Na powiat włodawski przypadła kwota ok. 3 mln zł – środki te mają charakter jednorazowy, a ich przeznaczenie winno odpowiadać celom wskazanym przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Rekomendowana przez wojewodę proporcja podziału to 20% dla powiatu, 80% dla gmin, z możliwością odstępstw w przypadkach szczególnych, wymagających merytorycznego uzasadnienia.

Powiat włodawski, w obliczu pogłębiających się trudności finansowych SPZOZ, zaproponował pierwotnie odmienny podział: 80% dla powiatu i 20% dla gmin, argumentując to kryzysową sytuacją w szpitalu. Ta propozycja została jednak odrzucona przez większość wójtów i burmistrza Włodawy, którzy wskazali na konieczność zachowania proporcji zgodnej z rekomendacją wojewody.

Obrady konwentu otworzył **Wiesław Holaczuk**, etatowy członek zarządu powiatu włodawskiego, który prowadził spotkanie w zastępstwie nieobecnego starosty: - Trzeba było zacząć od rozmowy. Popełniliśmy błąd, że wcześniej nie zasiadaliśmy razem do stołu. Ale dziś jesteśmy tutaj i możemy coś razem wypracować. Zdrowie to nie jest temat na podziały. Zdrowie to wspólna odpowiedzialność.

Holaczuk przedstawił zaktualizowaną propozycję powiatu dotyczącą podziału dotacji – 30% dla powiatu i 70% dla gmin – jako kompromisową wersję po wcześniejszych konsultacjach z wojewodą.

- Sam koszt obsługi kredytów to blisko 8 milionów złotych rocznie. To ogromna suma, której szpital nie jest w stanie udźwignąć sam. Dzięki pomocy powiatu – mówimy tu o już przekazanych 3 milionach złotych – udaje się funkcjonować, ale potrzebujemy wsparcia również ze strony gmin. To wspólny interes - powiedział.

Jednym z najważniejszych punktów obrad była prezentacja aktualnego stanu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Włodawie, przygotowana przez dyrektora jednostki **Artura Szczupakowskiego**. W swojej wypowiedzi przedstawił on skalę trudności finansowych, z jakimi mierzy się szpital.

- Od marca mamy znów uruchomionych 6 łóżek ginekologicznych – to pozwoliło utrzymać kontrakt wart 3 miliony złotych. Ale to tylko część wyzwań. Naszym największym zadaniem jest instalacja nowego systemu tlenowego na oddziale położniczo-dziecięcym – bez tego nie ruszymy z realizacją strategicznego projektu KPO za 12 milionów. To inwestycja ratująca nie tylko szpital, ale i cały region. Potrzebujemy także nowego zbiornika na tlen – koszt 700 tys. zł – oraz nowego ambulansu. Dziś mamy jedną sprawną karetkę. To za mało. Musimy działać.

Dyrektor wyjaśnił również, że obecne zadłużenie SPZOZ wynosi ponad 60 milionów złotych, z czego około 40 milionów to zobowiązania kredytowe, a miesięczne obciążenia finansowe przekraczają 700 tysięcy złotych, z czego 300 tysięcy to same odsetki.

Część wójtów zakwestionowała jednak zasadność przeznaczenia środków obrony cywilnej na potrzeby SPZOZ. Wśród nich głos zabrał **Dariusz Semeniuk**, wójt gminy Włodawa: - Nie proszę powiatu, żeby dopłacał mi do oświaty czy dróg. To wy jesteście odpowiedzialni za szpital.

Podobne stanowisko zaprezentowała **Grażyna Kowalik**, wójt gminy Hanna: - Jeśli mam wybierać między szpitalem a budową awaryjnego ujęcia wody – wybieram ujęcie.

Obie wypowiedzi odzwierciedlały priorytety gmin w zakresie inwestycji infrastrukturalnych i wskazywały na ograniczone możliwości finansowe samorządów gminnych. Nie zaproponowano jednak alternatywnych modeli wsparcia dla SPZOZ – ani finansowych, ani organizacyjnych.

Obok stanowisk sceptycznych wobec wsparcia szpitala z funduszy gminnych, podczas konwentu wybrzmiały również głosy zachęcające do wspólnego działania. **Bernard Błaszczuk**, wójt gminy Wyryki, zaznaczył: - To jest trudna kadencja, ale właśnie dlatego powinniśmy usiąść razem i działać wspólnie. Potrzebujemy planu. Potrzebujemy strategii. Szpital to nasza wspólna sprawa, niezależnie od podziałów.

Z kolei **Piotr Gorgol**, wicestarosta włodawski, podkreślił znaczenie wykorzystania środków z Krajowego Planu Odbudowy: - Jestem daleki od ocen. Ale musimy przyznać jedno: dziś mamy realną szansę – projekt KPO to nie tylko pieniądze, to przyszłość tej placówki. Jeśli nie pomożemy teraz, jutro może być za późno.

Obydwaj samorządowcy podkreślali konieczność wyjścia poza schemat sporu kompetencyjnego i podjęcia wspólnej odpowiedzialności za kluczowe usługi publiczne – w tym za lokalny system ochrony zdrowia.

Pomimo przeprowadzenia szerokiej dyskusji i przedstawienia uwarunkowań przez obie strony, nie osiągnięto porozumienia w zakresie podziału środków. Wójtowie podtrzymali wcześniejsze stanowisko, zgodnie z którym 80% środków powinno trafić do gmin, a 20% do powiatu. W efekcie czego propozycja podziału środków finansowych przyznanych przez wojewodę - 30% na wsparcie włodawskiego szpitala i 70% na potrzeby gmin z zakresu obrony cywilnej nie znalazła poparcia wójtów.

Zarówno prowadzący obrady, jak i wielu uczestników konwentu zadeklarowało jednak wolę kontynuowania rozmów.

Na zakończenie obrad Wiesław Holaczuk stwierdził: - Z mojego doświadczenia samorządowego wiem, że w tak ważnych sprawach da się działać nawet „za pięć dwunasta", więc nie tracę nadziei. Ale tak czy inaczej musimy działać razem. **LP**

GMINA URSZULIN Pożar strawił stolarnię i zabrał źródło utrzymania

Trwa zbiórka dla rodziny z Wincencina

W nocy z 4 na 5 kwietnia doszczętnie spłonęła stolarnia pana Pawła z Wincencina – jedyne źródło utrzymania sześcioosobowej rodziny. Choć sąsiedzi, lokalna społeczność i strażacy ruszyli z pomocą, potrzeby są ogromne. Stowarzyszenie „Wereszczyński Gościniec" uruchomiło oficjalną zbiórkę na odtworzenie zakładu pracy.

fot. OSP Urszulin

Rodzina w potrzebie nie zostanie sama

W Wincencinie, niewielkiej miejscowości w gminie Urszulin (powiat włodawski), życie jednej rodziny zmieniło się z dnia na dzień. Stolarnia, prowadzona przez pana Pawła – główne źródło utrzymania dla jego, żony Emilii oraz pięciorga dzieci - całkowicie spłonęła w pożarze, który wybuchł nocą 4 kwietnia.

Na miejsce natychmiast przybyły jednostki OSP z Urszulina, Wereszczyna, Wytyczna i Hańska oraz strażacy zawodowi z Włodawy. Dzięki ich błyskawicznej akcji udało się zapobiec rozprzestrzenieniu ognia na dom. Niestety, sam budynek stolarni wraz z całym wyposażeniem i materiałem został doszczętnie zniszczony.

Z pomocą ruszyli sąsiedzi i gmina

Od pierwszych chwil po pożarze lokalna społeczność nie pozostaje obojętna. Rodzina, sąsiedzi, mieszkańcy gminy oraz instytucje samorządowe natychmiast zaoferowali pomoc.

– Odtworzenie warsztatu pracy i samodzielności finansowej wymaga jednak przede wszystkim zakupu nowych maszyn – podkreśla wójt gminy Urszulin **Adam Panasiuk**. I liczy na wsparcia poszkodowanych mieszkańców gminy.

Zbiórka na nowy początek

W porozumieniu z rodziną Stowarzyszenie „Wereszczyński Gościniec" rozpoczęło zbiórkę środków, które zostaną przeznaczone na odtworzenie stolarni.

– Choć na co dzień zajmujemy się ochroną dziedzictwa kulturowego, nie możemy przejść obojętnie wobec tragedii, która spotkała naszych sąsiadów – piszą członkowie stowarzyszenia, które znane jest ze swojej działalności społecznej. Wcześniej angażowało się m.in. w pomoc uchodźcom z Ukrainy. Teraz pragnie wesprzeć rodzinę z Wincencina w powrocie do normalności i umożliwić panu Pawłowi odbudowę zakładu, który przez lata zapewniał bezpieczeństwo finansowe jego bliskim.

Każda wpłata ma znaczenie

Osoby chcące wesprzeć rodzinę, mogą znaleźć szczegóły zbiórki na stronie pomagam.pl, wpisując Pogorzelcy z Wincencina. Każda złotówka przybliża rodzinę do odzyskania samodzielności i stabilizacji. **(am)**

Ratownicy medyczni ujęli pijanego kierowcę

WŁODAWA Ratownicy z karetki pogotowia prawdopodobnie zapobiegli tragedii. Widząc pijanego kierowcę za kółkiem, jechali za nim, a następnie wykorzystując okazję, udaremnili mu dalszą jazdę, zabierając kluczyki. Ich postawa zasługuje na uznanie. Okazało się, że 39-latek miał w organizmie prawie 3 promile.

W piątek (11 kwietnia) po godzinie 21:00 dyżurny włodawskiej komendy otrzymał zgłoszenie o kierowcy, który uszkodził 2 znaki drogowe i odjechał z miejsca zdarzenia.

- Następnie policjant odebrał informację, o tym, że ratownik karetki zabrał kluczyki kierowcy seata leona. Na miejscu policjanci potwierdzili zgłoszenie i zastali załogę pogotowia, która udaremniła dalszą jazdę 39-latkowi z gminy Strzyżewice. Mundurowi ustalili, że ratownicy jechali za pojazdem, który nie trzymał toru jazdy i uszkodził znak drogowy. Następnie uniemożliwili mu dalszą jazdę, zabierając kluczyki – mówi aspirant **Elwira Tadyniewicz**, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji we Włodawie.

Policjanci przebadali alkomatem 39-letniego kierowcę – okazało się że miał w organizmie prawie 3 promile alkoholu. Mężczyzna został zatrzymany i umieszczony w policyjnym areszcie. Odpowie za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości. Grozi mu za to do 3 lat pozbawienia wolności, konsekwencje finansowe i utrata uprawnień do kierowania. **(am)**

Z ogniem walczyło 8 zastępów

GM. URSZULIN W piątek (11 kwietnia) o godzinie 18:02, strażacy otrzymali zgłoszenie o płonącym domu w miejscowości Kozubata, w gminie Urszulin. Ogień objął piętro budynku.

fot. OSP Urszulin

Na akcję, która trwała 2,5 godziny, przyjechało 29 strażaków. Początkowo podejrzewano, że na piętrze, gdzie wybuchł ogień, może przebywać właściciel domu i jego życie jest zagrożone. Na szczęście okazało się, że nikogo na górze w środku nie było, dzięki czemu nikt nie został poszkodowany.

Do zdarzenia skierowano osiem zastępów, w tym strażaków zawodowych z Włodawy oraz ochotnicze jednostki OSP z Urszulina, Starego Brusa, Hańska oraz Wereszczyna.

Pożar strawił piętro oraz wyposażenie domu. Wstępne ustalenia wskazują, że przyczyną mogło być zwarcie instalacji elektrycznej. Straty oszacowano na około 200 tysięcy złotych. Dzięki sprawnej interwencji służb udało się powstrzymać rozprzestrzenianie się ognia i uratować pozostałą część budynku.

Strażacy przypominają o konieczności regularnych przeglądów instalacji elektrycznej, aby zapobiegać podobnym zdarzeniom. **(am)**

eprasa.pl ca88443e00

WŁODAWA Rząd nie pomoże szpitalowi we Włodawie?

Interpelacja bez efektu

Mimo złożonej pod koniec lutego interpelacji poselskiej, dotyczącej sytuacji Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej we Włodawie, Ministerstwo Zdrowia nie zapowiedziało żadnych działań interwencyjnych. W interpelacji, przygotowanej przez grupę posłów Prawa i Sprawiedliwości z posłem Dariuszem Stefaniukiem na czele, wskazano na pilną potrzebę wsparcia jednostki, która jako jedyna placówka medyczna w powiecie świadczy usługi w ramach NFZ. W odpowiedzi ministerstwa nie znalazły się jednak konkretne zapowiedzi pomocy dla szpitala.

W dokumencie przesłanym do resortu zdrowia wskazano m.in. na zadłużenie szpitala, niewystarczające finansowanie świadczeń przez NFZ, konieczność finansowania usług ponad limit, a także ryzyko destabilizacji placówki. Zaznaczono również, że najbliższe szpitale znajdują się w odległości przekraczającej 50 km, co w przypadku ewentualnego zawieszenia działalności SPZOZ znacząco ograniczyłoby dostępność opieki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu.

Poseł **Dariusz Stefaniuk**, autor interpelacji, podkreślił znaczenie tej placówki nie tylko w skali lokalnej:

- Szpital we Włodawie to kluczowa jednostka systemu ochrony zdrowia dla mieszkańców wschodniej Lubelszczyzny. Funkcjonuje na styku granic z Białorusią i Ukrainą, a jego dostępność jest warunkiem bezpieczeństwa zdrowotnego społeczności powiatu włodawskiego. Złożyliśmy interpelację w poczuciu odpowiedzialności za mieszkańców regionu, oczekując konkretnego planu działań ze strony Ministerstwa Zdrowia. Odpowiedź, którą otrzymaliśmy, nie zawiera żadnych zapowiedzi pomocy dla SPZOZ. Trudno nie odczuwać rozczarowania – mówi poseł Stefaniuk.

W odpowiedzi resort powołał się na informacje przekazane przez Lubelski Oddział Wojewódzki NFZ, według których wszystkie świadczenia realizowane przez włodawski SPZOZ są finansowane na zasadach ogólnych. Zaznaczono również, że świadczenia przekraczające limity NFZ zostaną objęte nowym etapem finansowania dopiero po 2025 roku.

W interpelacji parlamentarzyści pytali również o możliwość interwencji rządu w zakresie zadłużenia szpitala oraz systemowego wsparcia placówek powiatowych w podobnej sytuacji. W stanowisku resortu nie przedstawiono jednak żadnych instrumentów pomocowych, które mogłyby zostać uruchomione wobec SPZOZ we Włodawie.

W obliczu braku reakcji ze strony administracji centralnej, działania na rzecz stabilizacji szpitala podejmują władze lokalne. Powiat włodawski w ostatnich miesiącach przyjął plan naprawczy, obejmujący m.in. pożyczkę w wysokości 1,5 mln zł na zabezpieczenie bieżącej działalności jednostki, działania zmierzające do zmniejszenia zadłużenia oraz aplikowanie o środki zewnętrzne na inwestycje infrastrukturalne. Szpital objęty jest również projektem rozbudowy, finansowanym w ramach kontraktu wartego 60 mln zł. **LP**

Nielegalna wycinka trzcin nad Jeziorem Białym

GM. WŁODAWA Na terenie chronionym Jeziora Białego w Okunince doszło do nielegalnej wycinki trzcin. W jednym z przypadków usunięto niemal 50 metrów ciągłego trzcinowiska. Starostwo Powiatowe we Włodawie, po przeprowadzeniu wizji lokalnej, zgłosiło sprawę organom ścigania. Tereny te objęte są szczególnymi formami ochrony przyrody, a działania tego rodzaju są zabronione na mocy obowiązujących przepisów prawa.

Jezioro Białe zlokalizowane jest w obrębie dwóch form ochrony krajobrazowej: otuliny Sobiborskiego Parku Krajobrazowego oraz Poleskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ochrona ta została ustanowiona zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz rozporządzeniami Wojewody Lubelskiego. Przepisy te wprost zakazują niszczenia siedlisk dzikich zwierząt, tarlisk ryb, a także prowadzenia prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem ściśle określonych przypadków.

Grażyna Kadrow, kierownik Wydziału Środowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego we Włodawie, wskazuje na konsekwencje środowiskowe oraz prawne nielegalnych ingerencji w roślinność przybrzeżną:

- Trzcinowiska pełnią kluczową funkcję w ekosystemie wodnym Jeziora Białego. Stanowią one nie tylko barierę biologiczną chroniącą brzegi przed erozją, ale także miejsce lęgu i schronienia dla licznych gatunków ptactwa wodnego, a dla ryb – naturalne tarliska. Każda nieuzasadniona ingerencja w te siedliska to realne zagrożenie dla bioróżnorodności zbiornika, który i tak poddany jest intensywnej presji turystycznej. Dodatkowo przypominam, że wycinanie trzcin na obszarach objętych ochroną krajobrazową bez wymaganych zezwoleń jest przestępstwem wykroczeniowym, skutkującym odpowiedzialnością karną – zaznacza Kadrow.

Zgodnie z art. 127 oraz 131 ustawy o ochronie przyrody, działania naruszające zakazy obowiązujące na terenach chronionych podlegają karze aresztu lub grzywny. Orzekanie w tego typu sprawach odbywa się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. **LP**

Powiat udzieli pożyczki szpitalowi

POW. WŁODAWSKI Podczas nadzwyczajnej sesji Rady Powiatu podjęto jednogłośnie decyzję o udzieleniu pożyczki w wysokości 1,5 mln zł Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej we Włodawie. Środki te zostaną przeznaczone na bieżące zobowiązania, w tym przede wszystkim na wypłatę wynagrodzeń. Przed głosowaniem odbyła się szczegółowa i merytoryczna dyskusja, podczas której radni dopytywali o zakres i zasadność pomocy finansowej dla szpitala.

Wniosek o wsparcie został pozytywnie rozpatrzony przez wszystkich obecnych radnych, którzy jednogłośnie poparli projekt uchwały. Przed podjęciem decyzji radni **Marian Kupisz** oraz **Mariusz Czuj** zwrócili się z pytaniami dotyczącymi planu finansowego jednostki oraz planowanych działań zmierzających do poprawy jej sytuacji.

W odpowiedzi starosta włodawski **Mariusz Zańko** przedstawił szczegóły obecnej strategii powiatu wobec SPZOZ we Włodawie.

- Udzielona pożyczka to pierwszy krok w długofalowym planie stabilizacji sytuacji finansowej szpitala. Zakład funkcjonuje w warunkach wysokiej presji kosztowej i ograniczonego finansowania zewnętrznego, dlatego rola samorządu powiatowego w zabezpieczeniu jego działalności operacyjnej ma dziś kluczowe znaczenie. Obecnie wdrażamy plan składający się z pięciu etapów, którego elementem jest m.in. zmniejszenie zadłużenia powiatu wobec BFF oraz inwestycje infrastrukturalne. Równocześnie realizujemy projekt budowy nowego skrzydła szpitala w ramach kontraktu o wartości 60 mln zł – powiedział starosta.

Zarząd Powiatu Włodawskiego od wielu miesięcy podejmuje działania mające na celu zabezpieczenie funkcjonowania SPZOZ jako placówki pierwszego kontaktu dla mieszkańców całego regionu. Wypłata wynagrodzeń w terminie, zapewnienie ciągłości opieki zdrowotnej oraz poprawa infrastruktury technicznej – to główne obszary, w których starostwo aktywnie wspiera jednostkę.

Władze powiatu podkreślają, że włodawski szpital znajduje się w specyficznej sytuacji geograficznej – oddalony o kilkadziesiąt kilometrów od najbliższych placówek o podobnym profilu, pełni rolę strategiczną dla zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych lokalnej społeczności. Powiat włodawski jest jedynym organem, który aktualnie udziela bezpośredniego wsparcia finansowego tej jednostce. **LP**

Tajemniczy balon przy granicy

fot. NOSG w Chełmie

GM. WOLA UHRUSKA Przemytnicy na wszelkie sposoby próbują przerzucić na teren Polski nielegalne wyroby. Tym razem funkcjonariusze z Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej, udaremnili przemyt nielegalnych wyrobów tytoniowych przerzuconych przez granicę przy użyciu do tego celu balonu meteorologicznego.

9 kwietnia br. podczas prowadzonego patrolu granicznego funkcjonariusze z Placówki SG w Woli Uhruskiej trafili na terenie powiatu chełmskiego na balon z podczepionym ładunkiem. Były w nim wyroby tytoniowe - 30 000 sztuk papierosów bez polskich znaków akcyzy o szacunkowej wartości ponad 26 tys. zł.

- Do sprawy zatrzymano jednego obywatela RP, mieszkańca woj. lubelskiego, wobec którego przeprowadzono niezbędne czynności procesowe, po których został zwolniony do miejsca zamieszkania. Zdarzenie zostało objęte postępowaniem przygotowawczym prowadzonym przez funkcjonariuszy z Placówki SG w Woli Uhruskiej – informuje **Dariusz Sienicki**, rzecznik prasowy komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej.

I dodaje, że skuteczna ochrona granicy państwowej sprawia, iż przemytnicy towarów akcyzowych wciąż szukają nowych metod, aby przerzucić nielegalny towar przez granicę.

- Tym razem amatorzy łatwego zarobku wykorzystali do swoich celów wiatr wiejący ze wschodu w kierunku Polski. Do przemytu został użyty balon meteorologiczny z podczepionym ładunkiem papierosów. Po nielegalnym przekroczeniu granicy drogą powietrzną, odnajdywany on jest przez osoby trudniące się przemytem, dzięki lokalizacji GPS oraz na podstawie siły i kierunku wiatru – wyjaśnia Sienicki.

Tylko w tym roku funkcjonariusze z Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej nie dopuścili do wprowadzenia na krajowy rynek nielegalnych wyrobów akcyzowych o wartości ponad 15 mln zł. **(am)**

Karol - duma szkoły

WŁODAWA Karol Franczak, uczeń klasy III c I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki we Włodawie, został finalistą XXXVIII edycji Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej. Tematem przewodnim tegorocznych zmagań było hasło „Polska w Unii Europejskiej – bilans XX-lecia". Do rywalizacji przystąpiło ponad 6000 uczestników reprezentujących 550 szkół z całego kraju.

Finalista rozpoczął udział w olimpiadzie od etapu szkolnego, uzyskując wynik umożliwiający mu przejście do eliminacji okręgowych. Kolejny etap zmagań zakończył się dla Karola Franczaka sukcesem — zakwalifikował się do zawodów III stopnia, które odbyły się 28 marca na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Do tego etapu dopuszczono 100 najlepszych uczestników wyłonionych w skali ogólnopolskiej.

Na podstawie wyników części pisemnej przeprowadzonej w Lublinie wybrano 55 osób, które przeszły do ścisłego finału. Etap centralny, obejmujący egzamin ustny, miał miejsce 4 kwietnia w budynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Po jego zakończeniu Karol otrzymał oficjalny tytuł finalisty Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej.

Zgodnie z zasadami obowiązującymi w ramach olimpiady, uzyskanie takiego tytułu wiąże się z możliwością skorzystania z uprawnień rekrutacyjnych na kilkudziesięciu uczelniach wyższych w Polsce. Laureat rozważa obecnie podjęcie studiów na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego lub wybór jednego z kierunków oferowanych przez Szkołę Główną Handlową w Warszawie.

Przygotowanie do kolejnych etapów olimpiady odbywało się pod kierunkiem **Joanny Uryniuk** — nauczycielki wiedzy o społeczeństwie w I LO im. Tadeusza Kościuszki we Włodawie.

Tegoroczna edycja Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej była okazją do sprawdzenia znajomości zagadnień dotyczących funkcjonowania Unii Europejskiej, polityki gospodarczej, ekonomii oraz zarządzania. Finalista reprezentujący włodawskie liceum znalazł się w wąskim gronie uczniów, którzy pomyślnie przeszli przez wszystkie szczeble wieloetapowego konkursu o zasięgu ogólnopolskim. **LP**

fot. Powiat Włodawski

Wójt Gminy Urszulin

informuje,że na tablicy ogłoszeń mieszczącej się w budynku Urzędu Gminy Urszulin wywieszono, a także zamieszczono na stronie internetowej Gminy Urszulin **www.ug.urszulin.eu** oraz w Biuletynie Informacji Publicznej **www.ugurszulin.bip.lubelskie.pl** w dniu 18 kwietnia 2025 r., na okres 21 dni wykaz nieruchomości gminnych przeznaczonych do oddania w użyczenie.

W terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu osoby zainteresowane, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, w oparciu o art. 34 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.) mogą składać wnioski o nabycie nieruchomości w drodze bezprzetargowej.

Szczegółowych informacji o nieruchomości można uzyskać w Urzędzie Gminy Urszulin osobiście lub telefonicznie – tel. 82 592 00 09. 8626

eprasa.pl ca88443e00

Święta Wielkanocne – czas refleksji, tradycji i rodzinnego ciepła

Jak ten wyjątkowy okres wspominają i przeżywają znane osoby z regionu? Od dziecięcych wspomnień o gomółkach dojrzewających na parapecie, przez poranne święcenie pól wodą z Potoka, aż po świąteczne treningi na hali – Wielkanoc ma wiele twarzy. Zapytaliśmy lokalnych liderów – naukowców, samorządowców i sportowców – co dla nich znaczy ten czas. Ich odpowiedzi łączą jedno: bliskość, pamięć i szacunek dla tradycji.

Senator, prof. ucz. dr hab. Józef Zając:

Przygotowania do Wielkanocy w moim rodzinnym domu zawsze miały wyjątkowy, pełen tradycji charakter. W Wielką Sobotę od rana sprawdzano, czy wszystko jest gotowe zgodnie ze zwyczajem. Choć post już nie był tak surowy jak w Wielki Piątek, można było z umiarem próbować świątecznych potraw. Do kościoła w Potoku jechały dwie kobiety z rodziny, by pobłogosławić pokarmy, a koszyk starannie przygotowywały moje prababcie – Marianna i Rozalia. Święcona woda była równie ważna – przywieziona z kościoła w butelce, bo w Poniedziałek Wielkanocny święciliśmy nią pola, zawsze z wielką powagą, używając palmy wielkanocnej poświęconej w czasie nabożeństwa Niedzieli Palmowej, jako kropidła. Choć wody nigdy nie starczało na wszystkie pola, radziliśmy sobie po swojemu, dolewając zwykłej wody – wierząc, że i tak zachowuje swoje święte właściwości. Wieczorem wszyscy kładli się spać w świeżej pościeli, pachnącej owsiana słomą i spokojem nadchodzącej Wielkiej Nocy.

Prof. ucz. dr Beata Fałda, rektor PANS w Chełmie:

Wielkanoc to dla mnie coś więcej niż czas wolny od codziennych obowiązków – to wspomnienie dzieciństwa, rodzinnego ciepła i zapachów, które potrafią przywołać całą lawinę obrazów. Gdy tylko zaczyna się wiosna, a pierwsze promienie słońca wpadają do kuchni, przypominam sobie przygotowania do tych świąt – rytuały, które w moim domu miały niemal sakralny charakter. Najważniejszy był koszyczek ze święconką. Mama przykładała ogromną wagę do jego zawartości – wszystko musiało być domowe, przygotowane z sercem i zgodnie z tradycją. W środku, obok jajek, chrzanu, kiełbasy i kawałka chleba, zawsze znajdowały się gomółki – coś, co dla wielu jest zupełnie nieznane, a dla mnie to kwintesencja Wielkanocy.

Gomółki były przygotowywane z twarogu z dodatkiem żółtek i przypraw, w tym kminku. Formowane ręcznie w niewielkie stożki, trafiały na okienny parapet. Tam, w cieple pierwszego wiosennego słońca, ser dojrzewał – dzień po dniu zmieniał się, nabierał charakteru. To było jak małe przemienienie – coś zwyczajnego zamieniało się w coś wyjątkowego. Poświęcone gomółki trafiały na stół wielkanocny jako dodatek do świątecznego barszczu. Dziś, gdy sama przygotowuję święta, nie wyobrażam sobie koszyczka bez gomółek. To mój osobisty most między przeszłością a teraźniejszością. Dla mnie są sercem Wielkanocy – symbolem domu, tradycji i tego, co najważniejsze: miłości przekazywanej z pokolenia na pokolenie.

Mariusz Marcyniak, kapitan CHKS Chełm:

Wielkanoc to piękny czas, ale dla nas, sportowców, wygląda trochę inaczej niż u większości ludzi. Zazwyczaj właśnie wtedy jesteśmy w środku przygotowań do najważniejszych spotkań w sezonie i zamiast przy świątecznym stole, spędzamy go na hali lub na siłowni. Od kilku lat nie udało mi się spędzić świąt tak, jak bym sobie tego życzył, zamiast dwóch - spokojnych dni z rodziną, było szybkie śniadanie wielkanocne albo przysłowiowa godzinka przy stole w porze obiadowej i popołudniu musiałem być na treningu. Mam jednak ogromne szczęście, bo trzeci już sezon reprezentuję barwy drużyny z Chełma, dlatego całą moją rodzinę mam na miejscu i choć na chwilę możemy się spotkać na przysłowiowe jajeczko.

Jakub Oleszczuk, prezes MPGK w Chełmie:

Przygotowaniami do Świąt Wielkiej Nocy zajmuje się głównie moja żona Renatka – to ona dba o wszystkie potrawy, dekoracje i świąteczny klimat. Ja natomiast pełnię bardzo ważną rolę... testera smaku! Z przyjemnością podjadam wszystko, co tylko pojawi się w zasięgu ręki – na bieżąco sprawdzam, czy wszystko wyszło idealnie.

Poseł Anna Dąbrowska-Banaszek:

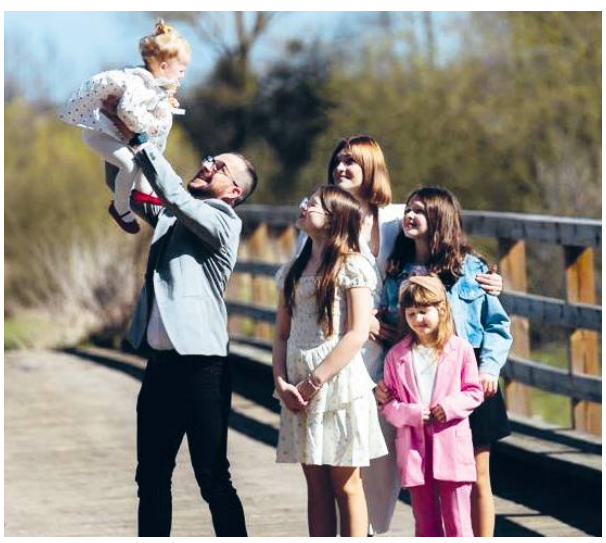
Każdego roku Święta Wielkiej Nocy poprzedzone są czasem przygotowań - rozważań, rekolekcji, porządków oraz Wielkim Tygodniem z Niedzielą Palmową i uroczystościami Triduum Paschalnego. To taki czas zatrzymania i refleksji w pędzie zwykłych, codziennych obowiązków. Ważne jest poświęcenie pokarmów w Wielką Sobotę - aby po Poranku Zmartwychwstania, ciesząc się ze zwycięstwa Życia nad Śmiercią, podzielić się nimi z bliskimi.

Są też takie przysmaki, które „muszą być" na świątecznym stole - np. wafelki, przygotowane według „sprawdzonej" receptury.

Daniel Miciuła, burmistrz Krasnegostawu:

Święta Wielkanocne to dla mnie szczególny czas – nie tylko jako burmistrza, ale przede wszystkim jako męża, ojca i członka dużej, kochającej rodziny. Od maja pełnię zaszczytną funkcję burmistrza, jednak to w domu, przy wielkanocnym stole, odnajduję to, co w życiu najważniejsze – rodzinne ciepło, tradycję i wspólnotę. Od lat podtrzymuję u nas domową tradycję: wstaję jako pierwszy i nie ma zmiłuj – każdego oblewam wodą. Dzieci czekają na to z uśmiechem (no, może niekoniecznie tuż po przebudzeniu), a śmiechu i zamieszania jest co niemiara. Cieszę się, że mimo wielu obowiązków, mogę spędzać te święta tak, jak zawsze marzyłem – w gronie najbliższych, z poczuciem jedności i radości z bycia razem.

Janusz Szpak, starosta krasnostawski:

Zgodnie z chrześcijańską tradycją, Wielkanoc to jedno z najważniejszych i najpiękniejszych świąt. To czas wielkiej radości i nadziei. Zawsze staram się przeżywać ten czas głęboko, w gronie rodzinnym i zawodowym. Poniedziałek wielkanocny to z kolei czas pełen tradycji. U nas w domu pielęgnujemy zwyczaj polewania się wodą - z samego rana polewam moich najbliższych wodą, z uśmiechem i radością, tak by pielęgnować tradycję. Świąteczne śniadanie spędzamy z najbliższymi, przyjeżdża wtedy córka z wnukiem. To chwile pełne ciepła, miłości i wdzięczności.

Marek Nowosadzki, wicestarosta krasnostawski:

Święta Wielkanocne to czas zakorzeniony w polskiej tradycji. Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego jest jednym z najważniejszych wydarzeń w roku liturgicznym. Każdego roku z przyjemnością wracam myślami do świąt wielkanocnych z dzieciństwa, do kolorowych pisanek i baranka z cukru. Obowiązkowe było niesienie koszyczka do kościoła, chociaż oczywiście najwięcej emocji budził lany poniedziałek. Woda lała się strumieniami – z kubków, pistoletów wodnych. Nie było mowy o suchych ubraniach. Obecnie Wielkanoc to dla mnie przede wszystkim wspólne chwile, rodzinne śniadanie w Wielką Niedzielę, znajome smaki, wyjazd do lasu i taki trochę rodzinny reset. To czas otuchy i nadziei.

Piotr Deniszczuk, starosta chełmski:

Jesteśmy szóstym pokoleniem rodziny mieszkającej w Wólce Tarnowskiej. Mieszkamy w stuletnim domu, który zbudował mój dziadek. To nasze gniazdo rodzinne. Tu są nasze korzenie. Podobnie jak moi dziadkowie i rodzice, tak i my spędzamy święta w domu. Cała rodzina wie, że czekamy na każdego. Tak więc przyjeżdża ten, kto zatęskni za rodziną i Wólką Tarnowską. Pierwsi goście przyjadą już w piątek - z powiatu i z Polski - i będą kilka dni. Niektórzy wpadną na kilka godzin. W tym roku spędzimy święta z dziećmi, wnukami i kuzynami. Role w domu są podzielone tradycyjnie. Ja i synowie zajmujemy się polem. Kwiecień to czas intensywnych zabiegów agrotechnicznych. Żona i synowe królują w kuchni. Menu zmieniało się w ciągu lat. Teraz wszyscy fit i na dietach - więc większość dań oparta na sałatach, szpinaku i jajkach. Ale i dla miłośników tradycyjnej Wielkanocy coś się znajdzie. Nie zabraknie święconki, wędzonki i jaj przygotowanych na różne sposoby. Na Wielkanoc odwiedzamy także groby naszych bliskich - rodziców , dziadków i pradziadków, którzy przez pokolenia świętowali w tym domu. Wnuki wiedzą, że przed dziadkami byli prapradziadkowie i praprapradziadkowie. Pokolenia mijają, zostaje piękna historia i to co najbardziej cieszy dzieci i wnuki. Nowe życie, nadzieję i energia.

eprasa.pl ca88443e00

Nowe połączenie z Berlinem już od grudnia

CHEŁM Po latach oczekiwań Chełm znów stanie się ważnym punktem na kolejowej mapie Europy. Jak wynika z zaprezentowanej właśnie przez Ministerstwo Infrastruktury i PKP Intercity nowej oferty połączeń międzynarodowych, mieszkańcy miasta już od grudnia będą mogli bezpośrednio dojechać m.in. do Berlina. Miasto zyska nowe, długo wyczekiwane połączenie i to bez konieczności przesiadek.

Grudzień 2025 przyniesie przełom w kolejowych podróżach międzynarodowych z Polski. Ministerstwo Infrastruktury oraz PKP Intercity przedstawiły założenia nowej oferty, która nie tylko zwiększy liczbę połączeń do krajów sąsiednich, ale też włączy do europejskiej siatki komunikacyjnej miasta dotąd pomijane. Wśród nich wyróżnia się Chełm.

Nowa siatka połączeń opiera się na założeniu, że rozwijana w ostatnich latach infrastruktura powinna iść w parze z konkretną ofertą przewozową. Jak zaznaczył wiceminister **Piotr Malepszak**, rząd planuje nie tylko poprawić dostępność transportu kolejowego w relacjach międzynarodowych, ale też zapewnić korzyści dla pasażerów podróżujących po kraju. Pociągi jadące za granicę będą bowiem zatrzymywały się w wielu polskich miastach, pełniąc również funkcję połączeń wewnętrznych.

W tym kontekście Chełm zyskuje szczególne znaczenie. Już od grudnia pojedzie stąd nowy nocny pociąg do Berlina – bez konieczności przesiadek, co do niedawna wydawało się zupełnie nierealne. Skład ten, rozpoczynający bieg w Przemyślu, będzie prowadził specjalną grupę wagonów właśnie z Chełma. Przejedzie przez Warszawę i Łódź, dając tym samym mieszkańcom Lubelszczyzny komfortowy i bezpośredni dostęp do stolicy Niemiec.

To jednak nie koniec. Chełm ma stać się także jednym z głównych punktów w podróżach na wschód. Ministerstwo zapowiada bowiem zwiększenie liczby pociągów kursujących na Ukrainę, a jeden z głównych kierunków ma prowadzić przez przejście graniczne w Dorohusku. Na razie trwają jeszcze uzgodnienia dotyczące szczegółów, ponieważ przepustowość tej trasy ograniczana jest możliwościami odpraw granicznych. Niemniej jasne jest, że Chełm odegra tu kluczową rolę, stając się istotnym węzłem na trasie pomiędzy Polską a Ukrainą.

W skali całego kraju nowa oferta PKP Intercity to największe rozszerzenie międzynarodowych połączeń od wielu lat. Do Berlina pojedziemy siedem razy dziennie z Warszawy, z zachowaniem regularnego, dwugodzinnego taktu. Nowe pociągi połączą Polskę również z Lipskiem – kursy wystartują z Krakowa i Przemyśla, przejeżdżając m.in. przez Wrocław i Opole, i dotrą do Niemiec przez nieobsługiwane dziś pasażersko przejście w Horce. W Lipsku zaplanowano dogodne skomunikowanie z dalszymi trasami – do Monachium, Frankfurtu nad Menem czy Stuttgartu.

Silne akcenty pojawiają się także na południu Europy. Połączenia z Czechami i Austrią zostaną znacznie wzmocnione – pociągi z Krakowa będą jeździć do Pragi, a istniejący nocny skład Chopin zostanie wzbogacony o wagony kursujące zarówno do Pragi, jak i do Monachium. Dodatkowo, drugi pociąg do Wiednia wyruszy z Wrocławia, a dotychczasowy zostanie przedłużony aż do Poznania. Oznacza to, że pasażerowie z zachodniej Polski zyskają znacznie wygodniejszy dostęp do stolicy Austrii.

Nowości nie zabraknie także na kierunku litewskim. Choć model podróży przez Trakiszki i Mockavę pozostanie przesiadkowy, liczba kursów wzrośnie. Do „Hańczy" kursującej z Krakowa, dołączy nowa para pociągów z Warszawy, umożliwiająca codzienne dojazdy w kierunku Wilna.

Na horyzoncie pojawia się także opcja uruchomienia połączenia do Chorwacji – choć na razie trwają rozmowy z partnerami chorwackimi, słoweńskimi i austriackimi, to już teraz mówi się o potencjalnym sezonowym kursie, który byłby hitem wakacyjnym. **AW**

Nowoczesne autobusy wyjadą na ulice

CHEŁM Jeden z największych projektów inwestycyjnych w historii chełmskiej komunikacji miejskiej wchodzi w fazę realizacji – już wkrótce na ulice miasta wyjadą pierwsze autobusy wodorowe. Zakup nowoczesnej floty, budowa infrastruktury technicznej oraz dostawy ekologicznego paliwa są już w zasięgu naszych rąk.

fot. DW/ Spotted Lublin / CLA, Jakub Banaszek profil Facebook

18 marca 2024 roku prezydent **Jakub Banaszek** podpisał umowę z konińską firmą PAK -PCE Polski Autobus Wodorowy Sp. z o.o. na dostawę aż 26 autobusów wodorowych. Kontrakt o wartości blisko 97 milionów złotych został wyłoniony jako najkorzystniejsza oferta spośród trzech zgłoszonych w przetargu.

Nowe autobusy to nie wszystko. Miasto realizuje rozbudowany projekt infrastrukturalny. Na ul. Okszowskiej trwa budowa nowoczesnej zajezdni autobusowej, która będzie wyposażona w pomieszczenia socjalne dla kierowców. Równolegle prowadzone są prace przy ul. Karłowicza, Ceramicznej i Zawadówce, gdzie powstają nowe pętle autobusowe. Modernizacji poddane zostaną także przystanki, które dotąd nie były remontowane. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, który przeznaczył na ten cel ponad 44 miliony złotych.

Ponadto, 6 listopada 2024 roku prezes Chełmskich Linii Autobusowych **Mariusz Chudoba** podpisał umowę na dostawy paliwa wodorowego z firmą PAK -PCE Stacje H2 Sp. z o.o. z Konina. Kontrakt obowiązuje przez sześć lat – od 16 kwietnia 2025 do 15 kwietnia 2031 roku. Choć przetarg miał tylko jednego oferenta, umowa zapewnia dostawy aż 430 tysięcy kilogramów wodoru, z gwarantowanym minimum 322,5 tysiąca kilogramów. Cena jednostkowa paliwa wynosi 68,90 zł netto za kilogram, co oznacza, że roczne koszty zakupu wodoru przekroczą 5,6 mln zł brutto.

Kluczowym elementem projektu jest budowa mobilnej stacji tankowania wodoru przy ul. Chemicznej. Jak poinformował **Damian Zieliński**, rzecznik prasowy Urzędu Miasta, wykonawca zakończył już prace przygotowawcze i utwardził plac.

- Obecnie trwa składanie elementów stacji. Montaż rozpocznie się w czwartek (17 kwietnia) i powinien zakończyć się jeszcze w tym miesiącu - zaznacza Zieliński.

Nowa flota autobusów wodorowych ma rocznie przejeżdżać około 900 tysięcy kilometrów, zużywając przy tym około 66 tysięcy kilogramów wodoru. Dla porównania, we flocie pozostanie jeszcze sześć autobusów diesla, które rocznie pokonają około 200 tysięcy kilometrów, generując znacznie niższe koszty paliwa – ok. 354 tys. zł brutto rocznie. W zestawieniu z 2022 rokiem, kiedy na paliwo dla całej floty wydano niemal 2,9 mln zł brutto, obecne inwestycje oznaczają znaczący wzrost kosztów, ale również skok technologiczny i jakościowy w miejskim transporcie.

Chełm ma stać się jednym z pionierów zielonej rewolucji w transporcie publicznym w Polsce. **AW**

Kto zostanie głosem mieszkańców?

CHEŁM Miasto szuka osoby, która stanie się łącznikiem między urzędem a mieszkańcami - wsłucha się w ich głos, zadba o ich prawa i pomoże w realnym kształtowaniu lokalnej rzeczywistości. Do 23 kwietnia trwa rekrutacja na stanowisko rzecznika praw mieszkańców - funkcji, która łączy społeczne zaangażowanie z konkretnym wpływem na działania samorządu.

Od 1 września 2022 roku w strukturach Urzędu Miasta Chełm funkcjonuje stanowisko rzecznika praw mieszkańców – instytucji powołanej do reprezentowania interesów mieszkańców, koordynacji konsultacji społecznych oraz nadzoru nad przestrzeganiem praw obywateli w kontaktach z miejską administracją. Początkowo zajmowała je **Magdalena Mazurkiewicz**, później jej miejsce zajęła **Anna Sobczuk-Błaszczuk**. Teraz jednak na stołku tym jest wakat, dlatego miasto ogłosiło konkurs.

Do głównych zadań osoby pełniącej tę funkcję należeć będzie m.in.: koordynowanie spotkań z mieszkańcami, prowadzenie poradnictwa, reprezentowanie interesów obywateli w kontaktach z urzędem oraz badanie satysfakcji z jego usług.

Rzecznik będzie również odpowiedzialny za organizację procesów partycypacji społecznej - w tym konsultacji oraz realizacji Budżetu Obywatelskiego - oraz za działania związane z polityką równego traktowania, przeciwdziałaniem dyskryminacji i zapewnieniem dostępności usług osobom ze szczególnymi potrzebami.

Kandydaci muszą spełnić szereg wymogów formalnych, w tym m.in.: legitymować się wyższym wykształceniem, posiadać co najmniej 3-letni staż pracy oraz cieszyć się nieposzlakowaną opinią. Dodatkowe atuty to m.in. znajomość przepisów dotyczących administracji samorządowej, biegła obsługa komputera, umiejętność pracy pod presją czasu, kreatywność oraz doświadczenie w działaniach z zakresu public relations i komunikacji społecznej.

Dokumenty aplikacyjne należy złożyć w zaklejonej kopercie do 23 kwietnia osobiście w Urzędzie Miasta Chełm (ul. Lubelska 65, pokój 28) lub przesłać pocztą – decyduje data stempla pocztowego. Aplikacje złożone po terminie nie będą rozpatrywane.

Wymagany zestaw dokumentów obejmuje m.in. CV, list motywacyjny, kopie dokumentów potwierdzających wykształcenie i doświadczenie zawodowe, oświadczenia oraz referencje. Brak podpisu na wymaganych dokumentach może skutkować odrzuceniem aplikacji z przyczyn formalnych. **AW**

Sprzątają rzekę i zmieniają świat

GM. IZBICA Już 27 kwietnia okolice Tarzymiechów ponownie staną się centrum ekologicznego zrywu. Mieszkańcy, wolontariusze z różnych zakątków Polski oraz pasjonaci przyrody połączą siły, by posprzątać rzekę Wieprz i okoliczne tereny zielone. Wszystko w ramach ogólnopolskiej inicjatywy Operacja Czysta Rzeka, której lokalnym sercem są: Stowarzyszenie Kuźnia Kultury oraz Kanukam Spływy Kajakowe. Ekologicznym bohaterem możesz zostać także i Ty!

O szczegółach akcji na antenie radia Bon Ton opowiedziała z pasją **Sylwia Rudnicka** – lokalna społeczniczka i organizatorka zrywu, który polega na sprzątaniu rzeki Wieprz, a także okolicznych miejscowości - Tarzymiechy Pierwsze, Tarzymiechy Drugie i Tarzymiechy Trzecie.

- Sprzątamy rzekę od 2010 roku, a do ogólnopolskiej Operacji Czysta Rzeka dołączyliśmy kilka lat temu. W tym czasie akcja bardzo się rozwinęła. Zaczynaliśmy od kilkunastu osób, dziś mamy ponad 170 wolontariuszy! Cieszy nas to ogromnie, bo dołącza do nas nie tylko lokalna społeczność, ale też ludzie z Warszawy, Białegostoku, Krakowa czy Lublina - mówiła **Sylwia Rudnicka.**

fot.majfoto

W tym roku organizatorzy planują nie tylko sprzątanie z kajaków, ale także piesze działania – każdy może znaleźć coś dla siebie. Warto zaznaczyć, że udział w akcji nie wymaga specjalnych umiejętności.

- Jeśli ktoś nie czuje się pewnie na wodzie, może dołączyć do grupy pieszej i zadbać o czystość lasów i terenów wokół miejscowości – dodaje Rudnicka.

Akcja to nie tylko ekologia, ale także edukacja oraz integracja. Po zakończeniu sprzątania na uczestników będzie czekać poczęstunek przygotowany przez koła gospodyń wiejskich z Tarzymiech i Izbicy, warsztaty z filcowania wełny alpak, zabawy indiańskie przy tipi, pokazy muzyczne i fire show.

Dla najmłodszych zaplanowano specjalne atrakcje – dmuchańce, warsztaty przyrodnicze, a także koncerty w wykonaniu uczniów szkoły muzycznej Yamaha. Organizatorzy kładą duży nacisk na edukację dzieci i młodzieży.

- To oni będą w przyszłości odpowiedzialni za naszą planetę. Dlatego zależy nam, by od najmłodszych lat uczyli się troski o środowisko - podkreśla organizatorka.

Sylwia Rudnicka przywołuje też poruszające historie z poprzednich lat.

- Dwa lata temu nasi kajakarze uratowali cztery małe kotki zamknięte w worku dryfującym po rzece. Udało się je odratować i dziś są bezpieczne w naszych domach. To przykład, że udział w takich akcjach może naprawdę zmienić losy – nie tylko ludzi, ale i zwierząt - mówi ze wzruszeniem.

Wszyscy chętni mogą dołączyć do Operacji Czysta Rzeka. Na stronie www.operacjarzeka.pl można założyć swój sztab lub zapisać się do już istniejącej grupy. Akcje mogą mieć charakter prywatny, szkolny, firmowy czy otwarty. Jak potwierdzają organizatorzy, każda forma zaangażowania jest cenna. **AK**

eprasa.pl ca88443e00

Alienacja rodzicielska – problem narasta

REGION Alienacja rodzicielska to problem, który dotyka coraz więcej rodzin w Polsce. Choć temat ten budzi wiele emocji i kontrowersji, skuteczne rozwiązanie wymaga bardziej systemowego podejścia niż jedynie wprowadzania sankcji karnych. Poprawa funkcjonowania sądów rodzinnych, skrócenie czasu oczekiwania na rozprawy oraz rzetelne opinie psychologiczne mogą znacząco przyczynić się do rozwiązania konfliktów i ochrony dobra dziecka. Jak podkreśla mecenas Tomasz Otkała: „Najważniejsze jest, aby patrzeć na potrzeby dziecka, a nie tylko na interesy rodziców".

W ostatnim czasie w Polsce nasilają się protesty rodziców domagających się zmian w prawie rodzinnym, a jednym z głównych tematów tych manifestacji jest alienacja rodzicielska. Jak podkreśla mecenas Tomasz Otkała, specjalista w zakresie prawa rodzinnego, zjawisko to przybiera na sile również w Chełmie, a jego konsekwencje dotykają zarówno dzieci, jak i rodziców.

- Alienacja ma dwa znaczenia. Z jednej strony jest, według niektórych psychologów, rodzajem syndromu alienacji u dzieci lub tych, którzy byli alienowani. Z drugiej strony mamy do czynienia z alienacją rozumianą jako zachowanie rodzica, który separuje dziecko od drugiego opiekuna - wyjaśnia mecenas Otkała.

Problem alienacji rodzicielskiej często ujawnia się w sytuacjach rozwodowych, kiedy rodzice walczą o opiekę nad dzieckiem. Niestety, jak zauważa mecenas, procedury sądowe są długotrwałe, co negatywnie wpływa na sytuację najmłodszych.

- Będący w sporze rodzice niestety długo muszą czekać na pierwszą rozprawę sądową, a jeszcze dłużej na profesjonalną opinię psychologiczno-pedagogiczną. Sądy są przeładowane, a ośrodki opiniujące także mają bardzo dużo pracy - zaznacza.

Czy penalizacja alienacji rodzicielskiej jest rozwiązaniem?

Jednym z postulatów protestujących rodziców jest penalizacja utrudniania kontaktów z dziećmi. W opinii mec. Otkały jest to rozwiązanie, które budzi wątpliwości.

- Prawo rodzinne już przewiduje pewne penalizacje, a wpisanie tego typu działań do kodeksu karnego może prowadzić do sytuacji, w której jeden rodzic zostaje postawiony w roli sprawcy, a drugi w roli ofiary. Niestety, sprawy rodzinne są pełne niuansów, a perspektywy stron bywają bardzo różne - mówi.

Mecenas podkreśla, że skuteczniejszym rozwiązaniem niż sankcje karne byłoby usprawnienie systemu sądownictwa rodzinnego.

- W moim przekonaniu kluczowe jest rzetelne wysłuchanie stron przez sąd oraz szybkie wydanie opinii psychologiczno-pedagogicznej. Mediacje często nie przynoszą efektów w sytuacjach głębokiego sporu, dlatego tak istotna jest rola sądu i psychologów - dodaje.

Metody alienacji i ich wpływ na dzieci

Zjawisko alienacji rodzicielskiej przybiera różne formy, zależnie od wieku dziecka.

- Jeśli mówimy o dziecku rocznym czy czteroletnim, często pojawia się argument choroby czy niedyspozycji, aby utrudnić kontakty z drugim rodzicem. W przypadku nastolatków częściej dochodzi do manipulacji ich potrzebami, np. przez prezenty czy wpływanie na ich poglądy - tłumaczy mecenas Otkała.

Niepokojące jest także to, że dzieci bywają angażowane w konflikty między rodzicami, co może prowadzić do długotrwałych konsekwencji psychologicznych.

- Jeśli rodzice nie są w stanie pozbyć się poczucia triumfalizmu, jeśli brakuje dobrej woli, to nic się nie zbuduje. W takich przypadkach konieczna jest stanowcza ingerencja sądu - podkreśla ekspert.

Jakie wsparcie mogą otrzymać rodzice?

W Chełmie nie istnieją wyspecjalizowane instytucje wspierające rodziców zmagających się z alienacją.

- Są psychologowie, którzy pomagają zrozumieć problem, ale brakuje instytucji ukierunkowanych na wsparcie w takich przypadkach - zauważa.

Dlatego pierwszym krokiem dla rodziców powinno być skorzystanie z porady prawnej.

- Długa, sensowna rozmowa z adwokatem lub radcą prawnym pozwoli ocenić, jakie są realne możliwości działania. Warto także rozważyć wizytę u psychologa, aby lepiej zrozumieć sytuację i emocje związane z konfliktem - radzi mecenas Otkała. **AW**

Mała zmiana w receptach uszczęśliwi pacjentów

Farmaceuta będzie mógł poprawić receptę wystawioną przez lekarza. W drobnym tylko zakresie, ale to sprawi, że pacjent nie będzie musiał jeszcze raz pukać do gabinetu pana doktora.

Zmiana, która została właśnie zapowiedziana w projekcie nowelizacji rozporządzenia ministra zdrowia, ułatwi życie 14 milionom Polaków. Bo tyle osób w Polsce jest uprawnionych do otrzymywania darmowych leków.

Dla kogo leki są za darmo?

Przypomnijmy, że istnieje w Polsce lista leków, które są za darmo. Nie każdy jednak jest zwolniony z płacenia. To przywilej dzieci i młodzieży do 18 roku życia oraz seniorów 65 plus. Żeby jednak w aptece nie wydawać pieniędzy, lekarz musi odpowiednio oznaczyć wystawioną receptę. Wpisać w odpowiednią rubrykę „Dz" lub „S". Bez tych liter za darmowe preparaty trzeba zapłacić.

Smutna prawda jest taka, że czasami lekarz zapomni wpisać oznaczenie. Wówczas trzeba się z nim skontaktować, często pójść raz jeszcze na wizytę i prosić, żeby skorygował błąd.

Zmiana na plus. Aptekarz sam wstawi właściwy kod

Teraz ma się to zmienić. Kiedy zapowiadana nowelizacja wejdzie w życie, farmaceuta będzie mógł dopisać litery. Uprawnienia pacjenta ustali na podstawie numeru PESEL. To drobna zmiana, ale sprawi, że nie będzie już trzeba kontaktować się z lekarzem.

Ta modyfikacja przepisów jest jedną z kilku dotyczących recept. Już kilka miesięcy temu Ministerstwo Zdrowia (MZ) zapowiadało, że zmieni także zasady realizacji recept. Teraz można je zrealizować tylko w jednej aptece. Nawet jeżeli wykupienie lekarstw pacjent rozłoży w czasie, to musi musi to zacząć i zakończyć w tym samym punkcie.

Poważniejsze kłopoty zaczynają się w momencie, gdy na recepcie jest kilka specyfików, a w aptece któregoś brakuje. Nie można po ten lek iść gdzie indziej, gdy pozostałe kupiło się w pierwszym punkcie.

MZ chce tak zmienić przepisy, żeby jedną receptę można było realizować w kilku aptekach. Co dzieje się z tym pomysłem?

– Na polecenie ministry zdrowia rozpoczęto prace dotyczące realizacji e-recepty w różnych aptekach. Termin wdrożenia tej usługi planowany jest na rok 2025. Z uwagi na fakt, że temat jest ważny społecznie, przygotowanie tego rozwiązania ma nadany status pilny – wyjaśnił niedawno posłom wiceminister Wojciech Konieczny.

News 4Media

Dwa wypadki podczas prac gospodarskich

POW. CHEŁMSKI W weekend na terenie powiatu chełmskiego doszło do dwóch niebezpiecznych wypadków, do których wzywane były zespoły ratownictwa medycznego. Poszkodowani trafili do szpitala.

Pierwszy z incydentów miał miejsce na terenie gminy Siedliszcze. 55-letni mężczyzna zranił się w stopę podczas pracy wykonywanej przy pomocy piły łańcuchowej. Ratownicy medyczni, którzy przybyli na miejsce, zaopatrzyli ranę, podali środki przeciwbólowe i po założeniu opatrunku przetransportowali poszkodowanego do szpitala.

Do drugiego zdarzenia doszło w gminie Chełm. 45-latek, wykonując prace gospodarcze przy domu, skaleczył dłoń kosiarką. Zespół ratownictwa medycznego zabezpieczył rany cięte dwóch palców, założył opatrunek i również przewiózł mężczyznę do szpitala.

Oba przypadki pokazują, jak niebezpieczne mogą być codzienne prace gospodarcze, szczególnie przy użyciu sprzętu mechanicznego. Ratownicy apelują o zachowanie szczególnej ostrożności i stosowanie zasad bezpieczeństwa – m.in. używanie odpowiedniego obuwia ochronnego, rękawic roboczych, a także sprawdzanie stanu technicznego urządzeń przed ich użyciem.

(am)

PROTEZY ZĘBOWE ELASTYCZNE
www.protetykachelm.pl
tech. dent. Tomasz Janiak
naprawy protez
protezy całkowite silikon
500-338-200
SM DEMOS, obok antyków (wejście w piwnicy)
wt.-pt.: 11:00 - 17:00
Chełm ul. Lutosławskiego 4/16
8394

Życzymy Zdrowych i Spokojnych Świąt Wielkanocnych
MED Piels PIELG-MED NZOZ Centrum Rehabilitacji
www.pielg-med.pl
5871

PSYCHOTERAPEUTA
EWA JOACHIMOWICZ
Gabinet Psychoterapii i Rozwoju Nako
784 912 289
Chełm, ul. Wołyńska 32, gab. 33
psychoterapia: dorośli, młodzież
psychoterapia małżeńska, par
superwizja indywidualna, grupowa
8494

Lek. med. Zbigniew Bąk
SPECJALISTA
NEUROLOG
Chełm, ul. Zachodnia 41
(os. Gwarek)
Przyjmuje: poniedziałki, czwartki, od godz. 16.00
Rejestracja telefoniczna
82 564 30 74
3236

GABINET ZDROWIA PSYCHICZNEGO
PRZYCHODNIA SPECJALISTYCZNA CENTRUM
Dr n. med. Marek Daniłosio
lekarz specjalista psychiatra
specjalista psychiatra dzieci i młodzieży, psychoterapeuta
leczenie zaburzeń psychicznych u dorosłych, młodzieży i dzieci
Chełm, ul. Szpitalna 47/10
82 569 90 10, 82 569 90 11
www.przychodniacentrum.com
7838

www.nzozlekdent.pl
LEK-DENT Chełm, ul. Wołyńska 32
lek. med.
Tomasz Wojewoda
specjalista ginekolog-położnik
zaprasza
poniedziałki - 16:00 - 18:00
KOMPLEKSOWA OPIEKA położnicza i ginekologiczna
USG, KTG i cytologia
Rejestracja tel.
82 563 13 53, 82 565 13 53
3061

PRACOWNIA PROTETYCZNA
Technik dentystyczny
Jadwiga Branecka - Kania
pl. Kupiecki 10 (II piętro)
pon. - pt.: 10.00 - 16.00
Tel: 606 902 148
3858

LEK DENT Chełm ul. Wołyńska 32
Dr n.med.
Krzysztof Wojewoda
Specjalista Ginekolog-Położnik
zaprasza
wtorki środy piątki
USG i KTG (w ramach wizyty)
Kolposkopia
Rejestracja tel.
82 563 13 53, 82 565 13 53
4184

APTEKA pomocna
pn - pt 7:00 - 20:00
sob 8:00 - 18:00
ul. Szpitalna 40
Chełm
4749

eprasa.pl ca88443e00

Co jest grane?

MINECRAFT

przygodowy/fantasy

Witamy w świecie Minecrafta, gdzie kreatywność nie tylko pomaga tworzyć, lecz jest niezbędna do przetrwania! Czworo nieudaczników – Garrett „Śmieciarz" Garrison (Momoa), Henry (Hansen), Natalie (Myers) i Dawn (Brooks) – zmaga się z codziennymi problemami, kiedy nagle tajemniczy portal wciąga ich do Nadziemia: dziwacznej krainy pełnej sześcianów, w której najważniejsza jest wyobraźnia. Żeby wrócić do domu, będą musieli zapanować nad tym światem i ochronić go przed złymi stworzeniami, takimi jak pigliny i zombie.

CHEŁM

CKF ZORZA 21, 22, 23 kwietnia – godz. 13:00, 15:15; 17.30; 24 kwietnia – godz. 13.30, 15.45;

GRZESZNICY

horror/przygodowy

Chcąc zostawić za sobą burzliwą przeszłość, bracia bliźniacy (Jordan) wracają do rodzinnego miasta, żeby zacząć życie od nowa. Na miejscu przekonują się, że czeka na nich jeszcze gorsze zło.

CHEŁM

CKF ZORZA 21, 22, 23 kwietnia – godz. 19:30, 24 kwietnia – godz. 21.00;

INNEGO KOŃCA NIE BĘDZIE

dramat

Po dłuższej nieobecności, Ola, najstarsza z trójki rodzeństwa, postanawia wrócić w rodzinne strony. Chociaż na pierwszy rzut oka wszystko wygląda znajomo, to w rzeczywistości życie jej bliskich ruszyło dalej. Mama ma nowego partnera, w garażu brakuje ulubionego samochodu taty, a rodzinny dom wkrótce ma zostać sprzedany. Relacje z bratem, siostrą i matką są dalekie od ideału. Ola wie, że to ostatni moment, aby pogodzić się z przeszłością i zacząć żyć na nowo. Pomogą w tym pełne ciepłych wspomnień rodzinne kasety video i zdjęcia znalezione na strychu.

KRASNYSTAW

KINO MORSKIE OKO 23 kwietnia - 18:00,

Święto Muzyki i Pamięci w Chełmskim Domu Kultury

CHEŁM 27 kwietnia o godzinie 15:30 w Chełmskim Domu Kultury rozbrzmi wielogłosowa harmonia. To właśnie wtedy odbędą się XXXIV Spotkania Chóralne, wydarzenie, które na stałe wpisało się w kulturalny kalendarz miasta. Wstęp na koncert jest wolny, co stanowi doskonałą okazję, by zanurzyć się w bogactwie muzyki chóralnej.

To już pewna tradycja w chełmskim kalendarzu wydarzeń kulturalnych. W tym roku podczas koncertu publiczność usłyszy sześć zespołów.

– Przyjeżdżają do nas chóry, które u nas były czy bywają prawie co roku, ale też będą chóry, które nie były jakiś czas i znowu są. Cieszymy się z tego bardzo – mówi **Danuta Bałka-Kozłowska**, dyrygent Chóru Ziemi Chełmskiej „HEJNAŁ" im. Mieczysława Niedźwieckiego.

Obok gospodarza, **Chóru Ziemi Chełmskiej „HEJNAŁ" im. Mieczysława Niedźwieckiego** pod batutą Danuty Bałki-Kozłowskiej, usłyszymy **Chór Męski Ziemi Biłgorajskiej „ECHO"** dyrygowany przez **Pawła Stelmacha**, z którym chełmski „Hejnał" łączy wieloletnia przyjaźń i wzajemne wizyty na koncertach. Kolejnym gościem będzie **Chór „TARNA-VOX" z Tarnawatki** pod dyrekcją **Wiesławy Grabek-Woś**. Nie scenie Chełmskiego Domu Kultury zobaczymy również **Chór Parafii Pliszczyn „EX TOTO CORDE"** pod dyrekcją **Karola Gadzały**, zespołu łączącego różne pokolenia pasjonatów śpiewu. Z Włodawy przybędzie zaprzyjaźniony **Chór „FLETNIA PANA"** pod dyrekcją **Pawła Łobacza**, który tuż po chełmskim występie wyruszy na festiwal do Hiszpanii z imponującym repertuarem. Po raz pierwszy na XXXIV Spotkaniach Chóralnych publiczność będzie miała okazję posłuchać **Akademickiego Chóru Państwowej Akademii Nauk Stosowanych w Chełmie**, prowadzonego przez **Marka Ozimka**.

Wybór repertuaru na tegoroczne spotkania nie był przypadkowy.

– W tym roku chciałam, żeby te pieśni, które przygotują chóry, w jakiś sposób upamiętniały osobę Oskara Kolberga, zbieracza pieśni ludowych. Wydaje mi się, że warta jest pokazania ta spuścizna – zdradziła dyrygentka Danuta Bałka-Kozłowska.

Organizatorzy zadbali o to, by muzyka chóralna stała się bardziej przystępna dla szerokiej publiczności. Zapowiedzi utworów i ciekawe informacje o nich przybliży zebranym **Barbara Szarwiło**, związana z Teatrem Ziemi Chełmskiej i Chełmskim Domem Kultury. Co więcej pojawią się także niespodzianki łączące muzykę ludową i sakralną.

– Dedykowaliśmy także ten program rocznicy śmierci Jana Pawła II. W związku z tym pomyślałyśmy razem z Barbarą Szarwiło, że dobrze by było zawrzeć w repertuarze fragmenty poezji albo tekstów papieskich – mówi dyrygentka.

Koncert odbędzie się w drugą niedzielę po Wielkanocy, co stwarza możliwość wykonania również radosnych pieśni paschalnych.

– Serdecznie zapraszamy wszystkich 27 kwietnia o godzinie 15:30 do Chełmskiego Domu Kultury na to wyjątkowe święto muzyki – zachęca Danuta Bałka-Kozłowska.

Chór Ziemi Chełmskiej „HEJNAŁ" im. Mieczysława Niedźwieckiego będzie obchodził w przyszłym roku sześćdziesięciolecie istnienia, dodatkowo w 2026 roku przypadają jubileuszowe XXXV Spotkania Chóralne. Organizatorzy już myślą o organizacji tych wydarzeń.

– Jubileusz nie odbędzie się razem ze spotkaniami. Chór został założony we wrześniu ,66 roku przez pana Mieczysława Niedźwiedzkiego, kiedyś nauczyciela, a potem dyrektora szkoły muzycznej. To właśnie we wrześniu planujemy celebrować ten wyjątkowy dla nas moment – podsumowuje **Bałka-Kozłowska**.

To cykliczne wydarzenie to dowód na to, że muzyka łączy pokolenia i regiony, a pasja do śpiewu wciąż żyje i rozwija się.

MŁ

Polska najpiękniejsza

25 kwietnia (piątek) o godzinie 18:00 Chełmski Klub Podróżników zaprasza na swoje 115. spotkanie, które w całości poświęcone będzie polskim wojażom. Wstęp na wydarzenie, organizowane przez Stowarzyszenie WeRwA, Chełmską Bibliotekę Publiczną oraz Oddział PTTK im. Kazimierza Janczykowskiego, jest wolny.

Podczas spotkania czeka na publiczność prawdziwa uczta wrażeń. Swoimi niezwykłymi doświadczeniami podzielą się **Krystyna Stawicka** i **Marian Smiatek**, którzy wraz z dwójką dzieci przez ponad cztery lata przemierzali Polskę w przerobionym na dom autobusie. Ich opowieści o życiu w drodze, o napotkanych ludziach i o tym, jak ich mobilny dom zamieniał się w kawiarnię na festiwalach, z pewnością zainspirują niejednego marzyciela o podróżach.

Nie zabraknie muzycznej uczty w wykonaniu Stowarzyszenia Załoga Ósemki, które zaprezentuje znane i lubiane piosenki turystyczne. Dodatkowo, prezes Oddziału PTTK **Zbigniew Lubaszewski** przypomni historię organizacji w 115. rocznicę jej powstania, co będzie nie lada gratką dla miłośników turystyki z tradycjami.

Punktem kulminacyjnym wieczoru będzie tradycyjny konkurs wiedzy o turystycznych atrakcjach naszego regionu i całej Polski. Na zwycięzców czekają nagrody, w tym vouchery do znanych lokali gastronomicznych w powiatach chełmskim i włodawskim.

Nie przegapcie ostatniego przedwakacyjnego spotkania Chełmskiego Klubu Podróżników. Więcej szczegółów na temat wydarzenia znajdziecie na fanpage'u Stowarzyszenia WeRwA i Chełmskiego Klubu Podróżników na popularnym portalu społecznościowym.

Jubileuszowy koncert CHADEK GOSPEL CHOIR w maju

CHEŁM 24 maja o godzinie 18:00 w Chełmskim Domu Kultury zabrzmią głosy CHADEK GOSPEL CHOIR podczas jubileuszowego koncertu zatytułowanego „Powiedz światu". Wydarzenie będzie podsumowaniem bogatej działalności chóru, który na stałe wpisał się w artystyczny krajobraz Chełma i całego regionu.

Organizatorzy zapowiadają niezapomniany wieczór, wypełniony wyjątkową kolekcją utworów, pieśni nadziei i chwały, które tego dnia usłyszymy w zupełnie nowych aranżacjach. Sięgając do twórczości najwybitniejszych artystów muzyki gospel i soul ostatnich dekad, takich jak: **Quincy Jones**, **Kirk Franklin**, **Fred Hammond**, **Ron Kenoly**, **Yolanda Adams**, **Norris Garner** czy **Hillsong United**. CHADEK GOSPEL CHOIR pragnie zaprezentować koncertową selekcję gospelowych „hitów".

Jubileuszowy koncert uświetnią goście i zaprzyjaźnieni artyści chóru, wśród których znajdą się: **Mateusz Krautwurst**, **Dominika Sitarczuk**, **Mariusz Matera**, a także młodsza formacja – **CHADEK GOSPEL KIDS**. Chórowi towarzyszyć będzie również zespół instrumentalistów **GOSPEL RAIN** w składzie: **Łukasz Kołodziejczyk** (piano), **Kornel Popławski** (bass), **Grzegorz Kuligowski** (perkusja), **Piotr Koszałka** i **Grzegorz Głuch** (gitary), a także chełmscy muzycy i akompaniatorzy – **Klaudia Fetta** i **Bogdan Depta**.

CHADEK GOSPEL CHOIR działa w Chełmskim Domu Kultury od 2010 roku, kiedy to zrodził się spontaniczny pomysł warsztatów muzyki gospel. Od tego czasu, krok po kroku, chór budował swoją markę. Na swoim koncie mają dziesiątki koncertów, udział w stałych wydarzeniach artystycznych ChDK, takich jak koncerty noworoczne i obchody Święta Niepodległości, a także liczne własne projekty muzyczne i trasy koncertowe. Za ich sukcesem stoi dyrygent **Grzegorz Głuch**, znana postać polskiej sceny gospel, lider zespołu **GOSPEL RAIN**, kompozytor i producent muzyczny, który od lat z pasją działa w naszym regionie. Jego zaangażowanie dla społeczności Chełma zostało docenione tytułem CHEŁMIANINA ROKU 2024.

Bilety na jubileuszowy koncert CHADEK GOSPEL CHOIR „Powiedz światu" dostępne są w cenie 40 złotych na stronie internetowej Chełmskiego Domu Kultury.

MŁ

Kobiece historie w DKF Rewers

CHEŁM Kolejne spotkanie Dyskusyjnego Klubu Filmowego Rewers już w czwartek, 24 kwietnia o godz.18:00 w chełmskim kinie Zorza. Tym razem kino społecznie zaangażowane i poruszający dramat w reżyserii uzdolnionej zambijskiej reżyserki Rungano Nyoni.

„Jak zostałam perliczką" opowiada historię Shuli - dorosłej kobiety, która podczas podróży natrafia na ciało swojego wujka Fredda. To tragiczne odkrycie zmusza ją do zmierzenia się z traumami z przeszłości, społecznymi oczekiwaniami wobec kobiet oraz do nauczenia się, jak ostrzegać innych przed zagrożeniem - niczym czujna perliczka. Film w sugestywny sposób ukazuje jej cichą walkę o wyrażenie własnego głosu i sprzeciwu wobec przemocy oraz niesprawiedliwości. Rungano Nyoni (autorka głośnego „Nie jestem czarownicą") w swoim najnowszym filmie zaprasza nas tym razem do surrealistycznego świata, gdzie patriarchat zderza się z buntem, a tradycja ukrywa brutalne sekrety.

Film jest koprodukcją brytyjsko-irlandzko-zambijską i zdobył nagrody za reżyserię podczas przeglądu Un Certain Regard oraz BIFA, czyli nagrodę brytyjskiego kina niezależnego. Przed seansem wyświetlanym w kinie Zorza w ramach DKF odbędzie się krótka prelekcja, a dla chętnych osób po seansie dyskusja.

Juna

Spotkanie z twórcami „Niezłej Sztuki"

CHEŁM 24 kwietnia o godzinie 09:00 w Chełmskiej Bibliotece Publicznej odbędzie się po raz kolejny spotkanie z cyklu „Pasja i kariera". Gośćmi będą Aleksandra Borysiewicz i Grzegorz Chwesiuk, współorganizatorzy popularnego festiwalu „Niezła Sztuka".

Wydarzenie skierowane jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz uczniów klas 7-8 szkół podstawowych. Organizatorzy również zapraszają na spotkanie wszystkie osoby zainteresowane, które stoją u progu wyboru swojej ścieżki zawodowej i poszukują życiowej pasji.

Wstęp na spotkanie jest wolny, a dla grup szkolnych istnieje możliwość zgłoszenia uczestnictwa pod numerem telefonu 82 564-26-55.

MŁ

eprasa.pl ca88443e00

Z wyścigu wrócili ze srebrem

fot. Rozmus Photography

RAJDY SAMOCHODOWE **Pierwszy tegoroczny rajd Paweł Hurko, reprezentujący również Automobilklub Chełmski, wraz z pilotem Jarosławem Janaszem, zakończyli na podium.**

W drugi weekend kwietnia rajdowcy zainaugurowali rywalizację startem w 9. Tech-Mol Rally w Nowej Rudzie, tym samym rozpoczynając cykl Tarmac Masters. **Pawłowi Hurko** i **Jarosławowi Janaszowi** udało się zająć drugie miejsce w klasie PRO2, a ścigali się niezmiennie w fordzie fiesta R200. Szybsi od nich w tej kategorii byli **Marta Matuszczyk** i **Jacek Januchta** (Citroën C2 R2), a czołową trójkę zamknęli **Przemysław Skrądź** i **Michał Skrądź** (Citroën C2 R2 Max). W klasyfikacji generalnej Paweł Hurko i Jarosław Janasz plasują się na 19. lokacie.

MP

Potrójne podium chełmianina

BBJ **Reprezentujący chełmską Fabrykę Sportu Marcin Mazurek, wychowanek trenerów Daniela Krysy i Marcina Poźniaka, dorzucił do dorobku trzy brązowe medale. Stawał na podium zarówno w Mińsku Mazowieckim, jak również w Legionowie.**

W pierwszym z tych miast, z udziałem fighterów z 52 klubów, rozegrało się XII Grand Prix Polski w brazylijskim jiu-jitsu. **Marcin Mazurek**, który tę dyscyplinę trenuje od trzech lat, wywalczył tam brązowy medal. Równie dobrze poszło mu w XXI Mistrzostwach Polski ADCC, których gospodarzem było Legionowo, skąd wrócił z następnymi dwoma krążkami z tego kruszcu. Zawodnik Fabryki Sportu uplasował się na trzecim miejscu w kategorii adult początkujący +100 kg, zamknął także podium w kategorii masters.

MP

2269
NOWOŚĆ!!!
Sprawdzenie auta przed zakupem
- elementy, które były malowane
- geometrię i stan zawieszenia
- komputerowy odczyt usterek
- stan układu hamulcowego

MOTO-POL
Chełm, al. Przyjaźni 2
tel./fax (82) 565 50 30
GOODYEAR DUNLOP FULDA DEBICA

Awansowali do zmagań wojewódzkich

PIŁKA NOŻNA **Zespoły piłkarskie z powiatu chełmskiego są już po pierwszym etapie rozgrywek rozpoczynających walkę w XXV edycji turnieju „Z podwórka na stadion - o Puchar Tymbarku". O awanse walczyły na boisku przy Szkole Podstawowej nr 8 w Chełmie.**

W kategorii U12 pierwsze miejsce zajęli chłopcy z SP nr 8 w Chełmie, za nimi uplasowała się drużyna Sigma Jedynka Chełm, a podium zamknęła Siódemka Chełm, z kolei wśród dziewcząt w tej samej grupie wiekowej na najwyższym stopniu podium stanęły piłkarki z Iskry Jedynka Chełm, a za nimi znalazły się zawodniczki z SP nr 8 w Chełmie.

W U10 wśród chłopców najlepsi okazali się ci ze składu Fani Tymbarku SP nr 8 w Chełmie, za nimi znaleźli się młodzi piłkarze ze Szkolnej Akademii Futbolu SP nr 5 w Chełmie, a podium zamknęli ex aequo Iskra Jedynka Chełm oraz Szóstka Chełm. W kategorii U10 dziewcząt, jak również U8 chłopców i dziewcząt, awanse bezpośrednie do zmagań wojewódzkich wywalczyły zespoły Szkolnej Akademii Futbolu SP nr 5 w Chełmie. Z drużynami z całej Lubelszczyzny wyżej wymienione drużyny powalczą w Lubartowie na początku maja.

Więcej zdjęć na supertydzien.pl.

MP

Vojsławia najlepsza w Leśniowicach

fot. Astra Leśniowice

SIATKÓWKA **Zespół Vojsławii Wojsławice wygrał turniej miksów o Puchar Wójta, który był organizowany przez Urząd Gminy Leśniowice oraz miejscowy klub Astra. Rywalizację sędziowali Krzysztof Wypych i Dominik Saran.**

Drużyna z Wojsławic pokonała w finale skład Volley Zamość, natomiast podium zamknęła Wola Uhruska. Na dalszych lokatach znalazły się kolejno zespoły: Astra Leśniowice I, Wierzbica oraz Astra Leśniowice II. Nagrody MVP trafił do **Magdy Siwiec** i **Grzegorza Żołyniaka**.

MP

Bez medali w czempionacie

ZAPASY **Pięcioro reprezentantów Cementu Gryfa Chełm wróciło już z Bratysławy, gdzie rozgrywały się Mistrzostwa Europy Seniorów. Dwóm zapaśniczkom udało się przebrnąć do walk o strefę medalową, jednak na słowackich matach musiały uznać wyższość rywalek.**

fot. Przemysław Kaliski

Najdalej w europejskim czempionacie udało się dotrzeć **Oldze Padoshyk** i **Danieli Tkachuk**, które ostatecznie uplasowały się na piątych miejscach w swoich kategoriach wiekowych, ale zaprezentowały świetną formę i charakter, zaczynając dopiero rywalizację w grupie seniorów. Pierwsza z nich przegrała z Rosjanką startującą pod neutralną flagą, natomiast druga została pokonana przez rywalkę z Rumunii, która ma już na koncie medal w mistrzostwach Starego Kontynentu.

W tej samej kategorii wagowej co Olga Padoshyk walczyła **Alicja Nowosad**, również debiutująca wśród seniorek, ale trafiła na bardzo wymagającą rywalkę z Rosji, która następnie przegrała, tym samym odbierając chełmskiej zapaśniczce możliwość udziału w repasażach. Z kolei **Katarzynie Krawczyk** udało się wygrać z reprezentantką Austrii, jednak w następnym pojedynku uległa Turczynce, która później odpadła z rywalizacji i chełmianka podzieliła los koleżanki. Niełatwe zadanie dostał również **Szymon Szymonowicz**, który stanął w szranki z zapaśnikiem z Azerbejdżanu, uczestnikiem Igrzysk Olimpijskich w Paryżu, i musiał uznać jego wyższość.

MP

2007
SAMOCHODOWE INSTALACJE GAZOWE
elcar
MONTAŻ - SERWIS • SPRZEDAŻ CZĘŚCI
KLIMATYZACJA AUTOELEKTRONIKA
Chełm, ul. Zawadówka 22
82 5602114, 503 156 879
elcar@auto-gaz.chelm.pl
SERWIS SYSTEMÓW HOLENDERSKICH
VIALLE necam LOVATO BRC LANDIRENZO AG

CHEŁM OPON SERWIS Baza
OPONY CAŁOROCZNE
82/565-18-95
CHEŁM
Dembowskiego 1/2
3323

eprasa.pl ca88443e00

Dobra passa trwa

PIŁKA NOŻNA Nie zabrakło nerwów i dramaturgii w kolejnym III-ligowym wiosennym i wyjazdowym spotkaniu Chełmianki, która w strugach deszczu „wyrwała" trzy punkty KS-owi Wiązownica. Kiedy wydawało się już, że gospodarze przerwą pasmo zwycięstw gości, to biało-zieloni podstawili nie jedną, ale dwie kropki nad „i", odmieniając oblicze meczu.

Jako pierwszy na prowadzenie wyszedł zespół z Wiązownicy, a okazji do posłania piłki za **Michała Jerke** nie zmarnował **Michał Kitliński** już w siódmej minucie. Po tym trafieniu oba zespoły szukały szans na kolejne, kilka minut przed końcem pierwszej połowy blisko wyrównania był **Michal Klec**, jednak uderzył w słupek. Tym samym na przerwę bardziej zadowoleni schodzili gospodarze.

Po zmianie stron zespół prowadzony przez **Grzegorza Bonina** wyraźnie obrał bardziej ofensywną taktykę, która przyniosła rezultaty w 59. minucie. Po dośrodkowaniu w pole karne przez Michala Kleca uderzeniem głową popisał się kapitan Chełmianki **Piotr Piekarski** i na tablicy było 1:1. Utrzymał się on przez kolejne dziesięć minut, podczas których zespół z Wiązownicy nacierał na bramkę przyjezdnych. Niepowodzenia kolegów nadrobił strzelec pierwszego gola w meczu Michał Kitliński, który w odpowiednim momencie znalazł się pod bramką biało-zielonych i od razu oddał celny strzał. Chwilę później gospodarze spotkania sami podcięli własne skrzydła, kiedy stojących w ich obronie **Ruslan Hrabowskyj**, dostał czerwoną kartkę za faul na **Kacprze Wiatraku** i opuścił boisko. Chełmianka grała w przewadze jednego zawodnika i konstruowała kolejne akcje, jednak przez dłuższy czas nie mogła przekuć ich w bramki. Biało-zielonym udało się jednak ponownie wyrównać w 88. minucie, kiedy w polu karnym we właściwej chwili znalazł się **Krystian Mroczek**. Ostatnie minuty spotkania były bardzo nerwowe, obie strony miały szansę jeszcze zgarnąć pełną pulę punktów, a kiedy wydawało się, że jednak się nimi podzielą, „swoje" dodał **Dawid Kasprzyk**, który dobił strzał Mroczka, którego bramkarz Wiązownicy nie był już w stanie obronić. Wszyscy usłyszeli ostatni gwizdek sędziego i Chełmianka wracała do siebie z trzema następnymi ligowymi oczkami.

- Cieszy nas to zwycięstwo, ponieważ graliśmy z niewygodnym rywalem, walczącym o utrzymanie w III lidze, ale posiadającym zawodników mających doświadczenie z wyższych - mówi **Wojciech Wójcik**, dyrektor sportowy biało-zielonych. - Szybko się przekonaliśmy, że nie będzie łatwo, bo szybko straciliśmy gola i z wynikiem 0:1 schodziliśmy do szatni. Budujące jest to, że nasz zespół po raz kolejny pokazał determinację i siłę walki, co widać było w drugiej połowie, zwłaszcza w jej końcówce, która w pełni należała do nas, bo zdobyliśmy dwa gole w krótkim czasie. Takie momenty pokazują jak ważny w piłce nożnej jest charakter, głowa i przygotowanie mentalne, więc można powiedzieć, że w takich właśnie sytuacjach widać prawdziwe oblicze zespołu.

Wyniki pozostałych spotkań 25. kolejki: Świdniczanka Świdnik 1-1 Podhale Nowy Targ, KSZO 1929 Ostrowiec Świętokrzyski 1-2 Sandecja Nowy Sącz, Siarka Tarnobrzeg 1-3 Korona II Kielce, Lewart Lubartów 3-0 Unia Tarnów, Czarni Połaniec 3-0 Pogoń-Sokół Lubaczów, Wisła II Kraków 5-0 Wiślanie Skawina, Podlasie Biała Podlaska 1-1 Star Starachowice, Wisłoka Dębica 1-4 Avia Świdnik.

Tabela po 25. kolejce:

1. Sandecja N. Sącz	25	55	51-20
2. KSZO Ostr. Św.	25	50	41-27
3. Podhale N. Targ.	25	49	48-33
4. Chełmianka Chełm	25	46	57-37
5. Siarka Tanobrzeg	25	46	42-28
6. Korona II Kielce	25	45	49-37
7. Star Starachowice	25	42	47-29
8. Avia Świdnik	25	40	50-34
9. Wisłoka Dębica	25	39	53-38
10. Podlasie B. Podl.	25	39	42-30
11. Wiślanie Skawina	25	32	32-35
12. Wisła II Kraków	25	28	54-44
13. Pogoń-Sokół Lub.	25	28	36-49
14. Czarni Połaniec	25	27	35-50
15. Świdniczanka Św.	25	24	26-44
16. KS Wiązownica	25	21	28-50
17. Lewart Lubartów	25	14	23-61
18. Unia Tarnów	25	3	18-86

oprac. MP

Nowy rozdział w Cemencie Gryfie Chełm

ZAPASY Po ponad 30 latach Mieczysław Czwaliński złożył rezygnację z pełnienia funkcji wiceprezesa Cementu Gryfa Chełm. Nie opuszcza jednak szeregów klubu i nadal będzie wspierał rozwój utalentowanych zapaśników, ponieważ powierzono mu rolę skarbnika. Jego miejsce zajął natomiast wieloletni trener Zdzisław Biały.

fot. Przemysław Kaliski

Zmiana na stanowiska nastąpiła 12 kwietnia podczas Walnego Zgromadzenia Cementu Gryfa Chełm. Dotychczasowy wiceprezes klubu **Mieczysław Czwaliński** ustąpił stanowiska trenerowi **Zdzisławowi Białemu** i, jak sam podkreśla, uważa, że będzie to osoba, która świetnie sprawdzi się w tej roli.

- Zdzisław jest związany z naszym klubem od kilkudziesięciu lat, najpierw jako zawodnik, następnie jako szkoleniowiec. Jego sportowe poczynania obserwowałem od dawna i dziś mogę powiedzieć, że na pewno spełni pokładane w nim nadzieje. Ma w sobie cechy sportowca, lidera, managera i pasjonata, więc nie wątpię, że poradzi sobie z rolę wiceprezesa.

W czasie pełnienia dotychczasowej funkcji Mieczysław Czwaliński bardzo aktywnie wspierał popularyzację i rozwój zapasów także w innych instytucjach. Przez 12 lat był wiceprezesem Polskiego Związku Zapaśniczego, ponad dwa razy dłużej pracował również w Zespole Szkół Technicznych. Ponadto, nadal działa w szeregach Wojewódzkiej Rady Sportu, w Radzie Sportu podległej Urzędowi Miasta Chełm, jak również wciąż pozostaje prezesem Lubelskiego Związku Zapaśniczego.

- Podsumowując ponad trzy dekady swojej pracy, ogromnie cieszę się, że mogłem być częścią naszej społeczności zapaśniczej. Mogłem uczestniczyć w rozwoju następnego pokolenia naszych zawodników i obserwować, jak odnoszą sukcesy na arenie krajowej i międzynarodowej, a także cieszyć się wraz z nimi i wspólnie przeżywać wszystkie te emocje - dodaje Mieczysław Czwaliński. - Moja praca w klubie to ogromna pasja i misja, które dostarczyły mi mnóstwa niezapomnianych chwil. Dzisiaj, z perspektywy czasu, czuję ogromną wdzięczność za momenty radości i wyzwań, jak również za tysiące spotkań z ludźmi poznanymi na sportowej drodze, z którymi wspólnie wspieraliśmy to, co kochamy i czemu się poświęcamy. Cieszę się, że miałem wpływ na rozwój klubu i z otwartością patrzę na przyszłość chełmskich zapasów. Dziękuję wszystkim za wiele lat wspólnej drogi.

MP

Poprawiła swoje wyniki

PŁYWANIE W ramach przygotowań do lipcowych Mistrzostw Polski Zuzanna Zdybel, zawodniczka UKS-u Wodnik Krasnystaw i kadrowiczka województwa lubelskiego, wystartowała w PGE Grand Prix Pucharu Polski w Olsztynie. W tej rywalizacji wzięło udział 465 zawodników z 91 klubów, w tym również reprezentanci Czech i Litwy.

Organizatorem zmagań, które przeprowadzono w trzech blokach startowych, był Polski Związek Pływacki, ale także Warmińsko-Mazurski Okręgowy Związek Pływacki oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie. **Zuzanna Zdybel**, która niedawno skończyła 14 lat, była jedną z najmłodszych zawodniczek w swojej grupie, ale pokazała się na ich tle bardzo dobrze, ponieważ poprawiła swoje dotychczasowe rekordy życiowe na każdym dystansie.

- Świetnie poszło jej w zmaganiach stylem grzbietowym, bo to właśnie w tym stylu w grudniu została wicemistrzynią Polski - mówi prezes UKS-u Wodnik Krasnystaw **Andrzej Miciuła**. - Ponadto, ustanowiła nowe najlepsze czasy na dystansach: 50 m, 100 m i swoich koronnych 200 m. Jestem bardzo zadowolony z jej występów. Pojechaliśmy do Olsztyna, żeby sprawdzić dyspozycję Zuzi na dużym basenie, ponieważ na takim odbędą się również Mistrzostwa Polski w jej kategorii wiekowej. Było to więc dobre zapoznanie się z warunkami, w którym będzie rywalizowała.

MP

Cztery krążki w Małopolsce

KARATE Blisko 500 zawodników z 32 klubów, w tym kilku reprezentantów Chełmskiej Szkoły Karate Kyokushin Satori, wzięło udział w V edycji międzynarodowego turnieju Beskidy Cup, którego gospodarzem były Myślenice.

Najlepiej spośród chełmskich karateków spisał się **Mateusz Hurko**, który wszystkie walki wygrał przed czasem, nie dając szans rywalom i stając na najwyższym stopniu podium. Z kolei **Dawid Wurszt**, **Marcel Grabowski** i **Szymon Grabowski** wygrali pierwsze pojedynki, ale w następnych musieli uznać wyższość rywali, co jednak przełożyło się na zdobycie przez każdego z nich brązowego medalu.

MP

Ścigali się w eliminacjach

fot. MKL Chełm

LEKKOATLETYKA Chełmscy lekkoatleci mają za sobą ostatni kwietniowy start, a mowa o zawodach w biegach przełajowych, których gospodarzem były Swory w powiecie bialskim. Zmagania były drugą eliminacją do Lekkoatletycznych Nadziei Olimpijskich w dwóch kategoriach wiekowych.

Najlepiej spośród reprezentantów MKL-u Chełm, startujących na różnych dystansach, spisała się **Kira Horshkova**, która zajęła piątą lokatę. 16. miejsce to rezultat **Salwatora Harasima**, 21. **Martyny Wojewódzkiej**, 24. **Zuzanny Mazurek**, 34. **Darii Danko**, a 51. **Piotra Zatorskiego**. Opiekunem zawodników był w tej rywalizacji **Piotr Szkoda**.

Troje lekkoatletów wystawił z kolei do zmagań w powiecie bialskim MKS Agros Chełm. 11. lokata przypadła **Zuzannie Tomasik**, 17. **Szymonowi Koziołowi**, zaś 23. **Kuba Jagiełło**.

MP

Czarna seria trwa

PIŁKA NOŻNA Bez punktów 23. kolejkę zmagań wyjazdowych IV ligi zakończył zarówno Start Krasnystaw, jak również Kłos Gmina Chełm. Mimo porażek, ich lokaty w tabeli nie uległy zmianie.

Start Krasnystaw mierzył się na wyjeździe z rezerwami Motoru Lublin i uległ im 0:1. Pierwsza połowa zakończyła się bezbramkowym remisem i trzema żółtymi kartkami dla zespołu gospodarzy. O wyniku zadecydował dopiero w 70. minucie **Dawid Kalbarczyk**, posyłając piłkę do bramki gości. Po tym spotkaniu Start Krasnystaw prowadzony przez **Dawida Sołdeckiego** utrzymał się na ósmej lokacie.

Ostatnie miejsce w tabeli nadal należy do Kłosa Gmina Chełm, który 0:4 przegrał z Granitem Bychawa na jego murawie. Po pierwszej połowie bez celnych trafień, zmiana stron przyniosła zasypanie golami podopiecznych **Damiana Miazgi**, które strzelali kolejno: **Wiktor Żurek** (54.), **Daniel Juchna** (74.), **Michał Błaziak** (84.) i ponownie Wiktor Żurek (90.+).

MP

Tabela po 23. kolejce:

1. Stal Kraśnik	22	56	61-12
2. Lublinianka Lub.	21	53	63-25
3. Tomasovia Tom. Lub.	21	47	54-22
4. Ładа Biłgoraj	21	44	63-21
5. Orlęta Radz. P.	22	41	68-29
6. Hetman Zamość	22	40	41-29
7. Janowianka Jan. Lub.	22	39	50-34
8. Start Krasnystaw	21	29	27-30
9. Motor II Lublin	22	28	34-45
10. Opolanin O. Lub.	22	24	21-51
11. Górnik II Łęczna	22	22	39-45
12. Granit Bychawa	22	22	33-53
13. Sygnał Lublin	21	21	37-60
14. Huragan M.P.	21	17	35-41
15. Avia II Świdnik	21	16	20-65
16. Gryf Gmina Zamość	22	11	15-54
17. Kłos Gmina Chełm	21	5	9-54

eprasa.pl ca88443e00

Walczą nie tylko na pięści

BOKS/KICKBOXING Mielec, Jarosław i Grójec - w tych miejscach stawali ostatnio w szranki fighterzy MKS-u Olimp Chełm, zdobywając zarówno trofea, jak też kolejne doświadczenie.

Do pierwszego z tych miast udała się grupa pięściarzy klubu, aby w murach lokalnej Irydy stoczyć sparingi. Oprócz miejscowych i chełmskich zawodników, wzięli w nich jeszcze udział reprezentanci Lublina oraz Sanoka.

W Jarosławiu z kolei pięściarze MKS-u Olimp Chełm brali udział w Pucharze Karpat, do którego wystawili osiem osób. W walkach głównych natomiast po złoto sięgnął **Kacper Frymus**, natomiast srebrne medale zawiesili **Alan Fisz** i **Kuba Recławowicz**. Pojedynki sparingowe stoczyli tam: **Dawid Pietraszek**, **Mikołaj Rondoś**, **Wiktoria Lichaczewska**, **Kacper Siennica** oraz **Igor Rondoś**.

- Wszyscy pokazali się z bardzo dobrej strony, co jest zadowalające w perspektywie kolejnych startów. Dla części z nich był to również sprawdzian przed zbliżającą się Ogólnopolską Olimpiadą Młodzieży i w mojej ocenie sprawdzian ten zdali na piątkę - mówi trener **Konrad Rondoś**.

W ostatnim czasie nie próżnowali również kickboxerzy MKS-u Olimp Chełm trenowani przez **Pawła Sulikowskiego**, którzy udali się do Grójca, aby tam wziąć udział w blisko 30 walkach sparingowych. Zwieńczeniem tego wydarzenia była gala Marceli Fight Night VII, podczas której rywala w formule K1 pokonał **Maciej Ogrodnik**.

MP

Bondi wraca do formy

DART Dziesięciu zawodników Steel Dart Chełm stanęło do rywalizacji w trzecim turnieju wiosennej ligi. Zgodnie z tradycją, turniej sygnowany tym numerem rozgrywał się w formule 501 double in oraz double out.

W pierwszym półfinale **Andrzej Gula** krzyżował lotki z **Bartoszem Packiem** i po zaciętej walce wygrał 4:3. Drugi półfinał również wymagał pełnego dystansu legowego, a zwycięsko wyszedł z niego **Grzegorz „Bondi" Bądaruk**, pokonując **Grzegorza Cieślaka**. Ten drugi próbował jeszcze wskoczyć na podium w meczu o trzecie miejsce, ale ten 4:2 padł łupem Bartosza Packa. W finale rozegrał się kolejny siedmiolegowy pojedynek, w którym Grzegorz Bądaruk wspiął się na wyżyny i ograł aktualnego lidera cyklu Andrzeja Gulę.

Do listy wyczynowców w tym turnieju dopisali się: Grzegorz Cieślak (finisze 104 pkt i 105 pkt, 19. lotka), Bartosz Pacek (17. lotka) i Grzegorz Bądaruk (dwukrotnie 180 pkt i bull finisz). **MP**

Spisali się na medale

BOKS Czterokrotnie stawali na podium w Jarosławiu pięściarze Centrum Sportów Walki Bastion w Chełmie, którzy startowali w organizowanym tam Pucharze Karpat. Ponadto, dwóch stoczyło w tej rywalizacji cenne pojedynki sparingowe.

Kontrolnie w ringach Jarosławia rywalów podejmowali **Kevin Aftyka** i **Eryk Dyjakowski**, obaj będący adeptami w kategorii U12, dzięki czemu zdobyli następne doświadczenie przed oficjalnymi startami, które czekają ich w przyszłości.

Reprezentacja Bastionu

Pierwszy złoty medal w Pucharze Karpat to zasługa walczącego w kat. 40 kg **Wiktora Naklickiego**, który pozostaje na „zwycięskiej fali", po raz kolejny pokonując rywala na punkty i całkowicie dominując w trzeciej rundzie. Następny krążek z najcenniejszego kruszcu zdobył **Ksawery Sieciechowicz**, który zanotował piątą tegoroczną wygraną z rzędu, potwierdzając dobrą formę przed zbliżającymi się Mistrzostwami Polski. Stylowo pokonał mocnego przeciwnika, trzymując go na dystans i skutecznie kontrując prawą ręką.

Po srebro w turnieju w Jarosławiu sięgnął powracający po przerwie **Hubert Bachowski** (67 kg), który stoczył starcie z mocnym pięściarzem Wisły Kraków, musząc uznać jego wyższość, ale zyskując cenną lekcję. Ostatnio z reprezentantów chełmskiego Bastionu - **Jakub Świdroń** (57 kg) - potraktował zmagania w Pucharze Karpat jako przetarcie przed Ogólnopolską Olimpiadzie Młodzieży. W Jarosławiu pokazał się z bardzo dobrej strony i pokonał rywala z Mielca, medalistę polskiego czempionatu. **MP**

Znów gościli na podium

STRZELECTWO Mistrzostwa Województwa Lubelskiego w konkurencjach pneumatycznych, których gospodarzem był Drelów, powiększyły dorobek medalowy MKS-u Dragon Chełm. Zawodnicy klubu stawali na podium, poprawili też swoje rekordy życiowe.

Prawie wszyscy reprezentanci chełmskiego Dragona rywalizowali w konkurencji karabinu pneumatycznego. W kategorii młodzik złoty medal zdobył **Mateusz Oberda** (392,2 pkt), srebrny **Jakub Oberda** (377,5 pkt), brązowy **Martyna Nowosad** (383,6 pkt), a ponadto piąty był **Mateusz Gadzała** (340,1 pkt), ósmy **Michał Grabczak** (318,1 pkt), dziesiąta **Natalia Jagieło** (351,4 pkt), natomiast 11. **Zofia Kędzierska** (350,7 pkt).

W juniorach młodszych na trzeciej lokacie uplasował się **Michał Kaniewski** (482,2 pkt), zaś na czwartej **Weronika Łukaszewska** (496,5 pkt). Złoto w juniorach to z kolei zasługa **Przemysława Czeryny** (593,5 pkt), a w tej kategorii piąty był **Kamil Rybczyński** (570,5 pkt). W kategorii seniorów na najwyższym stopniu podium stanął **Damian Siedlecki** (604,8 pkt), na drugim **Seweryn Jezierski** (600,8 pkt) i **Martyna Angulska** (598,1 pkt), na czwartym **Wiktoria Jadczak** (558,7 pkt), a na piątym **Grzegorz Gołub** (387,9 pkt).

W konkurencji pistoletu pneumatycznego chełmskiego Dragona reprezentowali **Mirosław Majewski**, który był piąty (527 pkt), jak również **Krzysztof Olejniczak**, który zakończył rywalizację na 13. lokacie (452 pkt). **MP**

Rozgościli się na czele stawki

PIŁKA NOŻNA Po 17. kolejce rozgrywek w chełmskiej klasie okręgowej ponownie nie zaszły zmiany w czołowej trójce. Fotel lidera wciąż należy do Bugu Hanna, punkt za nim jest Włodawianka, zaś kilka oczek niżej, chociaż na trzeciej lokacie, jest Astra Leśniowice.

fot. Astra Leśniowice

Prowadzony przez **Bartosza Bodysa** Bug Hanna po raz kolejny nie dał się pokonać, tym razem na wyjeździe zwyciężając z rezerwami Chełmianki 4:0. Na przerwę goście schodzili z trzybramkową przewagą po golach **Kacpra Kocyły**, **Nicholasa Hoyosa** i **Jairo Rodrigueza**, a zaraz po zmianie stron jeszcze jedno celne trafienie dołożył ponownie Hoyos.

Komplet punktów, po raz kolejny tej wiosny, zgarnął również zespół Włodawianki, który 3:2 pokonał na wyjeździe Granicę Dorohusk. Zespół gospodarzy postawił trudne warunki wzmocnionym w okresie przygotowawczym składem, jednak na prowadzenie jako pierwsi wyszli goście, kiedy w 12. minucie rzut karny wykorzystał **Valentyn Fedoruk**. Po zmianie stron wynik na 2:0 dla Włodawianki poprawił **Danylo Zakalyk**, ale później do remisu doprowadził **Bartłomiej Barwiak**, wykorzystując dwie jedenastki (71. i 81. minuty). W samej końcówce spotkania zwycięskiego gola dla przyjezdnych zdobył głową **Maciej Wereszczyński**.

Stabilne trzecie miejsce w okręgowej tabeli zachowała Astra Leśniowice, która wysoko, bo 5:1, wygrała na wyjeździe z GKS-em Łopiennik, tym samym notując pierwsze zwycięstwo w rundzie rewanżowej. Pierwszy gol dla zespołu prowadzonego przez **Artura Dąbrowskiego** padł dopiero w 44. minucie, kiedy rzut karny wykorzystał **Damian Patoka**, w 47. minucie wynik podkręcił **Eryk Kopczyński**, 59. minuta to gol Mateusza Szustera, w 69. na listę strzelców ponownie wpisał się Damian Patoka. Kontaktową bramkę dla gości zdobył w końcówce meczu **Damian Sawa**, ale chwilę później piąte trafienie dla Astry dorzucił **Dawid Bereda**.

Trzy oczka dopisała do konta prowadzona przez **Romana Rossę** Unia Rejowiec, która 2:1 pokonała u siebie w wyrównanym starciu wyprzedzający ją o dwa punkty Ruch Izbica szkolony przez **Romana Blonkę**. Gospodarze wyszli na prowadzenie w 21. minucie po trafieniu **Wojciecha Rossy**, goście wyrównali zaraz po powrocie z przerwy, kiedy szansy nie zmarnował **Patryk Lewandowski**. Niewiele brakowało, żeby mecz zakończył się remisem, ale niedługo przed ostatnim gwizdkiem zwycięstwo zapewnił Unii zdobywca pierwszej bramki.

17. kolejka korzystnie ułożyła się również dla Ogniwa Wierzbica, które na wyjeździe po golach **Huberta Pilipczuka** (karny) i **Karola Balcerka** w samej końcówce pierwszej połowy, pokonało Frassati Fajsławice 2:1. Gospodarze odpowiedzieli trafieniem **Stanisława Gieracza** w 63. minucie.

Trzy punkty zgarnął także Brat Siennica Nadolna, który wygrał 2:3 w Rejowcu Fabrycznym z miejscową Spartą. Dla przyjezdnych bramki zdobywali **Aleksander Urbański**, **Sebastian Suduł** i **Arnold Kister**, zaś dla gospodarzy **Kamil Góra** i **Bartosz Psuja**.

W jeszcze jednym spotkaniu 17. okręgowej kolejki Hetman Żółkiewka 6:0 pokonał zamykającego tabelę Spółdzielcę Siedliszcze, a celnością popisali się **Paweł Szymonek**, **Damian Koprucha** i **Paweł Zyśko**. **MP**

Tabela po 17. kolejce:

1. Bug Hanna	17	44	63-21
2. Włodawianka	17	43	70-15
3. Astra Leśniowice	17	38	42-17
4. Ruch Izbica	17	29	41-31
5. Chełmianka II Chełm	17	29	38-25
6. Unia Rejowiec	17	27	28-29
7. Ogniwo Wierzbica	17	26	36-31
8. Brat Siennica Nad.	17	25	38-45
9. Frassati Fajsławice	17	19	41-43
10. Sparta Rej. Fabr.	17	18	22-33
11. GKS Łopiennik	17	16	33-58
12. Hetman Żółkiewka	17	13	37-52
13. Granica Dorohusk	17	10	19-54
14. Spółdzielca Siedl.	17	6	19-73

eprasa.pl ca88443e00

Nadal w świetnej formie

TAEKWONDO Dziesięć razy stawali na podium wychowankowie UKS-u Songo, którzy startowali w Grand Prix Wielkopolski, którego gospodarzem był Kórnik. W rywalizacji wzięło udział ok. 400 osób.

Po złote medale sięgnęli: **Emilia Wiącek**, **Filip Lewandowski**, **Dagmara Hałas** i **Zofia Gieleta**, po srebrne: **Kacper Dąbrowa**, **Krystian Weremczuk** i **Elena Nowosad**, zaś po brązowe: **Bartosz Dziedzic**, **Mikołaj Rosiak** i **Zofia Gronkowska**. Poza podium uplasowali się natomiast: **Natalia Pucek**, **Magdalena Wójcik**, **Kacper Turczyński**, **Aurelia Zając**, **Marcel Kruk**, **Bartosz Suski**, **Liliana Rybak** i **Lena Turczyńska**.

- Cieszy nas występ wszystkich naszych zawodników, zwłaszcza medalistów, ponieważ jest to dobry prognostyk przed Pucharem Polski, który czeka nas pod koniec kwietnia - mówi trenerka **Katarzyna Kornicka**. **MP**

Niewiele zabrakło do rekordu

BIEGI Tomasz Lipiński, trener Implozji Chełm, szykuje się do sezonu biegów OCR m.in. poprzez starty na królewskim dystansie.

Tomasz Lipiński w środku

W połowie kwietnia zdecydował się na udział w 34. Maratonie Juranda w Lipowcu, którym bym zarazem jego trzecim maratonem w karierze. **Tomasz Lipiński** dotarł do mety 2 godz. 58 min 2 sek., co przełożyło się na szóste miejsce w kategorii wiekowej oraz siódme open. Wynik, choć dobry, to nie do końca satysfakcjonujący dla samego biegacza.

- Miałem nadzieję pobić swój rekord życiowy na dystansie maratonu, który zeszłej jesieni ustanowiłem w Warszawie, ale niestety zabrakło mi ok. 10 minut. Na drodze stanęły mi jednak warunki atmosferyczne, ponieważ biegłem pod wiatr, a w pewnym momencie we znaki zaczęła też dawać się temperatura. Tak naprawdę tylko garstka uczestników pobiegła pierwszą połowę tak samo szybko jak drugą, ale mierzyli siły na zamiary i trzeba im pogratulować takiego podejścia - wspomina Tomasz Lipiński. - Niemniej jednak okres przygotowawczy uważam za udany i czekam na lepsze warunki, żeby poprawić życiówkę. **MP**

Mają za sobą pasmo sukcesów

TANIEC Druga połowa marca i początek kwietnia przyniosły kilkadziesiąt powodów do zadowolenia wychowankom krasnostawskiej Freak Dance Academy. Liczne sukcesy zaowocowały również szansą na trofea z najwyższej półki i możliwość reprezentowania Polski na arenie międzynarodowej.

Freak Dance White triumfuje w Mistrzostwach Polski

Do udanych krasnostawskie tancerki mogą zaliczyć start w Mistrzostwach Polski IDO, których gospodarzem był Konin. Pierwsze miejsce wywalczyła tam formacja Freak Dance White, jak również **Lena Łuczak** oraz **Natan Dyjakowski**. Do tego trzecia lokata na podium przypadła jeszcze formacji Freak Dance Glamour. Na czwartych miejscach w różnych kategoriach w czempionacie uplasowali się: formacje Freak Dance Kids i Freak Dance Junior, duet **Zuzanny Perestaj** i **Mai Stępniak**, **Zuzanna Perestaj** indywidualnie oraz **Martyna Dziewulska**, na piątej formacja Freak Dance Kids, na szóstych: duet **Alicji Irackiej** i **Eweliny Rzepkowskiej**, **Bozhena Petrovets-Dremliuk**, **Ewelina Rzepkowska** oraz formacja Freak Dance Twinkles, a siódmym duet **Lidii Maciejewskiej** i **Zuzanny Sroczyńskiej**, na ósmym Martyna Dziewulska, a na dziewiątym Alicja Iracka.

Równolegle również w Koninie rozgrywał się turniej Power Dance Cup, z którego nasze tancerki nie wróciły z pustymi rękoma. Złoty medal wywalczyły tam **Sara Wojtaszak**, **Zuzanna Głowacka** oraz formacja Freak Dance White, a srebro dołożyła Zuzanna Perestaj. W pierwszej dziesiątce w licznych kategoriach znalazły się jeszcze: **Łucja Filipczak**, formacja Freak Dance Blue, **Katarzyna Kwiatosz**, duet **Leny Kozyry** i **Mai Kozyry**, **Natalia Sałamacha**, **Klaudia Chałabiś**, **Amelia Rozesłaniec**, **Lena Kinach** i **Zofia Kubina**, zaś na dalszych lokatach uplasowały się: **Aleksandra Szpak**, **Gabriela Ćwir**, Lena Kozyra, **Eliza Filewicz** i Maja Kozyra.

Następne trofea wychowanki Freak Dance Academy zdobyły w XV Wojewódzkich Spotkaniach Taneczny Marce Dance w Krasnymstawie. Pierwsze miejsce zdobyła formacja Freak Dance Glamour, a drugie Freak Dance Diamonds. Ponadto, nagroda starosty krasnostawskiego przypadła Freak Dance Twinkles, zaś nagroda dyrektora MDK Krasnystaw FD White UKS Freak Dance. Po kolejne laury reprezentantki Freak Dance Academy sięgnęły w Biłgoraju, gdzie odbywały się zmagania pod nazwą Taneczne Inspiracje. Nagrodę za spontaniczność otrzymała formacja Mini Freak Densiaki, nagrodę za wdzięk sceniczny Freak Densiaki, zaś nagrodę za energię sceniczną Freak Dance Diamonds.

- To był taneczny maraton, ale zwieńczyliśmy go sukcesami, które motywują nas do dalszej pracy. Warto również dodać, że startowaliśmy również w nowej dla nas dyscyplinie, czyli cheerleading sportowy, i uplasowaliśmy się na piątym miejscu, a ponadto miałyśmy możliwość pokazać się na gali finałowej województwa lubelskiego Miss Polonia - mówi trenerka **Izabela Ćwir-Drzazga**. - Dzięki osiągniętym rezultatom w Mistrzostwach Polski wywalczyłyśmy ponadto szansę do reprezentowania naszego kraju podczas tegorocznych Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata, a obecnie staramy się już o eliminację do przyszłorocznego rodzimego czempionatu.

Więcej zdjęć ze wszystkich wspomnianych turniejów na supertydzien.pl. **MP**

Nie wszyscy punktowali

PIŁKA NOŻNA Przed świąteczną przerwą o kolejne zwycięstwa w II ligach wojewódzkich walczyli piłkarze trzech zespołów UKS-u Niedźwiadek Chełm.

Sporo powodów do zadowolenia mogą mieć trampkarze prowadzeni przez **Jacka Ziarkowskiego**, którzy wyjazdowej wygranej 3:2 z Unią Hrubieszów uplasowali się na fotelu lidera. Na czwartej lokacie wśród młodzików starszych znajdują się natomiast młodzicy starsi szkoleni przez **Michała Filipczuka**, którzy 5:2 wygrali z drugim zespołem rówieśników z Lublinianki. Punktów nie dopisali z kolei do młodzicy młodszy grający pod skrzydłami **Andrzeja Krawca**, którzy są na ósmym miejscu w swojej grupie po porażce 2:3 z Jedynką Krasnystaw, która z kolei wskoczyła na miejsce wicelidera. **MP**

Rezerwy wciąż na czele

PIŁKA NOŻNA Drugi zespół Frassati Fajsławice zachował stanowisko lidera po pierwszej wiosennej kolejce rozgrywek chełmskiej klasy B.

Drużyna dorzuciła do konta komplet punktów, wygrywając z KS-em Bezek 3:2 na własnej murawie po celnych strzałach **Jakuba Ruszniaka** i **Mateusza Dołhana**. Na fotelu B-klasowego wicelidera utrzymał się z kolei Tatran Kraśniczyn, który 5:1 pokonał GKS Pławanice Kamień, co było zasługą goli **Jakuba Jelenia**, **Karola Kowalczyka**, **Łukasza Pastuszaka** i **Łukasza Pukasa**. Czołową trójkę tej klasy rozgrywkowej zamyka Sawena Sawin. Zespół mierzył się na wyjeździe i po strzałach **Jakuba Jaglewicza** oraz **Karola Szewczyka** wygrał 3:1 z Vojsławią Wojsławice. W czwartym meczu inaugurującym wiosenną kolejkę komplet punktów zdobyły też rezerwy Bugu Hanna, które aż 7:2 pokonały drugi zespół Hetmana Żółkiewka.

W pierwszej kolejce rundy rewanżowej pauzował zespół rezerw Astry Leśniowice.

Tabela po 9. kolejce:

1. Frassati Fajsławice	9	19	19-20
2. Tatran Kraśniczyn	9	19	25-10
3. Sawena Sawin	9	15	27-14
4. Vojsławia Wojsławice	9	15	27-15
5. KS Bezek	9	13	23-14
6. Astra II Leśniowice	8	13	19-16
7. Bug II Hanna	9	11	29-29
8. GKS Pławanice Kamień	9	9	29-35
9. Hetman II Żółkiewka	9	1	9-54

MP

W czołówce bez zmian

PIŁKA NOŻNA Eko Różanka wciąż przewodzi chełmskiej klasie A i w ostatniej dotychczasowej kolejce dopisała do konta następny komplet punktów.

Zespół prowadzony przez **Kamila Karwatiuka** mierzył się na wyjeździe z MKS-em Siedliska i wygrał 4:1 po hat-tricku **Michała Kuczyńskiego** oraz golu **Wojciecha Lejki**. Na miejscu wicelidera chełmskiej A klasy, z trzema punktami straty do Eko Różanki, plasuje się szkolone przez **Tomasza Hawryluka** Vitrum Wola Uhruska.

Zespół również zgarnął trzy oczka, wygrywając na murawie w Żmudzi 2:0 po bramkach **Arkadiusza Wałczyka** i **Jakuba Czmielewskiego**. Czołową trójkę chełmskiej A klasy zamyka Orzeł Srebrzyszcze, który 4:1 wygrał u siebie z Unią Białopole po trafieniach **Serhiija Pechenyia**, **Andrzeja Olendra**, **Nazara Marchuka** i **Vlada Khvesa**.

W pozostałych spotkaniach 13. kolejki rezerwy Ruchu Izbica 3:0 pokonały Znicz Siennica Różana, Agros Suchawa 2:2 zremisował ze Startem Pawłów, a Hutnik Dubeczno i Hutnik Ruda-Huta podzielili się puntami po bezbramkowym meczu.

Tabela po 13. kolejce:

1. Eko Różanka	13	36	68-16
2. Vitrum W. Uhruska	13	33	61-12
3. Orzeł Srebrzyszcze	13	31	37-12
4. Victoria Żmudź	13	23	31-24
5. MKS Siedliska	13	19	29-51
6. Ruch II Izbica	13	19	33-28
7. Hutnik Dubeczno	13	14	16-34
8. Agros Suchawa	13	12	14-36
9. Start Pawłów	13	11	21-41
10. Unia Białopole	13	10	38-45
11. Hutnik Ruda-Huta	13	8	16-35
12. Znicz Siennica Róż.	13	8	16-16

MP

Wołczuk ograł rywali

DART W 21. turnieju Włodawskiej Ligi Darta, który rozegrał się w barze Filip, przed tarczami rywalizowało 18 osób.

W pierwszym półfinale **Grzegorz Bocian** 3:2 pokonał **Kamila Struka**, zaś w drugim **Grzegorz Wołczuk** 3:1 ograł **Adama Rysza**. Mecz o trzecie miejscem padł łupem ostatniego z nich, który 3:1 wygrał ze Strukiem. W finale dwóch Grzegorzów lepszy okazał się Wołczuk i rezultatem 3:1 zapewnił sobie zwycięstwo.

Autorami „wybryków" w 21. odsłonie zmagań byli natomiast Adam Rysz (180 pkt) i **Karol Korzeniowski** (finisz 110 pkt).

MP

eprasa.pl ca88443e00

MOTORYZACJA

SAMOCHODY KUPNO

SKUP AUT, GOTÓWKA, TRANSPORT. Tel. 794 564 080.

Skup aut: osobowe, busy, wszystkie marki, każdy stan. Tel. 727 563 368.

SAMOCHODY SPRZEDAŻ

Sprzedam. Hyundai IX 35, 1.6 benzyna, 135 KM, 2015 r., st. bdb., dobrze wyposażony, komplet kół, 149 000 km, c. 47 000 zł. Tel. 506 871 774.

Sprzedam. Mitsubishi space star, 2003 r., diesel, bezwypadkowy, 279 000 km przebieg, c. 6000 zł. Tel. 500 295 563.

Sprzedam. Opel astra III H, 1.6 kombi, 2012 rok, z salonu, I właściciel, c. 25 000 zł. Tel. 602 469 322.

Sprzedam. Opel astra 3H, 1.6 kombi, 2012 rok, z salonu, c. 25 000 zł. Tel. 602 469 322.

Renault twingo, 1,2 benzyna, czerwony, 2009 r., c. 5 200 zł. Tel. 518 929 340.

Sprzedam. Auto LPG, sprawne do 3 000 zł. Tel. 790 287 128.

Mercedes E250, cdi, 2010 r. Tel. 732 808 900.

Honda crv, 2015 r., diesel, 4x4, 192 000 km, full opcja, c. 59 500 zł. Tel. 503 051 848.

VW passat b6, 1.9 tdi, 105 KM, klimatronic, kamera cofania, 2005 r., szary metalik, komplet kół na lato, 2 kluczyki, stan bdb., c. 13 900 zł. Tel. 797 193 297.

Peugeot 407, 2005 r., 2.2 benzyna, gaz, hak, C. 10 000 zł do negocjacji. Tel. 793 443 550.

Seat Altea, 1.6 benzyna, 2003 r., niebieski, c. 5 900 zł. Tel. 516 590 359.

Toyota corolla verso, 2.2 diesel, 136 KM, 2007 r., 260 000 km, c. 11 000 zł. Tel. 797 120 547.

Sprzedam. Samochód ciężarowy marki DAF, wywrotka na 3 strony, pierwszy właściciel. Tel. 602 749 832.

MOTOCYKLE I QUADY

Sprzedam. Motocykl romet 125, sk126, stan bdb. Tel. 665 389 300.

MOTORYZACYJNE INNE

Sprzedam. Alufelgi do passata B5, 16-stki, reflektor prawy, centralka do otwierania szyb, klamki do drzwi citroen c5. Tel. 518 935 177.

Sprzedam. Fabrycznie nowe: tarcze, klocki hamulcowe, kompletne koło, tłumik środkowy do skody fabii 1,4., c. 450 zł Tel. 606 669 737.

Sprzedam. Opony letnie yokohama/davam v61 225/18/55 98H, nowe, c. 350 zł/szt. Tel. 604 657 971.

Kupię grunt w okolicy Chełma
od 1 ha do 15 ha
TEL.: 505 379 192
8565

Fiat panda, 1.1, 2004 r., 1 właściciel, czerwony, c. do negocjacji. Tel. 692 482 789.

Sprzedam. Traktorki, kosiarki, piły spalinowe, elektryczne, agregaty, skuter. Tel. 721 536 080.

Sprzedam. Traktorki, kosiarki, piły spalinowe, elektryczne, agregaty, myjki, elektronarzędzia. Tel. 721 536 080.

NIERUCHOMOŚCI

DOMY

Sprzedam. Dom, 100 mkw., budynek gospodarczy 120 mkw., działka 20 a, lipa, jabłka, do remontu, Wólka Leszczańska. Tel. 451 012 344.

Sprzedam. Domek całoroczny, 65,83 mkw., działka, kominek, wędzarnia, Wołkowiany, blisko jezioro Dębowy Las, c. 409 000 zł. Tel. 780 114 287.

Sprzedam. Dom do remontu w Sawinie, działka - 36 a, murowany budynek gospodarczy, piwnica, sadek. Tel. 504 332 887.

Sprzedam. Działka budowlana - 11 a, z fundamentem domu, Siedliszcze, c. 115 000 zł. Tel. 780 114 287.

Sprzedam. Dom - 126 mkw., rok budowy 2020 r., działka - 18 a, Depułtycze Kolonia, c. 720 000 zł. Tel. 780 114 287.

Sprzedam. Dom. 125 mkw., działka 39 a, Mszanna, c. 199 000 zł. Tel. 513 205 949.

Sprzedam. Dom/siedlisko - 70 mkw., działka - 26 a, Łany Krasnystaw, do remontu, c. 255 000 zł. Tel. 780 114 617.

Sprzedam. Dom 95 mkw., na działce 48 a, Wierzbica, stolarka okienna, podłoga, tynki. Tel. 500 101 015.

Sprzedam. Dom holenderski, całoroczny, na kołach, wszystkie media, możliwość mieszkania. Tel. 602 749 832.

MIESZKANIA

Sprzedam. Mieszkanie 3-pokojowe - 60 mkw., 1 piętro, balkon, przy ul. Połanieckiej, c. 365 000 zł. Tel. 665 213 054.

Sprzedam. M-3, 1 piętro, ul. Połaniecka. Tel. 512 986 050.

Sprzedam. M-3 - 38 mkw., do remontu, 2 piętro, czynsz 450 zł, c. 166 000 zł. Tel. 785 447 798.

Wynajmę. M-4 - 60 mkw., os. Słoneczne, częściowo umeblowane, c. 1 300 zł + czynsz i kaucja. Tel. 502 104 450.

Sprzedam. Mieszkanie, 62 mkw., Chełm, blok, os. Słoneczne, c. 325 000 zł. Tel. 537 311 122.

Sprzedam. M-2, 36.03 mkw., III p., os. Słoneczne, c. 215 000 zł.

Wynajmę. Stancja dla mężczyzny (pracujący lub emeryt). Tel. 793 470 676.

Wynajmę. Mieszkanie, 2 pokoje, ciepłe, widne, ul. ks. P. Skargi, c. 1 350 zł. Tel. 509 554 451.

Sprzedam. M-4, 61,70 mkw., III p., do remontu, przy ul. Grota Roweckiego, lokalizacja bdb. Tel. 603 110 682.

Sprzedam. M-3, Włodawa, wspólnota, 43 mkw., kamienica, przy ul. Piłsudskiego, I p., c. 199 000 zł. Tel. 513 205 949.

Sprzedam. Mieszkanie bezczynszowe - 38 mkw., działka - 5 arów, garaż, piwnica, II p., Staw, c. 143 000 zł. Tel. 513 205 949.

Sprzedam. Kawalerka - 37 mkw., wspólnota, 1 piętro, piec węglowy, ul. Bydgoska, Chełm, c. 205 000 zł. Tel. 780 114 287.

Sprzedam. Pół bliźniaka, 151 mkw., piętrowy, oficyna 28 mkw., działka 403 mkw., Chełm, c. 450 000 zł. Tel. 885 508 003.

Wynajmę pokój, umeblowany, ul. Lotnicza. Tel. 883 156 315.

Kupię. Mieszkanie do 450 000 zł w Chełmie. Tel. 502 225 587.

Sprzedam. Mieszkanie, 85 mkw., Dorohusk, osobne wejście, kamienica, parter, nowe c.o., do remontu, c. 140 000 zł. Tel. 508 511 716.

Sprzedam. M-3 - 44 mkw., 2 pokoje, piwnica, Chełm, ul. Piotra Skargi. Tel. 502 053 125.

LOKALE

Sprzedam. Garaż murowany, działka obok, 16 mkw., przy ul. Wojsławickiej, c. 100 000 zł. Tel. 507 322 319.

Wynajmę ostatnie 50 mkw. w nowo powstałym budynku obok ZDZ, róg Lwowskiej i Żołnierzy I AWP. Najlepsze miejsce handlowe. Tel. 504 266 444.

Wynajmę. Lokal - 40 mkw., na magazyn, gabinet lub mieszkanie, media, przy ul. Paderewskiego. Tel. 504 377 961.

Sprzedam. Lokal przy al. Armii Krajowej 9/17, 53 mkw., parter, Chełm „Demos", wszystkie media. Tel. 602 749 832.

NAJNOWSZE INFORMACJE
WWW.SUPERTYDZIEN.PL

eprasa.pl ca88443e00

TOP-BUD
Dom pod klucz!
Posadzki (mixokretem)
Tynki (każdy rodzaj)
docieplenia (zewnetrzne, wewnętrzne)
wykończenie wnętrz
tel. 602 652 247
8732

P.K.TRANS
KOMPLEKSOWE PRZEPROWADZKI
TRANSPORT
TEL: 500-152-192
1629

PIASEK budowlany
PIASEK do mixokreta
ZIEMIA ogrodowa
ŻWIRY budowlane
KRUSZYWA ogrodowe
KRUSZYWO drogowe
TRANSPORT WYWROTKAMI
• do 5 T • do 10 T • do 20 T • do 25 T
PPHU Szymański
Chełm, Kolejowa 45A
510 67 13 14
3810

DZIAŁKI

Sprzedam. Działki rolne - 27 a, Strupin Mały, nr. 206 i 315, c. 21 000 zł. Tel. 505 468 817.

Sprzedam. Łąka - 2,75 ha, Żółtańce. Tel. 600 177 020.

Sprzedam. Działki budowlane, 21 a, Janów, nr. 62/17, 62/18. Tel. 506 561 614.

WYWÓZ ZŁOMU
sprzętu AGD, RTV, gruzu, mebli, ubrań, sprzątanie piwnic, strychów, garaży, domów po lokatorach i zmarłych i inne
ODŚNIEŻANIE
dachów, placów, wywóz śniegu
WYCINKA DRZEW
podcinanie, karczowanie, koszenie i sprzątanie działek, wywóz lub zrębkowanie gałęzi
PRACE ROZBIÓRKOWE
(stare domy, stodoły, komórki, szklarnie itp.)
MYCIE
malowanie elewacji, dachów itp.
CAŁE WOJEWÓDZTWO
od 8 do 21
514-299-106

Sprzedam. Działka 412/1, 1400 mkw., budowlana, Zawadówka gm. Chełm, ul. Tęczowa, pilnie. Tel. 517 740 079.

Sprzedam. Działka budowlana 13 a, 66 x 20 m, uzbrojona, Janów gm. Chełm, c. 150 000 zł. Tel. 513 205 949.

Sprzedam. Działka budowlana - 30 a, Wereszcze Małe, ogrodzona, c. 89 000 zł. Tel. 780 114 287.

Sprzedam. Działka budowlana, Wygon, 10 a, c. 99 000 zł. Tel. 780 114 287.

Sprzedam. Działka budowlane, Pokrówka, przy ul. Wesołej. Tel. 506 685 488.

Sprzedam. Działka nr. 64, ROD Malwa, ul. Bursztynowa 26. Tel. 571 327 007.

Sprzedam. Działki budowlane od 10 do 16 a, wszystkie media, uzbrojona, Okszów. Tel. 602 749 832.

NIERUCHOMOŚCI INNE

Sprzedam. Siedlisko Helenów - 5,70 ha, gmina Wierzbica, dom, obora, garaż, c. 250 000 zł. Tel. 504 666 719.

Sprzedam. Las mieszany 63-letni - 5,20 ha, Ujazdów, gm. Hańsk, c. 260 000 zł. Tel. 509 165 151.

Wynajmę garaż, Połaniecka obok przychodni. Brama na pilota, teren monitorowany. Tel. 606 500 495.

Sprzedam. Hala, magazyn przy ul. Okszowskiej. Tel. 515 959 229.

USŁUGI

TYNKI - maszynowe, gipsowe, cementowo–wapienne. Tel. 506 396 999

Piaskowanie, dojazd do klienta. Tel. 501 606 240.

Termomodernizacje i docieplenia, tynki cementowo-wapienne. Tel. 730 658 803.

MALOWANIE DACHÓW. Tel. 516 964 592.

Studnie głębinowe, Pompy Ciepła, ODWIERTY. Tel. 663 735 135.

MALOWANIE DACHÓW. Tel. 604 217 219

Chemia, matematyka, fizyka - korepetycje. Tel. 661 119 284.

Autokar do wynajęcia. Tel. 732 808 900.

ROLNICTWO

MASZYNY

Kupię wszystkie ciągniki, ładowarki, prasy, przyczepy, kombajny, maszyny, także uszkodzone. Tel. 665 207 084.

Sprzedam. Pług 5, słupica, brony, obrotnica do przyczepy. Tel. 798 019 910.

Specjalizujemy się w pracach na wysokościach oraz wynajmie podnośnika koszowego 15 m.
OFERUJEMY
▪ Mycie i malowanie dachów
▪ Mycie i odgrzybianie elewacji
▪ Mycie i impregnacja kostki brukowej
▪ Prace malarsko budowlane
▪ Wynajem podnośnika koszowego 15 m
▪ Wycinka drzew i pielęgnacja zieleni
▪ Montaże reklam
6133
UP MAX
790 332 224
www.maxup.pl
kontakt@maxup.pl

Sprzedam. Pilarka stołowa taśmowa wraz z taśmami, dł. piły 1400 mm, c. 300 zł. Tel. 668 445 211.

Sprzedam. Ciągnik C-330, Deutz, 3-cylindrowy, stan bardzo dobry, c. 25 000 zł. Tel. 721 936 485.

Sprzedam. Ciągnik t-25, władimirec, bez rejestracji, przyczepa 1 oś, do ciągnika. Tel. 691 742 826.

Sprzedam. Ładowarka czołowa, przyczepa 10 t, barakowóz, waga 15 t, płytka. Tel. 500 101 015.

Sprzedam. Fadroma Ł34, stalowe koła, sprawna, mało używana, Chełm. Tel. 602 749 832.

ZWIERZĘTA

Sprzedam. Owce kameruńskie z jagniętami. Tel. 512 396 552.

Sprzedam. Kury nioski - rossa, Wojsławice Kolonia. Tel. 726 557 551.

SKUP KONI I BYDŁA
w każdej kondycji

Szybka płatność dwa dni
517 055 016, 506 385 510
L269

Sprzedam. Kozy z koźlętami, 2-miesięczne owce kameruńskie, jaja lęgowe, kury johnson gigant. Tel. 512 396 552.

Sprzedam. Buda dla psa Szarika, ocieplana z tarasem. Tel. 785 953 947.

Sprzedam. Cielęta mięsne od dwóch tygodni do starterów. Tel. 517 055 016.

Kupię bydło w każdej kondycji, pourazowe. Tel. 795 227 321.

Sprzedam. 4 ule z pszczołami, warszawskie, zwykłe. Tel. 515 831 161.

Sprzedam. Koźlęta mięsne, górskie, ugłaskane, z grudnia, c. 300 zł do negocjacji. Tel. 512 396 552.

INNE

Sprzedam. Ziemniaki z dostawą do domu, transport gratis. Tel. 735 449 249.

ZAMÓW OGŁOSZENIE przez SMS

KROK 1
Wpisz w telefonie komórkowym **dowolnej sieci** SMS z treścią ogłoszenia, podając kolejno:
- kod rubryki (wybierając właściwy z listy obok)
- treść ogłoszenia (podać koniecznie numer telefonu kontaktowego, w przypadku stacjonarnego należy wpisać numer kierunkowy)

PRZYKŁAD ST.zwr.Oddam szczeniaczka w dobre ręce.tel. (82) 555-00-33, 012-345-678
Pomiędzy wyrazami w treści ogłoszenia należy robić odstępy.
SMS z ogłoszeniem może zawierać maksymalną ilość znaków* włącznie z kodem rubryki (za znak uważamy literę, cyfrę, spację, znak interpunkcyjny itd.)
Nie należy używać polskich znaków (ł, ś, ń, ź, ć, ż, ę, ą).

KROK 2
OGŁOSZENIA DROBNE
DO 60 ZNAKÓW
Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **74567**
Koszt SMS-a **4,92 zł z VAT**
W przypadku przekroczenia 60 znaków, ogłoszenie nie będzie zaakceptowane.

OGŁOSZENIA W DZIALE USŁUGI (bez ramki)
DO 60 ZNAKÓW
Wyślij SMS z treścią ogłosznia pod numer **79567**
Koszt SMS-a **11,07 zł z VAT**
W przypadku przekroczenia 60 znaków, ogłoszenie nie będzie zaakceptowane.

DO 100 ZNAKÓW
Wyślij SMS z treścią ogłoszenia pod numer **91991**
Koszt SMS-a **23,37 zł z VAT**
W przypadku przekroczenia 100 znaków, ogłoszenie nie będzie zaakceptowane.

OGŁOSZENIA W RAMCE USŁUGI LUB INNE
DO 90 ZNAKÓW
Wyślij SMS z treścią pod numer **91991**
Koszt SMS-a **23,37 zł z VAT**
W przypadku przekroczenia 90 znaków, ogłoszenie nie będzie zaakceptowane.

Po zweryfikowaniu ogłoszenia przez Dział Ogłoszeń pod względem jego zgodności z zasadami określonymi w regulaminie zamieszczania ogłoszeń przez SMS, otrzymasz potwierdzenie przyjęcia lub odrzucenia ogłoszenia.
Ogłoszenie ukaże się w najbliższym poniedziałkowym wydaniu „Super Tygodnia Chełmskiego", jeżeli wyślesz je do czwartku do godz. 12.00**
Treść ogłoszenia powinna być zgodna z obowiązującym regulaminem Super Tygodnia Chełmskiego.

* W przypadku przekroczenia dopuszczalnej liczby znaków, Dział Ogłoszeń zastrzega sobie prawo do modyfikacji treści ogłoszenia lub jego nieopublikowania.
** Dział ogłoszeń zastrzega sobie prawo do nieopublikowania ogłoszenia w podanym wyżej terminie z powodów technicznych lub w przypadku przesunięcia daty wydania. W takiej sytuacji ogłoszenie zostanie opublikowane w pierwszym możliwym terminie.
Opłata z tytułu przesłania niezgodnego SMS-a nie podlega zwrotowi.
Wszelkie uwagi, pytania oraz reklamacje prosimy kierować na adres:
Biuro Reklam i Ogłoszeń, 22-100 Chełm, ul.: Lubelska 31
tel. 82 565 27 05
e-mail: reklama@supertydzien.pl

NAZWA	PREFIKS	BRAMKI	TARYFY	LICZBA ZNAKÓW
Ogłoszenie DROBNE	ST	74567	4,92 PLN z VAT	do 60
Ogłoszenie USŁUGI BEZ RAMKI	ST	79567	11,07 PLN z VAT	do 60
		91991	23,37 PLN z VAT	do 100
Ogłoszenie USŁUGI LUB INNE W RAMCE	STC	91991	23,37 PLN z VAT	do 90

RUBRYKI

KATEGORIA	PREFIKS
motoryzacja	mot
kupię	kp
zamienię	zam
wynajmę	wyn
usługi	usl
sprzedam nieruchomości	spn
sprzedam inne	spi
zwierzęta	zwr
inne	i
zdrowie i medycyna	zim
rolnicze	rol
nauka	nk
szukam pracy	sp
dam pracę	dp

eprasa.pl ca88443e00

PROFESJONALIŚCI W NIERUCHOMOŚCIACH I KREDYTACH

Chcesz **SPRZEDAĆ** lub **KUPIĆ**
MIESZKANIE, DOM,
a może **DZIAŁKĘ?**
ZRÓB TO Z NAMI!
Zadzwoń, aby dowiedzieć się więcej!

PÓŁNOC NIERUCHOMOŚCI

Darmowa konsultacja na temat twojej nieruchomości

Patrycja Szmagalska
518 524 828

Jonatan Urban
885 851 148

Karolina Hurko
665 751 038

Marta Worobij
885 851 163

KOPCIUCHY MAJĄ SIĘ DOBRZE

Polski Alarm Smogowy bije na alarm. W Polsce wciąż dymi 2,5 mln kopciuchów. A to główna przyczyna smogu. PAS pokazuje więc instalację imitującą płuca i apeluje o likwidację starych nieekologicznych pieców.

fot. PAS

„Zobacz, czym oddychasz" to nazwa kampanii Polskiego Alarmu Smogowego. Jego szósta edycja zakończyła się przed budynkiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i apelem do premiera. – Jako organizacja od lat zajmująca się poprawą jakości powietrza w Polsce apelujemy (...) o nadanie większego priorytetu działaniom na rzecz ograniczenia zanieczyszczenia powietrza w naszym kraju – czytamy.

Zanieczyszczone powietrze w Unii

– Polska utrzymuje się w czołówce państw unijnych o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu – podkreślają autorzy apelu. I opisują skutki: „Każdego roku przedwcześnie umiera około 40 tysięcy mieszkańców i mieszkanek Polski – to tyle co ludność Otwocka, Kutna czy Dębicy. (...) Nowotwory, przewlekła obturacyjna choroba płuc, zawał serca czy udar mózgu – oddychanie zanieczyszczonym powietrzem przyczynia się do zwiększenia ryzyka wystąpienia tych i wielu innych schorzeń - informują. – Dlatego apelujemy o wsparcie termomodernizacji polskich domów i likwidacji przestarzałych kotłów na węgiel i drewno. A to właśnie tego typu urządzenia są główną przyczyną zimowego smogu, którego skutki można było zobaczyć na instalacjach mobilnych płuc – podkreślają.

Za mały budżet

PAS argumentuje, że obecny budżet programu „Czyste Powietrze", który wystartował 31 marca, pozwala na wsparcie mniej niż 10 proc gospodarstw domowych, które używają kopciuchów lub mieszkają w słabo ocieplonych lub nieocieplonych budynkach. – 10 miliardów złotych pozyskanych w ramach Funduszu Modernizacyjnego przeznaczone zostanie według szacunków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na wsparcie dla około 160 000 gospodarstw domowych – mówi cytowany na stronie polskialrmsmogowy.pl **Piotr Siergiej**, rzecznik PAS. I dodaje: – Tymczasem w Polsce wciąż około 2,5 miliona domów ogrzewanych jest za pomocą kopciuchów. Stąd nasz apel do premiera Donalda Tuska. W ten sposób – przekonuje PAS – można poprawić jakość powietrza, ale też obniżyć rachunki Polaków za ogrzewanie.

Czym oddychasz?

Kampania „Zobacz, czym oddychasz" trwała cały sezon grzewczy. W tym czasie sześć antysmogowych instalacji imitujących płuca odwiedziło na prośbę ich przedstawicieli 32 miejscowości. Są to modele ludzkich płuc kilkumetrowej wielkości. Płuca te „oddychają" przepuszczanym przez nie powietrzem i filtrują zawieszone w nim zanieczyszczenia Jak podkreślają organizatorzy akcji, biała materia na płucach po miesiącu filtrowania powietrza zmieniła kolor na czarny. Dlatego organizatorzy apelują do premiera o intensyfikację działań rządu w tym obszarze oraz zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na wsparcie gospodarstw domowych – szczególnie tych najuboższych – w transformacji energetycznej. – Te działania są niezbędne do ochrony zdrowia i życia mieszkańców Polski, a w czasie kryzysu energetycznego są one szczególnie istotne, chroniąc gospodarstwa domowe przed wysokimi cenami energii i wzmacniając bezpieczeństwo energetyczne Polski - argumentują.

W ciągu sześciu edycji kampanii instalacja mobilnych płuc odwiedziła już ponad 170 miejscowości.

Justyna Lesiuk-Klujewska/ News4Media

DOM W KRASNYMSTAWIE
375 000 PLN

tel. 518 524 828

DOM W KRASNYMSTAWIE
375 000 PLN

tel. 518 524 828

OŚRODEK KUBUSÓWKA W OKUNINCE
1 800 000 PLN

tel. 518 524 828

DOM W RUDCE, OBOK KRASNEGOSTAWU
1 250 000 PLN

tel. 665 751 038

DOM LISZNO KOLONIA
300 000 PLN

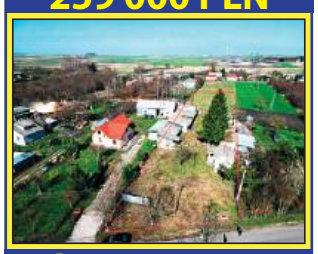
tel. 885 851 163

DZIAŁKA BUDOWLANA WERESZCZE DUŻE
109 000 PLN

tel. 885 851 163

DOM PRZY UL. ROLNICZEJ
425 000 PLN

tel. 518 524 828

DOM SIELEC
259 000 PLN

tel. 885 851 163

MIESZKANIE KAPLONOSY KOLONIA
115 000 PLN

tel. 885 851 163

SKLEP SPOŻYWCZY W CHEŁMIE
330 000 PLN

tel. 885 851 163

SKLEP SPOŻYWCZY W CHEŁMIE
330 000 PLN

tel. 885 851 163

SIEDLISKO ROZIĘCIN
108 000 PLN

tel. 885 851 163

GOSPODARSTWO ROLNE 6 HA JAŚLIKÓW
600 000 PLN

tel. 885 851 163

DOM UL. BRONIEWSKIEGO
890 000 PLN

tel. 665 751 038

DOM W NOWINACH
299 000 PLN

tel. 665 751 038

DZIAŁKA INWESTYCYJNA CHEŁM
5 000 000 PLN

tel. 518 524 828

DZIAŁKA BUDOWLANA ŻÓŁTAŃCE
101 000 PLN

tel. 665 751 038

DZIAŁKA BUDOWLANA DEPUŁTYCZE
130 000 PLN

tel. 665 751 038

DOMEK MACIEJÓW
150 000 PLN

tel. 885 851 163

PIĘKNY DOM W WÓLCE OKOPSKIEJ
890 000 PLN

tel. 665 751 038

LOKAL 120 m² PRZY UL. SZYMANOWSKIEGO
750 000 PLN

tel. 518 524 828

eprasa.pl ca88443e00

Wszystkie ogłoszenia znajdziesz na stronie www.supertydzien.pl

Sprzedam. Mleko krowie, ser, śmietana, masło, jajka. Tel. 789 034 914.

Sprzedam. Sadzonki: brzozy, sosny, żarnowca, żywokostu. Tel. 512 396 552.

Sprzedam. Pszczoły, ul warszawski, poszerzany. Tel. 607 031 595.

Sprzedam. Łubin biały, słodki, czyszczony. Tel. 500 430 007.

Piec SAS 23 kw, sterownik TECH, dmuchawa, cena 1000 PLN.

Sprzedam. Orzechy włoskie, całe. Tel. 518 195 761.

Sprzedam. Gorczyca, tanio. Tel. 510 805 699.

Sprzedam. Jaja lęgowe johnson gigant, 3 zł/szt. Tel. 512 396 552.

PRACA

DAM PRACĘ

Przyjmę do pracy murarzy, tynkarzy z doświadczeniem lub do przyuczenia, Tel. 730 658 803.

Zatrudnię pracowników do elewacji, ocieplenia, tynków cementowo-wapiennych. Tel. 730 658 803.

Zatrudnię elektromontera z doświadczeniem, do robót związanych z budową sieci elektroenergetycznych SN/nn. Tel. 697 270 063.

Zlecę grodzenie płotu siatkowego. Tel. 82 577 54 81.

Murarze, tynkarze, stolarze – praca UE. Tel. 602 471 977.

Praca dla mężczyzny w gospodarstwie, przy obróbce surowej ryby i przygotowaniu ryb do wędzenia. Tel. 606 990 620.

Zatrudnię kierowcę C+E Europa. Tel. 535 222 555.

SZUKAM PRACY

Mycie okien, sprzątanie, wszelkie prace domowe, c. 30 zł Tel. 732 346 662.

Pomocnik budowlany, również do remontów. Tel. 536 724 274.

Roznoszenie ulotek, sprzątanie, opieka dziecięca, siedzenie na portierni, inne prace. Tel. 579 379 986.

Mycie okien, zakupy, sprzątanie, na terenie Chełma. Tel. 519 700 179.

Murarz-tynkarz, docieplenia, wszelkie prace budowlane. Tel. 511 681 542.

DOM I OGRÓD

MEBLE

Sprzedam. Wersalka po renowacji, jak nowa, c. 650 zł. Tel. 507 841 669.

POZOSTAŁE

Sprzedam. Solidny stół warsztatowy obudowany blachą, szuflady i półki, c. 500 zł. Tel. 668 445 211.

ZDROWIE I URODA

Sprzedam. Wózek inwalidzki elektryczny, c. 1 500 zł. Tel. 606 324 954.

TURYSTYKA

Sprzedam. Rower bulls, trekkingowy, aluminium, koła 28, stan dobry, c. 450 zł. Tel. 517 740 050.

RÓŻNE

Skupujemy motocykle, antyki, starocie i pamiątki z PRL. Tel. 698 693 846.

Sprzedam. Gruber 14 łap, pług 2-skibowy, rusztowanie, płużek konny, drzwi balkonowe. Tel. 825 671 549.

Przewiozę różne rzeczy, własny transport. Tel. 509 063 790.

Sprzedam. Owczarki niemieckie, wykrywacz metalu, gorczyca. Tel. 506 291 700.

Odbiorę złom własnym transportem, każda ilość. Tel. 509 063 790.

SPRZEDAM INNE

Sprzedam. Drewno opałowe: dąb, grab, czereśnia, olcha, brzoza. Tel. 517 845 500.

Drewno opałowe: olcha, dąb, grab, suche, układane. Tel. 609 088 450.

Drewno opałowe, c. od 120 zł. Tel. 664 847 474.

Sprzedam. Drewno opałowe, sosna, sucha, c. 110 zł/m3, 4 m3, gm. Leśniowice. Tel. 517 164 974.

Sprzedam. Piła stołowa, stan bdb., mało używana, 220 v, c. do negocjacji. Tel. 505 214 266.

Sprzedam. Drewno opałowe, różne, dąb, grab, sosna, brzoza, w metrach lub rąbane, c. 150 zł/m. Tel. 887 918 886.

Sprzedam. Skóry baranie, cienkie, licowe, zamszowe, kupony materiałów wełnianych. Tel. 504 377 961.

Drewno sosnowe, w metrach, c. 100 - 130 zł/m3. Tel. 604 914 078.

Hulajnoga oxelo, c. 220 zł do negocjacji. Tel. 502 103 908.

KUPIĘ INNE

Antyki, odznaki, monety, figury, obrazy, zegary i inne starocia. Tel. 781 943 519.

Szafy, dywany, wykładziny używane, meblościanka, niedrogo. Tel. 735 393 754.

super tydzień chełmski

Ukazuje się na terenie powiatów: chełmskiego, krasnostawskiego i włodawskiego

Stosujemy Kodeks Dobrych Praktyk Wydawców Prasy

Redaguje zespół:
Piotr Pyrkosz (redaktor naczelny / dyrektor do spraw wydawniczych)
Agnieszka Pastuszak-Maksim (z-ca redaktora naczelnego)
Krystyna Szeremeta (korekta), Marcin Petruk, Rafał Czyżyk, Anna Wietrak, Joanna Klimek

Grafika i DTP:
Mateusz Gendek, Wojciech Kopczyński

Sekretariat:
Karolina Starzyńska

Biuro Reklam i Ogłoszeń:
Joanna Derkacz (kierownik), Renata Kasprzak, Karolina Starzyńska, Edyta Kusiak, Krzysztof Kwiatek

Redakcja/Biuro Reklam i Ogłoszeń:
22-100 Chełm, ul. Lubelska 31
tel./fax 82 565 27 05,
e-mail:
redakcja@supertydzien.pl
reklama@supertydzien.pl

Kolportaż:
PressTrans
tel. 604 494 479

Druk:
Polska Press
Drukarnia Białystok

Wydawca: Grupa Wydawnicza SŁOWO Sp. z o.o. 02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 17/19/133

Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń

KUPONY NA BEZPŁATNE OGŁOSZENIA DROBNE MOŻNA WRZUCAĆ DO SKRZYNEK:

REJOWIEC
- na byłym budynku Urzędu Gminy obok wejścia

WŁODAWA
- sklep „Slawex", Al. Jana Pawła II 23

KRASNYSTAW
- ul. Poniatowskiego 4C
- przy biurze TBS (naprzeciw „Stokrotki")

SIENNICA RÓŻANA
- sklep „Groszek"

CHEŁM
- przy wejściu do marketu „Stokrotka" na os. Zachód
- przy wejściu do „Carrefoura" na ścianie apteki
- na targowisku przy al. Piłsudskiego
- przy bramie wejściowej na targowisko przy al. Armii Krajowej
- przy wejściu do sklepu „Gazda" ul. Trubakowska
- na nowym targowisku przy placu Kupieckim (główne wejście)
- przy wjeździe na teren byłej składnicy wojskowej przy ul. Hrubieszowskiej
- przy wejściu do „Carrefoura" na ścianie apteki

SIEDLISZCZE
- klubokawiarnia „ZEBERKA", ul. Lubelska 33

LEŚNIOWICE
- Sklep Ren-Zbig Politówka 19b (naprzeciwko UG Leśniowice)

KAMIEŃ
- sklep „Gama"

ŻMUDŹ
- sklep „Lewiatan"

DOROHUSK
- na ogrodzeniu przy sklepie „Lewiatan"

BIAŁOPOLE
- sklep „Lewiatan"

Serdecznie zapraszamy!

UWAGA! Ogłoszenia o usługach są płatne i nie będą przyjmowane na kuponach. Można je wykupić przez internet na stronie www.supertydzien.pl lub w redakcji

KUPON na bezpłatne ogłoszenie drobne

super tydzień chełmski

kategoria

MOTORYZACJA
- ☐ Samochody kupno
- ☐ Samochody sprzedaż
- ☐ Motocykle i quady
- ☐ Inne Motoryzacja

NIERUCHOMOŚCI
- ☐ Domy
- ☐ Mieszkania
- ☐ Lokale
- ☐ Działki

DOM I OGRÓD
- ☐ AGD/RTV
- ☐ Meble
- ☐ Ogród
- ☐ Pozostałe

ROLNICTWO
- ☐ Maszyny
- ☐ Zwierzęta
- ☐ Inne

PRACA
- ☐ Dam pracę
- ☐ Szukam pracy

- ☐ **BUDOWLANE**
- ☐ **ZDROWIE I URODA**
- ☐ **MATRYMONIALNE**
- ☐ **TURYSTYKA**
- ☐ **SPRZEDAM INNE**
- ☐ **KUPIĘ INNE**
- ☐ **RÓŻNE**

treść (maksymalnie do 50 znaków)

cena: **telefon:**

Dane ogłoszeniodawcy (do wiadomości redakcji)

imię i nazwisko: .....

adres i telefon: .....

Wszystkie ogłoszenia znajdziesz na stronie wwwsupertydzien.pl

1 KUPON = 1 EMISJA

eprasa.pl ca88443e00

TV super tydzień chełmski PROGRAM

Program telewizyjny 21 - 27.04.2025

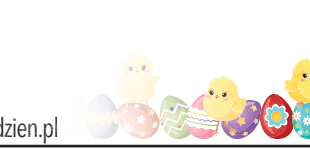
Bajecznie bogaci Azjaci

TVN, sobota 26.04, godz. 22.10

Kalifornia. Rachel Chu od ponad roku jest w szczęśliwym związku z przystojnym Nickiem Youngiem. Pewnego dnia dostają zaproszenie na ceremonię ślubną odbywającą się w Singapurze. Dziewczyna przystaje na tę propozycję. Z jednej strony rozpiera ją radość, ponieważ po raz pierwszy ma okazję zobaczyć Azję, z drugiej - obawia się spotkania z bliskimi partnera. Nic nie wie na temat jego krewnych, ponieważ do tej pory unikał on tego tematu. Na miejscu okazuje się, że mężczyzna ukrywał przed ukochaną dosyć istotne fakty ze swojego życia - między innymi to, że jest dziedzicem jednej z najzamożniejszych i najbardziej wpływowych familii w Mieście Lwa, która z powodzeniem działa w branży deweloperskiej. W otoczeniu młodego milionera kręci się wiele kobiet, którym nie podoba się, że najbardziej pożądany kawaler w Singapurze jest już zajęty. Jego miłosnych wyborów nie akceptuje również matka, zaborcza Eleanor. Rachel szybko uświadamia sobie, że pieniądze mogą skomplikować jej życie. Będzie musiała stawić czoło bajecznie bogatej przyszłej teściowej, która nie stara się nawet ukryć niechęci wobec wybranki syna.

Wielkie oczy

TVP 2, sobota 26.04, godz. 20.05

Oparta na faktach historia malarki, która walczy z byłym mężem o prawa autorskie do swoich dzieł. San Francisco, koniec lat 50. XX wieku. Do miasta przyjeżdża wraz z córką rozwódka Margaret. Obdarzona talentem malarskim kobieta tworzy niezwykłe obrazy. Głównym motywem jej dzieł są dzieci z charakterystycznymi dużymi oczyma. Margaret poznaje czarującego artystę, Waltera Keane, i niebawem zostaje jego żoną. Mężczyzna szybko zauważa, że dzieła małżonki świetnie się sprzedają. Otwiera galerię sztuki, gdzie sprzedaje obrazy Margaret jako własne. Po pewnym czasie kobieta nie ma ochoty sygnować swoich dzieł nazwiskiem męża. Walter grozi jej śmiercią. Margaret wraz z córką przeprowadza się do Honolulu. Żąda rozwodu. Postanawia także ujawnić, że to ona jest autorką obrazów, które Walter sprzedawał jako własne. Niebawem kobieta pozywa przed sąd męża oraz redakcje czasopism, które opublikowały kłamliwe, obrażające jej osobę wyznania Waltera.

Kowboje i obcy

Polsat, sobota 26.04, godz. 22.00

Arizona, 1873 rok. Na środku pustkowia budzi się mężczyzna, który nic nie pamięta (Daniel Craig). Na ręce ma dziwną bransoletę i jest ranny w bok. Wkrótce zostaje zaatakowany przez trzech zbirów, których udaje mu się bez problemu wyeliminować. Zabiera od nich ubranie i konia i udaje się do niewielkiego miasteczka Absolution. Tam korzysta z pomocy wielebnego Meachama (Clancy Brown), który opatruje jego ranę. Wkrótce bezimienny wpada w kłopoty. Okazuje się, że naprawdę nazywa się Jake Lonergan, jest poszukiwany listem gończym i wyznaczono za niego wysoką nagrodę.

Układ

TVP 2, niedziela 27.04, godz. 20.00

Wczesny poranek w Londynie. Dochodzi do eksplozji. W ręce policji trafia zaledwie jeden z zamachowców, Farroukh Erdogan. Władze przygotowują się do procesu stulecia. Planują wykorzystać przeciwko oskarżonemu ściśle tajne dowody, które są niedostępne nawet dla jego obrońców. Prokurator generalny powołuje Claudię Simmons-Howe na stanowisko specjalnego rzecznika obrony. Kobieta jako jedyna ma mieć dostęp do wszystkich dokumentów, może także wnioskować o ich odtajnienie. W przeddzień procesu umiera obrońca Erdogana...

Raj dla par

Polsat, niedziela 27.04, godz. 22.55

We wspólne życie Dave'a i Ronnie wkrada się rutyna. Pochłonięci remontem mieszkania i wychowaniem dwóch synów zapominają o swoich potrzebach. Z kolei Joey i Lucy są ze sobą od czasów liceum, kiedy to zostali rodzicami. Ich zbuntowana nastoletnia córka Lacey właśnie postanowiła opuścić rodzinny dom. Rozwiedziony Shane niedawno związał się z niezbyt bystrą, ale za to znacznie młodszą od siebie Trudy. Tymczasem Jason i Cynthia od dłuższego czasu bezskutecznie starają się o dziecko. Oboje coraz częściej myślą o rozwodzie. Ostatnią próbą zażegnania kryzysu ma być dla nich terapia małżeńska, odbywająca się w malowniczej scenerii wyspy na południowym Pacyfiku. Nakłaniają oni do wyjazdu pozostałe pary, by skorzystać z tańszego pakietu dla grup. Podczas gdy oni mają zamiar ratować swój związek, ich przyjaciele planują po prostu dobrze się bawić.

© www.telepress24.com telepress24@gmail.com

TVP 1

- 7.00 **Transmisja Mszy Świętej**
- 8.00 **O psie, który jeździł koleją** - film familijny
- 9.50 **Pan Zabawka** - komedia
- 11.55 **Między ziemią a niebem**
- 12.00 **Regina Coeli, Watykan**
- 12.15 **Między ziemią a niebem**
- 12.45 **Alleluja. Jezus żyje!**
- 13.30 **Zagadkowy świat królików** - film dok.
- 14.35 **Znachor** - dramat, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger, Bernard Ładysz, Bożena Dykiel, Artur Barciś, Andrzej Kopiczyński, Piotr Fronczewski, Piotr Grabowski, Jerzy Trela
- 17.00 **Teleexpress, Pogoda**
- 17.35 **Rolnik szuka żony** - reality show
- 18.40 **Jaka to melodia?**
- 19.30 **Program informacyjny 19.30**
- 19.55 **Pytanie dnia**
- 20.05 **Sport, Pogoda**
- 20.20 **Pan Olbrychski** - film dok.
- 21.25 **Sanatorium miłości (8)** - reality show
- 22.30 HIT **Plan ucieczki** - film fabularny, USA, reż. Mikael Hfström, wyk. Arnold Schwarzenegger, Jim Caviezel, Sam Neill, Curtis James 50 Cent Jackson, Sylvester Stallone
- 0.40 **Balans bieli** - magazyn
- 1.25 **Casino Royale** - film sensacyjny, USA, reż. Martin Campbell, wyk. Daniel Craig, Eva Green, Mads Mikkelsen, Judi Dench, Jeffrey Wright
- 3.55 **Jaka to melodia?**
- 4.45 **Zakończenie dnia**

POLSAT

- 6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
- 9.05 **Epoka lodowcowa: Wielkanocne niespodzianki** - anim.
- 9.35 **Zaplątani** - film anim.
- 11.45 **Ratatuj** - film anim.
- 14.05 **Vaiana: Skarb oceanu** - anim.
- 16.25 **Zwierzogród** - film anim.
- 18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
- 19.18 **Gość Wydarzeń**

- 19.45 HIT **MEGA HIT - Między nami żywiołami** - film anim. Akcja filmu rozgrywa się w Żywiołowie, mieście zamieszkanym przez przedstawicieli ognia, wody, ziemi i powietrza.
- 22.00 **Exodus: Bogowie i królowie** - dramat przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2014, reż. Ridley Scott, wyk. Christian Bale, Joel Edgerton, Ben Kingsley, Sigourney Weaver, John Turturro, Aaron Paul, Ben Mendelsohn
- 1.10 **Zasady walki** - film akcji, USA, Kanada, 2000, reż. Christian Duguay, wyk. Wesley Snipes, Liliana Komorowska, Maury Chaykin, Anne Archer, Marie Matiko, Donald Sutherland, Michael Biehn
- 3.40 **Nasz nowy dom**
- 4.45 **Disco Gramy**

SUPER POLSAT

6.45 SuperLudzie Extra **7.00** Na ratunek 112 **8.00** 48H. Zaginieni **10.00** Wydarzenia 24 **10.30** SuperLudzie **11.30** Spider - Man.: Bez drogi do domu - film sci - fi **14.40** Szósty zmysł - thriller **17.00** Uroczysty Wodecki **19.00** Świat według Kiepskich **20.00** Jak poślubić milionera - komedia romantyczna, Polska, 2019, reż. Filip Zylber, wyk. Małgorzata Socha, Michał Malinowski, Małgorzata Foremniak, Mikołaj Roznerski, Justyna Steczkowska, Wojciech Mecwaldowski, Julia Wieniawa, Anita Sokołowska, Piotr Polk **22.15** Mama na obcasach - komediodramat **0.50** Świat według Kiepskich

STOPKLATKA

6.00 Kabaretowe hity **7.10** Złoty interes - serial **8.05** To nie ze mną - serial **9.30** Doc: w twoich rękach - serial **12.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** Kojak - serial **18.05** Komisarz Rex - serial **19.05** Hudson i Rex - serial **20.00** Jumper - dramat, USA **21.45** Kruk - thriller **23.55** Film fabularny

TVP 2

- 5.45 **Dziesięcioro przykazań, cz. 2** - dramat, USA
- 7.30 **Pytanie na śniadanie**
- 11.05 **Prawosławna liturgia wielkanocna**
- 12.05 **Galimatias czyli Kogel - Mogel II** - komedia, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka - Kolska, Dariusz Siatkowski, Jerzy Turek, Katarzyna Łaniewska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardejn
- 13.45 **Przepis dnia**
- 14.00 **Familiada** - teleturniej
- 14.30 **Koło fortuny** - teleturniej
- 15.15 **Szansa na sukces. Opole 2025 - Włodzimierz Korcz**
- 16.15 **Tak to leciało!** - teleturniej
- 17.15 **Postaw na milion** - teleturniej
- 18.15 **Baby Boom, czyli Kogel Mogel 5** - komedia, reż. Anna Wieczur, wyk. Katarzyna Skrzynecka, Grażyna Błęcka - Kolska, Maciej Zakościelny
- 20.00 HIT **Wichry namiętności** - melodramat, USA, reż. Edward Zwick, wyk. Brad Pitt, Anthony Hopkins, Aidan Quinn, Julia Ormond, Henry Thomas
- 22.25 **Ślubne wojny** - komedia, USA, reż. Gary Winick, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway, Candice Bergen, Steve Howey
- 0.05 **Skok stulecia** - film fabularny, USA, reż. Christian Gudegast, wyk. Gerard Butler, Pablo Schreiber, O'Shea Jackson Jr, 50 Cent, Meadow Williams
- 2.35 **Kogel - Mogel** - komedia, reż. Roman Załuski
- 4.20 **Zakończenie dnia**

TVN

- 5.40 **Uwaga!**
- 5.55 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno - rozrywkowy
- 7.45 **Dzień Dobry TVN**
- 11.30 **Autentyczni**
- 12.10 **MasterChef Nastolatki - Wielkanoc**
- 13.10 **Co za tydzień**
- 13.40 **Harry Potter i Kamień Filozoficzny** - film przygodowy
- 17.00 **Shrek Forever** - komedia
- 19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
- 19.45 **Zróbmy sobie dom** - program rozrywkowy

- 20.45 HIT **Gladiator** - dramat historyczny, Wielka Brytania, USA 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix, Connie Nielsen, Oliver Reed, Richard Harris, Derek Jacobi, Djimon Hounsou
- 23.55 **Czarna owca** - komedia, Polska 2021, reż. Aleksander Pietrzak, wyk. Arkadiusz Jakubik, Magdalena Popławska, Kamil Szeptycki, Agata Różycka, Włodzimierz Press, Anna Cieślak
- 2.10 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas** - serial
- 3.00 **Szpital** - program obyczajowy
- 3.50 **Uwaga!**
- 4.05 **Co za tydzień**

TVP SPORT

6.25 Koszykówka - NBA. mecze Chicago Bulls z 1996 roku **8.30** Piłka nożna - Liga Hiszpańska kobiet: FC Barcelona - Sevilla **10.35** Strongman - Liga Mistrzów - Polska **11.35** Piłka nożna: Wisła Kraków - Pogoń Siedlce **13.50** Żużel - Turniej o Złoty Kask, Opole **17.00** Piłka nożna: Legia Warszawa - Lechia Gdańsk **20.15** Piłka nożna - eliminacje Mistrzostw Świata 2026 - Warszawa, Stadion Narodowy: Polska - Malta **21.20** Piłka nożna - eliminacje Mistrzostw Świata 2026 - Warszawa, Stadion Narodowy: Polska - Malta **22.15** Sportowy Wieczór **23.00** Żużel - Turniej o Złoty Kask, Opole

TV 4

14.50 Mitchellowie kontra maszyny - film anim. **17.15** Goście w Ameryce - komedia fantasy **19.00** Policjantki i Policjanci **20.00** Malanowski. Nowe rozdanie **20.30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto **22.35** Miłość za wszelką cenę **23.40** Ostatni bastion - film sensacyjny

PONIEDZIAŁEK, 21.04

TVN 7

- 5.15 **Szkoła** - program obyczajowy
- 6.05 **Szkoła** - program obyczajowy
- 7.00 **Szpital** - program obyczajowy
- 8.00 **Ukryta prawda**
- 9.00 **Ukryta prawda**
- 10.05 **Artystki**
- 11.00 **Ptyś i Bill** - film familijny
- 12.45 **Gwiezdny pył** - film przygodowy, USA, Wielka Brytania
- 15.25 **Piotruś. Wyprawa do Niby-landii** - film przygodowy,
- 17.45 **Lemony Snicket: Seria niefortunnych zdarzeń** - komedia
- 20.00 HIT **Szybcy i wściekli: Tokio Drift** - film sensacyjny, USA, Niemcy 2006, reż. Justin Lin, wyk. Lucas Black, Bow Wow, Nathalie Kelley, Brian Tee, Kang Sung, Brian Goodman, Vin Diesel
- 22.15 **Tunel** - film katastroficzny, Norwegia 2019, reż. Pal Oie, wyk. Thorbjorn Harr, Yiva Lyng Fuglerud, Lisa Carlehed
- 0.30 **Król Artur: Legenda miecza** - film przygodowy, USA, Wielka Brytania 2017, reż. Guy Ritchie, wyk. Charlie Hunnam, Astrid Berges - Frisbey
- 3.05 **Mówię Wam**

TV PULS

- 6.00 **Rekrut** - serial
- 6.55 **Asterix i Obelix kontra Cezar** - komedia, Francja
- 9.00 **Asterix i Obelix: Misja Kleopatra** - komedia, Francja
- 11.05 **Zakonnica w przebraniu** - komedia, USA 1992
- 13.20 **Książę w Nowym Jorku** - komedia, USA 1988
- 15.35 **Asterix i Obelix: W służbie Jej Królewskiej Mości** - film przygodowy, Francja, Hiszpania
- 17.45 **Asterix i Obelix: Imperium smoka** - film przygodowy, Francja, Belgia 2023
- 20.00 HIT **Robin Hood: Początek** - film przygodowy, USA 2018, reż. Otto Bathurst, wyk. Ben Mendelsohn, Eve Hewson, Jamie Dornan, Jamie Foxx
- 22.10 **Murarz: Na granicy spisku** - film sensacyjny, Bułgaria, USA 2024, reż. Renny Harlin
- 0.35 **Minuta po śmierci** - thriller, USA 2022, reż. Michael Mailer
- 2.20 **Lombard: Życie pod zastaw**
- 3.20 **Dzielnica strachu** - serial
- 4.20 **Menu na miarę**
- 5.00 **Dzielnica strachu** - serial

TRWAM

15.50 Ma się rozumieć **16.00** Informacje dnia **16.10** Sanktuaria polskie **16.30** Porady Medyczne Bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Parafia naszym domem **17.55** Poczet Wielkich Polaków **18.00** Regina Coeli **18.05** Informacje dnia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.25** Święty na każdy dzień **19.30** Poznajemy Polskę **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje dnia **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje dnia **21.40** Kantorowice **22.00** Z wędką nad wodę **22.30** Filmowe Życiorysy PL **23.10** Ze Swojczan do wolności dnia **4.40** Nędzarz i madame

TTV

5.30 Dubaj. Pustynia pełna bogactwa **6.35** Gogglebox. Przed telewizorem **7.35** Życie na kredycie **88.40** Zakup w ciemno **9.40** Zakup w ciemno **10.40** Boys, boys, boys **11.40** 99 - Gra o wszystko. VIP **12.40** Back to school. Prawdziwy egzamin **13.40** Gogglebox. Przed telewizorem **15.45** Express **16.05** Zakup w ciemno **17.05** Życie na kredycie **17.45** Express **18.05** Życie na kredycie **18.40** Gogglebox. Przed telewizorem **19.45** Express **20.00** Zakup w ciemno **21.00** Boys, boys, boys **22.00** Gogglebox. Przed telewizorem **1.00** Kanapowcy **2.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska

TV6

11.40 Ghostbusters - pogromcy duchów - komedia sci - fi **14.00** Zatańcz ze mną - komedia romantyczna **16.25** Zwierzak - komedia **18.00** Kod nieśmiertelności - thriller sci - fi **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku **21.55** Komornicy - komedia sensacyjna **23.55** Paranormal Activity: Inny wymiar - horror, USA

eprasa.pl ca88443e00

TVP 1

7.00 **Transmisja Mszy Świętej**
7.30 **Kościół z bliska**
8.00 **Chłopi (11) – Scheda –** serial
9.00 **Ranczo s.VIII (92) –** serial
9.50 **Komisarz Alex (35) –** serial
10.45 **Ojciec Mateusz (246) –** serial
11.35 **Królowie (60) –** serial
12.10 **Agrobiznes**
12.35 **Magazyn Rolniczy**
12.50 **Fascynujące migracje – Rusałka osetnik**
14.00 **Wichrowe wzgórze (155) –** serial
14.55 **Jaka to melodia?**
15.35 **Gra słów. Krzyżówka**
16.05 **Dziedzictwo (549) –** serial
17.00 **Teleexpress, Pogoda**
17.20 **Jaka to melodia?**
17.55 **Klan (4511) –** telenowela
18.25 **Reporterzy –** magazyn
18.45 **Akacjowa 38 (603) –** serial
19.30 **Program informacyjny 19.30**
19.55 **Pytanie dnia**
20.10 **Sport, Pogoda**
20.30 **Królowie (61) –** serial
21.05 **Korespondenci**
22.05 **Sekielski wieczorową porą**
23.05 **Konwój –** film sensacyjny, HIT USA, reż. Sam Peckinpah, wyk. Kris Kristoferson, Ali MacGraw, Ernest Borgnine, Burt Young
1.05 **Teraz albo nigdy –** komedia, USA, reż. Peter Segal, wyk. Leah Remini, Milo Ventimiglia, Jennifer Lopez, Vanessa Hudgens, Treat Williams
2.55 **Parker –** film fabularny, USA, reż. Taylor Hackford, wyk. Jason Statham, Jennifer Lopez, Nick Nolte, Michael Chiklis
4.55 **Zakończenie dnia**

TVP 2

4.35 **Na dobre i na złe (839) –** serial
5.30 **M jak miłość (1806) –** serial
6.25 **Czego oko nie widziało...**
6.55 **Barwy szczęścia (3174) –** serial
7.30 **Pytanie na śniadanie**
11.15 **W poszukiwaniu dobrego filmu**
11.50 **Moje zdrowie – Papierosy**
12.25 **Koło fortuny –** teleturniej
13.15 **Postaw na milion –** teleturniej
14.05 **Va Banque (901) –** teleturniej
14.35 **Na sygnale (709) –** serial
15.05 **La Promesa – pałac tajemnic (127) –** serial
16.00 **Koło fortuny –** teleturniej
16.35 **Familiada –** teleturniej
17.20 **Miłość i nadzieja (177) –** serial
18.15 **Va Banque (902) –** teleturniej
18.50 **Jeden z dziesięciu –** teleturniej
19.25 **Barwy szczęścia (3174) –** serial
20.05 **Barwy szczęścia (3175) –** serial
20.40 **Kulisy serialu**
20.55 **M jak miłość (1867) –** serial
21.45 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
21.55 **Na sygnale (710) –** serial
22.30 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
23.30 **Yesterday –** film obyczajowy, HIT reż. Radosław Piwowarski, wyk. Piotr Siwkiewicz, Andrzej Zieliński, Robert Piechota, Waldemar Ignaczak, Anna Kaźmierczak, Krystyna Feldman
1.15 **Galimatias czyli Kogel – Mogel II –** komedia, reż. Roman Załuski, wyk. Grażyna Błęcka - Kolska, Dariusz Siatkowski, Jerzy Turek, Katarzyna Łaniewska, Ewa Kasprzyk, Zdzisław Wardejn

POLSAT

6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
8.30 **Malanowski i Partnerzy**
9.30 **Sekrety rodziny**
10.30 **Trudne sprawy**
11.30 **Gliniarze**
14.35 **Dlaczego ja?**
15.50 **Wydarzenia, Pogoda**
16.20 **Interwencja**
16.30 **Na ratunek 112**
17.00 **Gliniarze**
18.00 **Pierwsza miłość**
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
19.20 **Gość Wydarzeń**
19.40 **Uroczysko**
20.10 **NINJA VS NINJA**

21.45 **Transporter –** film sensacyjny, HIT USA, Francja, 2002, reż. Corey Yuen, Louis Leterrier, wyk. Jason Statham, Shu Qi, Matt Schulze, Francois Berléand, Ric Young
23.45 **Exodus: Bogowie i królowie –** dramat przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2014, reż. Ridley Scott, wyk. Christian Bale, Joel Edgerton, Ben Kingsley, Sigourney Weaver, John Turturro, Aaron Paul, Ben Mendelsohn
3.00 **Nasz nowy dom**
4.00 **Ewa gotuje**
4.45 **Disco Gramy**

TVN

5.40 **Uwaga!**
5.55 **Ukryta prawda**
6.50 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
7.45 **Dzień Dobry TVN**
11.30 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
12.35 **Ukryta prawda**
15.45 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
16.50 **Detektywi**
17.55 **Szpital św. Anny**
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
19.55 **Uwaga!**
20.10 **Doradca smaku**
20.15 **Na Wspólnej –** serial
20.55 **Kuba Wojewódzki**

22.10 **Dzika furia –** film przygodowy, HIT USA 2018, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson, Naomie Harris, Malin Akerman, Jeffrey Dean Morgan, Joe Manganiello
0.25 **Superwizjer**
1.00 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas –** serial
2.05 **Największe polskie katastrofy –** program dok.
3.05 **Szpital –** program obyczajowy
4.00 **Uwaga!**
4.15 **Jak to jest zrobione –** serial
4.45 **Nauka jazdy**
5.15 **Kto was tak urządził**

SUPER POLSAT

6.45 SuperLudzie Extra **7.00** Na ratunek 112 **8.00** 48H. Zaginieni **10.00** Wydarzenia 24 **10.30** SuperLudzie **11.30** Świat według Kiepskich **14.05** Twoja Twarz Brzmi Znajomo **16.00** TOP CHEF **17.30** Świat według Kiepskich **20.00** Brzydka prawda - komedia romantyczna, USA, 2009, reż. Robert Luketic, wyk. Katherine Heigl, Gerard Butler, Bree Turner, Eric Winter, Nick Searcy **22.05** Nic nie widziałem, nic nie słyszałem - komedia kryminalna, USA, 1989, reż. Arthur Hiller, wyk. Richard Pryor, Gene Wilder, Joan Severance, Kevin Spacey **0.15** Świat według Kiepskich **4.00** Nasz nowy dom

TVP SPORT

6.10 Piłka nożna, mecz: Lech - Barcelona **8.15** Piłka nożna: Znicz Pruszków - Bruk - Bet Termalica **10.20** Magazyn 2. ligi piłkarskiej **11.00** Żużel - Turniej o Złoty Kask, Opole **12.50** Reportaż **13.15** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii - Finał: Real Madryt - Osasuna Pampeluna **15.30** Piłka nożna: Legia Warszawa - Lechia Gdańsk **17.40** Betclic 1. liga magazyn (30) **18.55** Piłka nożn: Kotwica Kołobrzeg - Ruch Chorzów **21.00** Betclic 1. liga magazyn **21.35** GOL **22.55** Sportowy Wieczór **23.25** Piłka nożna - Liga Hiszpańska kobiet: FC Barcelona - Sevilla **1.25** Boks - Gala w Las Vegas, Palms Casino Resort

STOPKLATKA

6.00 Kabaretowe hity **7.10** Złoty interes - serial **9.30** Doc: w twoich rękach - serial **12.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** Kojak - serial **18.05** Komisarz Rex - serial **19.05** Hudson i Rex - serial **20.00** K - Pax - dramat **22.25** Następne 48 godzin - komedia **0.25** Wojna żeńsko - męska - komedia

TV 4

11.55 Trudne sprawy **14.55** Policjantki i Policjanci **16.55** Trudne sprawy **18.00** Łowcy Skarbów **19.00** Policjantki i Policjanci **20.00** Malanowski. Nowe rozdanie **20.30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto **22.35** Miłość za wszelką cenę **23.40** 12 małp - thriller sci - fi

TV6

7.55 Policjantki i Policjanci **8.55** Kobra - oddział specjalny **11.00** 48H. Zaginieni **13.00** Septagon **14.00** Policjantki i Policjanci **15.00** Kobra - oddział specjalny **17.05** Magnum: Detektyw z Hawajów **18.00** Strażnik Teksasu **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku **22.55** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny

WTOREK, 22.04

TVN 7

5.05 **Szkoła –** program obyczajowy
6.05 **Szkoła –** program obyczajowy
8.00 **Ukryta prawda**
10.10 **Ukryta prawda**
11.10 **W – 11 Wydział Śledczy –** program kryminalny
11.55 **Detektywi**
13.55 **Szkoła –** program obyczajowy
14.55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
16.55 **Szpital –** program obyczajowy
17.55 **Zagadki losu**
19.00 **Ukryta prawda**
20.00 **Hotel Paradise –** program rozrywkowy
21.05 **Ci, którzy życzą mi śmierci** HIT **–** thriller, Kanada, USA 2021, reż. Taylor Sheridan
23.15 **Matrix Zmartwychwstania –** film sci - fi, USA, Australia 2021, reż. Lana Wachowski, wyk. Keanu Reeves, Carrie - Anne Moss, Yahya Abdul - Mateen II, Jonathan Groff, Jessica Henwick, Neil Patrick Harris, Jada Pinkett Smith
2.20 **Murder Comes to Town**
3.20 **Usterka**
4.05 **Fachowcy**

TV PULS

6.00 **Nash Bridges –** serial
8.00 **Kobra – oddział specjalny –** serial
10.00 **Rekrut –** serial
11.00 **Kotka –** serial
13.50 **Lombard: Życie pod zastaw**
15.50 **Ranczo –** serial
18.00 **Lombard: Życie pod zastaw**
20.00 **Aż do śmierci –** thriller, USA HIT 2007, reż. Simon Fellows, wyk. Adam Leese, Jean - Claude Van Damme, Mark Dymond, Selina Giles
22.05 **Gliniarz z Beverly Hills 3 –** komedia sensacyjna, USA 1994, reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy, Hector Elizondo, John Saxon, Judge Reinhold, Theresa Randle, Timothy Carhart
0.05 **Podróże z diabłem –** thriller, USA, Kolumbia 2019, reż. Jason Cabell, wyk. Cole Hauser, Laurence Fishburne, Leslie Bibb, Nicolas Cage, Peter Facinelli
2.05 **Dzielnica strachu –** serial
3.10 **Lombard: Życie pod zastaw**
4.05 **Taki jest świat**
5.00 **Dzielnica strachu –** serial

TRWAM

16.10 Jestem mamą **16.25** Przyroda w Obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej Apteki **16.55** Jestem... czyli nasze życie pod sercem Mamy **17.10** Prosto o gospodarce **17.30** XX Rajd Katyński **17.55** Poczet Wielkich Polaków **18.00** Regina Coeli **18.05** Informacje dnia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.25** Święty na każdy dzień **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje dnia **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje dnia **21.40** Polski Punkt Widzenia **22.00** Był człowiek posłany **23.05** Matusia **0.00** Słowo życia

TTV

5.10 Dobra robota **6.15** Express **6.35** Diabelnie boskie - serial **7.00** Szkoła - program obyczajowy **9.00** Szpital - program obyczajowy **10.00** Detektywi **11.00** Zakup w ciemno **12.00** Zakup w ciemno **13.00** Życie na kredycie **13.35** Gogglebox. Przed telewizorem **14.40** Detektywi **15.45** Express **16.05** Zakup w ciemno **17.05** Usterka **17.45** Express **18.00** Sport **18.05** Gogglebox. Przed telewizorem **19.05** Dobra robota **19.45** Express **20.05** Zakup w ciemno **21.05** Życie na kredycie **21.45** Express **22.00** Kanapowcy **23.00** Damy i wieśniaczki. PL **0.00** Back to school. Prawdziwy egzamin **1.00** Witaj w klubie

TVP 1

7.00 **Transmisja Mszy Świętej**
8.00 **Chłopi (12) – Powroty –** serial
9.00 **Ranczo s.VIII (93) –** serial
9.50 **Komisarz Alex (36) –** serial
10.45 **Ojciec Mateusz (247) –** serial
11.35 **Królowie (61) –** serial
12.10 **Agrobiznes**
12.35 **Rok w ogrodzie Extra**
12.50 **Fascynujące migracje**
14.00 **Wichrowe wzgórze (156) –** serial
14.55 **Jaka to melodia?**
15.35 **Gra słów. Krzyżówka**
16.05 **Dziedzictwo (550) –** serial
17.00 **Teleexpress, Pogoda**
17.20 **Jaka to melodia?**
17.55 **Klan (4512) –** telenowela
18.25 **Reporterzy –** magazyn
18.45 **Akacjowa 38 (604) –** serial
19.30 **Program informacyjny 19.30**
19.55 **Pytanie dnia**
20.10 **Sport, Pogoda**
20.30 **Królowie (62) –** serial
21.05 **Złota dama –** film fabularny, HIT Wielka Brytania, reż. Simon Curtis, wyk. Helen Mirren, Ryan Reynolds, Daniel Bruhl, Katie Holmes, Charles Dance
23.05 **Mechanik –** film fabularny, Hiszpania, reż. Brad Anderson, wyk. John Sharian, Christian Bale, Jennifer Jason Leigh
0.55 **Plan ucieczki –** film fabularny, USA, reż. Mikael Hfström, wyk. Arnold Schwarzenegger, Jim Caviezel, Sam Neill, Curtis James 50 Cent Jackson, Sylvester Stallone
3.05 **Konwój –** film sensacyjny, USA, reż. Sam Peckinpah
5.00 **Zakończenie dnia**

POLSAT

6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
8.30 **Malanowski i Partnerzy**
9.30 **Sekrety rodziny**
10.30 **Trudne sprawy**
11.30 **Gliniarze**
14.35 **Dlaczego ja?**
15.50 **Wydarzenia, Pogoda**
16.20 **Interwencja**
16.30 **Na ratunek 112**
17.00 **Gliniarze**
18.00 **Pierwsza miłość**
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
19.20 **Gość Wydarzeń**
19.40 **Uroczysko**
20.10 **Kabaret K2 Jedziemy po bandzie**

21.55 **Raj dla par –** komedia, USA, HIT 2009, reż. Peter Billingsley, wyk. Vince Vaughn, Favreau Jon, Malin Akerman, Jason Bateman, Kristin Davis, Kristen Bell, Jean Reno, Faizon Love
0.20 **Sekstaśma –** komedia, USA, 2014, reż. Jake Kasdan, wyk. Cameron Diaz, Jason Segel, Rob Corddry, Ellie Kemper
2.25 **Nic nie widziałem, nic nie słyszałem –** komedia, USA, reż. Arthur Hiller, wyk. Richard Pryor, Gene Wilder, Joan Severance, Kevin Spacey
4.45 **Disco Gramy**

TVN

5.40 **Uwaga!**
5.55 **Ukryta prawda**
6.50 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
7.45 **Dzień Dobry TVN**
11.30 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
12.35 **Ukryta prawda**
15.45 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
16.50 **Detektywi**
17.55 **Szpital św. Anny**
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
19.55 **Uwaga!**
20.10 **Doradca smaku**
20.15 **Na Wspólnej –** serial
20.55 **You Can Dance – Po prostu tańcz! –** program rozrywkowy
22.40 **You Can Dance. Bonus**

23.10 **Zielona granica –** film obyczajowy, Polska, USA, Francja, HIT Czechy, Belgia, Niemcy, Turcja 2023, reż. Agnieszka Holland, wyk. Jalal Altawil, Maja Ostaszewska, Behi Djanati Alai, Tomasz Włosok, Jaśmina Polak
2.15 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas –** serial
3.15 **Szpital –** program obyczajowy
4.15 **Uwaga!**
4.35 **Jak to jest zrobione –** serial
5.05 **Nauka jazdy**

SUPER POLSAT

6.45 SuperLudzie Extra **7.00** Na ratunek 112 **8.00** 48H. Zaginieni **10.00** Wydarzenia 24 **10.30** SuperLudzie **11.30** Świat według Kiepskich **14.05** Twoja Twarz Brzmi Znajomo **16.00** TOP CHEF **17.30** Świat według Kiepskich **20.05** S.W.A.T.: Miasto w ogniu - film sensacyjny, USA, 2011, reż. Benny Boom, wyk. Gabriel Macht, Robert Patrick, Carly Pope, Giancarlo Esposito, Kristanna Loken **21.55** Kod 7500 - thriller, Niemcy, Austria, USA, 2019, reż. Patrick Vollrath, wyk. Joseph Gordon - Levitt, Carlo Kitzlinger, Murathan Muslu, Aurélie Thépaut **0.00** Świat według Kiepskich **4.00** Nasz nowy dom

TVP SPORT

5.30 Piłka nożna, Puchar Europy 1990: Lech Poznań - Olympique Marsylia **7.50** Piłka nożna kobiet: GKS Katowice - AP Orlen Gdańsk **9.55** Betclic 1. liga magazyn **11.10** Piłka nożna: Kotwica Kołobrzeg - Ruch Chorzów **13.15** Betclic 1. liga magazyn **13.45** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii, Finał. Athletic Bilbao - Mallorca **16.00** Pełnosprawni (596) **16.30** Piłka nożna: Legia Warszawa - Lechia Gdańsk **18.45** GOL **20.05** Żużel - Turniej o Złoty Kask, Opole **22.00** Sportowy Wieczór **22.45** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii - 1/2 finału **0.35** Boks - Gala w Japonii: Jin Sasaki - Shoki Sakai **1.35** Boks - Gala w Japonii

STOPKLATKA

6.00 Kabaretowe hity **7.10** Złoty interes - serial **8.05** To nie ze mną - serial **9.30** Doc: w twoich rękach - serial **12.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** Kojak - serial **18.05** Komisarz Rex - serial **19.05** Hudson i Rex - serial **20.00** Film fabularny **22.00** Lot - dramat, USA **0.50** Galerianki - dramat

TV 4

11.55 Trudne sprawy **14.55** Policjantki i Policjanci **16.55** Trudne sprawy **18.00** Łowcy Skarbów **19.00** Policjantki i Policjanci **20.00** Malanowski. Nowe rozdanie **20.30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto **22.35** Miłość za wszelką cenę **23.40** Gra Endera - film sci - fi

ŚRODA, 23.04

TVN 7

4.55 **Ten moment**
5.25 **Szkoła –** program obyczajowy
7.15 **Szpital –** program obyczajowy
8.15 **Ukryta prawda**
11.25 **W – 11 Wydział Śledczy –** program kryminalny
12.55 **Detektywi**
13.55 **Szkoła –** program obyczajowy
14.55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
16.55 **Szpital –** program obyczajowy
17.55 **Zagadki losu**
19.00 **Ukryta prawda**
20.00 **Hotel Paradise –** program rozrywkowy
21.05 **Mamuśki mają wychodne** HIT **–** komedia, USA 2017, reż. Alethea Jones, wyk. Katie Aselton, Toni Collette, Bridget Everett, Molly Shannon
22.55 **Księgowy –** film sensacyjny, USA 2016, reż. Gavin O'Connor, wyk. Ben Affleck, Anna Kendrick, J.K. Simmons
1.35 **Piotruś. Wyprawa do Niby-landii –** film przygodowy, Australia, USA, Wielka Brytania
3.55 **Hotel Paradise –** program rozrywkowy

TV PULS

6.00 **Nash Bridges –** serial
8.00 **Kobra – oddział specjalny –** serial
10.00 **Rekrut –** serial
11.00 **Kotka –** serial
12.55 **Rekrut –** serial
13.50 **Lombard: Życie pod zastaw**
15.50 **Ranczo –** serial
18.00 **Lombard: Życie pod zastaw**
20.00 **Pokerzysta –** film sensacyjny, HIT USA 2022, reż. Russell Crowe, wyk. Aden Young, Daniel MacPherson, Liam Hemsworth, Russell Crowe, Steve Bastoni
22.00 **Noe: Wybrany przez Boga –** film przygodowy, USA 2014, reż. Darren Aronofsky, wyk. Anthony Hopkins, Emma Watson, Jennifer Connelly, Kevin Durand, Nick Nolte, Ray Winstone, Russell Crowe
0.55 **Przetrwanie –** dramat przygodowy, USA 2011, reż. Joe Carnahan, wyk. Dallas Roberts, Dermot Mulroney, Frank Grillo, Joe Anderson, Liam Neeson
3.10 **Dzielnica strachu –** serial
4.15 **Dyżur**
5.00 **Dzielnica strachu –** serial

TRWAM

13.30 Msza święta **14.20** Muzyczne chwile **14.30** Siostry na posterunku **15.00** Od zmierzchu do świtu **15.50** Ma się rozumieć **16.00** Informacje dnia **16.10** Na zdrowie **16.30** O. Rafał, kto go nie zna? **17.00** Po stronie prawdy **17.50** Muzyczne chwile **17.55** Poczet Wielkich Polaków **18.00** Regina Coeli **18.05** Informacje dnia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.25** Święty na każdy dzień **19.30** Opowieści biblijne **20.00** Informacje dnia **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje dnia **21.40** Polski Punkt Widzenia **22.00** Przetrwaliśmy **22.30** Jerzy Popiełuszko - Posłaniec Prawdy

TTV

5.15 Dobra robota **56.15** Express **6.35** Diabelnie boskie - serial **7.00** Szkoła - program obyczajowy **9.00** Szpital - program obyczajowy **10.00** Detektywi **11.00** Zakup w ciemno **12.00** Zakup w ciemno **13.00** Życie na kredycie **13.35** Gogglebox. Przed telewizorem **14.40** Detektywi **15.45** Express **16.05** Zakup w ciemno **17.05** Usterka **17.45** Express **18.00** Sport **18.05** Gogglebox. Przed telewizorem **19.05** Dobra robota **19.45** Express **20.05** Zakup w ciemno **21.05** Życie na kredycie **21.45** Express **22.00** Back to school. Prawdziwy egzamin **23.00** Gogglebox. Przed telewizorem **0.00** Życie na kredycie

TV6

7.55 Policjantki i Policjanci **8.55** Kobra - oddział specjalny **10.55** 48H. Zaginieni **12.55** Septagon **13.55** Policjantki i Policjanci **14.55** Kobra - oddział specjalny **17.05** Magnum: Detektyw z Hawajów **18.00** Strażnik Teksasu **20.00** Agenci NCIS: Los Angeles **22.55** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **1.05** Więzienie

eprasa.pl ca88443e00

TVP 1

7.00 **Transmisja Mszy Świętej**
7.30 **Pełnia Wiary –** magazyn
8.00 **Chłopi (13) – Zemsta –** serial
9.00 **Ranczo s.VIII (94) – Wybacz mnie –** serial
9.50 **Komisarz Alex (37) – Miasto w strachu –** serial
10.45 **Ojciec Mateusz (248) –** serial
11.35 **Królowie (62) –** serial
12.10 **Agrobiznes**
12.35 **To się opłaca –** magazyn
12.50 **Fascynujące migracje – Sokół skalny –** cykl dok.
14.00 **Wichrowe wzgórze (157) –** serial
14.55 **Jaka to melodia?**
15.35 **Gra słów. Krzyżówka**
16.05 **Dziedzictwo (551) –** serial
17.00 **Teleexpress, Pogoda**
17.20 **Jaka to melodia?**
17.55 **Klan (4513) –** telenowela
18.25 **Reporterzy –** magazyn
18.45 **Akacjowa 38 (605) –** serial
19.30 **Program informacyjny 19.30**
19.55 **Pytanie dnia**
20.10 **Sport, Pogoda**
20.30 **Królowie (63) –** serial
21.05 **Ojciec Mateusz (421) – Detektyw bez teki –** serial
22.05 **Sprawa dla reportera**
23.05 **Polska ma głos**
23.35 **Łowcy sensacji –** film dok.
0.45 **Ludzie i bogowie (8) – Żelazny Ernst –** serial
1.45 **Złota dama –** film fabularny, Wielka Brytania, reż. Simon Curtis, wyk. Helen Mirren, Ryan Reynolds, Daniel Bruhl, Katie Holmes, Charles Dance
3.45 **Korespondenci –** magazyn
4.35 **Zakończenie dnia**

POLSAT

6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
8.30 **Malanowski i Partnerzy**
9.30 **Sekrety rodziny**
10.30 **Trudne sprawy**
11.30 **Gliniarze**
14.35 **Dlaczego ja?**
15.50 **Wydarzenia, Pogoda**
16.20 **Interwencja**
16.30 **Na ratunek 112**
17.00 **Gliniarze**
18.00 **Pierwsza miłość**
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
19.20 **Gość Wydarzeń**
19.40 **Uroczysko**
20.10 **Nasz nowy dom**
21.15 **Przyjaciółki**
22.25 **Komisarz Mama**

23.35 **Zaginiona –** thriller, USA, 2023, reż. Nicholas D. Johnson, Will Merrick, wyk. Storm Reid, Nia Long, Amy Landecker, Joaquim de Almeida, Ken Leung, Tim Griffin, Ava Zaria Lee, Daniel Henney
1.55 **W roli Boga –** dramat obyczajowy, USA, 2021, reż. Austin Stark, wyk. Kelsey Grammer, Julia Stiles, Janeana Garofalo, Colman Domingo, Dan Hedaya, Peter Kim
4.00 **Ewa gotuje**
4.40 **Disco Gramy**

SUPER POLSAT

6.45 SuperLudzie Extra **7.00** Na ratunek 112 **8.00** 48H. Zaginieni **10.00** Wydarzenia 24 **10.30** Małe Wielkie Marzenia **11.30** Świat według Kiepskich **14.05** Twoja Twarz Brzmi Znajomo **16.00** TOP CHEF **17.30** Świat według Kiepskich **20.05** Siedem dusz - dramat obyczajowy, USA, 2008, reż. Gabriele Muccino, wyk. Will Smith, Rosario Dawson, Woody Harrelson, Michael Ealy, Barry Pepper, Bill Smitrovich **22.35** Snajper: Dziedzictwo - film sensacyjny, USA, 2014, reż. Paul Don Michael, wyk. Tom Berenger, Chad Michael Collins, Dennis Haysbert, Dominic Mafham **0.40** Świat według Kiepskich

STOPKLATKA

7.10 Złoty interes - serial **8.05** To nie ze mną - serial **9.30** Doc: w twoich rękach sezon 2 - serial **12.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** Kojak - serial **18.05** Komisarz Rex - serial **19.05** Hudson i Rex - serial **20.00** Gangi Nowego Jorku - dramat kryminalny **23.20** Chłopcy z ferajny - dramat kryminalny

TVP 2

4.30 **Na dobre i na złe (841) –** serial
5.25 **M jak miłość (1808) –** serial
6.20 **Operacja zdrowie**
6.50 **Barwy szczęścia (3176) –** serial
7.30 **Pytanie na śniadanie**
11.15 **Wspólny dom –** magazyn
11.50 **Przyrodnik na tropie – Makolągwa**
12.30 **Koło fortuny –** teleturniej
13.15 **Miłość i nadzieja (178) –** serial
14.05 **Va Banque (903) –** teleturniej
14.35 **Na sygnale (711) –** serial
15.05 **La Promesa – pałac tajemnic (129) –** serial
16.00 **Koło fortuny –** teleturniej
16.35 **Familiada –** teleturniej
17.20 **Miłość i nadzieja (179) –** serial
18.15 **Va Banque (904) –** teleturniej
18.50 **Jeden z dziesięciu –** teleturniej
19.25 **Barwy szczęścia (3176) –** serial
20.05 **Barwy szczęścia (3177) –** serial
20.45 **Tak to leciało! –** teleturniej
21.50 **Minuta ciszy (1) –** serial
22.55 **Informacje kulturalne**
23.15 **Hala odlotów –** talk - show
0.05 **88 minut –** thriller, USA, Niemcy, reż. Jon Avnet, wyk. Al Pacino, Alicia Witt, Leelee Sobieski, Neal McDonough - Pewnego dnia mężczyzna otrzymuje ostrzeżenie, z którego wynika, iż zostało mu tylko 88 minut życia. Bohater będzie musiał użyć wszystkich swoich umiejętności by odnaleźć swojego prześladowcę.
2.00 **Z biciem serca (13) –** serial
3.00 **Z biciem serca (14) –** serial
4.00 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
5.00 **Zakończenie dnia**

TVN

5.40 **Uwaga!**
5.55 **Ukryta prawda**
6.50 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
7.45 **Dzień Dobry TVN**
11.30 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
12.35 **Ukryta prawda**
13.35 **Ukryta prawda**
14.40 **Ukryta prawda**
15.45 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
16.50 **Detektywi**
17.55 **Ukryta prawda**
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
19.55 **Uwaga!**
20.10 **Doradca smaku**
20.15 **Na Wspólnej –** serial
20.55 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy

22.00 **Plan B –** film obyczajowy, Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Kinga Preis, Edyta Olszówka, Małgorzata Gorol, Roma Gąsiorowska, Marcin Dorociński
23.45 **Zołza –** miniserial
2.30 **Bitwa o gości**
3.35 **Szpital –** program obyczajowy
4.35 **Uwaga!**
4.50 **Nauka jazdy**
5.15 **Kto was tak urządził**

TVP SPORT

6.15 RETRO TVP SPORT - Manchester United - Legia Warszawa **8.15** Natalia - film dok. **9.20** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii - 1/8 finału **11.35** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii - 1/4 finału - podsumowanie **13.30** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii - 1/2 finału - podsumowanie **15.25** Żużel - Turniej o Złoty Kask, Opole **17.25** Strongman - Liga Mistrzów - Cypr - relacja **18.25** transmisja **21.00** RING TVP SPORT - magazyn **22.00** Sportowy Wieczór **22.40** Boks - Polska Liga Boksu, 1. kolejka: KB Legia Warszawa - Imperium Boxing Wałbrzych **1.00** Boks - Gala w Nowym Jorku, Madison Square Garden - podsumowanie

TV 4

11.55 Trudne sprawy **14.55** Policjantki i Policjanci **16.55** Trudne sprawy **18.00** Łowcy Skarbów **19.00** Policjantki i Policjanci **20.00** Malanowski. Nowe rozdanie **20.30** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **21.30** Sprawiedliwi. Trójmiasto **22.35** Miłość za wszelką cenę **23.40** Paranormal Activity: Inny wymiar - horror

CZWARTEK, 24.04

TVN 7

4.55 **Ten moment**
5.25 **Szkoła –** program obyczajowy
7.15 **Szpital –** program obyczajowy
8.15 **Ukryta prawda**
11.25 **W - 11 Wydział Śledczy –** program kryminalny
12.55 **Detektywi**
13.55 **Szkoła –** program obyczajowy
14.55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
16.55 **Szpital –** program obyczajowy
17.55 **Zagadki losu**
19.00 **Ukryta prawda**
20.00 **Hotel Paradise –** program rozrywkowy
21.05 **Tammy –** komedia, USA 2014, reż. Ben Falcone, wyk. Melissa McCarthy, Susan Sarandon, Kathy Bates, Allison Janney, Dan Aykroyd, Toni Collette
23.15 **List w butelce –** film obyczajowy, USA 1999, reż. Luis Mandoki, wyk. Kevin Costner, Robin Wright Penn, Paul Newman, John Savage, Illeanna Douglas
1.55 **Reich –** film sensacyjny, Polska 2001, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Bogusław Linda, Mirosław Baka

TV PULS

6.00 **Nash Bridges –** serial
8.00 **Kobra – oddział specjalny –** serial
10.00 **Rekrut –** serial
11.00 **Kotka –** serial
12.55 **Rekrut –** serial
13.50 **Lombard: Życie pod zastaw**
15.50 **Ranczo –** serial
18.00 **Lombard: Życie pod zastaw**
20.00 **Asterix i Obelix: Imperium smoka –** film przygodowy, Francja, Belgia 2023, reż. Guillaume Canet, wyk. Gilles Lellouche, Guillaume Canet, Jonathan Cohen, Julie Chen
22.15 **Pan i Pani Kiler –** komedia sensacyjna, USA 2010, reż. Robert Luketic, wyk. Ashton Kutcher, Catherine O'Hara, Katherine Heigl, Tom Selleck
0.10 **Amsterdam –** komediodramat, USA 2022, reż. David O. Russell, wyk. Anya Taylor - Joy, Christian Bale, John David Washington, Margot Robbie, Rami Malek, Robert De Niro
3.00 **Dzielnica strachu –** serial
3.55 **Menu na miarę**
5.00 **Dzielnica strachu –** serial

TRWAM

15.00 Po stronie prawdy **15.50** Ma się rozumieć **16.00** Informacje dnia **16.10** Z wędką nad wodę **16.35** Sól ziemi **17.05** Akademia pro - life **17.15** Muzyczne chwile **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **17.55** Poczet Wielkich Polaków **18.00** Regina Coeli **18.05** Informacje dnia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.25** Święty na każdy dzień **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje dnia **20.20** Różaniec **20.50** Głos Polski **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje dnia **21.40** Polski Punkt Widzenia **22.00** Głos serca **22.45** 50 lat w Republice Konga

TTV

5.15 Dobra robota **6.15** Express **6.35** Diabelnie boskie - serial **7.00** Szkoła - program obyczajowy **9.00** Szpital - program obyczajowy **10.00** Detektywi **11.00** Zakup w ciemno **12.00** Zakup w ciemno **13.00** Życie na kredycie **13.35** Gogglebox. Przed telewizorem **14.40** Detektywi **15.45** Express **16.05** Zakup w ciemno **17.05** Usterka **17.45** Express **18.00** Sport **18.05** Gogglebox. Przed telewizorem **19.05** Dobra robota **19.45** Express **20.05** Zakup w ciemno **21.05** Życie na kredycie **21.45** Express **22.00** Życie na kredycie **22.30** Życie na kredycie **23.05** Kanapowcy **0.05** Witaj w klubie **0.40** Dobra robota

TVP 1

7.00 **Transmisja Mszy Świętej**
7.30 **Agape Blisko Ciebie**
8.00 **Kapitan Sowa na tropie (1 – 2) –** serial
9.00 **Ranczo s.VIII (95) –** serial
9.50 **Komisarz Alex (38) –** serial
10.45 **Ojciec Mateusz (249) –** serial
11.35 **Okrasa łamie przepisy**
12.10 **Agrobiznes**
12.35 **Magazyn Rolniczy**
12.50 **Islandia, królestwo maskonurów –** film dok.
14.00 **Wichrowe wzgórze (158) –** serial
14.55 **Jaka to melodia?**
15.35 **Gra słów. Krzyżówka**
16.05 **Dziedzictwo (552) –** serial
17.00 **Teleexpress, Pogoda**
17.20 **Jaka to melodia?**
17.55 **Klan (4514) –** telenowela
18.25 **Reporterzy –** magazyn
18.35 **Flesz**
18.45 **Akacjowa 38 (606) –** serial
19.25 **Pytanie dnia**
19.30 **Program informacyjny 19.30**
19.55 **Pytanie dnia**
20.10 **Sport, Pogoda**
20.30 **Królowie (64) –** serial
21.05 **Komisarz Alex (287) –** serial
22.05 **Nie ma róży bez ognia –** komedia, reż. Stanisław Bareja, wyk. Jacek Fedorowicz, Stanisława Celińska, Mieczysław Czechowicz, Stanisław Tym, Wiesław Gołas, Jan Kobuszewski, Bronisław Pawlik, Henryk Kluba, Wojciech Siemion, Jacek Fedorowicz
23.55 **Krew z krwi (7) –** serial
0.55 **Mechanik –** film fabularny
2.45 **Sprawa dla reportera**

POLSAT

6.00 **Nowy dzień z Polsat News**
8.00 **halo tu polsat**
11.25 **Gliniarze**
14.35 **Dlaczego ja?**
15.50 **Wydarzenia, Pogoda**
16.20 **Interwencja**
16.30 **Na ratunek 112**
17.00 **Gliniarze**
18.00 **Pierwsza miłość**
18.50 **Wydarzenia, Sport, Pogoda**
19.15 **Lepsza Polska**
19.30 **Sport, Pogoda**
19.55 **Must Be The Music**

22.05 **Terminator: Mroczne przeznaczenie –** film sci - fi, USA, Hiszpania, Węgry, 2019, reż. Tim Miller, wyk. Linda Hamilton, Arnold Schwarzenegger, Mackenzie Davis, Natalia Reyes, Gabriel Luna, Diego Boneta, Tom Hopper - Ponad dwadzieścia lat minęło, odkąd Sarah Connor zapobiegła Dniowi Sądu, zmieniła przyszłość i odwróciła przeznaczenie rodzaju ludzkiego.
1.00 **Klucz do wieczności –** thriller, USA, 2015, reż. Tarsem Singh, wyk. Ryan Reynolds, Ben Kingsley, Matthew Goode
3.35 **Nasz nowy dom**
4.40 **Disco Gramy**

SUPER POLSAT

6.45 SuperLudzie Extra **7.00** Na ratunek 112 **8.00** 48H. Zaginieni **10.00** Wydarzenia 24 **10.30** Bitwa o palety **11.30** Świat według Kiepskich **14.05** Twoja Twarz Brzmi Znajomo **16.00** TOP CHEF **17.30** Świat według Kiepskich **20.05** Ewolucja planety małp - film sci - fi, USA, 2014, reż. Matt Reeves, wyk. Gary Oldman, Keri Russell, Andy Serkis, Jason Clarke, Toby Kebbell, Terry Notary **22.45** Hancock - film fantasy, USA, 2008, reż. Peter Berg, wyk. Will Smith, Charlize Theron **0.45** S.W.A.T.: Miasto w ogniu - film sensacyjny **2.40** Świat według Kiepskich **4.00** Nasz nowy dom **5.00** Nasz nowy dom

STOPKLATKA

6.00 Kabaretowe hity **7.10** Złoty interes - serial **8.05** To nie ze mną - serial **9.30** Doc: w twoich rękach - serial **12.00** Katastrofy w przestworzach **16.00** Kojak - serial **18.05** Komisarz Rex - serial **19.05** Hudson i Rex - serial **20.00** Sztos 2 - komedia sensacyjna, Polska **22.05** Film fabularny

TVP 2

5.15 **M jak miłość (1809) –** serial
6.05 **Wstęp Wolny**
6.20 **Anna Dymna – spotkajmy się**
6.55 **Barwy szczęścia (3177) –** serial
7.30 **Pytanie na śniadanie**
11.15 **Operacja zdrowie**
11.50 **Tańcząca ze światem – Maroko**
12.30 **Koło fortuny –** teleturniej
13.15 **Miłość i nadzieja (179) –** serial
14.05 **Va Banque (904) –** teleturniej
14.35 **Na sygnale (712) – Serce na temblaku –** serial
15.05 **La Promesa – pałac tajemnic (130) –** serial
16.00 **Koło fortuny –** teleturniej
16.35 **Familiada) –** teleturniej
17.20 **Miłość i nadzieja (180) –** serial
18.15 **Va Banque (905) –** teleturniej
18.50 **Jeden z dziesięciu –** teleturniej
19.25 **Barwy szczęścia (3177) –** serial
20.05 **Barwy szczęścia (3178) –** serial
20.45 **Postaw na milion –** teleturniej
21.45 **Cudowne lata**
22.45 **To jest grane**
23.25 **Kino relaks – Miłość po francusku –** komedia romantyczna, Francja, reż. David Moreau, wyk. Virginie Efira, Pierre Niney, Charles Berling, Gilles Cohen, Camille Japy
1.05 **Miłość w genach –** komedia, Wielka Brytania, reż. Sasha Collington, wyk. Natacha Basset, Maeve Dermody
2.55 **88 minut –** thriller, USA, Niemcy, reż. Jon Avnet, wyk. Al Pacino, Alicia Witt, Leelee Sobieski, Neal McDonough
4.45 **Zakończenie dnia**

TVN

5.40 **Uwaga!**
5.55 **Ukryta prawda**
6.50 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
7.45 **Dzień Dobry TVN**
11.30 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
12.35 **Ukryta prawda**
15.45 **Kuchenne rewolucje –** program kulinarno - rozrywkowy
16.50 **Detektywi**
17.55 **Ukryta prawda**
19.00 **Fakty, Sport, Pogoda**
19.50 **Uwaga!**

20.00 **Harry Potter i Komnata Tajemnic –** film przygodowy, USA, Wielka Brytania 2002, reż. Chris Columbus, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson, Kenneth Branagh, Richard Harris
23.25 **Saga "Zmierzch": Przed świtem. Część II –** horror, USA 2012, reż. Bill Condon, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson, Taylor Lautner, Peter Facinelli, Elizabeth Reaser
1.50 **Kuba Wojewódzki**
2.55 **CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas –** serial
3.50 **Uwaga!**
4.05 **Nauka jazdy**

TVP SPORT

6.15 RETRO TVP SPORT - Lazio - Wisła Kraków **8.15** Jeździectwo - Cavaliada Kraków **10.00** Retransmisja **12.05** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii: FC Barcelona - Atletico Madryt **16.20** RING TVP SPORT **17.20** Boks - Polska Liga Boksu, 2. kolejka: Imperium Boxing Wałbrzych - RKB Wisłok 1995 Rzeszów **20.05** Piłka nożna Betclic 1. liga - 30. kolejka: Bruk - Bet Termalika - Wisła Kraków **20.25** Piłka nożna Betclic 1. liga - 30. kolejka: Bruk - Bet Termalika - Wisła Kraków **23.00** Sportowy Wieczór **23.40** Boks - Polska Liga Boksu, 2. kolejka: Imperium Boxing Wałbrzych - RKB Wisłok 1995 Rzeszów

TV 4

7.55 Bogaty Dom - Biedny Dom **8.55** Dlaczego ja? **10.55** Na ratunek 112 **11.55** Trudne sprawy **14.55** Policjantki i Policjanci **16.55** Trudne sprawy **18.00** Łowcy Skarbów **19.00** Policjantki i Policjanci **20.00** Gwiazdy Kabaretu **21.00** Gwiazdy Kabaretu **22.00** Komornicy - komedia sensacyjna

PIĄTEK, 25.04

TVN 7

4.55 **Ten moment**
5.25 **Szkoła –** program obyczajowy
7.15 **Szpital –** program obyczajowy
8.15 **Ukryta prawda**
11.25 **W - 11 Wydział Śledczy –** program kryminalny
12.55 **Detektywi**
13.55 **Szkoła –** program obyczajowy
14.55 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**
16.55 **Szpital –** program obyczajowy
17.55 **Zagadki losu**
19.00 **Ukryta prawda**
20.00 **Zostańmy przyjaciółmi –** komedia romantyczna, USA, Kanada, Niemcy 2005, reż. Roger Kumble, wyk. Ryan Reynolds, Amy Smart, Anna Faris, Chris Klein, Chris Marquette, Giacomo Beltrami, Fred Ewanuick
22.10 **Pan Church –** komediodramat, USA 2016, reż. Bruce Beresford
0.25 **Ci, którzy życzą mi śmierci –** thriller, Kanada, USA 2021, reż. Taylor Sheridan
2.30 **Hotel Paradise –** program rozrywkowy
3.30 **Fachowcy**
4.15 **Usterka**

TV PULS

6.00 **Nash Bridges –** serial
8.00 **Kobra – oddział specjalny –** serial
10.00 **Rekrut –** serial
11.00 **Kotka –** serial
12.55 **Rekrut –** serial
13.50 **Lombard: Życie pod zastaw**
15.50 **Ranczo –** serial
18.00 **Lombard: Życie pod zastaw**
20.00 **Krwawa pogoń –** film akcji, USA 2022, reż. Isaac Florentine, wyk. Frank Grillo, Leeshon Alexander, Matthew Marsh, Rhona Mitra, Robert Patrick
22.00 **Niezniszczalni 3 –** film sensacyjny, USA, Niemcy, Bułgaria 2014, reż. Patrick Hughes, wyk. Antonio Banderas, Arnold Schwarzenegger, Dolph Lundgren, Harrison Ford, Jason Statham, Mel Gibson, Wesley Snipes
0.20 **Aż do śmierci –** thriller, USA 2007, reż. Simon Fellows, wyk. Adam Leese, Jean - Claude Van Damme, Mark Dymond, Selina Giles
2.30 **Lombard: Życie pod zastaw –** serial
3.30 **Dyżur**

TRWAM

15.50 Ma się rozumieć **16.00** Informacje dnia **16.10** Natura Obiektywnie **16.30** Mateczniki Polskości **16.40** Prosto o gospodarce **17.00** Czerwony Dwór **17.30** Geopolityka **17.55** Poczet Wielkich Polaków **18.00** Regina Coeli **18.05** Informacje dnia **18.15** Westerplatte Młodych **19.00** Warto zauważyć... **19.30** Brat Franciszek **20.00** Informacje dnia **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje dnia **21.40** Polski Punkt Widzenia **22.00** Drogi Montini **23.05** Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela" **23.10** Zamek w Korzkwi - Szlakiem Pióra **23.30** Regał

TTV

5.10 Dobra robota **6.15** Express **6.35** Diabelnie boskie - serial **7.00** Szkoła - program obyczajowy **9.00** Szpital - program obyczajowy **10.00** Detektywi **11.00** Zakup w ciemno **12.00** Zakup w ciemno **13.00** Życie na kredycie **13.35** Gogglebox. Przed telewizorem **14.40** Detektywi **15.45** Express **16.05** Zakup w ciemno **17.05** Usterka **17.45** Express **18.00** Sport **18.05** Boys, boys, boys **19.05** Życie na kredycie **19.45** Express **20.05** Życie na kredycie **20.40** Gogglebox. Przed telewizorem **21.45** Express **22.00** Damy i wieśniaczki. PL **23.00** 99 - Gra o wszystko. VIP **0.00** Gogglebox. Przed telewizorem

TV6

7.55 Policjantki i Policjanci **8.55** Kobra - oddział specjalny **10.55** 48H. Zaginieni **13.00** Septagon **13.55** Policjantki i Policjanci **14.55** Kobra - oddział specjalny **17.05** Magnum: Detektyw z Hawajów **18.00** Strażnik Teksasu **20.00** Kryminalne zagadki Miami **21.55** Kości **22.55** Kości **23.55** Na dnie piekła - film akcji

eprasa.pl ca88443e00

TVP 1

7.00 Transmisja Mszy Świętej
7.40 Rok w ogrodzie
8.20 Pełnosprawni – magazyn
8.55 Ranczo s.VIII (96) – serial
9.55 Komisarz Alex (39) – serial
10.50 Ojciec Mateusz (421) – serial
11.55 Program publicystyczny
14.25 Okrasa łamie przepisy – Wiosenne sałatki z grilla
14.55 Sanatorium miłości (8) – reality show
16.05 Dziedzictwo (553) – serial
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.35 Pan Mama (17) – Midlife crisis – serial
18.00 Pan Mama (18) – O gustach się nie dyskutuje – serial
18.40 Jaka to melodia?
19.25 Pytanie dnia
19.30 Program informacyjny 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.00 Koncert
21.40 Piłka nożna – Puchar Hiszpanii 2024/25 – Finał. FC Barcelona – Real Madryt
0.15 HIT **Need for Speed** – film fabularny, USA, Indie, reż. Scott Waugh, wyk. Aaron Paul, Dominic Cooper, Michael Keaton, Imogen Poots, Rami Malek
2.35 Ciemna strona Wenus – dramat obyczajowy, reż. Radosław Piwowarski, wyk. Agnieszka Wagner, Jan Englert, Paweł Deląg, Anna Przybylska, Marcin Jędrzejewski
4.15 Jaka to melodia?
5.05 Zakończenie dnia

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News
8.00 halo tu polsat
11.00 Ewa gotuje
11.35 Piotruś Królik 2: Na gigancie – komedia familijna, USA
13.30 Gliniarze
16.30 Nasz nowy dom
17.30 Awantura o kasę
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.15 Prezydenci i Premierzy
19.55 Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf

22.00 HIT **Kowboje i obcy** – film sci - fi, USA, Indie, 2011, reż. Jon Favreau, wyk. Daniel Craig, Harrison Ford, Olivia Wilde, Sam Rockwell, Abigail Spencer, Buck Taylor, Paul Dano - Statek kosmiczny przybywa do Arizony w 1873 roku, aby przejąć Ziemię, zaczynając od Dzikiego Zachodu. Wszystko, co stanie na drodze obcym, to banda kowbojów i kilku miejscowych Indian.
0.45 Terminator: Mroczne przeznaczenie – film sci - fi, USA, Hiszpania, Węgry, 2019, reż. Tim Miller, wyk. Linda Hamilton, Arnold Schwarzenegger, Mackenzie Davis, Natalia Reyes, Gabriel Luna
3.25 Świat według Kiepskich

TVP 2

4.55 Barwy szczęścia (3174 – 3176) – serial
6.35 M jak miłość (1866) – serial
7.30 Pytanie na śniadanie
11.20 Górna półka smaku
11.55 Dobry tytuł
12.30 Nasz dom w górach (4) – Taniec godowy – serial
13.25 Rosół polski
14.00 Familiada – teleturniej
14.35 Koło fortuny – teleturniej
15.15 Szansa na sukces. Opole 2025 – Marek Dutkiewicz
16.20 Na dobre i na złe (954) – serial
17.20 Słowo na niedzielę
17.30 Ufaj Mi, Jestem z Tobą, nie lękaj się niczego. Symfonia Miłosierdzia – koncert
19.30 Rodzinka.pl s.VI (155) – serial
20.05 HIT **Wielkie oczy** – film obyczajowy, USA, Kanada, reż. Tim Burton, wyk. Amy Adams, Christoph Waltz, Danny Huston, Krysten Ritter, Jason Schwartzman
22.00 Usłane różami – film fabularny, Francja, reż. Pierre Pinaud, wyk. Catherine Frot, Manel Foulgoc
23.50 Poziom mistrza – film fabularny, USA, reż. Joe Carnahan, wyk. Frank Grillo, Mel Gibson, Naomi Watts, Will Sasso
1.40 Miłość po francusku – komedia romantyczna, Francja, reż. David Moreau, wyk. Virginie Efira, Pierre Niney, Charles Berling, Gilles Cohen, Camille Japy
3.25 Miłość w genach – komedia, Wielka Brytania
5.05 Zakończenie dnia

TVN

5.00 Uwaga!
5.15 Ukryta prawda
6.10 Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
7.10 Niezwykłe Stany Prokopa
7.45 Dzień Dobry TVN
11.40 Na Wspólnej Omnibus – serial
13.10 Zróbmy sobie dom
14.15 Trolle – film przygodowy, USA
16.05 Shrek Trzeci – komedia, USA 2007, reż. Chris Miller, wyk. Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, Antonio Banderas, Julie Andrews, John Cleese, Justin Timberlake
17.55 Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
19.00 Fakty, Sport, Pogoda
19.45 Mam talent

22.10 HIT **Bajecznie bogaci Azjaci** – komedia, USA 2018, reż. Jon M. Chu, wyk. Constance Wu, Henry Golding, Michelle Yeoh, Gemma Chan, Lisa Lu,
0.30 Dzika furia – film przygodowy, USA 2018, reż. Brad Peyton, wyk. Dwayne Johnson, Naomie Harris, Malin Akerman, Jeffrey Dean Morgan
2.50 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas – serial
3.55 Uwaga!
4.15 Jak to jest zrobione – serial

SUPER POLSAT

6.45 SuperLudzie Extra **7.05** Był sobie człowiek **10.00** Kopciuszek - film familijny **12.25** Świat według Kiepskich **15.00** Złomiarze **17.00** Bitwa o palety **19.00** Świat według Kiepskich **20.05** Siedmiu wspaniałych - western, USA, Australia, 2016, reż. Antoine Fuqua, wyk. Denzel Washington, Chris Pratt, Ethan Hawke, Vincent D'Onofrio, Lee Byung - hun, Manuel Garcia - Rulfo, Martin Sensmeier, Haley Bennett, Peter Sarsgaard **22.50** Ultraviolet - film sci - fi **0.45** Łzy słońca - dramat wojenny, USA, 2003, reż. Antoine Fuqua **3.20** Świat według Kiepskich **4.00** Nasz nowy dom **5.00** Nasz nowy dom

TVP SPORT

6.25 Sportowe historie **6.50** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii - 1/4 finału **8.40** Piłka nożna: Bruk - Bet Termalika - Wisła Kraków **10.55** Piłka nożna - kobiet: Górnik Łęczna - GKS Katowice **13.10** Strongman - Liga Mistrzów - Cypr **14.10** Piłka nożna: Pogoń Grodzisk Mazowiecki - Rekord Bielsko - Biała **16.25** Fogo Futsal Ekstraklasa: Eurobus Przemyśl - Piast Gliwice **18.35** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii - 1/2 finału **20.30** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii 2024/25 - Finał: FC Barcelona - Real Madryt **21.55** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii 2024/25, Sewilla - Finał: FC Barcelona - Real Madryt

STOPKLATKA

7.00 Komisarz Rex - serial **10.00** Hudson i Rex - serial **11.55** Doc - w twoich rękach - serial **14.30** Lassie - film familijny **16.25** Flintstonowie - komedia familijna **18.00** Gotuj z Sową **18.05** Sully - dramat biograficzny **20.00** Truman Show - komediodramat **22.10** Jak ugryźć 10 milionów - komedia

TV 4

6.00 Łowcy Skarbów **7.00** Galileo **11.05** JesteśmyDlaDzieci **11.30** Miodowe lata **12.35** Terminator: Ocalenie - thriller sci - fi **14.55** Policjantki i Policjanci **20.00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny **0.00** Gwiazdy Kabaretu **1.00** Hardkorowy lombard **1.30** STOP Drogówka **2.35** Interwencja

SOBOTA, 26.04

TVN 7

5.10 Szkoła – program obyczajowy
6.10 Szkoła – program obyczajowy
7.00 New Looney Tunes III – anim.
7.30 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
8.30 Scooby - Doo! – komedia
10.25 Ukryta prawda
11.30 Mówię Wam
12.30 Ukryta prawda
13.30 Ukryta prawda
14.30 Detektywi
16.25 The Traitors. Zdrajcy
18.00 Kung Fu Panda III – film przygodowy, USA, Chiny 2016
20.00 HIT **Player One** – film przygodowy, USA, Indie 2018, reż. Steven Spielberg, wyk. Tye Sheridan, Olivia Cooke, Ben Mendelsohn, Simon Pegg
23.00 Ponad horyzont – film przygodowy, USA 2021, reż. Andrew Stevens, wyk. Kevin Quinn, Claudia Lee, Patrick Fabian, Richard Branson
0.55 Inni – horror, USA, Hiszpania, Francja 2001
2.55 Murder Comes to Town
3.45 Usterka
4.20 Druga strona medalu

TV PULS

6.00 Rekrut – serial
7.00 Kobra – oddział specjalny – serial
8.00 Wojciech Cejrowski. Boso
9.00 Taki jest świat
10.00 Lombard: Życie pod zastaw
12.00 Lombard: Życie pod zastaw
14.00 Lombard: Życie pod zastaw
16.00 Lombard: Życie pod zastaw
18.00 Lombard: Życie pod zastaw
20.00 HIT **Non stop** – thriller, USA, Francja 2014, reż. Jaume Collet - Serra, wyk. Corey Stoll, Julianne Moore, Liam Neeson, Michelle Dockery
22.00 Uprowadzona 2 – film sensacyjny, Francja, USA, Turcja, Niemcy 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Famke Janssen, Liam Neeson, Maggie Grace
23.35 Plan ocalenia – thriller, USA 2020, reż. Matt Eskandari, wyk. Bruce Willis, Jesse Metcalfe, Lala Kent, Natalie Eva Marie, Texas Battle
1.55 Taki jest świat
2.35 Menu na miarę
5.00 Dyżur

TRWAM

15.00 Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie **15.30** Wierzę w Boga **16.00** Informacje dnia **16.10** Historia PL **16.30** Z nadmiaru Miłości **17.30** Przełamując bariery **17.55** Poczet Wielkich Polaków **18.00** Regina Coeli **18.05** Informacje dnia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.25** Święty na każdy dzień **19.30** Manna z Nieba **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje dnia **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje dnia **21.40** Polski Punkt Widzenia **22.00** Warto być ojcem **22.15** Uwięziony Prymas **23.00** Odpowiedzialni za Kościół **23.30** Powołani

TTV

5.25 Zapukaj do moich drzwi - telenowela **6.30** Express **6.50** DeFacto **7.20** DeFacto **7.50** Farma Clarksona **8.45** Gogglebox. Przed telewizorem **9.45** Express **10.05** Gogglebox. Przed telewizorem **11.05** Nic do ukrycia **12.05** Dobra robota **12.40** Zakup w ciemno **13.40** Zakup w ciemno **14.40** Kanapowcy **15.45** Express **16.05** Gogglebox. Przed telewizorem **17.05** Usterka **17.45** Express **18.05** Back to school. Prawdziwy egzamin **19.15** Witaj w klubie **19.45** Express **20.00** Zakup w ciemno **21.00** Damy i wieśniaczki. PL **22.00** Boys, boys, boys **23.00** Gogglebox. Przed telewizorem **1.00** Diabelnie boskie - serial

TV 6

6.35 Benny Hill **7.15** Jeźdźcy smoków na końcu świata **8.40** Jeźdźcy smoków. Załoga ratunkowa **9.05** Wyspa piratów - film przygodowy **11.40** Jaś Fasola **12.20** Magnum: Detektyw z Hawajów **16.15** Columbo **20.00** Kryminalne zagadki Miami **21.55** Kości **23.55** Mściciel z Wall Street - film sensacyjny

TVP 1

7.00 Transmisja Mszy Świętej
8.00 Tydzień
8.30 Moje zdrowie
8.55 Zmiennicy (13) – serial
10.00 Transmisja Mszy Świętej
11.55 Między ziemią a niebem
12.00 Regina Coeli
12.15 Między ziemią a niebem
12.45 Pielgrzymi Nadziei
13.10 Europejska Amazonia (1) – Mieszkańcy rezerwatu
14.15 Nie ma róży bez ognia – komedia, reż. Stanisław Bareja, wyk. Jacek Fedorowicz, Stanisława Celińska, Mieczysław Czechowicz, Stanisław Tym
16.05 Dziedzictwo (554) – serial
17.00 Teleexpress, Pogoda
17.35 Daję słowo – Maciej Orłoś – Izabela Trojanowska
18.40 Jaka to melodia?
19.30 Program informacyjny 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.05 Sport, Pogoda
20.20 Zatoka szpiegów (18) – serial
21.20 Sanatorium miłości (9) – reality show
22.25 HIT **Markiza Angelika** – film kostiumowy, Austria, Francja, Belgia, reż. Ariel Zeitoun, wyk. Nora Arnezeder, Gerard Lanvin, Tomer Sisley
0.25 Czego życzy sobie kobieta – komedia, USA, reż. Susan Walter, wyk. Sharon Stone, Tony Goldwyn, Ellen Burstyn
2.15 Need for Speed – film fabularny, USA, Indie, reż. Scott Waugh, wyk. Aaron Paul, Dominic Cooper, Michael Keaton, Imogen Poots

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News
8.00 halo tu polsat
11.00 The Americas
12.00 Między nami żywiołami – film anim.
14.15 Must Be The Music
16.30 Nasz nowy dom
17.30 Awantura o kasę
18.50 Wydarzenia, Sport, Pogoda
19.30 Państwo w Państwie
19.55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami
22.25 Teściowie

22.55 HIT **Raj dla par** – komedia, USA, 2009, reż. Peter Billingsley, wyk. Vince Vaughn, Favreau Jon, Malin Akerman, Jason Bateman, Kristin Davis, Kristen Bell, Jean Reno, Faizon Love - Cztery zaprzyjaźnione pary, zwabione kuszącą ofertą luksusowego i szokująco taniego wypoczynku na tropikalnej wyspie, szybko przekonają się, że dosłownie wymuszono na nich udział w zbiorowej terapii małżeńskiej!
1.20 Kowboje i obcy – film sci - fi, USA, Indie, 2011, reż. Jon Favreau, wyk. Daniel Craig, Harrison Ford, Olivia Wilde, Sam Rockwell, Abigail Spencer, Buck Taylor, Paul Dano

TVN

5.15 Uwaga!
5.30 Batwheels I – animacja
5.45 Bitwa o gości
6.45 Kuchenne rewolucje – program kulinarno - rozrywkowy
7.45 Dzień Dobry TVN
11.40 Co za tydzień
12.25 Mam talent
14.50 Liga potworów – komedia, USA 2021, reż. Hamish Grieve
16.55 Shrek Forever – komedia, USA 2010, reż. Mike Mitchell
19.00 Fakty, Sport, Pogoda
19.45 The Traitors. Zdrajcy

21.30 HIT **Nigdy w życiu!** – komedia romantyczna, Polska 2004, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Danuta Stenka, Artur Żmijewski, Joanna Brodzik, Jan Frycz, Marta Lipińska, Krzysztof Kowalewski, Joanna Jabłczyńska, Rafał Królikowski, Kinga Preis, Katarzyna Bujakiewicz, Cezary Kosiński
23.35 Gladiator – dramat historyczny, Wielka Brytania, USA 2000, reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix, Connie Nielsen, Oliver Reed, Richard Harris
2.55 Superwizjer
3.25 Uwaga!
3.45 Największe polskie katastrofy

SUPER POLSAT

6.45 SuperLudzie Extra **7.05** Był sobie człowiek **10.05** JesteśmyDlaDzieci **10.30** Ania z Zielonego Wzgórza - film obyczajowy, Kanada, 2016, reż. John Kent Harriso **12.25** Czarownica - komedia romantyczna **14.35** Ewolucja planety małp - film sci - fi **17.20** Świat według Kiepskich **18.00** Bitwa o palety **19.00** Świat według Kiepskich **20.05** Zgon na pogrzebie - komedia, USA, 2010, reż. Neil LaBute **22.00** Brzydka prawda - komedia romantyczna **0.05** Obsesja zazdrości - thriller **2.00** Backdoor - wyjście awaryjne **2.30** Świat według Kiepskich **4.00** Nasz nowy dom **5.00** Nasz nowy dom

TVP SPORT

5.50 Alicja Fiodorow - film dok. **6.35** Fogo Futsal Ekstraklasa: Eurobus Przemyśl - Piast Gliwice **8.10** Piłka nożna: Pogoń Siedlce - Arka Gdynia **10.10** To zależy - Oswald Pereira **10.50** Piłka nożna - Puchar Hiszpanii 2024/25 - Finał: FC Barcelona - Real Madryt **13.15** Sportowy top tygodnia **14.15** Piłka nożna: Ruch Chorzów - Stal Rzeszów **16.30** Wyścigi konne - Służewiec 2025 **17.05** Piłka nożna: Radomiak Radom - Lech Poznań **20.15** Deyna. Geniusz do zatracenia **21.15** Sportowe historie - Oszczep **21.40** Magazyn 2. ligi piłkarskiej **22.15** Sportowy Wieczór **22.55** Piłka nożna: Radomiak Radom - Lech Poznań

STOPKLATKA

6.00 Miasta rytm - serial **7.00** Komisarz Rex - serial **10.00** Hudson i Rex - serial **13.00** Flintstonowie - komedia familijna, USA **14.50** Znachor - dramat, Polska **17.35** Gotuj z Sową **17.40** Dzień zagłady - dramat, USA **20.00** **3.10** do Yumy - western, USA **22.45** Ludzie honoru - dramat, USA

TV 4

6.00 Łowcy Skarbów **6.55** Wielkie tajemnice historii **8.45** Galileo **10.45** Ewa gotuje **11.15** Malanowski. Nowe rozdanie **12.20** Jumanji: Przygoda w dżungli - film przygodowy **14.45** Niesamowity Spider - Man 2 - film sci - fi **17.45** Gliniarz w przedszkolu - komedia **20.00** Sprawiedliwi. Trójmiasto **0.00** STOP Drogówka

NIEDZIELA, 27.04

TVN 7

5.05 Szkoła – program obyczajowy
7.00 New Looney Tunes III – anim.
7.30 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
8.30 Lemony Snicket: Seria niefortunnych zdarzeń – komedia
10.50 Ukryta prawda
13.50 You Can Dance – Po prostu tańcz! – program rozrywkowy
15.35 Scooby – Doo – film przygodowy, USA, Australia 2002
17.25 Król Artur: Legenda miecza – film przygodowy, USA
20.00 HIT **Kong: Wyspa czaszki** – film przygodowy, USA, Chiny 2017, reż. Jordan Vogt - Roberts, wyk. Tom Hiddleston, Samuel L. Jackson, Brie Larson, John C. Reilly, John Goodman
22.40 Szybcy i wściekli: Tokio Drift – film sensacyjny, USA, Niemcy 2006, reż. Justin Lin, wyk. Lucas Black, Bow Wow, Nathalie Kelley, Brian Tee, Kang Sung, Brian Goodman, Vin Diesel
0.45 Dziewiąty legion – film przygodowy, USA, Wielka Brytania 2011, reż. Kevin Macdonald
3.10 Murder Comes to Town

TV PULS

6.00 Wojciech Cejrowski. Boso
7.00 Taki jest świat
7.50 Ranczo – serial
13.05 Asterix i Obelix: W służbie Jej Królewskiej Mości – film przygodowy, Francja, Hiszpania
15.30 Książę w Nowym Jorku – komedia, USA 1988
17.50 Robin Hood: Początek – film przygodowy, USA 2018
20.00 HIT **Uprowadzona 3** – film sensacyjny, Francja, USA, Hiszpania 2014, reż. Olivier Megaton, wyk. Dougray Scott, Famke Janssen, Forest Whitaker, Liam Neeson, Maggie Grace
22.05 Pokerzysta – film sensacyjny, USA 2022, reż. Russell Crowe, wyk. Aden Young, Daniel MacPherson, Liam Hemsworth, Russell Crowe, Steve Bastoni
0.05 Pole rażenia – thriller, USA 1993, reż. Rowdy Herrington, wyk. Bruce Willis, Dennis Farina, Sarah Jessica Parker, Tom Sizemore
2.10 Dyżur
4.05 Taki jest świat
5.00 Dzielnica strachu – serial

TRWAM

16.50 Credo. Wiara Kościoła **17.00** Natura et Homo **17.30** Sól ziemi **17.55** Poczet Wielkich Polaków **18.00** Regina Coeli **18.05** Informacje dnia **18.15** Rozmowy niedokończone **19.25** Święty na każdy dzień **19.30** Moja katolicka rodzina **20.00** Informacje dnia **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.20** Informacje dnia **21.40** Retrospekcja **21.45** Stan Bezpieczeństwa Państwa **21.55** Święty na każdy dzień **22.00** Mocni Jego mocą **22.20** Puszcza Białowieska - leśny cmentarz **22.45** Jak wygrać małżeństwo? **23.00** Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej **23.30** Tam, gdzie Bóg płacze

TTV

5.45 Usterka **6.20** Express **6.40** DeFacto **7.35** Życie na kredycie **8.40** Damy i wieśniaczki. PL **9.45** Express **10.00** Ciężarówką przez Stany **10.45** Gogglebox. Przed telewizorem **11.45** Kanapowcy **12.45** Zakup w ciemno **13.45** Gogglebox. Przed telewizorem **14.45** Boys, boys, boys **15.45** Express **16.05** Back to school. Prawdziwy egzamin **17.05** Życie na kredycie **17.45** Express **18.05** Życie na kredycie **18.40** Damy i wieśniaczki. PL **19.45** Express **20.00** Zakup w ciemno **21.00** Gogglebox. Przed telewizorem **22.00** Witaj w klubie **22.35** Żony Podlasia **23.35** Back to school. Prawdziwy egzamin **0.35** Kanapowcy

TV 6

6.00 Benny Hill **8.15** Columbo **12.00** Dauntless. Bitwa o Midway - film wojenny **14.00** Policjantki i Policjanci **20.00** Kryminalne zagadki Miami **21.55** Kości **23.55** Paranormal Activity: Inny wymiar - horror **1.35** Włatcy móch **2.05** Włatcy móch **3.05** Benny Hill **3.40** Sekrety sąsiadów

eprasa.pl ca88443e00

HOROSKOP

Niektóre znajomości, zawarte jakiś czas temu, mogą wkroczyć na bardziej osobiste tory. Nie zniechęcaj do siebie ludzi, nie udawaj kogoś innego. W pracy niewiele będzie się działo, trudno też liczyć na dodatkową gotówkę. Raczej wstrzymaj się od zakupów na kredyt i nie rób ryzykownych inwestycji. We wtorek możesz załatwić ważną sprawę w urzędzie. W czwartek zostań w domu. W weekend miło spędzisz czas.

WODNIK

Poniedziałek będzie trudny - jeśli możesz, unikaj ważnych decyzji i nie rób nic pod wpływem chwilowego załamania nastroju. Jeśli masz problemy, nie zwierzaj się z nich w pracy. Później tydzień zapowiada się pomyślnie. We wtorek lub środę oczekuj interesującej propozycji zawodowej. Dopisze ci zdrowie, humor i energia. W piątek masz okazję dokonania ciekawej transakcji. Weekend przeznacz na rozrywki i odpoczynek.

RYBY

Będziesz właściwie oceniać swoje możliwości. Otwiera się szansa na postęp tam, gdzie trwał zastój. W poniedziałek spotkasz się z wieloma dowodami przyjaźni. We wtorek i środę trzymaj temperament na wodzy, by przypadkowym wybuchem nie zniweczyć dobrze rokujących planów. Osoby samotne w weekend mogą poznać kogoś interesującego. Dobry nastrój, wiele zabaw - nie bój się zaszaleć. Finanse w normie.

BARAN

Pora trochę zwolnić tempo - przeznacz więcej czasu na odpoczynek. Zaległe sprawy w pracy załatw we wtorek. Do pomysłu szefa trzeba się odnieść grzecznie, ale z rezerwą. Zawarte we wtorek i środę znajomości mają dobre perspektywy. Umocnią się też przyjaźnie. Kto czeka na ważną deklarację, może teraz na nią liczyć. W czwartek miej się na baczności, a wieczór spędź w domu. Od piątku - świetna zabawa.

BYK

Przed tobą przygody, może podróże i nowe znajomości. Będzie się wiele działo. Nie trać czasu na długie zastanawianie się, podejmuj śmiałe decyzje. We wtorek i środę dobra passa dla finansów i nowej działalności. Ambicja jest dobrym doradcą, a w sprawach osobistych gwarantuje ci uznanie i moc wrażeń. W czwartek nie próbuj za wiele zdziałać, odpocznij. W piątek i sobotę miłe spotkania i szczere rozmowy.

BLIŹNIĘTA

Dość udany, spokojny tydzień. Jedynie w środę mogą się pojawić niesnaski między domownikami. Tobie przypadnie rola osoby łagodzącej spory. Uważaj, by przy okazji nie paść ofiarą pretensji. Masz teraz dobrą formę intelektualną, dbaj o jej wykorzystanie i nie bój się nowych wyzwań. We wtorek i piątek zostanie to docenione. Licz na pieniądze dzięki rzetelnej pracy - tylko niektóre Raki je wygrają. Weekend w gwarze i ruchu.

RAK

W sprawach osobistych i zawodowych zapanuje spokój. Nie martw się chwilowym zamilknięciem telefonu - potrzebujesz czasu na przemyślenia. Osoby samotne nie powinny brnąć w związki z ludźmi zajętymi, a niezadowoleni z partnerów niech nie liczą teraz na cud. Dbaj raczej o przyjaźnie, o szczere, serdeczne kontakty. Nie warto teraz inwestować. W czwartek uważaj na siebie. Czeka cię ciekawy weekend.

LEW

Zaplanowane od dawna posunięcia wykonasz teraz z mistrzowską precyzją. W kontaktach z bliskimi dzięki dyplomacji postawisz na swoim. Uważaj teraz na zdrowie, unikaj przeziębionych. W finansach postęp - we wtorek dzięki świetnej koncentracji zarobisz spore pieniądze. W czwartek i piątek intuicja pozwoli ci odnieść sukces tam, gdzie inni ponosili klęskę. W weekend wiele spotkań towarzyskich.

PANNA

Wiele spraw spędza ci sen z powiek, ale wszystko pójdzie gładko i znacznie lepiej, niż sądzisz. We wtorek i środę masz zielone światło dla interesów, kariery, kontaktów z ludźmi. Znajdziesz właściwą drogę. Może wskazana jest zmiana pracy? Gra idzie o sporą stawkę. Naucz się milczeć o swych planach, plotkarze nie śpią. Weekend spędzisz wśród przyjaciół, czekają cię ciekawe przeżycia. Zaufaj intuicji.

WAGA

Bardzo dobry tydzień przed tobą. Możesz zrobić naprawdę świetny interes, zdobyć dużo pieniędzy dzięki nietypowemu przedsięwzięciu. Pamiętaj, że negocjacje, a nie wojna, przyniosą ci teraz sukces. Niewykluczona miłość na twojej drodze. Osoby z kulejących związków powinny jak najprędzej porozumieć się z partnerem - wkrótce może to być niemożliwe. Najlepsze dla interesów - czwartek i piątek, dla uczuć - wtorek i sobota.

SKORPION

W tym tygodniu mogą zajść ważne zmiany w twoim życiu, a poprzedzą je liczne rozterki. W poniedziałek nie podejmuj decyzji, nie kłóć się z domownikami. Od wtorku masz pole do popisu. Przedsięwzięcia powinny mieć jasny plan i być przewidywalne. Porządkuj bieżące sprawy, z dużymi inwestycjami zaczekaj. Weekend będzie bardzo udany - uznanie, zabawa, kontakty zawodowe na prywatnym gruncie. Rozmawiaj z partnerem.

STRZELEC

Zaufaj intuicji i wyobraźni, nie bój się rzeczy nieznanych. Szukaj w słowach innych inspiracji do działania. Nie węsz wszędzie podstępu! W pracy spotkasz się z uznaniem, a ktoś, kto kopał pod tobą dołki, sam w nie wpadnie. Spontaniczność powinna być kontrolowana, pamiętaj o rozsądku, zwłaszcza w środę. Otrzymasz kilka ciekawych propozycji towarzyskich. Weekend będzie miły, niespodziewana wizyta wprawi cię w zachwyt.

KOZIOROŻEC

Owocowy okres	Bajkopisarz z Frygii	Przesuwany element	3	Szczyt Tatr / M-to w Japonii	Kompan Flipa / Czekał na nią Filon		Zjawia się o północy		Nietaktowarzyski	
Reguła, kanon	13			12		Czasem powali boksera	16	Pełna trawy i kwiecia	
					Insekt w sierści psa	1			
Ślubne wiano / Zestaw nagród / Wyraz uznania					Starofrancuski taniec ludowy i dworski		Brak wrażeń, zajęcia		Seniuk dla bliskich
	Element wodociągu		Obława, łapanka / Kocha babcię						
	6			8	Duże miasto Egiptu	10		14	
Marka naszego ciągnika		Pęk zżętego zboża		Szczęśliwe, beztroskie życie		Wielkie drzewo z Afryki		Odpad koło tokarki	
					Niepewność, groza				
Kwestionariusz					9		Symbol władzy hetmana		Była nią dżuma
Drzewo liściaste	Dodatek do sałatek	2	Ssak z rodziny koniowatych		Przejściowy dla uchodźców / Jon ujemny			17	
					Łajanie od szefa				
Skąpy strój na plażę	7	Lekki but na lato						Jadalny w strąku	
			5		Część kafaru				4
Odprawia mszę		Drapieżna ryba w pasy			15	Fura, platforma	18		
11					Przy nodze Nel				

Litery z pól ponumerowanych utworzą rozwiązanie końcowe.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

DENT art 725 532 454
USUWANIE WGNIECEŃ BEZ LAKIEROWANIA

@_dent_art_ dentartchelm
Podgórze 36, 22-100 Chełm

Rozwiązanie krzyżówki z numeru 15 (2025) brzmi: **„Kategoryczne polecenie”**. Spośród wszystkich osób, które wysłały poprawne odpowiedzi, wybraliśmy pana **Emila Rutkowskiego.** Po odbiór nagrody zapraszamy w godz. 9–16 w terminie dwóch tygodni od momentu publikacji nazwiska zwycięzcy na łamach Super Tygodnia Chełmskiego. Warunkiem wzięcia udziału w konkursie jest przysłanie rozwiązania krzyżówki. Hasło wraz z kuponem należy dostarczyć do redakcji (w ciągu 5 dni od daty wydania) – pocztą, osobiście lub wrzucić do skrzynki ogłoszeniowej z logo Super Tygodnia. **Do wygrania bon o wartości 50 zł na usuwanie wgnieceń do wykorzystania w warsztacie DENT ART, Podgórze 36, Chełm.**

KRZYŻÓWKA
nr 16 (2025)
KUPON
super tydzień chełmski

OFERTY DLA SAMOTNYCH SERC

748 Piotr

Jestem wdowcem, mam 77 lat i 172 cm wzrostu, 82 kg wagi. Jestem zmotoryzowany, niebrzydki oraz bez nałogów. Mam niebieskie oczy. Poznam panią, aby łatwiej i przyjemniej spędzić jesień życia we dwoje.

741 Marian

Mam 65 lat, jestem wdowcem, mieszkam w Białej Podlaskiej. Jestem osobą spokojną, bez nałogów, lubię ciepło domowego ogniska. Poznam panią do stałego związku od 55 lat z Białej Podlaskiej i okolic, uczciwej, z poczuciem humoru, lubiącą spacery.

749 Mirek

Mam 42 lata, jestem szczery spokojny, czuły. Poznam panią poważnie myślącą o stałym związku i założeniu rodziny. Od 38 do 50 lat. Pani może być puszysta i mieć dziecko. Proszę o przemyślane odpowiedzi.

Potrzebujesz bratniej duszy, miłości?

Przyślij do naszej redakcji swoją ofertę, napisz o swoich oczekiwaniach i pragnieniach.

List wyślij na adres redakcji. Każda oferta otrzyma swój numer kontaktowy, np: 001, 002. Nie będziemy podawać w gazetach nazwisk ani adresów osób składających oferty.

W liście w kilku słowach opowiedz o sobie: jak masz na imię, w jakim jesteś wieku, gdzie mieszkasz, jakie masz zainteresowania, dlaczego szukasz partnerki lub partnera i jakie masz wobec niego wymagania. Jeśli chcesz, możesz przysłać swoje zdjęcie, które uatrakcyjni ofertę.

Czytelnicy zainteresowani daną ofertą i osobą, powinni napisać do niej list, a do korespondencji dołączyć pustą kopertę ze znaczkiem pocztowym. Na pustej kopercie napisać numer oferty/osoby, do której mamy ten list odesłać. Redakcja będzie punktem kontaktowym dla osób, które zechcą się ze sobą poznać.

KUPON nr 16
Oferty dla samotnych
Aby oferta ukazała się w gazecie, należy dołączyć do niej oryginalny kupon z aktualnego numeru.

Młodzi artyści nagrodzeni

CHEŁM W Szkole Podstawowej nr 6 im. Ireny Sendlerowej w Chełmie odbył się finał VI Powiatowego Konkursu Recytatorskiego „Mój dziecięcy świat”. Zaprezentowało się 37 młodych recytatorów reprezentujących piętnaście placówek oświatowych z Chełma i powiatu chełmskiego.

– Tematyka konkursu dotyczyła poezji dla dzieci, ukazującej świat widziany oczami dziecka, jego pasje, zainteresowania, zalety i wady. Zadaniem uczestników było wyrecytowanie wybranego przez siebie wcześniej utworu literackiego – mówi **Agnieszka Pieniążek**, nauczycielka szkoły.

Po dokonaniu oceny prezentacji, komisja konkursowa wyłoniła grono laureatów. Tytuł laureata VI Powiatowego Konkursu Recytatorskiego „Mój dziecięcy świat” otrzymali: **Jan Pandey** (I SSP), **Alicja Prościńska** (PM nr 12), **Zuzanna Jamróz** (SP 6 Chełm), **Michał Haftaniuk** (SP 6 Chełm), **Kornelia Kruk** (SP Żółtańce), **Michalina Łubkowska** (SP 6 Chełm), **Bruno Zajączkowski** (I SSP) oraz **Hanna Kamińska** (SP 8 Chełm).

Szkoła Podstawowa nr 6 im. Ireny Sendlerowej w Chełmie

Ponadto, komisja przyznała wyróżnienia następującym recytatorom: **Martyna Lewkowicz** (SP Stołpie), **Marika Czyż** (SP „ARKA”), **Maja Knotowicz** (SP Strupin Duży), **Sofiia Bortysh** (SP Stołpie), **Martyna Derecka** (SP 7 Chełm), **Filip Rybak** (SP Okszów), **Daria Serdiuk** (SP 6 Chełm) oraz **Amelia Kaczor** (SP 6 Chełm).

Na zakończenie finału, wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali nagrody i pamiątkowe dyplomy. Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 6 w Chełmie, **Beata Duda-Kalisio**, pogratulowała uczestnikom ich występów i talentu. Podziękowania skierowano również do nauczycieli-opiekunów za ich zaangażowanie w przygotowanie uczniów do konkursu.

Organizatorami wydarzenia byli: **Ewa Lipska**, **Agnieszka Pieniążek** oraz **Beata Wojdyk**.

Mł.

eprasa.pl ca88443e00